

ECLEZIOLOGIA ADEVĂRULUI:

un Domn,

o Credință,

un Botez.

Un Potir – O Biserică.

CUPRINS

I. CONTEXTUL ECLEZIOLOGIC: SEMNATARII „MĂRTURISIRILOR ...” DESPRE BISERICA OFICIALĂ ȘI ERES	5
„Membri deplini ai Bisericii” și „cuprinși de erezii”	5
Starea ecleziologică „de aproape 100 de ani” a Bisericii	7
II. ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: ÎNVĂȚĂTURA BISERICII DESPRE PĂRTĂȘIA CU ERESUL	12
Cînd erezia se răspîndește nestingherit?	12
„Apocope 100 de ani” de eres în Biserică?	16
ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: ruperea categorică și imediată a părtășiei de potir cu ereticii	22
ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: împărtășirea dintr-un potir cu ereticii este împărtășire cu diavolul	25
III. ECLEZIOLOGIA SEMNATARILOR „MĂRTURISIRILOR...” : Respingerea eresului și disocierea de el. Muștrarea propovăduitorilor eresului.....	28
„Respingerea ereziei” și „disocierea de ea” ca negare a osîndirii ei	29
„Muștrarea ereticilor” – o abordare nouă în ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR.....	30
IV. CANONUL 15: ECLEZIOLOGIA „Mărturisirii ...” ÎMPOTRIVA ECLEZIOLOGIEI SFINȚILOR	42
CANONUL 15 despre falsitatea statutului de „episcop” al celui care propovăduiește vreun eres	44
ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: episcopul ortodox prin definiție „învață cuvîntul Adevărului lui Dumnezeu”, dar nu minciuna	46
CANONUL 15: dimensiunea ECLEZIOLOGICĂ și SOTERIOLOGICĂ	48
CANONUL 15: dimensiunea JURIDICĂ	56
CANONUL 15: ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR ÎMPOTRIVA RĂSTĂLMĂCIRILOR DIN „Mărturisiri ...”	63
V. ECLEZIOLOGIA „Mărturisirii ...” ÎMPOTRIVA ECLEZIOLOGIEI ORTODOXE: Trei teze – trei răsturnări ale Sfinților Părinți	68
ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...”: Propovăduitorii ereziei nu sînt eretici. Ereticii se află în legătură organică cu Duhul Sfînt.....	69
Biserica oficială și Biserica lui Hristos	73
ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...”: cripto-ecumenismul de expresie „ortodoxă”	77
ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...”: diversitatea „ortodoxo”-ecumenistă în unitate de potir.....	79

ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: euharisto-centrismul.....	81
„Mustrarea” ca părtășie necondiționată cu ereticii Bisericii oficiale	82
VI. ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...” - ECLEZIOLOGIA „viitoareii” „Biserici”	86
ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...” - eresurile ei de căpăți	86
Unitatea corporativă în locul unității de credință, al unității întru HRISTOS	91
Eresul „luptei din interior” - serghianismul.....	93
În ce constă caracterul eretic al acestei strategii a luptei din interior?	94
Momeala pentru creștinii rîvnitori din Biserica oficială.....	99
Pregătirea unui popor destoinic a-l primi pe Antihrist	100
De la ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...” înapoi la ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: bariere și capcane	103
Anexa 1	109
Anexa 2	121

În noiembrie 2014 au fost date publicității două documente: unul fiind semnat de călugării de la schitul românesc Prodromu de la muntele Athos și de alte persoane – clerici și mireni (*Anexa 2*); cel de al doilea – de către 6 mitropoliți ai Bisericii oficiale a Greciei, de clerici, monahi și mireni (*Anexa 1*).

Documentul semnat de către arhipăstorii greci poartă titlul de „Declarația istorică a Mitropoliților, Stareților de Mănăstire, preoților și monahilor împotriva abaterilor eclesiologice ale Patriarhului Ecumenic (Bartolomeu)” (1). Totodată, prezentarea acestei declarații în publicațiile Ortodoxiei oficiale numesc acest document astfel: „O nouă ”mărturisire de credință”: Nu vom îngădui desființarea sau pervertirea dogmelor de credință”.

Publicația Ortodoxiei oficiale din Grecia „Ortodoxos tipos” preambulează documentul astfel: „Semnatarii amintesc Patriarhului Ecumenic că în trecutul istoric recent, atunci când răposatul Patriarh Ecumenic Athenagora a desconsiderat dogmele Bisericii, trei mitropoliți ai Bisericii Greciei și opt sfinte mănăstiri aghiorite au întrerupt pomenirea Patriarhului Ecumenic **fără altă separare și fără ruperea totală a comuniunii** [s.n.]. Semnatarii Noii Mărturisiri de Credință îl cheamă pe Patriarhul Ecumenic să pună capăt pervertirii Credinței Ortodoxe și destrămării Bisericii celei Una de dragul ecumenismului, iar pe durata vizitei Papei Francisc la Fanar, la Serbarea Tronului Bisericii din Constantinopol, îl cheamă să evite rugăciunile în comun cu ereziarhul Papă și dezbrăcarea Bisericii Ortodoxe de ”haina Adevărului”. În această declarație se enumeră numeroase afirmații eretice ale eresiarhului Bartolomeu, făcându-se trimitere la citate concrete din diferite documente semnate de acela și predici-cuvântări ale aceluiași. În final, „Declarația ...” se adresează lui Dumnezeu cu rugăciunea „ca Patriarhul Ecumenic Bartolomeu să mediteze asupra uriașei răspunderi pe care o are față de cei pe care îi conduce în înșelare și pentru faptul că dezbracă *Biserica de ”haina Adevărului, cea țesută din teologia cea de Sus*”. Atît.

Documentul de la Atos este intitulat „Mărturisire împotriva ereziei” (2). În document sînt enumerate drept erezii mai multe afirmații făcute de către clerici ai Ortodoxiei oficiale neidentificați în document. El este adresat episcopilor, patriarhilor, preoților și credincioșilor „care învață erezia”. Acest document anunță faptul că semnatarii lui resping, se disociază (adică se delimitează) de învățătura eretică a acestora și că ereticii respectivi nu exprimă credința semnatarilor. În afară de aceasta, semnatarii documentului îi muștră pe ereticii ecumeniști pentru faptul că aceștia învață erezia. Atît.

Sub aspectul scopurilor acestor două documente – adresările finale, cele pentru care au și fost întocmite ele, – nu există nici o deosebire, precum și nu este, credem, deosebire între credința autorilor și adepților lor. „Mărturisirea ...” de la Atos conține mai multe formulări insuficient de exacte și chiar confuze, fapt ce împiedică o înțelegere ortodoxă a unor afirmații. Textul de față reprezintă o tentativă de analiză a „Mărturisirii ...” din perspectiva experienței istorice a Bisericii documentată în Canoanele ei și în scrierile corespunzătoare ale Sfinților Părinți.

+ + +

I. CONTEXTUL ECLEZIOLOGIC: SEMNATARII „MĂRTURISIRILOR ...” DESPRE BISERICA OFICIALĂ ȘI ERES

„Membri *deplini* ai Bisericii” și „cuprinși de erezii”

Chiar cea dintâi propoziție a documentului de la Atos conține o trunchiere – voită sau nu – a definiției calității de membru al Bisericii: „Toți cei care am fost botezați în Biserica Ortodoxă suntem membri deplini ai Bisericii celei Una, Sfinte, Sobornicești și Apostolești, adică a (3) Trupului lui Hristos. Prin Taina Sfântului Mir am primit Pecetea Darului Duhului Sfânt și prin Sfânta Împărtașanie cu Trupul și Sângele lui Hristos ne unim cu El, devenind mădulare ale Trupului lui Hristos.” Trezește nedumerire minimalismul extrem al criteriilor de membru al Bisericii, precum și introducerea unei gradări – necunoscute în învățătura ortodoxă – în ceea ce privește calitatea de membru al Bisericii. Astfel, semnatarii documentului mărturisesc că, potrivit credinței lor, este destul să fii botezat (inclusiv să fi primit „Taina Sfântului Mir [...] Pecetea Darului Duhului Sfânt”) pentru a fi membru al Bisericii. Din istoria Bisericii, dar și din experiența personală aproape a fiecărui creștin, cunoaștem că sînt mulți dintre cei botezați în Biserică care fie că au îmbrățișat alte credințe, fie că sînt excomunicați pentru eres sau alte abateri de la dreapta credință. Oare cei excomunicați sau trecuți în alte credințe continuă să fie membri ai Bisericii? Nicidecum. Altceva e că ei oricînd pot reveni în sînul Bisericii după pocăința cuvenită fără a mai fi nevoie să fie iarăși botezați: „Mărturisesc *un* botez ...” (4)

Unul dintre semnatarii celor două documente este preotul profesor de teologie Theodor Zisis de la Universitatea din Thessaloniki care este autorul cărții „Buna neascultare și reaua ascultare?” (dispunem numai de versiunea electronică rusească a acestei cărți, deaceia nu putem indica pagina concretă la citarea din textul ei(5)).

În cartea sa pr. prof. Th. Zisis relatează (6): „Peste șapte sute de ani Sfîntul ierarh Grigorie Palama cunoștea, fără îndoială, această poziție a Cuviosului Maxim și susținea și mai apăsător că mădulare ale Bisericii sînt numai cei care acceptă adevărul Bisericii; iar cei care nu ascultă de acest adevăr nu pot nicidecum să alcătuiască Biserica, nu au nici o atingere cu ea. Asemenea oameni se amăgesc chiar dacă se întitulează pe sine preoți și arhierei. Creștinismul, cel autentic și adevărat, se caracterizează și se definește nu de către personalități, ci de adevărul de netăgăduit și de credința neabătută. **„Și cei care sînt ai Bisericii lui Hristos sînt ai adevărului, iar cei care nu sînt ai adevărului nu sînt nici ai Bisericii lui Hristos [s.n.] oricîte minciuni ar întocmi ei despre sine cînd se numesc pe sine sfinți păstori și arhipăstori și sînt numiți așa și de către alții. Noi doar ținem minte că creștinismul se definește nu prin cele exterioare, ci prin adevărul și exactitatea credinței [s.n.]”.**

Prin urmare, faptul de a fi botezat este o condiție necesară, dar ea nu este exhaustivă, nu este prin sine însăși îndestulătoare. Știm că Taina Botezului cuprinde și momentul obligatoriu de mărturisire a dreptei credințe de către cel care se botează (dacă nu e un copil) sau de către nănașul copilului care se botează. Dar la fel știm că acest moment nu se respectă practic de către aproape toți clericii care fac această Taină. Lipsa conținutului real al acestui moment – mărturisirea credinței de către cel botezat sau de către nănaș – conduce la ruperea legăturii organice dintre Taina Botezului și mărturisirea obligatorie a credinței celei singure adevărate. Iar roadele ruperii acestei legături organice sînt apostazia și erezia care se răspîndesc „în tot trupul Bisericii”.

Declararea apartenenței *necondiționate* la Biserica lui Hristos a oricui doar în temeiul Sfîntului Botez de cîndva a persoanelor date reprezintă un adevăr incomplet, parțial, adică este un adevăr ciuntit. Iar un adevăr ciuntit nu mai este adevăr. Și acest adevăr ține de Biserica lui Hristos-Dumnezeu. Prezentarea ciuntită a adevărului induce o *răstălmăcire* substanțială a adevărului

dumnezeiesc despre Biserica lui Dumnezeu. Iar ciuntirea oricărui adevăr dumnezeiesc este eres. Iar cei care propovăduiesc *în mod conștient* un adevăr ciuntit se numesc eretici. Căci orice *mărturisire* este concepută și formulată în cel mai conștient și riguros mod: în caz contrar nu este mărturisire, ci doar o opinie mai mult sau mai puțin ocazională.. Cel puțin, firul logic duce la o asemenea concluzie privind caracterul neortodox al acestei formulări în document despre condiția de a fi membru al Bisericii.

Unele afirmații din „Mărturisire ...” confirmă apăsător, după cum vom vedea mai jos, această abordare minimalistă, reduționistă, ciuntită a calității de membru pe care (abordarea) o *mărturisesc* semnatarii documentului.

Folosirea sintagmei „membru deplin” ne conduce, în mod logic, la ideea că ar exista și membri nedeplini, membri parțiali, în parte membri și în parte nemembri, sub anumite aspecte fiind membri și sub alte aspecte nefiind membri. Or, așa ceva este cu totul imposibil și inimaginabil. Dacă omul a trecut Taina Botezului și nu crede altfel decât ortodox, atunci el este mădular al Trupului lui Hristos și punctum(7). Iar dacă el în mod conștient crede neortodox, adică el crede chiar și în ceva anume altfel decât Biserica, decât Sfinții Părinți, și, *totodată*, propovăduiește acest crez al său, atunci el nu este membru al Bisericii, căci el nu este al Adevărului. El este eretic. De ce a fost nevoie chiar în cea dintâi propoziție a documentului și chiar în definiția Bisericii să se facă specificarea aceasta cu desăvârșire netrebuincioasă și superfluă – „*membru deplin*”?

Dacă am accepta această gradare a calității de membru al Bisericii, de creștin, atunci ar rezulta că unii eretici sînt membri nedeplini ai Bisericii sau sînt membri ai Bisericii sub anumite aspecte, iar sub alte aspecte nu sînt membri ai Bisericii. Astfel, această gradare a calității de membru deschide larg poarta pentru admiterea în Biserică a ereticilor de diferite grade: suficient de eretic ca să nu mai fie membru al Bisericii pînă la insuficient de eretic ca să nu fie membru al Bisericii.

Cunoscînd nivelul de cultură ecleziologică a unor semnatari este imposibil să admitem că ei ar crede într-o gradare a calității de membru al Bisericii. Atunci, singura explicație a acestei greșeli ar fi nebăgarea de seamă de care ar fi dat dovadă cei care au redactat textul final, dar și, eventual, cei care au pus pe hîrtie textul inițial. Nebăgarea de seamă care se adevărește în cazul unei *mărturisiri de credință* este extrem de îngrijorătoare: **Harul Duhului Sfînt, fără a Cărui călăuzire nu este cu puțință vreo mărturisire dreaptă a credinței drept-slăvitoare, înlătură cu desăvârșire orice nebăgare de seamă.** Tocmai acest lucru îndreptățește îngrijorarea față de originea duhovnicească a textului „Mărturisirii ...” „Cercetați duhurile ...”

Bineînțeles, la această etapă de înțelegere a textului „Mărturisirii ...”, excludem varianta potrivit căreia autorii și adepții acestui document ar insinua, prin introducerea noțiunii de „membru deplin al Bisericii”, o nouă ecleziologie, străină Ortodoxiei. În cea de a treia propoziție a documentului autorii lui mai fac o afirmație incompatibilă cu Ortodoxia: „... **arătăm și respingem în mod public ereziile ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii** [s.n.]” Ce poate să însemne faptul că niște oameni sînt cuprinși de erezie? Înseamnă *oare altceva decât* faptul că ei *împărtășesc* anumite erezii? Faptul că o persoană împărtășește vreo erezie se poate vedea cumva altfel decât numai dacă ea declară public această mărturisire ereticească? Deci, nu putem înțelege altfel expresia „a fi cuprins de erezie” decât numai că (1) persoana cuprinsă de erezie *are o altă credință* decât cea ortodoxă și (2) că ea *propovăduiește* această erezie.

Dar cum pot fi numiți oamenii care împărtășesc vreun eres și pe care ei îl propovăduiesc decât eretici? Eretic înseamnă un necreștin care se pretinde a fi creștin, nefiind așa din pricina unei credințe necreștine. Iar singura credință cu adevărat creștinească este credința ortodoxă. Deci, ereticii nu sînt ortodocși, chiar dacă ei se pretind a fi ortodocși și chiar dacă ei „se numesc pe sine sfinți păstori și arhipăstori și sînt numiți așa și de către alții”.

Pot fi neortodocșii membri ai Bisericii? Adică, pot fi ereticii membri ai Bisericii? Nicidecum: „cei care nu sînt ai adevărului nu sînt nici ai Bisericii lui Hristos”. Prin urmare, orice membri ai Bisericii care se lasă cuprinși de erezie încetează de a mai fi membri ai Bisericii chiar dacă „se numesc pe sine sfinți păstori și arhipăstori și sînt numiți așa și de către alții”. Atunci, cum putem înțelege afirmația din „Mărturisire...” precum că „erezii ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii”? Dacă ereziile deja i-au cuprins, atunci cei cuprinși de erezii nu mai sînt membri ai Bisericii. Prin faptul însuși al cuprinderii lor de către erezii ei încetează de a mai fi membri ai Bisericii. O asemenea exprimare neglijentă, cu totul improprie mărturisirilor ortodoxe de credință, lasă să se înțeleagă că credincioșii cuprinși de erezii pot fi în continuare membri ai Bisericii lui Hristos. O asemenea idee, după cum am văzut din citatul de mai sus din Sf. Ghrigorie Palama, este eretică.

Totodată, această idee precum că cei cuprinși de erezii continuă să fie membri ai Bisericii *consumă perfect* cu ideea din propoziția întâi a documentului potrivit căreia este suficient să fii botezat ca să fii „membru deplin” al Bisericii, fără a mai fi nevoie și de o credință dreaptă, necuprinsă de erezii, neereticească. Sau poate introducerea gradării calității de membru – „membru deplin” – are drept scop să se admită ereticii ca membri „nedeplini” ai Bisericii? Cei botezați și care cred ortodox ar fi membri deplini ai Bisericii. Iar cei botezați și care cred eretic ar fi membri nedeplini ai Bisericii? Din asemenea afirmații se face auzită o ecleziologie eretică, antiortodoxă. Asemenea exprimări neglijente care lasă loc pentru idei ereticești trezește o tulburătoare îngrijorare privind originile duhovnicești și ecleziologice ale textului „Mărturisirii ...” Și această îngrijorare este alimentată și de alte „imprecizii” care s-au strecurat în formulările și afirmațiile din textul documentului pe care le vom reproduce pe parcursul analizei.

+ + +

Starea ecleziologică „de aproape 100 de ani” a Bisericii

Această „Mărturisire ...” este făcută publică într-un cadru ecleziologic concret. Potrivit autorilor documentului, tocmai o anumită stare a Ortodoxiei oficiale („Biserica Universală” cum o denumesc semnatarii) i-a determinat să întocmească, să semneze și să dea publicității acest document. Ce stare anume din Ortodoxia oficială i-a făcut pe semnatari să publice „Mărturisirea...”? Iată ce afirmă autorii documentului: „... **arătăm și respingem în mod public ereziile ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii**[s.n.]” Astfel, apariția acestei „Mărturisiri ...” are drept cauză „erezii ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii”. Această constatare este făcută în noiembrie 2014. Pentru a califica mai exact starea actuală a Ortodoxiei oficiale vom recurge la lucrarea din anul 2009 pomenită mai sus a profesorului de teologie protoiereul Theodor Zisis, unul dintre semnatarii celor două „Mărturisiri ...”. În cartea sa pr. Theodor Zisis face mai multe afirmații în care califică situația din Ortodoxia oficială („Biserica”, cum se spune în lucrare) sub aspectul statutului pe care îl are în ea erezia ecumenismului, precum și descrie spiritul care domnește în ea. Pentru o ilustrare mai exactă vom reproduce în continuare câteva citate.

„Evaluînd **în mod obiectiv** [s.n.] situația în care s-a pomenit **astăzi** [s.n.] Biserica, trebuie să recunoaștem (să constatăm) că **ea s-a abătut tare de la [Sfînta] Predanie**[s.n.], participînd la mișcarea ecumenică ereticească”.

Avem aici o constatare (recunoaștere) uluitoare și, totodată, zguduitoare: Biserica *s-a abătut tare de la Predanie*. *A se abate* înseamnă „A (se) îndepărta (de la o direcție inițială, *fig.* de la o normă fixată, de la o linie de conduită etc.)”⁽⁸⁾ Adică, Biserica s-a îndepărtat de la Predanie, nu mai este cu Predania, este în afara Predaniei. Predania este aparte de Biserică și Biserica este aparte de Predanie. Una e Predania și alta e Biserica. Logica formală ne conduce neabătut la această concluzie, dacă pornim de la cele afirmate.

Din învățătura Bisericii cunoaștem cu toată certitudinea că orice alcătuință, orice obște care s-a abătut de la Predanie nu mai este Biserică, ci o adunare ereticească. Dacă este vorba de Biserică, atunci ea, prin firea ei supra-ființială, dumnezeiască, nu se poate în principiu abate de la Predanie. Biserica și Predania Una sînt. Acest lucru îl afirmă chiar pr. Theodor în cartea sa (drept că făcînd referință la Sf. Maxim Mărturisitorul): „**Biserica este dreapta mărturisire a credinței...**”

Credința este dată în Predanie (și Sfinta Scriptură). **Noi credem în Biserică, deci și în Predanie, ca în Dumnezeu, căci Predania este Cuvîntul lui Dumnezeu:** „[Cred...] întru Una, Sfîntă, Sobornicească și Apostolească Biserică” .(9) Abaterea de la Predanie înseamnă abatere de la dreapta mărturisire a credinței. Iar abatere de la *dreapta* mărturisire înseamnă *strîmb* mărturisire. Înseamnă, deci, eres. Abaterea de la dreapta mărturisire înseamnă desprinderea de Biserică, ieșirea în afara Bisericii, înseamnă anatema (anatema, etimologic, înseamnă „în afara ocolului Bisericii”, „în afara zidurilor, hotarelor Bisericii”), adică, în afara hotarelor Predaniei. Autorul recunoaște că „Biserica” s-a abătut TARE. O comunitate anume de credincioși s-a abătut tare, s-a îndepărtat tare de la Predanie. Este *departe* de Predanie. Departe de Biserică. Cutremurător. Pr. Zisis constată că nu unii membri ai Bisericii, ci Biserica, ca plinătate, ca pleromă, ca sobornicie, s-a abătut. O comunitate, o sobornicie abătută – abătută *tare* – de la Predanie nu mai exprimă Predania. Să continuăm să pătrundem în înțelegerea acestei constatări zguduitoare. De ce comunitatea nu exprimă Predania? Nu *vrea*? Dacă nu *vrea*, înțelegem atunci că acea comunitate, acea plinătate a apostaziat, s-a lepădat de Predanie. Sau nu mai *poate* să o exprime? Dar ce poate împiedica Biserica lui Hristos, „pe care nici porțile iadului nu o vor birui” (Matei 16, 18) să exprime Predania, Cuvîntul lui Dumnezeu? Oare cine este în stare să închidă gura Bisericii, gura care exprimă Predania? Nimeni nu poate face să amuțească Cuvîntul lui Dumnezeu, căci și pietrele, în cazul tăcerii oamenilor, strigă. Iar dacă cineva a izbutit să astupe gura unei comunități, atunci acea gură nu exprimă Cuvîntul lui Dumnezeu. Este lesne să fie astupată gura care s-a abătut tare de la Predanie. Adică, *stricto sensu*, comunitatea abătută (și încă abătută tare) de la Predanie nu mai este Biserică ...

Autorul, practic, recunoaște că, „în mod obiectiv”, Ortodoxia oficială nu mai este acea Biserică pe care nu o vor birui nici porțile iadului. Adică el recunoaște (constată) că Ortodoxia oficială nu mai este Biserică Ortodoxă, ci o adunare ereticească. O adunare de membri „nedeplini” ai „Bisericii”.

Din punct de vedere teoretic, se poate admite că este vorba de o greșeală de exprimare, de o exprimare nu prea exactă și că autorul, de fapt, nu aceasta a avut în vedere. Dar cele *scrise* în citatul reprodus tocmai aceasta o afirmă despre Ortodoxia oficială. Iată încă o constatare:

„Ar fi putut oare bineplăcuții lui Dumnezeu să își închipuie că noi **vom lua parte** [s.n.] la CMB (10) și nu numai că **vom lua masa** [s.n.] împreună cu aceia, dar că **vom face**[s.n.] rugăciuni împreună cu pseudo-creștinii, cu reprezentanții așa-numitelor biserici care atît de mult s-au desprins de adevăr încît au început să binecuvînteze căsătoriile de același sex?”

Sau:

„Din păcate, **astăzi** [s.n.] ierarhii Bisericii preferă să întrețină relații bune cu cei care dețin puterea, supunîndu-se planurilor lor lumești – celor sincretice, globaliste, ecumeniste, ecologice și sociale (habotnice în esența lor).”

În aceste rînduri autorul recunoaște că ierarhia Ortodoxiei oficiale („Biserică” cum se autoîntitulează dumnealor) se supune planurilor de globalizare ale autorităților antihristice, adică Ortodoxia oficială, în persoana ierarhilor ei, se supune nu lui Hristos, ci stăpînirilor antihristice, luptătoare împotriva lui Dumnezeu(11) . Sau, la fel:

„Sfînta neascultare este cu desăvîrșire necesară atunci cînt eresul și descompunerea morală capătă dimensiuni colosale, cînd Biserica, în persoana ierarhiei, cade în rătăcire, **cum se produce aceasta în zilele noastre** [s.n.] în ceea ce privește arhieresul ecumenismului ...”

Astfel, „în zilele noastre”, „eresul și descompunerea morală capătă dimensiuni colosale”?! Și în ce constă, în atare situație, lucrarea **ierarhilor arhieretici** pentru mîntuirea turmei lor? Dar constatarea cea mai ucigătoare este: „Biserica, în persoana ierarhiei, cade în rătăcire ...” Cum poate Biserica, pe care nici porțile iadului nu o vor birui, poate să cadă în rătăcire? Adică porțile iadului – rătăcirile, eresurile – au biruit-o?! Dacă autorul se referă la acea comunitate religioasă din care el face parte, poate că și are dreptate ... Încă:

„**Astăzi** [s.n.], însă, asemenea arhipăstori, care schimonosesc și desființează Evanghelia, care îi tăgăduiesc și îi răstoarnă pe Sfinții Părinți, nu numai că nu sînt scoși afară ca să vină katharsis-ul [curățirea] cel mult-așteptat, ci, dimpotrivă, ei se învrednicesc chiar și de o ascultare necîrtoare”.

Ne întrebăm: dar, poate, nu toți ierarhii Ortodoxiei oficiale s-au abătut? Poate, nu toți ierarhii se supun stăpînirilor globalitare? Poate, nu ierarhia în întregime cade în rătăcire? Poate nu toți ierarhii schimonosesc și desființează Evanghelia, nu toți îi tăgăduiesc și îi răstoarnă pe Sfinții Părinți? Autorul răspunde fără echivoc:

„Dă, Doamne, **ca și în zilele noastre** [s.n.] Dumnezeu să descopere lumii măcar pe un singur patriarh sau vreo doi-trei episcopi nepătați de rușinea ecumenismului în jurul cărora să se adune „clerul și norodul drept-credincios.”

Vedem că, potrivit profesorului Zisis, „în zilele noastre” nu există nici un patriarh cu adevărat ortodox și nici măcar „doi-trei episcopi nepătați” de erezie. Astfel, potrivit autorului, astăzi nu ar exista Biserica, căci „unde este Biserica – acolo e și episcopul, iar unde e episcopul – acolo e Biserica” (Sf. Sfințit Mucenic Ipolit al Smirnei). Adică, dacă nu este episcop (ortodox!), nu este nici Biserica. Dacă autorul recunoaște că în Ortodoxia oficială nu există nici un patriarh și nici un episcop ortodox, atunci este Ortodoxia oficială Biserica? Biserica lui Hristos? Iarși:

„În acele vremuri pretudindeni domnea eresul monotelitismului (**acum** [s.n.], însă, peste tot, din păcate, stăpînește cel mai rău dintre eresuri – ecumenismul)”.

Autorul recunoaște că acum ecumenismul este eresul care **stăpînește**, la fel cum era monotelismul pe vremea Sfîntului Maxim Mărturisitorul (sec. VII) cînd toate patriarhiile erau stăpînite de patriarhi eretici și de sinoade eretice.. Mai mult chiar: eresul care stăpînește astăzi este *mai rău* decît eresul din vremea Sf. Maxim, este „cea mai rea” dintre erezii. Pr. Zisis continuă:

„...aprobarea în scris în fața întregii Biserici a unor păreri eretice este de acum trădare a Ortodoxiei. Din păcate, **astăzi** [s.n.] am devenit – fără voia noastră – martori ai unei asemenea trădări – prin documentele aprobate și hotărîrile scrise se produce, **în zilele noastre** [s.n.], răspîndirea și domnia apăsătoare a eresului eresurilor – spurcăciunea ecumenismului”.

„Noi **nu mai sîntem** [s.n.] lumină lumii căci nu mai luminăm cu curăția viețuirii noastre, **nu sîntem** [s.n.] nici sarea pămîntului, căci nu apărăm lumea de descompunerea morală crescîndă”.

De ce oare autorul spune asemenea lucruri îngrozitoare, folosind la timpul prezent verbul care arată un fapt de acum împlinit? Prin aceste cuvinte autorul nu face altceva decît să accentueze ideea că el aparține unei comunități din afara Bisericii, deoarece știm că Biserica lui Hristos nu poate și nu va fi biruită de porțile iadului pînă la sfîrșitul veacurilor. Și în încheiere:

„Nu vă pare că și **în zilele noastre** [s.n.] Biserica s-a umplut de învățători mincinoși care gospodăresc aici cu totul nestingherit? Că și **astăzi** [s.n.] în biserici rar când vei auzi un cuvânt ortodox – unul autentic, fără amestecuri și adăugiri dinafară? Că în Biserică **astăzi** [s.n.] își fac mendrele ereticii – ecumeniștii și, rezultă, că de la ei trebuie să cerem voie sau binecuvântare pentru a izbăvi Biserica din robia ecumenistă?”

Prin urmare, documentul de la Prodromu, la fel ca și geamănul lui grecesc, a fost publicat tocmai în acest context ecleziologic, constatat de teologul pr. Theodor Zisis, și, eventual, cauzat tocmai de acest context: Ortodoxia oficială („Biserica” în limbajul imprecis al documentului, dar și al lucrării profesorului de teologie) ASTĂZI, ÎN ZILELE NOASTRE, ACUM, este stăpînită de eres, este abătută tare de la Predanie, ierarhia ei este căzută în rătăcire, se supune puterilor globaliste (antihristice) și îi tăgăduiește și îi răstoarnă pe Sfinții părinți, precum și schimonosește și desființează Evanghelia. Ortodoxia oficială s-a lepădat de rostul Bisericii lui Hristos și și-a asumat rostul antiortodox, antihristic al organizației antihristice Consiliul Mondial al Bisericilor. În Ortodoxia oficială gospodăresc ereticii care nestingherit își fac acolo mendrele. În Ortodoxia oficială *s-a răspîndit și domnește apăsător* eresul.

Altfel zis, Biserica oficială este biruită de erezii, de pan-erezia ecumenismului. Sfântul Ieronim al Stridonului, tâlcuiește astfel făgăduința Mîntuitorului cu privire la Biserica Sa: „Prin „porțile iadului” eu înțeleg patimile și păcatele sau, fără îndoială, învățăturile ereticilor ...” Iar Sfântul Isidor Pelusiotul astfel lămurește aceeași sintagmă: „Cuvîntul lui Dumnezeu a numit „porțile iadului” chinurile făcute de către cei lipsiți de Dumnezeu și hulele ereticești, deoarece împotrivindu-se tuturor acestora, Biserica lui Dumnezeu nu este doborîtă de primele, iar cu cele din urmă se luptă.” La fel și Sfântul Teofilact al Bulgariei adevărește: „”Porțile iadului” – aceștia sînt prigonitorii care îi pogorau pe creștini la iad. Și ereticii la fel sînt porți care duc la iad. Astfel, Biserica a biruit mulți prigonitori și eretici. Și fiecare dintre noi este biserică, fiind lăcașul lui Dumnezeu.”

Rezultă, astfel, din mărturisirile făcute în cartea menționată, că ecumenismul – porțile iadului – au biruit Biserica oficială, ecumeniștii înstăpînîndu-se de aproape 100 de ani în ierarhia ei: doar autorul recunoaște că nu se cunoaște nici un patriarh ortodox și dacă se mai pot găsi vreo 2-3 episcopi ortodocși dintre cei circa 500-600 de episcopi cîți formează întreaga ierarhie a Bisericii oficiale. După toate aceste calificări, constatări și mărturii mai putem înțelege că „Biserica oficială” este Biserica lui Hristos, acea Biserică pe care nici porțile iadului nu o vor birui? Întrebarea este pe cît de legitimă, pe atît de necesară, mai ales că toate acestea sînt recunoscute nu de un dușman al Ortodoxiei oficiale, ci de unul dintre teologii ei de seamă, dar și de autorii și adeptii „Mărturisirilor ...” în cauză. Istoria Bisericii nu cunoaște vreo perioadă în istoria sa în care ea să se fi aflat măcar parțial într-o asemenea stare pe care o descrie pr. prof. Theodor Zisis. Biserica a cunoscut situații de dominare, chiar de stăpînire a vreunui eres. Dar acele dominări și stăpîniri nu au fost nicicînd totale cum este astăzi în „Biserica oficială”, cum este de „aproape 1000 de ani” în „Biserica catolică”. Și nu au durat nicicînd *fără întrerupere* „aproape 100 de ani”, ci mult mai puțin. Cum este, iarăși, în „Biserica” catolică.

Biserica adevărată a cunoscut situații de dominare sau de stăpînire parțială, fie și precumpănitoare a vreunui eres, situații în care s-au aflat creștinii din vremurile de stăpînire (cu sprijinul puterii de stat eretice) a arianismului, a nestorianismului, a monofizitismului, a monotelismului, a iconoclasmului, a catolicismului (uniatismul). Exact la aceste perioade și la aceste eresuri face referință în cartea sa pr. prof. Theodor Zisis, trasînd paralele și coincidențe cu anumite aspecte ale situației în care se află *astăzi, acum, în zilele noastre Ortodoxia oficială*.. Și dumnealui amintește de aceste perioade *tragice* prin prigoane și primejdii pentru Biserică și *slăvite* prin numărul de mucenici și mărturisitori, dar și povățuitoare și mobilizatoare, întăritoare și limpezitoare pentru creștinii vremurilor de după stîrpirea acestor eresuri prin tăierea lor din Biserica lui Hristos – Cea Una, Sfîntă, Sobornicească și Apostolească. În cartea

respectivă se aduce – **drept pildă** – comportamentul sfinților de atunci care au luptat împotriva eresurilor respective. La acele pilde vom reveni și noi pe parcursul analizei de față.

+ + +

1 <https://graiulortodox.wordpress.com/2014/12/17/231-declaratia-istorica-a-mitropolitilor-staretilor-de-manastire-a-preotilor-si-monahilor-impotriva-abaterilor-ecclesiologice-ale-patriarhului-ecumenic-sunt-condamnate-toate-abaterile-ecclesiologice-a/> Vezi și la sfârșitul acestui text, Anexa 1.

2 <http://saccsiv.wordpress.com/2014/11/21/marturisire-impotriva-ereziei-copiati-multiplicati-si-raspanditi-in-toate-bisericile/#more-23858> Vezi și la sfârșitul acestui text, Anexa 2.

3 Corect – ai.

4 Crezul (Simbolul Niceo-Constantinopolitan al Credinței), încheietura a 10-a.

5 Протоиерей Феодор Зисис. «Благое непослушание или худое послушание?», Издательский Дом «Святая Гора», Москва, 2009.

6 Citatele sînt reproduse în traducere din limba rusă cu oferirea, după caz, a variantelor de traducere.

7 Totodată, trebuie să ținem seama și de faptul că orice păcat îl desparte pe om de Dumnezeu și, prin urmare, de Biserică, căci tocmai despre aceasta vorbește rugăciunea de dezlegare a păcatelor rostită de preot la Taina Spovedaniei: „Stăpîne Doamne, Dumnezeule, Cel ce ești mîntuirea robilor Tăi, Milostive, Îndurate și îndelung Răbdătorule, Căruia Îți pare rău de răutățile noastre și nu voiești moartea păcatosului, ci să se întoarcă și să fie viu, Însuți și acum milostivește Te asupra robului Tău (N) și i dă lui chip de pocăință, iertare păcatelor și dezlegare, iertîndu i lui toată greșeala cea de voie și cea fără de voie. Împacă **și-l unește pe dînsul cu sfînta Ta Biserică în Iisus Hristos** [s.n.], Domnul nostru, cu Care împreună Ți se cuvine stăpînire și mare cuviință în veci. Amin.”

8 <http://dexonline.ro/definitie/abate>

9 Crezul (Simbolul Niceo-Constantinopolitan al Credinței), încheietura a 9-a.

10 Consiliul Mondial al Bisericilor – adunare religioasă eretică de tip „bisericesc” care are propria sa ecclesiologie, potrivnică întru totul Ortodoxiei. Comunitățile cu membrii lor (patriarhiile, eparhiile, blagociniile, parohiile și mănăstirile, episcopii, preoții, călugării și mireni) din Ortodoxia oficială sînt membri colectivi ai CMB și au aderat, prin semnare, la misiunea (rostul) acestei organizații religioase: „obținerea unei unități văzute într-o singură credință și într-o singură comuniune euharistică exprimată în rugăciune (în cult) și viață comună în Hristos”. „În calitate de membri ai acestei comunități, bisericile membre ale CMB sînt chemate să realizeze scopul lor de unitate vizibilă într-o singură credință și într-o singură comunitate euharistică; să promoveze mărturisirea lor comună în lucrarea lor de misionarism și evanghelizare.” Aderarea la acest rost potrivit rostului Bisericii lui Hristos nu înseamnă altceva decît lepădarea de rostul Bisericii lui Hristos. Pentru conformitate vezi: http://www.oikoumene.org/fr/about-us/about?set_language=fr sau <http://www.oikoumene.org/en/about-us>

11 O asemenea supunere față de autoritățile de stat, supunere care împiedică lucrarea mîntuitoare a Bisericii, reprezintă un eres cunoscut cu denumirea de serghianism – de la numele eresiarhului Serghie (Stragorodski), fostul mitropolit al Bisericii Ruse, intrat în cîrdășie cu iudeo-bolșevicii împotriva Bisericii lui Hristos, participînd la prigoana creștinilor. Ereticul Serghie a promovat – inclusiv cu ajutorul aparatului represiv al totalitarismului bolșevic – eresul precum că orice stăpînire este de la Dumnezeu și, prin urmare, Biserica trebuie să se supună acestei stăpîniri, să se roage pentru ca Dumnezeu să ocrotească și să ajute această stăpînire în lucrarea ei, indiferent de natura acestei stăpîniri, de atitudinea ei față de Biserica lui Hristos și de gradul de intervenție a acestei stăpîniri în lucrarea Bisericii.

II. ECLEZIOLOGIA SFINŢILOR: ÎNVĂŢĂTURA BISERICII DESPRE PĂRTĂŞIA CU ERESUL

Semnatarii „Mărturisirii ...” îşi întemeiază atitudinea lor faţă de „cei care învaţă erezia”, formulată în finalul documentului, pe următoarele afirmaţii care, în esenţă, alcătuiesc fondul logic al acestei „Mărturisiri ...”:

„Erezia nu afectează doar pe cel care crede în ea, ci şi pe membrii Bisericii, atâta timp cât cei ce gândesc eretic în Biserică propovăduiesc erezia şi celorlalţi membri prin cuvânt şi prin fapte, răspândind astfel microbul ereziei în tot trupul Bisericii [s.n.]. Erezia predicată de episcop sau preot îi afectează şi pe credincioşi. Totodată, episcopul sau preotul trebuie să aibă grijă ca membrii turmei lui să nu înveţe erezia. [...] De aceea, de fiecare dată când a apărut o erezie ce ameninţa Trupul Bisericii, s-au întrunit Sinoade Ecumenice şi Locale care au anatematizat erezia şi pe ereticii ce o susţineau, adică au tăiat din Trupul Bisericii învăţătura eretică şi pe cei ce o promovau. [s.n.] [...] Având în vedere că până în prezent nu s-au adunat Sinoade Locale care să condamne pe cei care încălcă de aproape 100 de ani atât Canoanele Apostolice cât şi hotărârile Sinoadelor Ecumenice şi Locale, noi, ca mădulare vii ale trupului lui Hristos respingem şi ne disociem de toate practicile condamnate de Biserică [s.n.]”

Omissionile pe care le consemnează punctele de suspensie dintre parantezele pătrate [...] conţin, practic, numai citate din Scriptură care ilustrează, în viziunea autorilor documentului, cele afirmate de către ei, adică firul logic al expunerii din documentul analizat a fost păstrat cu rigoare.

Felul în care sînt formulate aceste afirmaţii împiedică o înţelegere limpede, fără echivocuri a adevărurilor (?) pe care doresc să le exprime semnatarii documentului.

Vom analiza pe rînd, după puţinţa înţelegerii noastre, aceste trei propoziţii-cheie ale „Mărturisirii ...”:

+ + +

Cînd erezia se răspîndeşte nestingherit?

Chiar din prima propoziţie a fragmentului citat este formulată ideea precum că propovăduirea ereziei răspîndeşte „microbul ereziei în tot trupul Bisericii”. Avem aici o formulare extrem de confuză. Ar rezulta că propovăduirea ereziei, prin faptul însuşi al propovăduirii, *deja* îi „molipseşte” – **în mod automat** – pe ascultătorii predicii cu „microbul” ereziei. Oare cel care ascultă predica este doar un burete pasiv care absoarbe fără nici un discernămînt tot ce aude în jur despre credinţa sa? Nu are cugetul inimii, nu se roagă, nu luptă cu păcatele, nu se călăuzeşte de Învăţătura Bisericii? În ce condiţii oare o erezie se răspîndeşte în mod automat? În ce condiţii o erezie poate fi propovăduită în Biserică, printre mădularele Bisericii, şi încă nestingherit? **Cine şi în ce condiţii poate propovădui o erezie în sînul Bisericii?**

De unde vine această imagine a „microbului ereziei” care se răspîndeşte nestingherit în Biserică? În ianuarie 2015 pr. prof. Th. Zisis a oferit un interviu acordat publicaţiei Bisericii oficiale a României „Lumea credinţei”. Iată ce spune dumnealui, la un moment dat, în acest interviu:

„Acum, cînd avem de-a face cu erezia ecumenistă, erezie despre care încă oamenii nu conştientizează că este erezie, trebuie ca toţi cei cu sîntă nelinişte pentru dreapta credinţă să îi păzim pe oameni să nu se **molipsească de erezie** [s.n.], iar pentru suferinţele, pentru crucea pe

care o purtăm în viața noastră, să îi mulțumim lui Dumnezeu, căci așa El ne ferește de a iubi lumea aceasta.”¹

Avem aici aceeași imagine a molipsirii cu microbul ereziei. Bănuim că pr. prof. Th. Zisis a contribuit la cele două „Mărturisiri ...” nu numai cu semnătura sa confirmativă.

În ceea ce privește „microbul” ereziei, înțelegem că acesta, de fapt, se răspîndește (se poate răspîndi) *exclusiv* prin **acceptarea ereziei** de către cei care ascultă propovăduirea. Iar cei care o acceptă, fac aceasta deoarece cred că erezia propovăduită exprimă, reprezintă Adevărul. Iar faptul că aceștia cred că ea exprimă Adevărul se întîmplă din două pricini interdependente: (1) nu cunosc destul Adevărul ca să poată deosebi minciuna ereziei de Adevăr și/sau (2) au încredere – *morală și/sau instituțională* – în cei care propovăduiesc erezia. Or, după cum vom vedea în continuare, în Învățătura Bisericii, în Sfînta ei Predanie sau în Sfînta Scriptură nu găsim aceste două motivații pentru încrederea respectivă.

În ceea ce privește propovăduirea, ne întrebăm: cine poate propovădui? Numai clericii. Orice preot poate fi oprit și chiar caterisit de către episcopul său pentru propovăduirea vreunui eres, deoarece episcopul are ca sarcină de căpătîi vegherea asupra curăției credinței, și aceasta pentru că credința curată – dreapta credință – este condiția necesară (nu și suficientă) pentru mîntuirea omului. În acest context, se cuvine să ne întrebăm dacă episcopul care nu își onorează jurămîntul dat la hirotonie privind vegherea asupra curăției credinței este oare vrednic de a mai fi episcop, de a mai avea o asemenea slujire, de a fi continuatorul slujirii apostolești?

Din cele relatate mai sus, se înțelege lesne că dacă un preot care propovăduiește vreun eres nu este (cel puțin) oprit, atunci episcopul **se face părtaș** la eresul preotului său.

„Căci cine nu va da anatemei fără zăbovire și obligatoriu pe orice eretic, să fie partea lui cu ei!” (Sfîntul Teodor Studitul. Scrisoare către Papa.)

Adică, un asemenea episcop este co-eretic cu preotul său, se află în același eres – în aceeași credință mincinoasă – cu preotul său, deoarece se știe că fără aprobarea episcopului său nici un preot nu poate face nimic. Iar dacă preotul face ceva împotriva celor aprobate de către episcopul său, atunci înseamnă că acest preot nu se mai află în ascultarea aceluia episcop, se află în afara acelei ierarhii pe care o înfățișează acel episcop.

Mai mult decît atît: după învățătura Sfinților Părinți obligația necondiționată a preotului de a pomeni la liturghie numele episcopului locului arată faptul că credința preotului coincide, este identică, este aceeași cu credința episcopului pomenit. Adică este de neconceput ca preotul și episcopul să aibă credințe deosebite, credințe diferite, distincte măcar în cîtuși de puțin. Doar, după cuvîntul Apostolului, „Dacă vă propovăduiește cineva altceva decît ați primit – să fie anatema!” (Galateni 1, 9). Astfel, episcopul ortodox binevestește întocmai ceea ce a primit de la înaintașii săi întru Hristos – episcopii, Sfinții Apostoli. Iar preotul binevestește întocmai credința pe care o are episcopul.

Orice abatere – fie făcută de episcop, fie făcută de preot, – devine „altceva decît” a primit unul dintre ei. Acest „altceva” este eres. Deci, este și anatema – necondiționat, deoarece Apostolul neamurilor nu formulează nici un fel de condiționări pentru anatema, în afară de faptul însuși al propovăduirii a altceva decît învățătura primită, învățătura Bisericii. Este întocmai ceea ce învață și Sfîntul Teodor Studitul în citatul de mai sus. Căci, în caz contrar, adică, atunci cînd preotul ar avea o credință, iar episcopul – o altă credință, fie și foarte-foarte asemănătoare, dar nu identică cu cea singura dreaptă, am avea un **ecumenism** cras **în cadrul aceleiași eparhii**. Iar dacă preotul nu veghează la curăția turmei păstorite de el, vom avea un ecumenism în cadrul parohiei aceluia preot neveghețor.

Aici este cazul să ne amintim de o constatare făcută de pr. Theodor în cartea sa citată aici:

„Nu vă pare că și în zilele noastre **Biserica s-a umplut de învățători mincinoși care gospodăresc aici cu totul *nestingherit*** [s.n.]?”

Dacă episcopul propovăduiește vreun eres, atunci acesta poate fi oprit de către confracții episcopi ai acestuia. Dacă aceștia nu îl opresc, atunci ei se fac **părtași întru eres** ai acestuia. A opri propovăduirea eresului înseamnă (1) ori a-l aduce la pocăință prin osîndirea de către acela a eresului propovăduit de către el, ori (2) prin caterisirea aceluia, dacă propovăduitorul eresului stăruie în eres și refuză să-l osîndească. Dacă nimeni nu ridică problema propovăduirii eresului – dintre cei care au putere de a caterisi (episcopii) – **atunci toți aceștia se fac părtași ai eresului**.

Iar în situația în care problema este ridicată de către cei care nu au puterea de a caterisi – mirenii, călugării și preoții – atunci aceștia, potrivit Canonului 15 (vezi mai jos partea a IV-a) pot numai să se îngrădească de eretici, despărțindu-se de aceștia – ca să nu aibă aceeași osîndă ca și ereticii („Jeșiți dintr-înșă [din cetatea Babilonului], norodul meu, ca să nu vă împărtășiți cu păcatele ei și să nu luați din bătăile ei, că au ajuns păcatele ei pînă la cer și Și-a adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei”. (Apocalipsă, cap. 18.5).

Prin urmare, și episcopii (în primul rînd), și preoții (în al doilea rînd), și călugării (în al treilea rînd), și mirenii (în al patrulea rînd) – fiecare la nivelul său de putințe – poate stăvili propovăduirea eresului: episcopul – în hotarele eparhiei sale, preotul – în hotarele parohiei sale, călugărul și mireanul – față de sine, în hotarele sufletului său. Adică orice mirean și orice călugăr poate opri și este chemat să oprească molipsirea sa de eres. Doar că răspunderea în fața lui Hristos este diferită, după cum e și firesc: mai mare a episcopului, apoi a preotului, apoi a călugărului, apoi a mireanului. Și fiecare dintre cei care nu opresc răspîndirea eresului își va lua osînda pe potrița treptei sale.

Metodele de oprire a molipsirii cu eres sînt întrucîtva diferite – în funcție de treapta de slujire. Ceea ce este important însă este că toți dispun de metode potrivite treptei lor de slujire în Biserica lui Hristos . Crucial este că toți membrii Bisericii, fără deosebire de treapta de slujire, au la îndemîna lor – **datorită și în temeiul Canoanelor Bisericii** – metode adecvate pentru a stăvili răspîndirea eresului. Altfel zis, în Biserica lui Hristos răspîndirea eresului este stăvilită și nu se poate nicidecum răspîndi automat ca efect al propovăduirii.

Iată ce ne învață Duhul Sfînt prin Sfîntul Ioan Gură de Aur despre cauza esențială, de căpătîi, a răspîndirii eresului:

„Dar să ne întoarcem la subiectul ce ne stă înaintea; căci despre sfîrșitul lumii e cuvîntul și despre prorocii mincinoși și **dascăli mincinoși și despre eretici** [s.n.] cei fără de Dumnezeu, care ca niște șuvoaie potopesc pretutindeni și înșală mulți. Și de unde s-a întîmplat aceasta? E limpede că din necunoașterea și din lipsa de cercare a întîistătorilor. **Căci unde e lipsa de cercare a păstorilor, acolo e pierzania oilor** [s.n.]”²

Astfel, temeiul încrederii în propovăduitor – episcop sau preot – este cercarea întîistătorilor: dacă ei împărtășesc dreapta credință, dacă ei propovăduiesc dreapta credință și dacă au viață personală în potrivire cu dreapta credință. Căci oile lui Hristos merg numai după păstorul cel adevărat, iar oile cele care nu sînt ale lui Hristos merg după păstorul străin, cel ce face cele străine mîntuirii, le face pe cele ale pierzării oilor, după cuvîntul Mîntuitorului Însuși:

„Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe ușă, în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela este fur și tîlhar. Iar cel ce intră prin ușă este păstorul oilor. Acestuia portarul îi deschide și oile ascultă de glasul lui, și oile **sale** [s.n.] le cheamă pe nume și le mîna afară. Și cînd le scoate afară

pe toate ale **sale** [s.n.], merge înaintea lor, și oile merg după el, **căci cunosc glasul lui. Iar după un străin, ele nu vor merge, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul lui.** [s.n.]” (Ioan 10, 1-5.)

Astfel, acei mireni și călugări care merg după cei cu învățătura greșită, adică acei mireni și călugări care nu cunosc învățătura cea adevărată (*glasul* păstorului celui adevărat), acei nu Îl vor urma pe păstorul cel adevărat, pe Hristos. Căci, după tâlcuirea Sfinților Părinți (Sfintul Ioan Gură de Aur, Sfintul Teofilact al Bulgariei), ușile prin care intră păstorul adevărat sînt Scripturile, învățătura cea adevărată a Bisericii:

„Și, mai întâi, [Mîntuitorul] pune semnele pierzătorului, căci zice: „Acela nu intră prin ușă”, adică prin Scripturi, pentru că nu uneltește [folosește, întrebuintează] Scripturile și nici Proorocii, drept mărturii. Căci cu adevărat „ușă” sînt Scripturile, pentru că prin acestea ne aducem la Dumnezeu. Acestea [Scripturile] nu-i lasă pe „lupi” să „intre”, **căci îi opresc pe eretici** [s.n.]...”³

Iar tîlhari, furi sînt cei care nu pe ușa învățaturii celei adevărate intră, ci prin tot soiul de eresuri, inclusiv prin cele de care se disociază autorii „Mărturisirilor ...” și adepții lor:

„Așadar, „fur” este cel ce nu prin Scriptură „intră în staulul oilor”, ca să poarte grijă de dînsule, „ci sare pe aiurea”, adică își brăzdează lui însuși o altă cale neobișnuită ...”⁴

Se cuvine să accentuăm că necunoașterea Scripturilor, a învățaturii mîntuitoare, este păcat, nu este scuză:

„Iar sluga aceea care a știut voia stăpînului și nu s-a pregătit, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult. **Și cea care n-a știut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puțin** [s.n.]” (Luca 12, 47-48.)

Iar Sfintul Teofilact astfel tâlcuiește aceste cuvinte ale Mîntuitorului:

„Dar, întreabă unii: „Bine, fie așa, că acela care a știut voia stăpînului și nu a împlinit-o este muncit [căznit], dar, cel care nu a știut-o, din ce pricină este dat la munci [cazne]?” Pentru că, **putînd a o cunoaște și el, nu a voit, ci dintru a sa lenevire s-a făcut pricinuitor de a nu o cunoaște. Așadar, pentru aceasta i se cade a fi muncit [căznit], pentru că de bunăvoie nu a cunoscut** [s.n.]. Să ne înfricoșăm fraților, pentru că dacă acela care nicidecum nu a știut este „vrednic de bătaie”, ce cuvînt de răspuns îi va izbăvi pe cei care întru cunoștință greșesc, și mai vîrtos de vor fi și învățători? Că mai grea este osînda acestora.”⁵

Mai mult decît atît. Pr. prof. Theodor Zisis, în temeiul învățaturii Sfinților Părinți, învață în cartea sa:

„Mulți Sfinți Părinți, bazîndu-se pe Sfînta Scriptură, au vorbit pe de-a dreptul și fără ocolișuri **despre păstorii cei răi, povățuind cu hotărîre în favoarea izgonirii unor ca aceștia din Biserică, mai ales atunci cînd aceia smintesc prin purtarea lor poporul lui Dumnezeu**[s.n.]”⁶

Prin urmare, microbul ereziei se răspîndește doar printre cei care nu cunosc glasul păstorului celui bun, nu cunosc învățătura Bisericii. Dar Biserica lui Hristos este oare alcătuită numai și numai din asemenea mădulare necunoscătoare a dreptei credințe? Numai din cei care sînt nepăsători față de mîntuirea lor? Bineînțeles că Biserica lui Hristos nu este formată numai din asemenea creștini doar cu numele. Tocmai de aceea în Biserica lui Hristos microbul nu se răspîndește „în tot trupul Bisericii” și încă timp de „aproape 100 de ani”. În Biserica cea

adevărată răspîndirea microbului ereziei este oprită îndată sau aproape îndată prin metode expuse limpede și cu toată tăria în învățătura Bisericii celei adevărate.

Adică, erezia se poate răspîndi **neîngrădit, nestingherit** numai printre cei care nu gîndesc ortodox, altfel zis, printre cei care sînt ortodocși doar cu numele, nu și cu credința. Printre cei cărora nu le pasă de credință, de curăția ei, adică de mîntuirea lor. Iar cei care nu sînt ortodocși, **care sînt nepăsători față de credință, dar nici nu învață erezia, nu o răspîndesc**, ci o lasă să se răspîndească nestingherit și, totodată, pretind a fi creștini, se numesc **căldicei**. Iar soarta în veșnicie a acestor căldicei ne o spune Mîntuitorul Însuși:

„Știi faptele tale; că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte! Astfel, fiindcă ești **căldicel** [s.n.] – nici fierbinte, nici rece – **am să te vărs din gura Mea** [s.n.]. Fiindcă tu zici: Sînt bogat și m-am îmbogățit și de nimic nu am nevoie! Și nu știi că tu ești cel ticălos și vrednic de plîns, și sărac și orb și gol!” (Apocalipsa 3, 15-17.)

Prin urmare, erezia se răspîndește neîmpiedicat, neoprit numai printre cei căldicei care ei înșiși alcătuiesc Biserica a celor căldicei, numită în Apocalipsă – Biserica din Laodiceea, sau, mai exact, Biserica Laodiceii (în traducere din greacă – Biserica dreptății lumești). Astfel, prin expresia „tot trupul Bisericii” folosit de către autorii documentului trebuie să înțelegem Biserica celor căldicei și, respectiv, a celor care răspîndesc ereziile – a ereticilor. În acest context, apare ca firească întrebarea: în ce măsură Biserica căldiceilor și a ereticilor poate fi aceeași cu Biserica lui Hristos?

Așa stînd lucrurile, ce sens are atunci afirmația care prezintă răspîndirea eresului drept un proces de proliferare *nestingherită* de nimic și *de nimeni* a microbului în organismul Bisericii? Modelul răspîndirii microbului ar avea aici o noimă numai dacă s-ar face referință la sistemul imunitar al organismului. Microbul se răspîndește nestingherit numai în cazul în care sistemul imunitar este mort, este ucis de SIDA ecumenistă ca urmare a promiscuității duhovnicești profesate de ecumeniști și de către cei care sînt în **comuniune promiscuă** cu aceștia – ereticii și căldiceii.

Care este sistemul imunitar al Bisericii? Istoria Bisericii ne arată cu precizie și exhaustiv acest sistem. Îl vom discuta mai jos.

+ + +

„Aproape 100 de ani” de eres în Biserică?

În citatul mai lung din „Mărturisire ...” reprodus mai sus se face referință la o perioadă de 100 de ani de cînd în Biserica autorilor și adepților documentului se răspîndește nestingherit microbul ereziei:

„Avînd în vedere că pînă în prezent nu s-au adunat Sinoade Locale care să condamne pe cei care încalcă de aproape 100 de ani atît Canoanele Apostolice cît și hotărârile Sinoadelor Ecumenice și Locale, noi, ca mădulare vii ale trupului lui Hristos respingem și ne disociem de toate practicile condamnate de Biserică [s.n.]”

Deci, semnatarii „Mărturisirii ...” constată că „pînă în prezent nu s-au adunat Sinoade Locale care să condamne pe cei care încalcă de aproape 100 de ani atît Canoanele Apostolice cît și hotărârile Sinoadelor Ecumenice și Locale”.

Ce rezultă din această constatare care, după cum vom vedea mai departe, poate fi definită ca o constatare auto-discalificantă?

Rezultă că timp de aproape 100 de ani erezia se propovăduiește *nestingherit* în Biserică, căci **nu există episcopi care să facă un Sinod** să dea anatemei pe ereticii care sfișie turma lui Hristos. Ce fel de episcopi sînt cei care timp de aproape 100 de ani tac, lăsînd lupii să sfișie turma încredințată lor de Însuși Hristos-Dumnezeu?!

Din această afirmație rezultă că Biserica, de acum de aproape 100 de ani, trăiește în eres și **toți episcopii ei sînt eretici sau părtași ai eresurilor** care se propovăduiesc *nestingherit* printre credincioși, călugări, preoți. Avînd în vedere că sînt episcopi care au grijă de instruirea viitorilor preoți, de catehizarea mirenilor, rezultă că timp de aproape 100 de ani părtașii eresurilor lasă să se instruiască clericii în eres și credincioșii să se catehizeze în eres.

În cartea citată pr. prof, Theodor Zisis confirmă cele de mai sus:

„... **de la începutul sec. XX** [s.n.] s-a răspîndit treptat panerezia ecumenismului care astăzi aproape că a obținut supremația **deplină** [s.n.], cucerind mințile reprezentanților **Bisericii oficiale** [s.n.] și căpătînd acces **neîngrădit** [s.n.] la așezămintele bisericești **de învățămînt**[s.n.]”

Se creează impresia că referința în „Mărturisire ...” la cei „aproape 100 de ani” își are originea în acest citat din cartea unuia dintre semnatarii acestui document.

De altfel, pr. Theodor recunoaște că există o „Biserică oficială”. Deci, logic, există și cel puțin una sau mai multe biserici *neoficiale*. Mai mult: ar rezulta că panerezia nu a cucerit mințile reprezentanților Bisericii *neoficiale* sau, cel puțin, a uneia dintre Bisericile *neoficiale*.

Pr. Theodor recunoaște că această „Biserică oficială” nu a izbutit timp de „aproape 100 de ani” să adune vreun sinod care să osîndească eresul ecumenismului.

Această referință la o perioadă de circa 100 de ani stîrnește o mulțime de întrebări.

Aproape 100 de ani înseamnă cel puțin 5 generații biologice depline. Adică, potrivit autorilor, ar exista cel puțin 3 generații (nepoții, strănepoții și stră-strănepoții primei generații care s-a abătut în eres) crescute în condiții de eres sau de părtașie cu eresul, de propovăduire *nestingherită* a eresului, fiind botezate, mărturisite („dezlegate” de păcate), împărtășite și prohodite în eres sau în părtașie cu eresul. Pornind de la logica autorilor și de la învățătura Sfinților Părinți, putem fi oare siguri că acestea sînt Taine?

Sau cum rămîne cu lucrarea Harului Duhului Sfînt în condițiile dominației și stăpînirii eresului și a ereticilor, dominație care nu a fost tăgăduită de nimeni – potrivit autorilor acestui document-mărturisire – pe parcursul a 5 generații de creștini, călugări, preoți și episcopi? Din cele afirmate de către autori în documentul lor rezultă că și autorii și adepții „Mărturisirii ...” s-au născut și s-au format ca credincioși fiind în părtașie cu eresul și primind catehizarea de la eretici. Aici răsar din memorie cîteva ziceri izvorîte din înțelepciunea poporului: Ce iese din pisică – șoareci mănîncă. Surcica nu sare departe de trunchi. Cum e turcul, așa e și pistolul. Oare așa să fie?

Papistașii au fost dați anatemei în 1054. Oare cei rămași cu cei anatematisiți mai aveau Har încă „aproape 100 de ani”?

Autorii acestui document și cei de o credință cu ei ar putea reproșa: „Papistașii au fost dați anatemei, iar ereticii (ecumeniștii) din Biserica ortodoxă nu au fost dați anatemei. De aceea nu putem face analogia dintre ereticii care *au fost* dați anatemei și ereticii care *nu au fost* dați anatemei.”

Ce se întîmplă atunci cînd episcopii-părtași ai eresurilor nu vor să dea anatemei eresul și pe propovăduitorii lui (episcopii care nu vor să dea anatemei eresul și pe propovăduitorii acestuia

sînt părtăși la eres sau chiar eretici)? Ereticii (propovăduitorii eresului și părtășii acestora) nu mai sînt eretici dacă nu sînt dați anatemei? Sau există vreo diferență între ereticii anatematizați și ereticii neanatematizați? Ereticii anatematizați (sau *anatematisiți* cum se spune în limbajul ortodox al Canoanelor) nu sînt membri ai Bisericii, iar ereticii neanatematizați sînt membri „nedeplini” ai Bisericii? Sau ei sînt acei membri ai Bisericii care sînt „cuprinși de erezie”? Prin ce anume un *eretic* neanatematizat este mădular al Trupului lui Hristos? Prin cei dinții Harul dumnezeiesc nu lucrează, iar prin cei din urmă Harul, chipurile, lucrează?

În ce temei Harul lui Dumnezeu ar lucra prin ereticii neanatematizați? Oare Dumnezeu se supune acelor episcopi care nu vor să dea anatemei eresul (adică episcopilor-părtăși ai eresului, deci, episcopilor-eretici) și pe eretici și nu Își retrage Harul de la episcopii eretici? Adică, Dumnezeu, în lucrarea Sa, ar depinde de hotărîrile ereticilor de a nu da anatemei pe eretici?!

Faptul că vreun eres și cei care îl propovăduiesc nu sînt dați anatemei nu înseamnă că aceia nu sînt eretici. Nu procedura anatemei îl face pe cineva eretic, iar lipsa anatemei îl face pe un eretic ne-eretic. Anatema este o constatare a faptului ereziei, a faptului că cineva – ereticul – nu este membru al Bisericii din momentul în care el a murit pentru Biserică – din momentul în care a refuzat – după ce i s-a artătat de către alți creștini că ceea ce el propovăduiește este eres – să înceteze propovăduirea eresului. Anatema este ca un certificat de deces: mortul este mort indiferent dacă i s-a întocmit un certificat de deces sau nu i s-a întocmit. **Ereticul este în afara Bisericii indiferent de faptul dacă el este dat anatemei sau dacă el nu este dat anatemei.**

Ce să facă, creștinii, care caută mîntuirea, dacă episcopii lor nu vor să-i dea anatemei pe propovăduitorii eresurilor, fiind, prin aceasta, părtăși ai eresurilor acelora? Iată ce ne învață, ca pe creștini, adică pe cei care ascultă „mai mult de Dumnezeu decît de oameni” (cf. Fapte, 5.29), chiar dacă aceștia se îmbracă ca episcopi, Sfîntul Ioan Gură de Aur:

„Așa și voi îi veți cunoaște pe unii ca aceștia din roadele lor. Și, cunoscîndu-i, să nu îi primiți în casă, nu vă plecați lor, nu-i învredniciți de cuvînt, nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea lor. Însă păziți-vă de frămîntătura lor, adică de erezia lor. Nimeni dintre voi să nu se vatăme **sau să asculte cu nepăsare** [s.n.]”⁷

Sau Sfîntul Atanasie cel Mare:

„Dacă episcopii sau preoții, care sînt ochii Bisericii, au o purtare proastă și ispitesc norodul, atunci ei trebuie izgoniți. Este mai bine **să se adune credincioșii fără de ei în casa de rugăciune**[s.n.], decît împreună cu aceia ca să fie aruncați în gheena focului împreună cu Ana și Caiafa.”⁸

Totuși ne întrebăm: au doară în această sută de ani nu s-au găsit episcopi care să osîndească erezia și să-i dea anatemei pe eretici? Oare pe parcursul acestor aproape 100 de ani *toți* episcopii lumii au fost în părtășie „euharistică” cu episcopii-eretici fără să se lepede de aceia, fără să se îngrădească de aceia, păstrînd astfel curăția credinței, adică păstrînd Adevărul, păstrînd Biserica Cea Adevărată? Sau, poate, s-au găsit, totuși, episcopi care să fi dat anatemei pe eretici și pe părtășii acelora, îngrădind astfel Biserica lui Hristos de eres, tăind din Trupul ei pe eretici cu tot cu eresul lor, păstrînd, prin aceasta, neîntinată Biserica?

Ne întrebăm dacă semnatarii „Mărturisirii ...” se socot pe sine a fi primii pe parcursul ultimilor „aproape 100 de ani” care denunță eresurile care au cuprins Biserica lui Hristos? Mai exact, Biserica oficială a semnatărilor documentului. Cunoaștem că în veacul 20 au fost prigoane ale creștinilor pentru faptul de a-L fi mărturisit pe Hristos și Biserica Lui. Aceștia au fost prigoniiți anume pentru credință, nu pentru activități politice, astfel devenind mărturisitori sau mucenici. Din viețile lor cunoaștem că ei nu au fost în părtășie cu eresul și cu ereticii care „și

fac mendrele” în Biserică. Acești sfinți tocmai de aceea au și fost prigoniți că nu au dorit să aibă vreo părtașie cu episcopii eretici, adică cu eresul, și s-au îngrădit de acei lupi în piele de oaie. Sau semnatarii „Mărturisirii ...” consideră că au existat în veacul 20 sfinți, care, spre flagrantă deosebire de întreaga Istorie a Bisericii, au fost în părtașie cu eresul chiar și în momentul trecerii lor la Domnul?

În încercarea de a înțelege optica autorilor documentului analizat, răsar și alte întrebări, cum ar fi: poate, nu ar fi vorba de „aproape 100 de ani”, ci de o perioadă mult mai scurtă? În acest caz, când ar fi început să se răspîndească *nestingherit* eresul ecumenist (dar și alte eresuri) în Biserica oficială? Poate atunci când deja toți episcopii ortodocși s-au îngrădit de acest eres, rămînînd astfel în Biserica lui Hristos? Sau erezia a apărut pe parcursul vieții semnatarilor mărturisirii?

Referința la o perioadă de „aproape 100 de ani” de răspîndire *nestingherit* a eresului este extrem de confuză, încîlcitoare, în sine contradictorie și chiar desființătoare a logicii elementare. Este o afirmație care sfidează Istoria Bisericii, Viețile Sfinților mărturisitori, precum și ecleziologia – învățătura Bisericii despre Biserică. Dacă vorbim despre **Biserica lui Hristos**. Căci în Biserica lui Hristos nici un eres nu se poate răspîndi *nestingherit* și încă timp de „aproape 100 de ani”.

+ + +

Semnatarii „Mărturisirii ...” constată:

„... de fiecare dată când a apărut o erezie ce amenința Trupul Bisericii, s-au întrunit Sinoade Ecumenice și Locale care **au anatematizat** erezia **și pe ereticii ce o susțineau** [s.n.], adică **au tăiat din Trupul Bisericii învățătura eretică și pe cei ce o promovau.**”

Este o constatare deplin edificatoare. Întreaga istorie a Bisericii tocmai aceasta o și dovedește. Astfel, imunitatea Bisericii față de eres se manifestă fie prin **anatemă** – în cazul în care episcopii sînt ortodocși, fie prin **îngrădirea** creștinilor ne-episcopi (preoți, călugări, mireni) de „episcopii” eretici sau de „episcopii” care, din oricare pricini, nu îi caterisesc pe preoții care propovăduiesc vreun eres, rămînînd, astfel, în părtașie de potir cu acei propovăduitori de eres.

Episcopii sînt singura tagmă (treaptă) în Biserică care are puterea dată de la Dumnezeu-Duhul Sfînt prin Taina hirotonirii episcopale, prin Sfintele Canoane, adică prin puterea Sfintei Predanii, să caterisească sau chiar să anatematisească pe orice propovăduitor de eresuri, fie acesta mirean, călugăr, preot sau episcop, inclusiv mitropolit sau patriarh. Mai mult decît atît: episcopii, în virtutea jurămîntului dat de către fiecare dintre ei la hirotonia lor de a păstra cu prețurile lor curăția credinței, întreaga plinătate neștirbită a Adevărului, sînt obligați să aplice Canoanele, în primul rînd acele Canoane care asigură neamestecarea, nepărtașia Bisericii cu orice fel de eres.

În cazul propovăduirii eresului de către vreun episcop sau în cazul refuzului vreunui episcop de a caterisi vreun preot al său pentru propovăduirea eresului se convoacă Sinoade de episcopi. Pentru a înțelege mai bine condițiile convocării acestor sinoade, ne punem cîteva întrebări: din a cui inițiativă se întrunesc Sinoadele? Cine se cuvine să le convoace? Când erau stăpîniri creștine, ele și convocau Sinoadele (împărații, țarii, domnitorii) la propunerea Sinodului local respectiv sau a întîistătorului local. Dar pînă a dăruii Dumnezeu creștinilor stăpîniri creștine, cine convoca Sinoadele? Acestea erau convocate de episcopi, la inițiativa directă a unui episcop sau, indirect, la inițiativa unor mireni, preoți.

Dacă Sinodul nu este convocat, atunci **cei care împiedică aceasta se fac părtași eresului care bîntuie printre credincioși** și din mîna acestor episcopi-nechemători-de-Sinoade Dumnezeu va cere sufletele credincioșilor rătăciți, căzuți în eres.

În cazurile în care stăpînirile (împărații, țarii, domnitorii) se făceau părtași ai vreunui eres, aceștia împiedicau și chiar opreau cu strășnicie chemarea de către episcopii ortodocși a vreunui Sinod care să cerceteze eresul și să-l dea anatemei împreună cu propovăduitorii lui și cu toți cei care credeau în chip eretic. Astfel, episcopii adevărați erau lipsiți de posibilitatea tehnică de a convoca sinoade (dar numai sinoadele – locale sau a toată lumea – au puterea de a da anatemei). Asemenea situații au fost pe timpul împăraților arieni, al împăratului care sprijinea eresul monotelismului, al împăraților iconoclaști, al regilor și împăraților catolici (care impuneau eresul uniaticismului), al dictatorilor bolșevici sau democrați (vezi istoria apariției/întemeierii și a funcționării patriarhiilor Bulgariei, Serbiei, României în sec. XIX și prima jumătate a sec. XX).

Cum procedau în atare situație episcopii ortodocși? Exact cum este firesc: ei se depărtau de potirul ereticilor. După ce rînduială făceau ei aceasta? Încetau orice părtășie de potir și de rugăciune, dar și orice părtășie cotidiană cu episcopii, preoții și călugăriieretici, precum și cu cei care erau părtași ai eresului. Astfel, ei rupeau orice legătură bisericească cu ereticii și cu părtașii acelora, socotindu-i pe aceia în afara Bisericii, chiar prin faptul în sine al îngrădirii primilor de ultimii.

Expresia consacrată în învățătura ortodoxă și care definește starea cuiva de a se afla în afara Bisericii este cuvîntul *anatema*. În cazul ereticilor, după cum vom vedea în capitolul următor, părtășia cu ereticii se rupe din pricina că ereticul se situează pe sine însuși în afara Bisericii prin faptul însuși de a *propovădui* o învățatură diferită de cea a Bisericii, fiind prin aceasta de sine osîndit. Adică curmarea părtășiei de potir cu ereticii se face tocmai din pricina că ereticii sînt socotiți a fi în afara Bisericii, adică socotindu-i pe aceia a fi anatema.

Astfel, ruperea părtășiei de potir cu ereticii și părtașii lor se face fără nici un sinod. Adică fără a se face procedura de anatematizare. Astfel ruperea părtășiei adeverește faptul că ereticii cu care este ruptă părtășia se află în afara Bisericii, sînt, prin urmare, anatema. Și ei sînt anatema numai în virtutea ruperii părtășiei cu potirul ereticesc – *potirul spurcăciunii*, cum învață Biserica că se numește un asemenea potir. Și toate acestea, după cum vom vedea pe parcursul lucrării de față, numai și numai în temeiul învățăturii Sfinților Părinți, învățatură însuflată de Dumnezeu-Însuși-Duhul-Sfînt.

Neconvocarea Sinodului în condițiile în care bîntuie vreun eres, și încă timp de „aproape 100 de ani”, vădește sau lipsa de episcopi nepărtași eresului sau o dictatură de tip totalitar care ar dura de „aproape 100 de ani”. Pentru a doua variantă însă, istoria ne stă mărturie că în veacul 20 nu a existat o dictatură de o asemenea durată.

Astfel, potrivit semnatarilor „Mărturisirii ...”, nu ar exista nici un singur episcop care să nu fie părtaș eresului. Ne întrebăm dacă oare pe parcursul a circa 100 de ani, după cum indică autorii documentului ca fiind perioada de răspîndire a „microbului ereziei în *tot* trupul Bisericii”, nu s-a găsit cel puțin un episcop care să se despartă de propovăduitorii eresului? Această idee o aflăm direct din logica semnatarilor. Or, Biserica este acolo unde este episcopul (ortodox!), și ea nu este acolo unde nu este episcop (ortodox), nefiind acolo unde nu se află cel puțin un episcop drept-slăvitor.

+ + +

Din fericire, istoria Bisericii secolului XX este plină de asemenea cazuri de depărtare de părtășia cu eresul. Putem numi aici cel puțin următoarele cazuri:

- în 1925 mii de credincioși și zeci de preoți greci și români s-au îngrădit (în temeiul Canonului 15 al Sinodului Întîi-Al Doilea de la Constantinopol) de „episcopii” eretici din vremea respectivă pentru căderea acelora în eresul ecumenist (care s-a manifestat prin

înlocuirea în Biserică lui Hristos a calendarului liturgic, ortodox cu cel bancar-mamonic al papismului, al Antihristului);

- începînd cu anul 1927 o bună parte de episcopi din Biserica Rusă au rupt (unii treptat, alții definitiv și îndată) orice părtășie de potir cu pseudo-mitropolitul Serghie Stragorodski pentru căderea aceluia în eresul serghianismului (cezaropapismul anticreștin și antihristic);
- în 1937 trei episcopi greci au părăsit eresul ecumenist și s-au alăturat Bisericii lui Hristos aflată în îngrădire de eretici;
- în 1983 mai mulți episcopi (nu toți) din Biserica Rusă din Afara Granițelor (ROCOR / RPTZ) au dat anatemei ecumenismul.

Prin enumerarea acestor cîteva exemple nu accentuăm ideea precum că toți cei care s-au desprins de eres ar fi izbutit să se păstreze neprihănit în sînul Bisericii lui Hristos, aflarea în duhul și hotarele Bisericii ținînd de alegerea și puterea fiecărui suflet în parte, și fiind o luptă nevăzută permanentă. Ceea ce este crucial însă este faptul că Biserica lui Hristos nu a fost biruită de porțile iadului (nici de către ecumenism, nici de către serghianism).

Cei care au rămas timp de „aproape 100 de ani” în părtășie neîntreruptă cu eresul ecumenismului (și cu cel al serghianismului, pe parcursul acestor ani mai adăugînd și alte eresuri) au alcătuit în totalitatea lor Ortodoxia oficială – „Biserica oficială”, cum o numește pr. Theodor Zisis, – (spre deosebire de ceea ce se numește Ortodoxia tradiționalistă) supusă întru totul stăpînirilor lumești – „cu cei care dețin puterea, **supunîndu-se planurilor lor lumești** [s.n.] – celor sincretice, globaliste, ecumeniste, ecologice și sociale”.

Ecumenismul face parte din planurile sincretiste, de globalizare spirituală, de topire a ortodocșilor în noua religie sincretistă – religia Antihristului, după cum demonstrează părintele Serafim Rose, dar și alți ortodocși. Proliferarea nestăvilită a ecumenismului în tot trupul *Ortodoxiei oficiale* a devenit posibil numai ca urmare a supunerii ei stăpînirilor lumești antihristice și – ceea ce este *esențial* sub aspect *eclziologic* – ca urmare a fundamentării necesității acestei supuneri prin răstălmăcirea Scripturii, a Cuvîntului lui Dumnezeu. Or, după cum demonstrează Sf. Teodor Studitul, încercarea de a fundamenta vreo abatere de la Canoane prin recurgerea mincinoasă la citate răstălmăcite din Scriptură și/sau la alte Canoane **este eres**.

În îndreptățirea, prin răstălmăcire a Scripturii și a Sfintei Predanii, a supunerii (organizatorice și funcționale, instituționale) a ierarhiei față de stăpînirile lumești anticreștine și *antihristice* și constă eresul serghianismului. Astfel, acest eres afirmă că *orice* stăpînire (neexcluzînd-o pe cea a Antihristului care se apropie) ar fi de la Dumnezeu și, prin urmare, Biserica este obligată să se supună în toate *oricărei* stăpîniri.

Acest eres trece cu vederea faptul că Dumnezeu impune asupra norodului său stăpîniri potrivnice norodului tocmai drept pedeapsă pentru abaterea norodului în eres ca acesta să se trezească din modul său păcătos de viață ca să se întoarcă înapoi la Adevăr, la Dumnezeu, dar nu pentru ca stăpînirea anticreștină să fie idolatrizată, adulată, acceptată ca atare drept *dar* de la Dumnezeu. Și mai înfricoșător este faptul că această acceptare-adulare-idolatrizare este și îndreptățită prin recurgerea mincinoasă la Scriptură, la Canoane, la Istoria Bisericii.

Dumnezeu îngăduie înstăpînirea peste creștini a unor puteri anticreștine și/sau antihristice nu pentru că ele, stăpînirile, ar fi ales, chipurile, să facă voia lui Dumnezeu. Cu atît mai mult Dumnezeu îngăduie stăpînirea anticreștină / antihristică nu pentru ca ierarhii trădători de Hristos să izvodească un nou eres care să îndreptățească trădarea de către acești (pseudo)ierarhi a

Bisericii Lui și conlucrarea trădătorilor cu stăpînirile anticreștine împotriva Bisericii lui Hristos celei adevărate cum s-a întîmplat și se întîmplă și azi în Bisericile Locale serghianiste.

Dacă stăpînirea dictează Bisericii să participe la CMB și la alte manifestări ecumeniste, atunci, potrivit eresului serghianist, Biserica trebuie să se supună acestei cerințe politice a statului antihristic. Iar dacă ea nu se supune, atunci ea încalcă „dogma” necesității supunerii Bisericii stăpînirilor lumești. Serghianismul reprezintă temeiul eclezio logic eretic al supunerii Ortodoxiei oficiale Antihristului, inclusiv prin încorporarea ei în „Biserica” ecumenistă a tuturor religiilor (situată, firește, în afara Bisericii cea Una, Sfîntă, Sobornicească și Apostolească pe care nici porțile iadului nu o vor birui pînă la sfîrșitul veacurilor).

De altfel, este de remarcat și faptul că autorii „Mărturisirii ...” „se disociază” și „resping” numai eresul ecumenismului și aceasta fără a face o minimă referință la eresul serghianismului care este instrumentul de temelie prin care poate fi promovat nestingherit în Ortodoxia oficială *orice* eres – filetismul și ecumenismul fiind doar niște manifestări ale intereselor politice conjuncturale (filetismul) sau, respectiv, fundamentale (ecumenismul, serghianismul) ale autorităților antihristice „naționale” ca filiale fidele ale celor globalitare.

+ + +

ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: ruperea categorică și imediată a părășiei de potir cu ereticii

Despărțirea categorică și neîntîrziată de eres a ortodocșilor de orice treaptă ar fi ei (mireni, călugări, preoți și episcopi) însemna în toate timpurile și cazurile despărțirea euharistică și cea de rugăciune, de ereticii concreți. Acest lucru îl consemnează chiar și semnatarii documentului: „... [Sinoadele] **au anatematizat erezia și pe ereticii ce o susțineau, adică au tăiat din Trupul Bisericii învățătura eretică și pe cei ce o promovau** .[s.n.]”

Adică: osîndirea ereziei se face în mod obligatoriu împreună și odată cu osîndirea ereticilor, prin întreruperea oricărei părășii cu aceștia, inclusiv la nivel de comunicare cotidiană, nebisericescă. În cartea pomenită a pr. Theodor Zisis sînt reproduse numeroase și edificatoare pilde în acest sens din Istoria Bisericii.

În continuare vom reproduce mai multe citate din această carte și din alte surse care ilustrează atitudinea membrilor Bisericii față de ereticii care pretind să fie și ei membri ai Bisericii.

1. Sfîntul Teodor Studitul:

„Știind că aceasta este eres, să fugi de eres și de eretici, să nu ai părășie cu ei și să **nu-i pomeniști la Liturghia Dumnezeiască** în sfînt lăcașul tău, căci **groaznice amenințări sînt rostite de către sfinți către cei care iau parte cu ereticii chiar și la masă.**”

Vedem că sfîntul nu spune că „știind că acest eres și ereticii care îl propovăduiesc au fost dați anatemei de către Sinodul ierarhilor noștri, să fugi de eres și de eretici ...”. El spune doar: „Știind că aceasta este eres ...” fără nici o referință la vreo hotărîre a vreunui Sinod privind ereticii contemporani celui căruia i se adresează sfîntul. Adică, pentru a fugi de eres nu este nevoie ca creștinii să aștepte „aproape 100 de ani” și încă nu se știe cîți ani încă pînă la convocarea de către nu se știe cine a vreunui sinod care să catadicesească să dea anatemei pe niște eretici care propovăduiesc eresuri demult date anatemei de către Sinoade sau de către Sfinți Părinți. Canonul 15 al Sinodului întîi-al doilea de la Constantinopol și țîlcuirile la el (vezi partea a IV-a) arată foarte clar: fugi de eres fără a mai aștepta careva sinoade. Fugi de părășia cu eresul,

fugi de potirul spurcăciunii. Iar a fugi de eres înseamnă, după cum am văzut că învață Sfinții Părinți, **a întrerupe orice părtășie cu ereticii și cu cei aflați în părtășie cu ei.**

2. Din viața **Sfântului Maxim Mărturisitorul** cunoaștem renumitele lui dialoguri cu trimișii patriarhului eretic al Constantinopolului [Paralela cu actualul eresiarh Bartolomeu este perfectă]. Vom reproduce câteva fragmente din ele, relevante pentru situația în care au fost întocmite „Mărturisirile ...” în cauză.

„Cînd trimișii patriarhului au venit la el [la Sfîntul Maxim] în temniță, au încercat să-l facă să creadă că este în afara Bisericii, căci toate bisericile locale erau oficial monotelite:

– De ce Biserică ții? L-au întreat trimișii. De cea de Constantinopol, de Roma, de Antiohia, de Alexandria sau de Ierusalim? Fiindcă toate aceste Biserici, cu părțile cele ce se află sub ele, sînt unite. Deci, de ești fiu al Bisericii sobornicești, intră neîntîrziat în comuniune cu noi, ca să nu te trezești pe cine știe ce drum străin sau nou, care te va face să cazii acolo unde nu te aștepti!

Iar sfîntul a grăit:

– **Domnul Hristos a numit Sobornicească Biserică pe aceea care păzește adevărata și mîntuitoarea mărturisire de credință** [s.n.]. Pentru această mărturisire El l-a numit pe Petru fericit și a spus că va zidi Biserica Sa pe această mărturisire. Totuși, eu vreau să cunosc mărturisirea voastră, pe care se întemeiază, ziceți voi, unitatea întregii Biserici. Dacă ea nu se împotrivesc Adevărului, nu voi mai rupe comuniunea cu voi.

Apoi, văzînd că această mărturisire a lor se îndepărta de Adevăr, Sfîntul Maxim nu a primit să semneze.”

Și încă:

„Zis-au lui:

– Dar ce vei face, de vreme ce cei din Roma sînt uniți cu cei din Constantinopol? Căci aseară au sosit de la Roma două delegații și mîine dimineață, în ziua duminicii, se vor împărtăși cu Patriarhul din Preacuratele Taine.

Cuviosul răspunse:

– **Chiar dacă tot universul va fi în comuniune cu patriarhul, eu nu voi fi în comuniune cu el** [s.n.]. Precum știu că Sfîntul Duh prin Apostolul Pavel spune că îngerii înșiși vor fi anatema dacă ar propovădui într-alt chip, aducînd ceva nou la credință”.

„Cu alt prilej, Eparhul Constantinopolului l-a întreat pe Sfîntul Maxim:

– Vei intra în comuniune cu Biserica noastră sau nu?

– Nu voi intra, a răspuns Sfîntul.

– De ce? a întreat Eparhul.

– Deoarece a încălcat hotărîrile Sinoadelor Ortodoxe, a spus Sfîntul Maxim.

Eparhul a continuat:

– Dacă este așa, cum se face că părinții acelor sinoade rămîn în dipticele Bisericii noastre?

– **Ce cîștigați pomenindu-i, dacă vă lepădați de învățăturile lor** [s.n.]? I-a contrazis Sfîntul.”

3. „**Sfîntul Atanasie cel Mare** [...] afirmă cu îndrăzneală următoarele. Este mai bine ca credincioșii să se adune în case de rugăciune, adică în locașe bisericești, singuri, fără arhieriei și fără ierei (preoți), – decît împreună cu aceia să moștenească gheena focului cum s-a întîmplat aceasta cu acei jidovi care împreună cu Ana și Caiafa s-au răscurat împotriva Mîntuitorului: „Dacă episcopii sau preoții, care sînt ochii Bisericii, au o purtare proastă și ispitesc norodul, atunci ei trebuie izgoniți. Este mai bine să se adune credincioșii fără de ei în casa de rugăciune[s.n.], decît împreună cu aceia ca să fie aruncați în gheena focului împreună cu Ana și Caiafa.”⁹

Iarăși, să reținem, aici Sfîntul Atanasie nu vorbește deloc de necesitatea vreunui Sinod pentru ca credincioșii ortodocși să rupă orice părtășie cu „episcopii și preoții [...] care au o purtare proastă și ispitesc norodul”, cu atît mai mult în cazul celor care „propovăduiesc erezii”.

4. „Peste cîteva secole, cînd în societate stăpînea eresul iconomahilor sprijinit politic de către un șir de împărați, **Sfîntul Teodor Studitul** spunea cu toată tăria:

„A patra [întrebare]: *dacă este o biserică în care cel ce liturghisește îl pomenește pe vreun eretic, iar un [preot] ortodox are altar sfințit pe pînză de in sau pe vreo placă de lemn, se cuvine ca acesta [antimisul] să fie pus în aceeași biserică, nefiind de față preotul care pomenește [pe eretic], și [preotul] ortodox să liturghisească pe el [pe antimis]? Nu se cuvine, ci mai degrabă, dacă e neapărată trebuință, [să liturghisească] într-o casă de obște, într-un oarecare loc mai curat, anume ales* [s.n.]”¹⁰

Dar iată încă cîteva din învățăturile Sfinților Părinți privind părtășia cu ereticii, cum sînt, bunăoară, Sfîntul Teodor Studitul, Sfîntul Atanasie cel Mare sau Sfîntul Ioan Gură de Aur:

„Căci Gură de Aur nu numai pe eretici îi dovedește cu mare și puternic glas ca dușmani ai lui Dumnezeu, ci și pe cei ce se împărtășesc cu unii ca aceștia [s.n.]”¹¹

„... ai ales mai bine să pătîmești pentru Hristos decît să te împărtășești cu împărtășania eretică ce desparte de Hristos. Căci cel ce se împărtășește cu ea este străin de moștenirea lui Hristos, precum Iuda, și pârtaș cu cei care [s.n.] L-au luat pe Domnul ca să fie răstignit.”¹²

„... **Sfîntul Atanasie** poruncește ca nu numai să nu avem nici o părtășie cu ereticii, dar nici [măcar] cu cei ce au părtășie cu cei necredincioși? Și cum nu e părtășie, dacă trebuie să șezi într-un asemenea loc și să fii hrănit de asemenea [oameni]”¹³

„Iacov a zis: „Cel care se arată că este prieten al lor [al ereticilor] vrăjmaș al lui Dumnezeu este” (cf. Iac. 4,4). **Auziți toți care mîncăți împreună cu ereticii hotărîre dureroasă: sînteți vrăjmași ai lui Hristos.** Căci nici cel ce este prieten cu vrăjmașii împăratului nu poate să fie prieten al împăratului; și nu se învrednicește de viață, ci pierе împreună cu vrăjmașii și suferă mai rele.”¹⁴

„Auziți iarăși cei ce faceți **agape împreună cu ei [cu ereticii]** [s.n.]: cum veți scăpa de mînia ce va să vină peste voi, care vă pîngăriți împreună cu aceștia prin mîncare și băutură laolaltă? Cum îndrăzniți să vă apropiați de dumnezeieștile și înfricoșatele Taine ale lui Hristos? Sau nu ați auzit pe fericitul Pavel strigînd că „nu puteți bea paharul Domnului și paharul dracilor; nu puteți avea parte de masa Domnului și de masa dracilor? (I Corinteni, 10, 21) „Ieșiți din mijlocul ,lor și nu vă atingeți de ce e necurat.” (II Corinteni, 6, 17).¹⁵

„Luați aminte cît cuvînt este în Sfintele Scripturi despre unele ca acestea. Deaceea, adesea v-am pomenit de lipșiții de Dumnezeu eretici și vă rog acum, să nu le faceți vreun pogorămînt în

vreun lucru, nici în mîncăruri, sau în băutură, sau în prietenie, sau prin legături cu ei, sau prin dragoste, sau prin împăciuire. Căci cel înșelat în acestea și care face pogorămînt față de ei se face pe sine străin de Biserica Sobornicească [s.n.]. Iar ucenicul cel adevărat și lipsit de vicleșug al lui Dumnezeu strigă cu îndrăznire: „Dacă cineva vă binevestește altceva decît ați primit, să fie anatema” (Galateni, 1, 9). Și plămăiește cele ale lui David: „Doamne, nu pe cei ce te urăsc am urît și asupra vrăjmașilor Tăi m-am topit? Cu ură desăvîrșită i-am urît pe ei” (Psalmi, 138, 21-22). **Înfricoșați-vă și tremurați cei care faceți agape cu ei și îndreptați-vă, ca să nu pieriți prin necredința lor** [s.n.]. Se potrivește și aici: „Iată v-am spus mai dinainte”.¹⁶

Iată cîteva mărturii din secole diferite. Ceea ce le unește este faptul că ele toate se referă la situația stăpînirii eresului, cînd eresul este promovat de către ierarhia eretică, la presiunea forțelor politice, de stat. Și în toate cazurile soluția folosită de sfinți a fost **una – ruperea oricărei părășii, înainte de toate, a părășiei euharistice, a celei de Împărășanie, cu oricine**, indiferent de treapta lui bisericească, inclusiv cu Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, nemaivorbind de toți ceilalți patriarhi, mitropoliți, episcopi, arhimandriți, egumeni, preoți, călugări, mireni, dacă acela sau aceia sînteretici sau au vreo părășie cu eresul.

Și această părășie cu eresul ei o rupeau indiferent de faptul dacă a izbutit să se adune vreun Sinod care să condamne eresul sau nu a izbutit (căci întotdeauna puterea de stat eretică împiedica cu forța armelor, prin violență, să se adune sinoade care să condamne eresul sprijinit politic de către puterea de stat, dar care în schimb aduna sinoade de eretici care aprobau tot soiul de eresuri, sinoade care au fost numite de Biserică – „sinoade tîlhărești”).

+ + +

ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: împărășirea dintr-un potir cu ereticii este împărășire cu diavolul

De ce oare toți Sfinții Părinți, dar și Canoanele Bisericii, prescriu categoric, fără nici un pogorămînt, ruperea neîntîrziată a oricărei părășii euharistice cu ereticii? Din ce pricină oare Sfinții Părinți porunceau cu atîta asprime depărășirea neîntîrziată și categorică de eretici?

Răspunsul ni-l dau tot ei:

„După cum pîinea dumnezeiască cu care se împărășesc ortodocșii îi face pe toți cei care s-au împărășit un singur trup, întocmai așa și pîinea ereticească, aducîndu-i pe cei care se împărășesc cu ea în părășie unul cu altul, **ii face pe ei un singur trup potrivit lui Hristos** [s.n.]”¹⁷

Ce este mai groaznic decît să fii potrivit lui Hristos-Dumnezeu, să fii asemenea diavolului care este întîiul potrivit al lui Hristos-Dumnezeu-Fiul? Diavolul este începătorul vrăjmașiei împotriva lui Dumnezeu, iar ereticii și cei aflați în părășie cu ei prin aceasta se aseamănă cu vicleanul.

Deci, depărășirea de eres, adică de părășia cu ereticii este necesară numai și numai din pricina că, potrivit învățaturii Sfinților Părinți însuflate de Dumnezeu-Însuși-Duhul-Sfînt, potirul ereticesc **este potirul spurcăciunii**:

„**Împărășania de la eretici nu e simplă pîine, ci otravă** [s.n.] care vatămă nu trupul, ci înnegrește și întunecă sufletul”¹⁸

„Oare nu tot cel ce are părășie, adică se împărășește de pîinea otrăvitoare **se leapadă de Hristos** [s.n.], fiind departe [de El], afară numai dacă și-a revenit cumva prin pocăință?”¹⁹

„Căci a te împărtăși de la un eretic sau de la unul învinuit pe față pentru viețuirea sa, **ne înstrăinează de Dumnezeu și ne face familiari (obșteni) diavolului.**”²⁰

Chiar mai mult: împărtășirea din potirul ereticesc nu numai că îi înnegrește și îi întunecă omului sufletul, ci și îl împărtășește cu diavolul, nu cu Hristos:

„Așadar, dacă paharul binecuvântării este împărtășirea de sîngele lui Hristos și pînea pe care o frîngem este împărtășirea de Trupul lui Hristos, e limpede că paharul ereticesc și pînea [ereticească] **este împărtășire de potrivnicul.**”²¹

Sfinții Părinți numesc direct potirul ereticesc drept paharul dracilor:

„Iar eu te sfătuiesc, dacă a avut parte prin împărtășanie de părășia cu cei necredincioși, să se țină departe de Sfintele Taine pînă la unul sau doi ani. Căci s-a scris că nu puteți bea paharul Domnului și **paharul dracilor** [s.n.], nici nu puteți să vă împărtășiți de masa Domnului și de masa dracilor.”²²

Tocmai din această pricină – că părășia cu ereticii îl înstrăinează pe creștin de Hristos, de Biserica Lui, de mîntuire – învățătura Bisericii poruncește depărtarea ontologică (!) de eretici, de cei care învață sau propovăduiesc vreun eres, nemaivorbind de propovăduirea arhieresului, a panereziei.

În altă scrisoare Sfintul Teodor Studitul spune și mai limpede:

„Cum este deosebirea dintre lumină și întuneric, așa este și deosebirea dintre Împărtășania ortodoxă și părășia ereticească. Prima luminează, cea de-a doua – întunecă: **prima unește cu Hristos, cealaltă – cu diavolul; una viază sufletul, cealaltă – ucide.**”²³

Deci, sfinții sfătuiau fuga de părășia euharistică cu eresul tocmai din pricina că **împărtășania împreună cu ereticii este, de fapt, împărtășania cu diavolul și nicidecum cu Hristos.** Dar ce poate fi mai pierzător decît unirea duhovnicească cu diavolul, împărtășania cu Satan?!

Tocmai urmarea – cu ajutorul neîndoielnic al lui Dumnezeu – a acestor sfaturi ale Sfinților Părinți (cercetarea întîstătorilor și, ca urmare, fuga necondiționată și imediată de orice părășie cu propovăduitorii eresului care, prin aceasta, și sînt eretici), în mare parte ele fiind turnate în sfintele cuvinte ale Canoanelor Bisericii lui Hristos, alcătuieste **sistemul imunitar** al Bisericii lui Hristos. Datorită acestui sistem imunitar, sprijinit trainic și neclintit pe temelia lucrării Duhului Sfînt (căci prin Canoane și prin Sfinții Părinți grăiește Dumnezeu-Duhul-Sfînt), porțile iadului nu vor birui nicicînd Biserica cea întemeiată de Hristos pe credința pe care o avem de la Dumnezeu, de la Duhul Sfînt.

Lipsa acestui sistem imunitar, adică refuzul de a urma învățătura Sfinților Părinți, refuzul de a urma Sfînta Predanie face ca „microbul ereziei să se răspîndească în tot trupul Bisericii” – a acelei „Biserici” care „s-a abătut tare de la Predanie”.

În contrast cu învățătura Sfinților Părinți în ceea ce privește ruperea categorică și imediată a oricărei părășii cu ereticii, semnatarii „Mărturisirii” învață, cel puțin, altfel. În ce măsură aceștia propovăduiesc o altă învățătură, să vedem în continuare chiar din spusele lor.

***

1 Din revista “Lumea credinței”, nr. 1 (138)/ ianuarie 2015. Pentru conformitate vezi și: <http://www.cuvantul-ortodox.ro/2015/01/20/interviu-cu-pr-prof-theodoros-zisis-in-lumea-credinței>

despre-iubirea-falsa-a-ecumenismului-si-consecintele-minimalismului-dogmatic-fara-adevar-iubirea-este-minci%C2%ADnoasa-aceasta-perioad/

2 „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568) în „Dreapta Credință în scrierile Sfinților Părinți”, Vol. I, Editura „Sofia”, Buc., 2006, pag. 164.

3 „Tîlcuirea Sfintei Evanghelii de la Ioan”. Sfîntul Teofilact, Arhiepiscopul Bulgariei. Editura „Sofia”, București, 2009, pag. 256.

4 Ibidem.

5 „Tîlcuirea Sfintei Evanghelii de la Luca”. Sfîntul Teofilact, Arhiepiscopul Bulgariei. Editura „Sofia”, București, 2007, pag. 181.

6 Pr.prof.Theodor Zisis. Op. cit.

7 „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Idem, pag. 167.

8 Pr.prof. Theodor Zisis, op.cit.

9 Pr.prof. Theodor Zisis, op.cit.

10 „Scrisoarea 40. Fiului Naucratic”. „Dreapta credință în scrierile Sfinților Părinți. Vol I. Ed. Sofia, București, 2006, pag. 50.

11 Sf. Teodor Studitul. „Scrisoarea 36. Lui Euprepian și celor dimpreună cu el, în „Dreapta Credință în scrierile Sfinților Părinți”, Vol. I, Editura „Sofia”, Buc., 2006. „Scrisoarea 39. Egumenului Teofil”, pag. 42.

12„Scrisoarea 244. Unei egumene”. Idem, pag. 89.

13 „Scrisoarea 466. Lui Iacov monahul” Idem, pag. 137.

14 Sfîntul Ioan Gură de Aur. „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Idem, pag. 170.

15 Idem, pag. 171.

16 Idem, pag. 184-185.

17 Scrisoarea 154. Egumenului Nichita. În «Творения Святаго Отца нашего преподобнаго Феодора Студита ...». Санкт-Петербургъ. 1867, ч. 2-я, стр. 383.

18 „Scrisoarea 308. Fiului Ignatie”, idem, pag. 93.

19 „Scrisoarea 452. Lui Nichita egumenul.” Idem, pag. 134.

20 „Scrisoarea 553. Către soția unui spătar al căreu nume e Mahara.” Idem, pag. 158.

21 „Scrisoarea 534. Lui Simeon monahul” Idem, pag. 156.

22 „Scrisoarea 294. Lui Macarie egumenul”, Idem, pag. 92.

23 Scrisoarea 154. Curatorului Constantin. «Творения Святаго Отца нашего преподобнаго Феодора Студита ...». Санкт-Петербургъ. 1867, ч. 3-я, стр. 742.

III. ECLEZIOLOGIA SEMNATARILOR „MĂRTURISIRILOR...” : Respingerea eresului și disocierea de el. Muștrarea propovăduitorilor eresului

Pe parcursul textului „Mărturisirii ...” adepții (împreună cu autorii) ei declară în repetate rânduri atitudinea lor față de eres și față de ereticii din Biserica lor oficială. Față de eresul ecumenist atitudinea lor se rezumă la *respingerea* eresului și la *disocierea* de el:

„... arătăm și **respingem** [s.n.] în mod public ereziile ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii.”
[Am arătat mai sus contradicția în termeni a expresiei absurde sub aspect ecleziologic „ereziile care au cuprins pe unii membri ai Bisericii.”]

„... ne **disociem** [s.n.] de poziția tuturor celor care învață sau practică ereziile ...”

„... ne **disociem** [s.n.] de poziția lor ...”

„...ne **disociem** [s.n.] de toate acțiunile lor ecumenist-sincretiste ...”

„...**respingem și ne disociem** de toate practicile condamnate de Biserică.”

Astfel, atitudinea semnatarilor față de panerezia ecumenismului care a cuprins de „aproape 100 de ani” „tot trupul Bisericii” lor ei o definesc exhaustiv drept respingere a ereziei și disocierea lor (a autorilor și a părtașilor lor) de ea.

Să vedem acum care este atitudinea lor față de ereticii înșiși:

„... **îi muștrăm** [s.n.], cu durere și cu nădejdea îndreptării lor ...”

„... **îi muștrăm** [s.n.] pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia ...”

„... **așteptând** [s.n.] să dea semne de pocăință publică ...”

Alte atitudini decât *muștrarea* ereticilor și *așteptarea* semnelor lor de căință textul „Mărturisirii de credință împotriva ereziei” nu consemnează.

Aceste atitudini ale semnatarilor documentului trezesc cel puțin o nemărginită nedumerire.

„Mărturisirea ...” reproduce (sperăm, fidel, căci în ea nu se face nici o minimă referință la locul, împrejurările, persoana, documentul care a vociferat public erezia dată) formulările a 24 de afirmații eretice. Ele toate sînt de o flagrantă apostazie, în totală incompatibilitate cu Ortodoxia, deci, cu mîntuirea. Aceste eresuri au fost date anatemei pe parcursul Istoriei Bisericii. Altfel zis, cei care propovăduiesc aceste eresuri sînt apriori anatema, sînt *deplin* în afara Bisericii lui Hristos (dar, **potrivit autorilor și semnatarilor documentului, propovăduitorii acestor eresuri sînt membri *deplini* ai Bisericii lor oficiale**).

Nici Canoanele Bisericii adevărate și nici practica ei bimilenară nu cunosc asemenea atitudini față de eres ca „respingerea” sau „disocierea” de el, dar nici asemenea atitudini față de eretici ca „muștrare” și „așteptarea căinței lor”, fără **ruperea categorică, necondiționată și imediată a oricărei părtașii cu ei** – de la părtașia euharistică la cea de aflare la aceeași masă. Exemplele din partea a II-a a analizei de față demonstrează aceasta.

Mai mult chiar, Istoria Bisericii lui Hristos nu cunoaște o anumită atitudine față de eres și o altă atitudine față de eretici. Căci eresul nu ființează de la sine și prin sine și nici nu se propovăduiește de la sine, ci prin oameni, în special prin clerici – prin episcopii căzuți în eres, adică prin pseudo/minciuno-episcopi. Semnatarii înșiși recunosc că „[Sinoadele] **au**

anatematizat erezia și pe ereticii ce o susțineau, adică au tăiat din Trupul Bisericii învățătura eretică și pe cei ce o promovau [s.n.].” Deci „erezia și pe eretici”, „învățătura eretică și pe cei ce o promovau”, nu aparține eresului și aparține ereticii.

Prin ce ereticul este eretic? Prin eresul pe care îl propovăduiește (și nu are relevanță dacă el însuși crede în eres sau nu crede în el – criteriul este anume propovăduirea lui, adică rostirea eresului în mod oficial și public – „de pe amvon”). Există oare eretic fără eres? Nicidecum. Dar există eres fără cel care îl propovăduiește? Nicidecum. Eresul există prin eretic și ereticul este ca atare prin eresul pe care îl propovăduiește. Unul fără de altul nu există. Adevărat este că eresul și ereticul nu sînt una și aceeași: orice eretic se poate lepăda de eresul său, adică să se despartă *ontologic* de eres prin pocăință și prin osîndirea publică a eresului pe care îl propovăduia.

În ce temei, atunci, semnatarii „Mărturisirii ...” împărtășesc și propovăduiesc două atitudini distincte – una față de eres și alta față de eretici? Să vedem acum pe ce își bazează semnatarii documentului aceste atitudini ale lor față de eres și față de eretici.

+ + +

„Respingerea ereziei” și „disocierea de ea” ca negare a osîndirii ei

Atitudinea lor de „respingere” și cea de „disociere” semnatarii nu o sprijină prin nimic: ei pur și simplu declară că ei resping eresurile formulate și se disociază de ele. Dar ce ar trebui să înțelegem prin aceste cuvinte – a respinge și a se disocia? Dicționarele explicative ale limbii române definesc astfel aceste verbe:

RESPÍNGE, *respíng*, vb. III. Tranz. **1.** A refuza, a nu admite, a nu accepta. **2.** A îndepărta de la sine, a da la o parte. ♦ A arunca înapoi. **3.** A ține piept unui atac armat, a sili pe dușman să se retragă. **4.** Fig. A înăbuși un sentiment, o pornire. – Din it. respingere. ¹

Înțelegem deci că semnatarii nu acceptă eresurile semnalate, le dau la o parte de la ei, le aruncă înapoi lor. Această atitudine pare a fi în ordine, aparent. Dar dacă e să recurgem la Sfinții Părinți, atunci vom observa o deosebire importantă: Sfinții Părinți, firește, resping eresurile, dar ei nu pur și simplu le resping; ei le **osîndesc**. Acest verb înseamnă:

OSÂNDÍ ~*ésc tranz. pop.* 1) (*persoane vinovate*) A pedepsi printr-o hotărâre judecătorească; a supune unei osânde; a condamna. 2) (*fapte, spuse reprobabile*) A condamna în mod public; a stigmatiza; a blama; a înfiera. 3) (*persoane*) A face să se osândească. /<sl. *osonditi* ²

Deosebirea dintre aceste două atitudini este limpede: a nu accepta, a refuza încă nu înseamnă a condamna, a osîndi, a înfiera. A respinge ceva încă nu înseamnă a te despărți *ontologic* – în vecii vecilor, pentru veșnicie – de acel ceva. Osîndirea înseamnă *desfîntarea* pentru osînditor a celor osîndite, iar respingerea înseamnă *co-existență* dintre cele acceptate și cele respinse.

Dacă e să încercăm să pătrundem sensurile celui alt cuvînt – *disocierea* – prin care semnatarii își definesc atitudinea față de eres, atunci vom vedea că legătura dintre cei care resping eresul și eres este mult mai apropiată decît „simplă” coexistență. Astfel, potrivit dicționarului explicativ avem:

DISOCIÁ, *disociez*, vb. I. Tranz. **1.** (Chim.) A scinda în mod reversibil o moleculă în molecule mai simple sau în ioni; a descompune temporar și reversibil o combinație. ♦ Refl. *Atomii se disociază*. **2.** A despărți, a separa, a delimita între ele noțiuni, probleme, idei care formează de obicei un ansamblu unic. [Pr.: *-ci-a*] – Din fr. dissocié, lat. dissociare. ³

Ceea ce izbește în această definiție, dacă o raportăm la contextul documentului în care ea a fost întrebuințată, este următorul atribut al acțiunii de disociere: „a scinda în mod *reversibil* ...”; „a descompune *temporar și reversibil* ...”, precum și „a delimita între ele noțiuni, probleme, idei care formează *de obicei un ansamblu unic* ...”.

Prin urmare, disocierea semnatarilor documentului de eres are un caracter reversibil (și temporar), adică respingerea de către ei a eresului nu este definitivă, în veșnicie, ci este reversibilă. Astfel, prin completarea atitudinii lor de respingere a eresului cu cea de disociere ei confirmă ne-osîndirea de către ei a eresului. Mai mult chiar, disocierea lor de eres nu înseamnă nimic mai mult decât delimitarea credinței lor de eresurile enumerate cu care ele (credințele Bisericii oficiale) formează de obicei un *ansamblu unic*.

Reversibilitatea inerentă disocierii precum și apartenența la același ansamblu unic de credințe exclude osîndirea, condamnarea definitivă, ireversibilă, în veșnicie a ceva ce este ontologic incompatibil cu dreapta credință, cu Ortodoxia – eresul.

Istoria Bisericii drept-slăvitoare cunoaște numeroase cazuri de mărturisiri ale credinței – începînd cu Crezul Niceo-Constantinopolitan (și cele premergătoare lui), trecînd prin mărturisirile tuturor Sinoadelor ecumenice și a multor celor locale, prin mărturisirea Sfintului Maxim Mărturisitorul, prin mărturisirea Sfintului Ierarh Marcu Eugenicul (al Efesului), prin mărturisirea anticatolică a Adunării pan-ortodoxe de la Iași din 1643 (și încă multe altele) și încheind cu mărturisirile Sfinților Mărturisitori și Mucenici ai catacombelor din URSS, ai ortodocșilor din Grecia și România interbelică și post-belică. În toate cazurile, mărturisirile osîndeau eresul în mod univoc și definitiv, fără a recurge la felurite variante de respingeri și disocieri.

De ce a fost nevoie ca autorii, împreună cu semnatarii „Mărturisirii ...”, să fugă de folosirea cuvîntului verificat de întreaga Istorie a Bisericii – *osîndirea* – și să recurgă la niște neologisme străine graiului ortodox – *respingerea* și *disocierea*? Scornirea a tot soiul de neologisme – în locul termenilor verificați de veacuri – pentru „exprimarea” unor mărturisiri ortodoxe poate numai să înșele, falsificînd autenticitatea Ortodoxiei. Neologismele (toate) în ceea ce privește exprimarea Adevărului, întotdeauna comportă *capcane* – de felul celor semnalate aici.

Și nu este vorba aici de eventualele deficiențe de traducere din greacă. Dacă textul original ar fi fost întocmit în limba greacă, atunci el ar fi fost tradus extrem de fidel în română – printre semnatarii documentului se află teologi români care nu un singur an au studiat în Grecia și care își scriu tezele în greacă. Documentul respectiv a fost însă întocmit la o mănăstire românească de la Atos, deci în limba română și abia apoi a fost tradus în greacă (sau engleză) spre a fi semnat de nevorbitorii de română.

Pînă acum, un lucru este cert: autorii și semnatarii documentului nu doresc să osîndească eresul. Căci dacă ar fi dorit să o facă – așa cum au făcut în toate cazurile Sfinții Părinți – ei ar fi osîndit eresul sau, în calitate de pogorămînt, l-ar fi condamnat definitiv.

+ + +

„Mustrarea ereticilor” – o abordare nouă în ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR

Este semnificativ faptul că pentru a-și defini atitudinea sa față de eretici, față de cei care propovăduiesc ereziile, semnatarii „Mărturisirii ...” nu folosesc deloc cuvintele de „respingere” și de „disociere”. Ei nici măcar *nu se disociază* de eretici și – cu atît mai mult – *nu îi resping* pe aceia. Ei îi *mustră*. Și *așteaptă* căința acelora.

Pe de altă parte, cunoaștem că Sfinții Părinți – după cum am văzut mărturii limpezi și destule în partea a II-a, – rupeau *îndată* și *deplin orice* părtășie cu ereticii, pînă la pocăința acelora.

Semnatarii documentului încearcă să-și îndreptățească atitudinea de „mustrare” a ereticilor pe trei referințe:

1. „Mântuitorul Iisus Hristos îndeamnă la mustrarea spre îndreptare **între frați** [s.n.] și arată obligația adunării de a întări mustrările: „*De-ți va greși ție fratele tău, mergi, muștră-l pe el între tine și el singur. Și de te va asculta, ai câștigat pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvântul*” (Matei 18, 15-17).”
2. „Canonul 75 apostolic nu deosebește între mireni și clerici, ca martori ai abaterilor episcopului: „*La mărturia cea împotriva episcopului eretic să nu se primească, dar nici credincios numai unul, că pe gura a doi sau a trei martori va sta tot graiul.*”
3. „Sf. Ioan Gură de Aur accentuează caracterul de datorie a membrilor Bisericii de a muștra clerul care învață neortodox: „*Trebuie a asculta de învățători și de preoți, și a nu-i judeca, chiar de ar avea o viață urâtă; dacă însă credința le e greșită, atunci nu trebuie doar să nu-i ascultăm, ci și să fugim de ei, și să-i judecăm* [sublinierea noastră]” (Omilia a II-a la Ep. II Timotei).”

Să le vedem mai îndeaproape, pe rînd.

+ + +

1a. Chiar la prima referință apar mai multe întrebări-nedumeriri.

Autorii „Mărturisirii...” au afirmat că „de aproape 100 de ani” ereziile se răspîndesc „în tot trupul Bisericii”. Adică, după aproape 100 de ani semnatarii documentului vin „să mustre” pe eretici. Oare pe parcursul a circa un secol nimeni nu s-a găsit printre milioanele de creștini, de sutele și miile de sfinți ai veacului XX să-i mustre pe eretici? Oare autorii și părtașii acestui document sînt primii în acești circa 100 de ani care vin să-i mustre?

Din citatul deplin din Evanghelie la care recurg autorii (trunchiind citatul) rezultă limpede că dacă *persoana* care a greșit nu ascultă de unul sau doi martori, atunci ea urmează să fie spusă Bisericii. Nu fiii, nu nepoții, nu stră-strănepoții ei să fie spuși Bisericii, ci anume *acea* persoană care a greșit. Oare eresiariul Meletie Metaxakis sau eresiariul Athenagora Spyrou (secretarul lui Meletie Metaxakis Apostatul, apoi „patriarh”-eresiarih) sau eresiariul Serghie Stragorodski sau eresiariul Miron Cristea sau eresiariul Dimitrie Papadopoulos nu au fost spuși Bisericii? Oare creștinii din timpul vieții acelora nu le-au trimis scrisori – inclusiv deschise, publice – în care îi chemau să se lepede de eresurile lor? Oare creștinii de pe vremea acelora nu s-au lepădat de acești eretici, fugind de ei, îngrădindu-se pe sine în Biserica lui Hristos (deci, lăsîndu-i pe aceia să-și alcătuiască, *treptat*, „Biserica oficială”)?

Eresul ecumenismului a început să fie propovăduit în mod sistematic (nu sporadic, cum a mai fost cîteodată și mai înainte) începînd cu deceniul doi al sec. XX. Oare nimeni nu i-a muștrat pe acei primi propovăduitori ai eresului? Și nici pe cei din generația următoare? Și nici pe cei din generațiile după aceea? Adică, toate acele generații pînă astăzi s-au făcut părtașe eresului? Adică, „tot trupul Bisericii” oficiale este curpins de eres? Adică și ereticii, și cei care se disociază (reversibil și temporar, rămînînd, totodată, parte componentă a aceluiași ansamblu unic) de învățăturile eretice ale acelora formează un ansamblu unic de membri deplin ai Bisericii oficiale timp de aproape 100 de ani? Este oare cu puțință să se înțeleagă cumva altfel referința făcută

după „aproape 100 ani” de răspîndire a eresului „în tot trupul Bisericii” la faptul că „de-ți va greși ție fratele tău ...”?

„Fratele” eretic a greșit acum aproape 100 de ani. Iar semnatarii se adresează cu muștrare cui? Stră-strănepoților acelu prim eretic ecumenist?! Dar cum rămîne cu strănepoții, cu nepoții și cu fiii întru eres ai acelor primieretici? Sau invers, cum rămîne cu tații, buneii, străbuneii și stră-străbuneii întru eres ai actualilor „porpovăduitori ai ereziilor”?

Dacă semnatarii documentului nu fac nici o referință la „muștrările” adresate pe parcursul a aproape 100 de ani ereticilor, rezultă că, în viziunea acestor semnatari, asemenea „muștrări” nici nu au existat. Prin urmare, acești semnatari se socot pe sine înșiși ca fiind primii în acești 100 de ani care îi „muștră” pe eretici.

Iar dacă au fost „muștrări” pe parcursul acestor aproape 100 de ani, atunci, din cîte cunoaștem și confirmă chiar semnatarii, cei care „au greșit” așa și nu au ascultat de „frații” lor. Atunci, de cîte ori trebuie „frații” să se milogească în fața ereticilor – slugilor Satanei – ca aceștia „să asculte” de „frații” cărora le-au „greșit”? Și cîte alte decenii și veacuri să mai aștepte semnele de căință a ereticilor?

1b. Iarăși, este semnificativ că autorii-semnatarii documentului, reproducînd citatul din Evanghelie, nu îl duc pînă la capăt, ci taie din el cel mai important mesaj. Iată cum arată acest citat reprodus pînă la capăt (cele cu grase sînt cuvintele omise de către autori și adepții lor):

*„De-ți va greși ție fratele tău, mergi, muștră-l pe el între tine și el singur. Și de te va asculta, ai cîștigat pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvîntul. **Și de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ție ca un pîgîn și vameș. Adevărat grăiesc vouă: Oricîte veți lega pe pămînt, vor fi legate și în cer, și oricîte veți dezlega pe pămînt, vor fi dezlegate și în cer.**” (Matei 18, 15-18).*

Atît Sfîntul Ioan Gură de Aur, cît și Sfîntul Ierarh Teofilact al Bulgariei îl cuiesc ca un tot întreg aceste cuvinte și nu le separă așa cum au făcut-o autorii-adeptii documentului.

De ce oare semnatarii au trunchiat citatul, adică nu fac referință la faptul că, dacă ereticii nu vor asculta de ei – de autorii-adeptii documentului, – atunci semnatarii vor fi nevoiți să-i spună pe eretici Bisericii? Cărei Biserici? Celei oficiale care reprezintă „un ansamblu unic” format din „propovăduitorii ereziilor” și din cei care se disociază de aceste erezii, dar continuă – în pofida învățaturii Bisericii celei adevărate – să constituie cu ereticii același ansamblu unic – prin pîrtășia *la același potir* cu aceia? Acelei Biserici care „s-a abătut tare de la Predanie”?!

Și cine reprezintă acea „Biserică” căreia autorii-semnatarii se inhibă să-i spună pe ereticii „neascultători”? Oare nu este acea „Biserică” condusă de exact acei patriarhi-mitropoliți-episcopi cărora li se adresează cu această „Mărturisire ...” autorii? Exact acei care formează ierarhia acelei „Biserici” care propovăduiește eresul? Căci, după cum învață Sfîntul Sfințit Mucenic Ignatie Teoforul, „unde este episcopul, acolo este Biserica, unde este Biserica – acolo este episcopul”. Biserica adevărată, cea a lui Hristos este acolo unde este episcopul adevărat, adică cel care este ortodox, deci, cel (1) care nu propovăduiește eresul și (2) care, prin urmare, nu este în nici o pîrtășie cu ereticii. Iar dacă acea „Biserică” este formată din „episcopi” care propovăduiesc eresul și din cei care nu curmă orice pîrtășie cu ereticii (cu propovăduitorii eresului), atunci este vorba de „Biserica” ereticească, cea care este prin potirul ei ereticesc, după cuvîntul Sfîntului Teodor Studitul, potrivit lui Hristos, fiind trup diavolului, nefiind Trup al lui Hristos.

De ce semnatarii se ascund „după deget” citînd *trunchiat* din Evanghelie? Îndrăznim să punem o asemenea întrebare, deoarece dacă citatul ar fi fost reprodus pînă la capăt, pînă la „spusul Bisericii”, atunci chiar și cititorii mai puțin avizați și-ar fi pus întrebarea firească: *cui anume* din Biserica oficială urmează semnatarii (autorii și cei care au aderat la ei) să-i spună pe patriarhii-mitropoliții-episcopii-preoții care de aproape 100 de ani propovăduiesc eresul eresurilor? Cînd chiar și pr. Theodor Zisis, unul dintre autorii documentului, recunoaște că în „Biserica oficială” (cum el însuși definește acea instituție căreia el îi aparține prin *credință* – ecumenist-sincretică – și hirotonie) nu există nici un singur patriarh care să nu fie propovăduitor al eresului și chiar prea puțin probabil este ca să fie găsiți vreo doi-trei episcopi care să nu fie părtași eresului.

Rezultă că ***ciuntirea citatului din Evanghelie are drept scop – cel puțin – să camufleze deplina sterpiciune (sterilitate) a acelei „Mărturisiri ...”***. Iar dacă nu este „cel puțin”, ci mai mult, atunci, iarăși după celui între Sfinți părintele nostru Teodor Studitul, apelarea la Sfînta Scriptură și/sau la Sfînta Predanie pentru a îndreptați o încălcare sau apelarea la răstălmăciri din ele este eres. Or, orice **Mărturisire de credință** se face în toate timpurile și în toate cazurile (Istoria Bisericii cunoaște zeci, aproape de sută, asemenea cazuri) exclusiv pentru a delimita eclezialogic – bisericește-sobornicește, – și soteriologic, – întru Mîntuire – pe adevărat mărturisitori de eretici, adică pe ortodocși de eretici. Ca să nu moștenească creștinii soarta ereticilor: „Ieșiți dintr-însa [din cetatea Babilonului], norodul meu, ca să nu vă împărtășiți cu păcatele ei și să nu luați din bătăile ei, că au ajuns păcatele ei pînă la cer și Și-a adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei”. (Apocalipsa, 18.5.)

Și norodul lui Dumnezeu iese din cetatea Babilonului prin faptul curmării oricărei părtașii cu eresul și cu ereticii – exact după cum învață Sfinții Părinți și cum adevărește întreaga Istorie a Bisericii celei adevărate, deci nu a „Bisericii oficiale” a autorilor-adeptilor pseudo-mărturisirii. Căci această „mărturisire” nu se încheie cu ceea ce se încheie *orice* mărturisire *ortodoxă* – cu ruperea oricărei părtașii euharistice cu propovăduitorii eresului și cu cei în părtașie euharistică cu aceia pînă la pocăința acelor sau cu (re)confirmarea lipsei de părtașie cu aceia. Adică, autorii-semnatarii rămîn în același potir al eresului împreună cu ereticii pe care îi muștră, continuînd, astfel, să se împărtășească cu acel vrăjmaș al lui Hristos cu care se împărtășesc ereticii, după cuvîntul celui întru sfinți al părintelui nostru Teodor Studitul.

1c. Autorii împreună cu adeptii lor cosemnatari afirmă: „Mîntuitorul Iisus Hristos îndeamnă la muștrarea spre îndreptare între frați și arată obligația adunării de a întări muștrările.”

Deci, autorii-semnatarii înșiși aduc drept exemplu de urmat – și încă făcînd apel la autoritatea Dumnezeului Iisus Hristos – *muștrarea între frați drept model de relații cu ereticii*. Astfel, în viziunea autorilor-semnatarilor, ereticii sînt frați cu creștinii. Creștinii între ei sînt frați întru Hristos. Ereticii sînt, după învățătura Sfinților Părinți, frați întru diavol. Atunci frățietatea creștinilor cu ereticii întru cine este? Întru Hristos oare? Oare Hristos are unire cu diavolul?! Oare Veliar are vreo unire cu Dumnezeu? Atunci în ce scop autorii-semnatarii aduc această poruncă a Mîntuitorului drept model de relații între creștini și eretici?

Într-adevăr, în tîlcurile Sfinților Părinți la această poruncă a Mîntuitorului este vorba întotdeauna de acei frați întru Hristos care greșesc – cu voia lor sau involuntar – față de unii dintre frații lor întru Hristos. Iată ce spune Sfîntul Ierarh Teofilact al Bulgariei: „Că vezi ce zice: „*De-ți va greși ție fratele tău*”, adică creștinul. Iar de-ți va face nedreptate vreun necredincios, atunci dă-te la o parte și lasă să-ți ia averile tale, iar de este „frate”, muștră-l pe el.”⁴

Din cîte vedem, autorii, pentru a-și îndreptați propria atitudine potrivnică Canoanelor față de eretici, ocolesc cele mai cunoscute tîlcuiri făcute de Sfinții Părinți. O asemenea trecere sub tăcere a tîlcurilor schimonosește sensul autentic al acestei porunci date de Însuși Mîntuitorul. Practic, avem de a face în acest caz cu o răstălmăcire a spuselor-poruncilor Mîntuitorului. Se cuvine să

reamintim iarăși că, după cum învață Sfântul Teodor Studitul, încercarea de a îndreptăți o faptă potrivnică Canoanelor prin recurgerea la Scriptură, la Canoane sau la Sfinții Părinți înseamnă eres.

Autorii-semnatarii se referă, de asemenea, în această frază a lor la „obligația adunării de a întări muștrările”. În citatul reprodus de ei nu este vorba de nici un fel de adunare. Iar dacă ne uităm la întreg citatul, cel netrunchiat, cel pe care îl tâlcuiesc Sfinții Părinți, atunci vedem despre ce fel de adunare vorbește Mîntuitorul: „*Și de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică ...*” Deci, *acea adunare este Biserica. Biserica ca Trup al lui Hristos, alcătuit din mădulare-membri ai Bisericii, din creștini ortodocși, deci, ne-eretici. Iar dacă se face referință la adunare, de ce nu se reproduce citatul pînă la capăt care adeverește participarea Bisericii-adunării la muștrarea dintre frați?*

Și încă ceva. Prin ce anume „adunarea întărește muștrările”? Și Evanghelia, și sfinții tâlcuitori ne spun: „Adevărat grăiesc vouă: Oricîte veți lega pe pămînt, vor fi legate și în cer, și oricîte veți dezlega pe pămînt, vor fi dezlegate și în cer.” (s.n.)

Cine are puterea de a lega și de a dezlega? Numai clericii, cei hirotoniți întru Duhul Sfînt, cei prin care lucrează Harul Duhului Sfînt. Iar prin eretici, prin propovăduitorii ereziei, ce duh lucrează? Oricare, numai nu Duhul Sfînt. Astfel, în cazul fraților întru Hristos, numai Biserica lui Hristos poate, prin episcopii și preoții ei, să lege sau să dezlege muștrările făcute unuia sau unora dintre frați. După cum tâlcuiește Sfîntul Ioan Gură de Aur, „Hristos n-a spus întîi-stătătorului Bisericii: „Leagă pe unul ca acesta!”, ci „Oricîte vei lega”, îngăduind totul celui nedreptățit ...”. Astfel, prin această poruncă a Mîntuitorului se lasă la judecata clericului, a adunării din care face parte întîi-stătătorul, să lege sau să nu lege, să dezlege sau să nu dezlege muștrarea în funcție de situația concretă cu fratele care a greșit cuiva dintre frați.

Dar în ceea ce îi privește pe eretici nu există situații concrete pentru un „frate”-eretic și alta pentru un alt „frate”-eretic. După cum învață Sfinții Părinți, ereticii trebuie tăiați din Trupul Bisericii împreună cu eresul lor în mod necondiționat, îndată și deplin. Dar nu definitiv, ci pînă la pocăința lor. Iar întoarcerea foștilor clerici – patriarhi-episcopi-preoți – înapoi în Biserica lui Hristos se poate face, potrivit Canoanelor, numai în calitatea lor de mireni și niciodată ca clerici de orice rang ar fi – în cazul în care ei știau, erau conștienți că se aflau în părtășie cu propovăduitorii ereziei, ai unei erezii deja osîndite de Biserică.

Prin urmare, autorii și semnatarii acestui document au recurs fără temeii la această pildă din Evanghelie, încercînd să-și îndreptătească atitudinea lor anti-canonică de muștrare față de eretici.

Cei care cunosc prorociile privind vremurile de astăzi **făcute acum aproape 100 de ani** ar putea face referință la cunoscuta prorocie a Sfîntului Anatolie cel Mic (cel Tîmăr) de la Optina. Este semnificativ că anume atmosfera de atunci – anul 1919 în Rusia – a generat asemenea prorociri. În acea prorocie⁵, sfîntul vorbește despre căderea ierarhilor în diferite eresuri:

„Fiul meu, să știi că în zilele de pe urmă vor veni vremuri grele, după cum spune Apostolul vei vedea că din pricina împușinării credinței, rătăcirile și dezbinările vor apărea în biserici și, cum mai dinainte au spus Sfinții Părinți, pe scaunele ierarhilor și în mănăstiri nu va mai fi atunci niciun bărbat încercat în viața duhovnicească. Din care pricină, rătăcirile se vor răspîndi pretutindeni și pe mulți vor înșela.

[...] Nu va începe prin lepădarea dogmelor despre Sfînta Treime, Dumnezeuirea lui Iisus Hristos sau Născătoarea de Dumnezeu, ci pe nesimțite va începe a strîmba învățăturile Sfinților Părinți primite de la Duhul Sfînt – însăși învățătura Bisericii.

[...] Ereticii vor pune mâna pe Biserică, își vor numi peste tot slugile, iar viața religioasă va fi lepădată. Însă Domnul nu va lăsa pe robii Săi fără apărare și întru neștiință. El a spus: „După roadele lor îi veți cunoaște“ (Matei 7, 16-20). Și sîrguiește-te să-i osebești de păstorii adevărați; acei furi de cele ale Duhului, care sfișie turma duhovnicească, „nu intră pe ușă în staul, ci sar pe aiurea“, după cum a spus-o Domnul, adică vor intra nelegiuit, nimicind cu de-a sila dumnezeiasca orînduială – pe aceștia Mîntuitorul îi numește „tîlhari“ (Ioan 10, 1).

[...] Drept aceea, fiul meu, cînd vei vedea în biserică batjocorindu-se lucrarea dumnezeiască, învățăturile Părinților și orînduirea lăsată de Dumnezeu, să știi că ereticii au și apărut, chiar dacă pentru o vreme s-ar putea să-și tainuiască relele voiri sau vor strîmba pe nesimțite credința dumnezeiască pentru a izbuti mai bine, înșelîndu-i pe cei neiscușiți.

[...] Dar Dumnezeu este mai puternic decît diavolul și nu-i va părăsi niciodată pe robii Săi. Vor exista mereu creștini adevărați, pînă la sfîrșitul veacurilor, dar ei vor alege locuri singuratice și pustii. Nu te teme de necazuri, ci **teme-te de primejdioasa rătăcire, căci ea izgonește Harul și desparte de Hristos; din care pricină, Domnul a poruncit ca în așa fel să-l socotești pe eretic, încît „să-ți fie ca un păgîn și un vameș“** [s.n.]” (Matei 18, 17).”

Știindu-se erudiția mai multor autori ai „Mărturisirii ...”, ne-am fi așteptat ca ei să recurgă în sprijinul modelului propus de ei privind atitudinea față de „fratele” eretic tocmai la această prorocire. Doar în ea se vorbește direct: „în așa fel să-l socotești **pe eretic, încît „să-ți fie ca un păgîn și un vameș“**”. Avem aici o referință directă exact la același citat despre „păgîni și vameși” la care recurg și autorii „Mărturisirii ...”.

Avînd în vedere scopul real al acestui document (vezi partea a VI-a), credem că autorii ar fi făcut tot posibilul ca să evite referința exact la această prorocire. Și iată din ce pricină.

Prorocirea vorbește direct despre trădarea Bisericii lui Hristos de către ierarhi. Dar, ceea ce este cel mai fundamental, sfîntul spune pe șleau, fără ocolișuri, ca *o evidență elementară* pentru orice creștin: „... **teme-te de primejdioasa rătăcire, căci ea izgonește Harul și desparte de Hristos ...**” Sfîntul afirmă: rătăcirea, adică eresul, izgonește Harul. **Fără vreun sinod, fără vreo anatemă sinodală.** Eresul – **prin sine însuși** – izgonește Harul. De unde izgonește Harul? De la cel care propovăduiește eresul. Eresul, totodată, „desparte de Hristos”. Unde să fie mai clar spus? Pe cînd „Mărturisirea ...” – amîndouă – afirmă exact contrariul: propovăduirea eresului nu izgonește Harul și nu desparte de Hristos. Pe cine să credem?

Dar mai avem o deosebire între sensul pe care îl pune sfîntul în acest citat din Evanghelie și sensul pe care îl pun autorii documentului analizat. Astfel, autorii recurg la acest citat pentru a-și fundamenta atitudinea față de eretici – anume muștrarea. Anume adresarea cu „muștrare” către eretic ca față de un frate întru Hristos. Prin aceasta ei își îndreptățesc – pentru cititorii mai puțin „iscușiți” – adresarea lor către „cei care propovăduiesc erezii”, către cei „care învață erezia”, către „cei cuprinși de erezii”. Astfel, ei pornesc de la eretic ca „frate” ca să ajungă – într-un viitor cu totul nebulos, chiar imposibil în condițiile expuse în „Mărturisiri ...” – la eretic ca „păgîn și vameș”.

Spre deosebire de ei, sfîntul pune accentul pe lipsa de Har și pe lepădarea de Hristos a celor „care propovăduiesc erezii”. Mai mult, sfîntul accentuează necesitatea ruperii oricărei părtașii cu ereticii (cu propovăduitorii erezilor): **să-ți fie ca un păgîn și un vameș**. Doar nici cu păgînii, nici cu vameșii nu există nici o părtașie, mai ales părtașia de Potir. Astfel, dacă fratele întru Hristos care refuză să asculte de Biserică devine pentru ceilalți frați care ascultă de Biserica drept „un păgîn și vameș”, cu atît mai mult un eretic, care nu este nicidecum frate întru Hristos, nu poate fi decît cel puțin „un păgîn și vameș”.

Sfântul vorbește despre *lipsa oricărei părtașii* cu ereticii, deaceia el apelează la exemplul cu păgînul și vameșul. Iar autorii documentului vorbesc despre *procedura* declarată de ei drept necesară de *adresare* către propovăduitorii ereziilor. Doar despre procedură. Nimic mai mult. Prin acest citat ei se scuză în fața destinatarilor formali ai documentului – ierarhii care învață erezii – că li se adresează lor.

Sfântul vorbește sub aspect *ecliziologic* și *soteriologic*. Autorii vorbesc sub aspect de *procedură* (necanonică) inventată de către ei.

1d. În ce sens Mîntuitorul folosește cuvîntul „a muștra”? Sfântul Ioan Gură de Aur ne tâlcuiește: „Cînd Domnul spune: „Muștră-l”, nu spune altceva decît: „Adu-i aminte de greșeala lui; spune-i ce ai pățimit din pricina lui”.⁶

Mîntuitorul spune ceva mult mai puțin decît chiar arată dicționarul explicativ al limbii române:

MUȘTRĂ, *múștru*, vb. I. Tranz. și refl. (recipr.) A (se) dojeni, a(-și) imputa, a(-și) reproșa. ◇ Expr. (Tranz.) *A-l muștra* (pe cineva) *cugetul* (sau *conștiința*) = a avea remușcări, a se căi. – Lat. **monstrare**.

A MUȘTRĂ múștru tranz. A trata cu reproșuri și observații aspre; a dojeni. ◇ ~ pe cineva *cugetul* (sau *conștiința*) a avea remușcări; a-i părea rău pentru faptele comise. /<lat. *monstrare*⁷

DOJENÍ, *dojenesc*, vb. IV. Tranz. și refl. (recipr.) A(-și) face observații moralizatoare; a (se) muștra, a (se) certa. – Din sl. *dognati*, *doženon*.⁸

Deci, nu a dojeni, nu a face reproșuri, nu a face observații moralizatoare. Ci numai a-i aminti fratelui de greșeală – fără să-l dojenești, fără reproșuri – și spune-i ce ai pățimit din pricina lui.

În ce măsură această „amintire” reflectă atitudinea față de eretici? Cui îi greșesc ereticii? Aproapelui? Căci tocmai fratele apropiat se are în vedere în acest sfat-poruncă a Mîntuitorului: „de-ti va greși tie ...”. Și este vorba de o greșeală personală, față de o persoană, o greșeală cu un păcat împotriva fratelui, inclusiv o greșeală *involuntară* care i-a pricinuit fratelui o pătimire.

Oare eresul încapă în această pildă-poruncă? Cu ce i-a greșit cuiva dintre (co)semnatarii documentului eresiarhul Bartolomeu? Dar eresiarhii Daniel sau Irineu sau Kiril? Cum să se ducă vreun semnatar al documentului la eresiarhul X și între patru ochi să-i amintească de greșeala aceluia față de semnatar și acesta să-i spună ce a pățimit el din pricina aceluia?

Ereticii nu greșesc, în sensul de mai sus al cuvîntului. Cei *rătăciți* greșesc. Ereticii se ridică împotriva lui Dumnezeu și sînt potrivnici Lui, sînt vrăjmași ai lui Hristos. Nu în deșert ne învață Sfinții Părinți să rupem neîntîrziat orice părtașie cu ereticii. Nici un Sfînt Părinte nu învață să-i muștrăm pe eretici și încă în sensul doar a le aminti de „greșeala” lor.

Trezește îngrijorare faptul că autorii-semnatarii scrisorii recurg la un exemplu din Evanghelia care nu reflectă deloc situația din document – „Mărturisirea împotriva ereziei” – stăpînirea eresului ecumenist-sincretist de aproape 100 de ani în Biserica oficială. Doar nici Scriptura, nici Canoanele Bisericii celei adevărate nu cunosc o asemenea atitudine față de eretici ca „muștrarea”. (De altfel, nu cunosc nici „respingerea” și nici „disocierea”). În schimb, învățătura Bisericii cunoaște o singură atitudine față de eretici – osîndirea lor prin faptul însuși al ruperii oricărei părtașii cu ei, înainte de toate, a părtașiei euharistice, a celei de împărtășanie din același potir al necurăției cu aceia.

Iar autorii documentului, avînd în vedere că sînt școliți în cele teologice, nu pot să nu cunoască prea bine că „muștrarea” ereticilor nu are sprijin în învățătura Bisericii. Cine știe, poate din

această pricină s-a și făcut recurs la un citat din Scriptură – și acela trunchiat – prin care să-și îndreptătească atitudinea potrivnică canoanelor față de eretici, atitudine potrivnică Bisericii celei adevărate, dar pe deplin conformă celor propovăduite de „Biserica oficială”.

+ + +

2. În sprijinul atitudinii necanonice față de eretici, autorii și semnatarii citează și Canonul 75 Apostolic:

„Canonul 75 apostolic nu deosebește între mireni și clerici, ca martori ai abaterilor episcopului: „La mărturia cea împotriva episcopului eretic să nu se primească, dar nici credincios numai unul, că pe gura a doi sau a trei martori va sta tot graiul.”

Verificînd în *Pidalion* textul acestui Canon descoperim că textul lui este, întrucîtva, altul:

„La mărturia cea împotriva episcopului[,] eretic să nu se primească, dar nici credincios numai unul, că pe gura a doi sau a trei martori va sta tot graiul.” *Lipsește virgula după cuvîntul episcop. Fără virgulă înseamnă că episcopul este eretic. În original, de fapt avem: La mărturia împotriva episcopului să nu se primească eretic, dar nici numai un singur credincios, ci aceștia – credincioșii – să fie doi sau trei, deoarece prin gura a doi sau trei martori va sta tot graiul.*

Din cauza scăpării acestei virguli, rezultă că autorii-semnatarii documentului vin cu această falsăîndreptățire, precum că împotriva unui episcop eretic ar fi nevoie de cîtiva martori, mai mulți decît unul singur.

Autorii-adeptii pretind că acest Canon ține de depunerea unor mărturii împotriva unui episcop care a comis abateri gen erezie – căci acesta este subiectul „Mărturisirii ...” lor. Din tîlcuirea Canonului rezultă clar că este vorba de abateri de ordin moral ale episcopului și nici vorbă nu este de prihănirea episcopului de eres: „Iar ereticul și necredinciosul asupra **Dreptslăvitorului** [s.n.] nu mărturisesc ... Iar credincioșii unul asupra altuia mărturisesc.”⁹ Deci, episcopul asupra căruia s-ar fi de depus vreo mărturie este **drept-slăvitor, nu eretic**, cum pretind în chip *greșit* autorii și adeptii documentului.

Iarăși apare aceeași întrebare: care este motivul autorilor (și al adeptilor cosemnatari) să facă apel la acest Canon pentru a-și sprijini atitudinea lor de „muștrare” a ereticilor? Doar nu este aici – în această îndreptățire neîntemeiată – vorba de *numărul* celor care mărturisesc împotriva episcopilor *eretici* ai Bisericii oficiale. Este vorba tocmai de *muștrare* care ocupă în mod nelegiuit locul *îngrădirii* de eretici, locul ruperii oricărei părțășii cu ereticii. A le aminti ereticilor de ereziile propovăduite de ei, de faptul că ei sînt eretici nu este nici pe departe una cu a rupe părțășia cu aceia, cum o cer univoc Canoanele și învățătura și practica Sfinților Părinți.

+ + +

3. Cea de-a treia îndreptățire a „dreptului” autorilor de a-i muștra pe eretici este aceasta:

„Sf. Ioan Gură de Aur accentuează caracterul de datorie a membrilor Bisericii de a muștra clerul care învață neortodox: „Trebuie a asculta de învățători și de preoți, și a nu-i judeca, chiar de ar avea o viață urâtă; **dacă însă credința le e greșită, atunci nu trebuie doar să nu-i ascultăm, ci și să fugim de ei, și să-i judecăm**” (Omilia a II-a la Ep. II Timotei).”

Din cele trei îndreptățiri la care recurg autorii și semnatarii în sprijinul atitudinii lor de muștrare a ereticilor numai aceasta ține direct de cazul eresului: „**dacă însă credința le e greșită**”, adică **dacă credința lor nu este dreaptă, este strîmbă, este eretică**.

Și ce ne învață Sfântul Ioan Gură de Aur în privința celor care au credință greșită? Ne învață să fugim de ei și să-i judecăm. Deci, să fugim de ei, anume de ei, nu doar de credința lor greșită, ci anume de ei. Și cum se fuge de eretici: prin muștrarea acelor sau, totuși, prin ruperea părtășiei cu aceia? Căci, muștrarea se face între frați, între drept-credincioși, nu între eretic și credincios, după cum am văzut atât în citatul din Evanghelie, cât și în tâlcuirea la Canonul 75 Apostolic.

Și nu numai să fugim de părtășia cu ereticii, dar și să-i judecăm, deci, **să-i osîndim**. Și cum rămîne atunci cu „Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osîndiți și nu veți fi osîndiți; iertați și veți fi iertați.” (Luca 6, 37)? Este vorba de păcate, de greșeli personale ale cuiva, nu de eresuri care, prin natura lor, sînt împotriva lui Dumnezeu, fiind hulă împotriva Duhului Sfînt care în veac nu se iartă. Să nu ne amăgim întrebuițînd nelalocul lor poruncile Mîntuitorului, să nu ne amăgim socotindu-i pe dușmanii lui Dumnezeu (ereticii) frați ai noștri. Dar și ereticii nu trebuiesc judecați pentru slăbiciunile lor, pentru greșelile lor, pentru păcatele lor personale care vin din firea slabă a omului. Dar în ceea ce privește credința – care este condiția necesară (nu și suficientă) pentru Mîntuire – atitudinea Bisericii și a Sfinților ei a fost întotdeauna una singură – **ruperea oricărei părtășii cu ereticii odată cu osîndirea eresului lor**. Deci nu e vorba de pur și simplu muștrare stearpă, de o muștrare fără roade vrednice de părtășia cu Hristos.

De altfel, în citatul reprodus din Sfîntul Ioan Gură de Aur nu este nici vorbă de muștrare. Iar autorii afirmă, cu totul neadevărat, precum că „Sf. Ioan Gură de Aur accentuează caracterul de datorie a membrilor Bisericii de „**a muștra** [s.n.] clerul care învață neortodox.” Astfel, autorii îi atribuie Sfîntului Ioan Gură de Aur o atitudine neortodoxă – cea de a muștra pe eretici, pe cînd Sfîntul spune clar: „să fugim de ei, și să-i judecăm”. Și nimic despre muștrarea ereticilor. Adică, autorii și adepții acestora îi atribuie Sfîntului Ioan Gură de Aur învățătura mincinoasă precum că el ar fi învățat că creștinii ar avea datoria (sic!) să muștre (sic!) pe eretici, dar nu să se despartă imediat de aceia.

+ + +

Atitudinea de muștrare a ereticilor de către autorii și semnatarii documentului este completată, nuanțată de încă o atitudine: cea de „așteptare a semnelor de căință”. Adică, autorii îi muștră pe eretici, așteptînd din partea acelor semne de căință.

Eresul bîntuie nestingherit de aproape 100 de ani în Biserica oficială, iar autorii vor să mai aștepte. Cît să mai aștepte? Oare generațiile trecute de mărturisitori care au scris muștrări ereticilor și eresiarhilor, oare nu au așteptat destul pînă a ieși dintre eretici, îngrădindu-se de eresul acelor? Oare semnatarii și autorii documentului vor să mai aștepte încă o generație-două-trei? Care este rostul acestei așteptări – **în părtășie cu potirul spurcăciunii, în părtășie cu diavolul** – din generație în generație, „din neam în neam”? Căci, după cuvîntul neminciunos al Sfîntului Teodor Studitul, împărtășania eretică unește cu diavolul, nicidecum cu Hristos. Doar autorii „Mărturisirii ...” înșiși enumeră și califică noile învățături ale ierarhilor Ortodoxiei oficiale drept erezii. Iar tocmai părtășia cu ereticii este părtășie ereticească și anume această părtășie nu unește cu Hristos, ci cu vrăjmașul, cu diavolul.

Și ce să aștepte? Pocăința ereticilor? Nicidecum. Autorii-adepții nici nu se așteaptă la vreo pocăință: poate de aceea că știu prea bine că nu este cu putință vreo pocăință – colectivă, *instituțională* – a celor învechiți în rele, în eres timp de aproape 100 de ani. Și atunci, care este rostul unei „muștrări” care nu are drept scop pocăința? De unde și întrebarea: **care este, în realitate, scopul nedecarat al acestui document?**

Autorii-semnatarii nu așteaptă nici măcar căința acelor ca o stare care ar putea duce la pocăință (dar ar putea și să nu ducă la pocăință). Ei așteaptă *semne* de căință, nu căință, ci doar niște

semne. În ce formă să fie aceste semne? Ce intensitate trebuie să aibă aceste semne? Cine anume dintre eretici ar trebui să dea semne de căință? Toți sau doar unii din aceia? Este oare suficient ca vreun „episcop” dintre cei care propovăduiesc eresul să spună în vreun interviu că lui îi pare rău de anumite afirmații pe care le-a făcut și să le numească concret, iar după aceasta să continue să se împărtășească cu „confrații” lui care nu au dat „semne de căință”?

Ce teme în învățătura Bisericii celei adevărate are așteptarea *semnelor* de căință a ereticilor (pentru propovăduirea de către ei a ereziilor) **ca substitut al ruperii părtășiei cu potirul ereticesc?** În ce teme „așteptarea semnelor de căință” din partea ereticilor transformă potirul lor ereticesc în potirul lui Hristos, potirul diavolului în potirul lui Hristos, paharul pierzaniei în paharul mântuirii? Biserica nu cunoaște un asemenea teme. Biserica, prin Sfinții ei călăuziți de Dumnezeu-Duhul Sfânt, învață mereu una – fugiți îndată, neîntârziat, fără nici o așteptare, de eretici, îngrađiți-vă de ei prin ruperea părtășiei cu potirul lor ereticesc – pînă la *pocăința* lor deplină care se adeverește prin darea *anateimei* de către ei a ereziilor lor și a celor oameni care le mai urmează.

Constatăm că documentul nu formulează nici un termen pentru așteptare, nu formulează nici un criteriu pentru semnele de căință așteptate. Se creează impresia că recursul la așteptare are drept scop adormirea cititorilor acestui document: să aștepte la nesfârșit, pînă la moartea lor în această lume, murind în părtășie cu ereticii, riscînd deci să moștenească și osînda acelora. Căci, după cum învață Sfîntul Teodor Studitul¹⁰, **cu cine ai fost în părtășie în vremea morții, cu acela vei rămîne în părtășie în veci.**

Prin urmare, atitudinea față de eres – respingerea lui și disocierea de el, – precum și atitudinea față de eretici – muștrarea lor și așteptarea din partea acelora a unor semne de căință – a autorilor și a semnatarilor „Mărturisirii ...” **este una anti-canonice, împotriva învățaturii Bisericii.** Iar o învățatură care schimbă, răstălmăcește, ciuntește învățătura ortodoxă se numește, conform Sfinților Părinți, erezie.

+ + +

În versiunea modernistă a textului *biblic* în limba română s-a strecurat o tălmăcire care folosește cuvîntul „muștrare” tocmai pentru eretici: „Iar de întrebările nebunești și de înșirări de neamuri și de certuri și de sfădirile pentru lege, ferește-te, căci sînt nefolositoare și deșarte. **De omul eretic, după întîia și a doua muștrare, depărtează-te** [s.n.], știind că unul ca acesta s-a abătut și a căzut în păcat, fiind singur de sine osîndit.” (Tit 3:9-11)

S-ar părea că este exact ceea ce se potrivește perfect – ca îmbinare a cuvintelor „muștrare” și „eretic” într-o singură frază – îndreptăririi atitudinii de muștrare. De ce totuși, autorii și semnatarii „Mărturisirii ...” nu au recurs la această frază din Scriptură?

În versiunea Scripturii în limba românească nemodernistă acest fragment este tradus astfel:

„Iar de întrebările cele bune, și de numere de neamuri, și de prigoniri, și de sfezile cele pentru lege, te ferește; că sînt nefolositoare și deșarte. **De omul eretic după una și a doua sfătuire, te ferește;** știind că s-a răzvrătit unul ca acesta, și păcătuiește, fiind singur de sine osîndit.”

Deci, „muștrare” versus „sfătuire”. În versiunea latină (Vulgata) pentru „muștrare-sfătuire” se folosește termenul de *correptio* care înseamnă muștrare, critică cu scopul îndreptării. În versiunea slavonă se folosește un cuvînt cu exact același înțeles ca și în latină. Credem că în limba greacă – a cărui traducere fidelă (chiar calchiată) este versiunea slavonă – este folosit un cuvînt cu același sens. Este exact ceea ce ar trebui folosit de către autorii „Mărturisirii ...”. Dar ei nu o folosesc. De ce oare?

După părerea noastră, tocmai această frază-poruncă a Scripturii însuflată de Duhul Sfânt-Dumnezeu, este în deplină contradicție cu sensul, cu rostul, cu scopul real – cel nedeclarat – al documentului.

În primul rînd, în această poruncă se vorbește direct de *eretici*, nu de „frați”. Adică, cei cuprinși de erezii, cei care învață sau propovăduiesc erezia sînt numiți ca atare – **eretici**. Dar, spre deosebire de această calificare tranșantă, documentul nu folosește nici o singură dată calificarea de eretic față de cei care de aproape 100 de ani propovăduiesc eresul care s-a răspîndit în „tot trupul Bisericii”. În document, autorii și semnatarii folosesc această calificare fie cu referință la cazuri din Istoria Bisericii, fie cu referință la cei care sînt, formal, în afara Bisericii oficiale – catolicii, protestanții și monofiziții. Dar nici o singură dată față de patriarhii, mitropoliții și episcopii Bisericii oficiale care propovăduiesc ereziile, adică față de cei cărora se adresează cu muștrare autorii-semnatarii. De ce? Pentru că dacă i-ar fi numit astfel – după cum și sînt – atunci orice cititor nemanipulat ar fi văzut limpede că aceia sînt eretici și față de aceia se cuvine să se aplice – deplin și neîntîrziat – toate Canoanele Bisericii atingătoare de eretici, întreaga învățătură și practică a Bisericii referitoare la comuniunea – euharistică și în rugăciune – cu ereticii. Dar autorii, împreună cu sprijinatorii documentului lor, trec sub tăcere această poruncă dumnezeiască din Sfînta Scriptură.

În al doilea rînd, porunca indică clar și răs-picat: după prima și a doua muștrare-sfătuire – **fereste-te, depărtează-te de eretic, fugi de el**. Astfel, din perspectiva autorilor adresării, dacă eresiarhii nu reacționează la această adresare a autorilor-sprizinatorilor „Mărturisirii ...”, aceștia vor trebui să fugă de eretici, totodată de toate cele ce comportă pentru ei legăturile cu ereticii – funcții, cîste, solidaritate și unitate corporatistă, de toate beneficiile lumesti pe care le oferă corporația „Biserica oficială” pentru membrii săi deplini: „tot ce este în lume, adică pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sînt de la Tatăl, ci sînt din lume.” (1 Ioan 2:16)

Mai mult chiar: întreaga lume ortodoxă știe că asemenea muștrări au fost făcute ereticilor de sute și mii de ori pe parcursul acestor circa 100 de ani. Și mulți dintre cei care le-au făcut s-au desprins de eretici. Adevărat este, că nu toți cei care s-au desprins au făcut-o (1) din motive ortodoxe, (2) în mod ortodox; (3) totodată, nu toți au izbutit să se mențină statornic în credința cu adevărat ortodoxă, indiferent de autodenunțurile lor de „ortodocși adevărați”, „ortodocși în rezistență” sau altele. Și astăzi există zeci de sinoade care nu acceptă părtășia cu ereticii din „Biserica oficială”, precum există sute de parohii, mănăstiri și obști care s-au îngrădit de părtășia cu ereticii din aceeași „Biserică oficială”. Aceasta nu înseamnă, subliniem iarăși, că toți cei care s-au îngrădit de părtășia cu ereticii „oficiali” sînt ortodocși, dar este sigur că **tocmai printre aceia se află Biserica cea pe care porțile iadului nu o vor birui**, dar nicidecum nu în „Biserica oficială”.

În al treilea rînd, acest citat din Scriptură folosește răs-picat cuvîntul de osîndire: „fiind singur de sine osîndit”. Evident că nu este vorba că ereticul s-a declarat pe sine însuși osîndit. El este osîndit de Dumnezeu tocmai din pricina că ereticul însuși, **prin voia sa slobodă**, în pofida sfătuirilor muștrătoare date lui de către creștini, a ales eresul, nu drept-slăvitoarea credință, a ales credința cea pierzătoare, nu credința cea mînuitoare. Firește, dacă oarecare dintre noi alege să creadă eretic și să-și promoveze învățătura, cunoscînd că ea este o abatere de la dreapta credință, atunci osînda-de-sine este asupra sa indiferent de muștrarea lui personală de către vreun ortodox.

Fuga autorilor și a sprijinatorilor documentului de această poruncă făcută creștinilor referitor la atitudinea lor față de eretici este îndreptățită din punctul de vedere al ecleziologiei care răzbate din textul „Mărturisirii ...”. Vom zăbovi asupra acestei ecleziologii mai jos (în partea a VI-a), după ce vom vedea mai amănunțit ce ne spun autorii documentului despre Canonul 15 de la Sinodul Îndoit din Constantinopol (anul 861).

***

1 <http://dexonline.ro/definitie/respinge>

2 <http://dexonline.ro/definitie/os%C3%A2ndi>

3 <http://dexonline.ro/definitie/disocia>

4 „Tîlcuirea Sfintei Evanghelii de la Matei”. Sfîntul Teofilact, Arhiepiscopul Bulgariei. Editura „Sofia”, Bucureşti, 2007, pag. 308.

5 <https://saccsiv.wordpress.com/2010/09/11/profeta-sfantului-anatolie-al-optinei-despre-vremea-cand-ereticii-vor-pune-mana-pe-biserica/>

6 Sfîntul Ioan Gură de Aur. Scrieri. Partea a treia. Omilii la Matei. Colecţia PSB. Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 1994, pag. 698.

7 <http://dexonline.ro/definitie/mustra>

8 <http://dexonline.ro/definitie/DOJEN%C3%8D>

9 Pidalion, Editura „Credinţa Strămoşască”, 2007, pag. 127, nota la subsol.

10 „Scrisoarea 531. Fiului Dorotei.” Idem, pag. 154.

IV. CANONUL 15: ECLEZIOLOGIA „Mărturisirii ...” împotriva ECLEZIOLOGIEI SFINȚILOR

Ultimul alineat al „Mărturisirii ...” arată *chintesența* acestui document:

„Într-o Biserică Vie, atunci când un episcop învață o învățătură străină Bisericii Ortodoxe, preoții acelei eparhii pot întrerupe pomenirea episcopului ce învață erezia în public până la judecata Sinodului, conform canonului 15 de la Sinodul I-II Constantinopol. Deaceea, noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, îi muștrăm pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia, cu dragoste, cu durere și cu nădejdea îndreptării lor, pentru care ne rugăm Bunului Dumnezeu, precum și pe cei care nu caută să-și îndrepteze frații căzuți în înșelarea ecumenistă, adoptând o atitudine pasivă, pe care Sfântul Grigorie Palama o vede ca pe al treilea tip de ateism, după ateism și erezie.”

Trezește uimire structura logică a acestui alineat: „preoții [...] pot întrerupe pomenirea episcopului [...]. Deaceea noi [...] îi muștrăm pe [...] episcopii ....”. Din posibilitatea (inexistentă, de fapt, în Canon, după cum vom vedea în această secțiune) întreruperii pomenirii poate să rezulte ori acceptarea pomenirii, ori acceptarea nepomenirii: doar, potrivit autorilor, posibilitatea nu este nici negația absolută, nici acceptarea absolută. A putea face ceva înseamnă că de latitudinea celui care poate să facă ceva ține să hotărască să facă ceea ce poate face, sau să nu facă.

Dar, în contradicție cu această logică elementară, autorii ne spun: **dat fiind că noi putem întrerupe pomenirea, noi nu o vom întrerupe, ci, în schimb, îi vom muștra.** În schimb la ce? În schimb la întreruperea pomenirii celor care învață eresul. Adică, muștrarea vine să înlocuiască întreruperea pomenirii. Muștrarea ca echivalent al ruperii părtașiei cu propovăduitorii eresului? **Care este, atunci, rostul recurgerii la acest Canon a autorilor-sprijinitorilor dacă ei nu au deloc de gând să-l folosească, adică nu au de gând să întrerupă pomenirea despre care vorbește Canonul?** Canonul vorbește de întreruperea pomenirii, iar autorii „Mărturisirii ...” vorbesc despre muștrare. Pe ce cale logică autorii-sprijinitorii deduc muștrarea din „posibilitatea” (de altfel, inventată de către autori în locul obligativității) nepomenirii? Acest hiat de logică are, bineînțeles, o explicație, dar o vom da-o în partea a VI-a, deoarece ea rezultă din *întregul* mesaj implicit al documentului.

Autorii-semnatarii, astfel, își justifică atitudinea lor de muștrare prin recurgerea și la Canonul 15 de la Sinodul I-II de la Constantinopol: „Deaceea [s.n. – adică, în temeiul Canonului 15], noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, îi muștrăm pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia ...” Dar ce afirmă, în realitate, Canonul respectiv? Semnatarii afirmă – și, după cum vom vedea, o fac în chip *mincinos*, – precum că acest Canon le *permite* să întrerupă pomenirea episcopului ce învață erezia, dar, totodată, **le permite și să nu întrerupă pomenirea:** „preoții acelei eparhii **pot** întrerupe pomenirea episcopului ce învață erezia.”

Toți tâlcuitorii acestui Canon, inclusiv Noii Mucenici care au fost omorâți tocmai pentru a fi urmat acest Canon, demonstrează că urmarea acestui Canon este *obligatorie*, **dacă creștinul vrea să se mîntuiască.** Iar dacă el vrea să aibă în veșnicie aceeași soartă cu episcopii eretici, atunci el *poate* să continue pomenirea acelora.

+ + +

Aproape toate Canoanele Bisericii sînt alcătuite astfel încît aplicarea lor să poată fi făcută exclusiv de către episcopi și de nimeni altul (notă: bineînțeles că de către episcopii ortodocși, nu de către cei care „propovăduiesc ereziile”) Și aceasta este firesc: doar episcopii sînt cei care dețin

puterea de a dezlega și a lega, nu călugării, nu mireni, nu diaconii. Iar preoții au această putere numai de la episcopul pe care îl pomenesc la Liturghie (*inclusiv la Proskomidie*).

Canonul 15 este, poate, singurul Canon care poate fi aplicat de către orice ortodox, chiar dacă el nu este episcop. Și el poate fi aplicat numai și numai într-un *singur* caz: când episcopul „predică eresul în public și cu capul descoperit îl învață în biserică”. Este exact cazul care de „aproape 100 de ani” a devenit o permanență *definitorie* a Bisericii oficiale. Și toți cei care au fugit de eresul ecumenist (ca și de geamănul acestuia – eresul serghianist) – mireni, călugări, preoți, episcopi – au făcut-o tocmai în temeiul poruncii categorice a Sfântului Duh dată prin acest Canon tuturor creștinilor care voiesc să se mântuiască, să fugă de orice părtășie cu eresul și cu ereticii.

Nu se cunoaște din ce sursă oficială, documentată, au preluat autorii-semnatarii „Mărturisirii ...” acel text al Canonului 15 pe care ei îl reproduc la sfârșitul documentului lor. **Acel text nu corespunde – într-un moment esențial – textului care este consemnat în Pidalion, precum și în toate edițiile – grecești, slavone și rusești – câte au fost până astăzi.**

Iată cele două texte:

Versiunea din „Mărturisire ...”	Versiunea din Pidalion
<p><i>Cele rânduite pentru preoți, episcopi și mitropoliți se potrivesc cu mult mai vârtos pentru patriarhi.</i></p> <p><i>Drept aceea, dacă vreun preot, episcop sau mitropolit ar îndrăzni să se îndepărteze de împărtășirea cu patriarhul său și nu ar pomeni numele lui, așa cum este hotărât și rânduit, la Dumnezeieștile Taine, mai înainte de înfățișarea Sinodului și condamnarea lui definitivă (a patriarhului ce ar greși în ceva – nota noastră) face schismă.</i></p> <p><i>Sfântul Sinod a hotărât ca acesta să fie străin de toata preoția, în caz că se va vădi de acest nelegiuit lucru.</i></p> <p><i>Acestea s-au pecetluit pentru cei care învinuiesc și se îndepărtează de întâistătorii lor, fac schismă și rup unitatea Bisericii.</i></p> <p><i>În schimb, cei care se despart de împărtășirea cu întâistătorul lor, pentru oarecare erezie condamnată de Sfintele Sinoade sau de Sfinții Părinți, aceia care predică eresul în public și cu capul descoperit îl învață în biserică,</i></p> <p><i>unii ca aceștia nu numai că nu sunt supuși certării canonice, îngrădindu-se pe sine de împărtășirea cu numitul episcop, înainte de cercetarea Sinodului, ci și de cinstea cuvenită</i></p>	<p><i>Cele rînduite pentru Prezbiteri, Episcopi, și Mitropoliți, cu mult mai vîrtos pentru patriarhi se potrivesc.</i></p> <p><i>Drept aceea dacă vreun Prezbiter, sau Episcop, sau Mitropolit ar îndrăzni a se depărta de împărtășirea cea către patriarhul său, și n-ar pomeni numele lui precum este hotărît și rînduit întru Dumnezeiasca Mistagoghie, ci mai înainte de Sinodiceasca înfătoșare și de deplină osîndire ar face schismă,</i></p> <p><i>aceasta a hotărît Sfîntul Sinod, cu totul a fi străin de toată ieratia [preoția], dacă numai se va vădi că a nelegiuit acest lucru.</i></p> <p><i>Și mai ales s-au pecetluit și s-au hotărît acestea pentru cei ce cu pricinuire de oarecare vinovăție se depărtează de ai lor întîi șezători și fac schismă, și rup unirea Bisericii.</i></p> <p><i>Că cei ce se despart pe sineși de împărtășirea cea către întîiul șezător al lor pentru oarecare eres osîndit de Sfintele Sinoade, sau de Sfinții Părinți, de acela adică care eresul în public îl propovăduia, și cu capul descoperit îl învața,</i></p> <p><i>unii ca aceștia nu numai canonicității certări nu sînt supuși, îngrădindu-se pe sineși despre împărtășirea numitului Episcop, mai înainte de Sinodiceasca cercetare, ci și de cinstea cea</i></p>

Dreptmăriturilor se vor învrednici,

*că nu au osândit episcopi, ci **episcopi mincinoși și învățători mincinoși** (nu se referă la pierderea Harului, ci la faptul ca aceștia învață minciuna, deci sunt episcopi mincinoși – nota noastră) și (cei care întrerup pomenirea lor – nota noastră) nu au rupt unitatea Bisericii, prin schismă, ci, s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de dezbinări.*

cuvinită celor dreptslăvitori se vor învrednici.

*Că nu au osândit Episcopi, ci **minciuno-Episcopi și minciuno-învățători**. Și nu cu schismă au rupt unirea Bisericii, ci s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de împărțiri.*

Deosebirea dintre cele două texte – la momentul indicat cu litere grase – comportă o diferență de sens, o diferență fundamentală. Adică, versiunea la care recurg autorii și semnatarii „Mărturisirii ....” **falsifică** textul original.

Pentru conformitate cu originalul grecesc: acolo avem termenii „**ψευδοεπισκόπων και ψευδοδιδασκάλων**” (pseudepiskopon kai pseudodidaskalon) care se traduce în română – **pseudo-episcopi și pseudo-învățători**, exact după cum este și în slavonă (**лжеепископы и лжеучители** – „ljeepiskopî i ljeuciteli”) sau în limba românească nemodernistă (*ortodoxă*) – **minciuno-episcopi și minciuno-învățători**, dar nu așa cum schimbă textul originalului autorii-semnatarii – „*episcopi mincinoși și învățători mincinoși*”.

Mai mult decât atât: autorii împreună cu sprijinatorii documentului introduc o proprie tâlcuire la sfârșitul acestui Canon – exact în momentul falsificat – tâlcuire care este în contradicție cu întreaga învățătură a Bisericii despre Biserica. Adică, **este o tâlcuire care afirmă un eres**.

Dar să le luăm pe rând.

+++

CANONUL 15 despre falsitatea statutului de „episcop” al celui care propovăduiește vreun eres

Care este deosebirea de sens între sintagma „episcop mincinos”, respectiv „învățător mincinos” și *pseudo-episcop* și, respectiv, *pseudo-învățător*? Dicționarul explicativ al limbii române tâlcuiește:

MINCINÓS, -OĂSĂ, *mincinoși, -oase*, adj. **1.** (Adesea substantivat) Care este înclinat să spună minciuni; care spune minciuni, care minte; care nu se ține de cuvânt. **2.** Fals, neadevărat, neîntemeiat. ♦ Fig. Amăgitor, înșelător; himeric.

MINCINÓS ~oăsă (~oși, ~oăse) și *substantival* 1) Care spune minciuni; care induce în eroare; amăgitor. 2) Care vădește lipsă de sinceritate; artificial; prefăcut; fals; fățarnic; ipocrit; nesincer.

MINCINÓS s., adj. **1.** s. v. *ipocrit*. **2.** adj. v. *ipocrit*. **3.** adj. fals, inautentic, inventat, născocit, neadevărat, neautentic, neîntemeiat, nereal, plâsmuit, scornit, (înv.) mințit, răsuflat, spurii, (pop. fig.) strâmb.[1]

Care dintre aceste sensuri îl au în vedere „mărturisitorii”? Ei înșiși o spun în chiar tâlcuirea lor din textul lor al Canonului: „**se referă [...] la faptul ca aceștia [episcopii] învață minciuna, deci sunt episcopi mincinoși**”. Adică, ei folosesc cuvântul mincinos în sensul de „cel care învață minciuna”, adică „cel care spune minciuni, care minte; care nu se ține de

cuvânt, care induce în eroare; amăgitor.” **Deci, nu în sensul de „fals, neadevărat, neautentic”** – care sensuri, alături de altele, le atestă dicționarul.

Acum să vedem ce spune Dicționarul despre sensul prefixului pseudo-:

PSEUDO- Element de compunere care înseamnă „fals” și care servește la formarea unor substantive și a unor adjective.

PSEUDO- Element prim de compunere savantă însemnând „fals”, „(aparent) asemănător”, „asemănare exterioară”.

PSEUD(O)- elem. „fals”, „(aparent) asemănător”, „înșelător, neadevărat”, „pretins”. [2]

Deci, dacă ne conducem de originalul grecesc (ca și toate celelalte versiuni, în afară de versiunea propusă nouă de toți semnatarii documentului), avem exact calificativul de *pseudo*– privind episcopii care învață eresul. Adică, calificativul se referă la **statutul lor de episcop**, nu la ceea ce învață ei, nu la **statutul învățaturii lor**. Statutul de episcop cuprinde Harul Duhului Sfânt care îi dă puterea să chivernisească Sfintele Taine ca urmare a îndeplinirii de către el a datoriei de a învăța drept cuvântul Adevărului Dumnezeiesc. Aceste două lucrări – chivernisirea Tainelor (în virtutea Harului Duhului Sfânt primit de episcopul *ortodox* la hirotonie) și dreapta (nemincinoasa) învățare – sînt strict legate între ele. Statutul învățaturii propovăduite de episcop reflectă corespunderea ei învățaturii Bisericii sau necorespunderea ei acestei învățături, fie în parte, fie în întregime, fie în general, fie sub anumite aspecte. Deosebirea dintre aceste două statute este una ontologică, deși ele sînt legate între ele.

Autorii-semnatarii, prin recurgerea la un text falsificat al Canonului, vor să ne spună precum că Duhul Sfânt – Carele este Autorul Canoanelor – îi socoate pe episcopii care învață eresul drept episcopi adevărați, autentici, deci, ortodocși, prin care El, Duhul Sfânt, chipurile ar lucra, dar care episcopi spun minciuni, învață minciuna.

Pe cînd în original avem: din cauza că aceia învață eresul, ei nu pot fi socotiți în general drept episcopi, drept învățători (a fi învățător al credinței drepte este una dintre slujirile fundamentale, *definitorii* ale episcopului –!). Prin acest Canon Duhul Sfânt îi declară pe ei drept pseudo-episcopi și pseudo-învățători, adică drept falși episcopi, drept preinși episcopi, drept episcopi neadevărați, drept episcopi aparenti, doar după asemănarea lor exterioară, adică îi califică drept impostori. Canonul le refuză unor asemenea episcopi eretici statutul însuși de episcop, adică de purtător al Harului Duhului Sfânt, de învățător al credinței. Adică, aceștia nu mai sînt episcopi, ci eretici, ei nu sînt nici măcar mireni. Ei sînt ne-episcopi, non-episcopi, non-învățători. Pe scurt, ei sînt eretici. Și punctum.

Toate tâlcuirile Bisericii date la acest Canon – ale lui Zonara, Balsamon, Vlastaris, ale Sf. Nicodim Aghioritul, ale mitropolitului Nicodim Milaș – folosesc numai și numai expresia de *pseudo-episcopi*și de *pseudo-învățători* (echivalentele lor în greacă, românească, slavonă și rusă). Adică de non-episcopi, non-învățători.

Una este – în viziunea autorilor documentului – să fii episcop al lui Hristos, deci episcop care are Harul Duhului Sfânt, dar care spune/învață minciuna (?!), și cu totul altceva este să nu fii episcop deloc, inclusiv să fii o persoană din afara Bisericii lui Hristos, deci, *prin care* nu are cum să lucreze Harul Duhului Sfânt. Oare Duhul Sfânt lucrează prin eretici?! Prin cei din afara Bisericii?!

+ + +

ECLEZIOLOGIA SFINŢILOR: episcopul ortodox prin definiție „învață cuvântul Adevărului lui Dumnezeu”, dar nu minciuna

O și mai mare uimire trezește comentariul-tîlcuire pe care autorii și semnatarii documentului îl dau versiunii lor – celei care înlocuiește textul original al Canonului – „**că nu au osândit episcopi, ci episcopi mincinoși și învățători mincinoși (nu se referă la pierderea Harului, ci la faptul că aceștia învață minciuna, deci sunt episcopi mincinoși – nota noastră).**”

În *ce teme* acești noi comentatori de Canoane afirmă că expresia de „episcop mincinos” (conform versiunii lor) nu se referă la pierderea Harului? De ce a fost nevoie în general să se facă vreo referință la prezența sau la lipsa Harului? De fapt, după cum arată o remarcă substanțială a autorilor (pe care o vom analiza în partea a V-a), **ei se află într-o polemică implicită** cu „cei care spun că în Biserica Ortodoxă Română nu mai este Harul Duhului Sfânt datorită faptului că unele mădulare ale Ei sunt căzute în rătăcirea ecumenistă”.

Nu abordăm acum problema lucrării sau nelucrării Harului Duhului Sfânt prin ierarhii Bisericii oficiale. Ne vom referi doar la cele afirmate explicit în document: „**nu au osândit episcopi, ci episcopi mincinoși și învățători mincinoși (nu se referă la pierderea Harului, ci la faptul că aceștia învață minciuna, deci sunt episcopi mincinoși – nota noastră) ...**”

Deci, documentul recunoaște că episcopii respectivi învață minciuna. Minciună în sens de eres? Da, căci acesta este lait-motivul întregului document – „Deaceea [în virtutea Canonului 15, din pricina Canonului 15], noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, îi muștrăm pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia ...” Prin urmare, potrivit documentului, episcopii mincinoși sînt acei episcopi care învață erezia.

Care este esența slujirii episcopale? Chivernisirea Sfințelor Taine și dreapta învățătură. Adică, una dintre slujirile definitorii ale episcopului este tocmai învățarea dreaptă a Cuvîntului Adevărului. Exact după cum și sînt pomeniți episcopii de către preoți la Liturghie: „**Preotul: Întâi pomenește, Doamne, pe Prea Fericitul Părintele nostru (N), Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pe (Înalt-) Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N), pe care-l dăruiește sfințelor Tale biserici în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelungat în zile, drept învățând cuvântul adevărului Tău [s.n.].**”[3]

Toate celelalte calificative ale episcopului – întreg, cinstit, sănătos, îndelungat în zile, – țin de calitățile lui fizice și morale care sînt atribuite oricărui om, inclusiv oricărui credincios ortodox. Numai calificativul de „drept învățând cuvântul adevărului Tău” ține exclusiv de episcop, de slujirea lui. Asemenea cerere nu se face nici în privința preoților, ci exclusiv în privința episcopilor de toate rangurile administrative – patriarhi, mitropoliți, arhiepiscopi și episcopi.

Dacă înlăturăm acest calificativ, ce rămîne din slujirea episcopală? Doar niște cerințe firești pentru orice mirean, și, în general, pentru orice om, de orice credință ar fi acela. Și ce se întîmplă atunci cînd episcopul „strîmb învață cuvântul adevărului Tău”, atunci cînd episcopul falsifică cuvântul adevărului lui Dumnezeu, cînd „învață erezia”? Atunci cînd episcopul „drept învață cuvântul minciunii lui”? Adică, cuvântul tatălui minciunii – al diavolului?

Mai este oare episcop cel care învață eresul, minciuna? Firește că nu. Este un fals episcop, după cum este și cuvîntul lui. Exact ceea ce afirmă Canonul 15 și toate comentariile la el (în afară de comentariul autorilor „Mărturisirii ...”)

Unul dintre semnatarii de seamă ai „Mărturisirii ...”, pr. prof. Theodor Zisis, menționează în cartea sa: „Apostolul îi îndeamnă, de asemenea, pe credincioși să-și aducă aminte de mai-marii lor, [adică să-i pomenească]. Dar pe ce fel de mai-mari? Pe cei care, prin exemplul vieții lor,

învață cuvîntul lui Dumnezeu: „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvîntul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința.” (Evrei 13.7.) Astfel, pomenirea episcopilor, care sînt cei mai mari în Biserică, **este condiționată întru totul** de faptul dacă ei învață corect cuvîntul lui Dumnezeu, adică, nu învață erezii.

Același autor *recunoaște* în cartea citată: „... tocmai pe asemenea episcopi vrednici, care drept învață cuvîntul Adevărului, îi pomenește Biserica în timpul săvîrșirii Euharistiei.”[4] Altfel zis, pe episcopii care nu învață cuvîntul Adevărului, dar „care învață erezii”, **Biserica** nu îi pomenește la *Euharistie*, la **sfințirea cu Harul Duhului Sfînt a Potirului Vieții veșnice**. Adică, Biserica Sfinților Părinți, Biserica lui Hristos, pentru a putea face Taina Euharistiei cu lucrarea Harului Duhului Sfînt, nu îi pomenește pe aceștia (învățătorii de erezie) la Euharistie. Pur și simplu nu îi pomenește. Nu că „poate să nu-i pomenească”. Nu îi pomenește. Și punctum.

Dar tot același pr. profesor în „Mărturisire ...” afirmă cu exactitate opusul: că poate să-i pomenească, și chiar el cu co-autorii și cu co-semnatarii îi pomenește. Chiar dacă îi muștră. Avem o contradicție izbitoare. Dar, după cum vom vedea în partea a VI-a, ea este întru totul explicabilă. Și această contradicție este *firească* pentru Biserica oficială din care fac parte toți autorii „Mărturisirii ...” și adepții lor co-semnatari.

Dar de ce oare autorii și sprijinatorii „Mărturisirii ...” *subliniază* că sintagmele de „episcopi mincinoși” și „învățători mincinoși” „**nu se referă la pierderea Harului**”? **Să înțelegem oare că Harul nu se pierde? Exact aceasta au ei în vedere, căci tot ei afirmă, în polemica lor implicită, după cum am și văzut:** „cei care spun că în Biserica Ortodoxă Română nu mai este Harul Duhului Sfînt datorită faptului că unele mădulare ale Ei sunt căzute în rătăcirea ecumenistă ...” „Episcopii mincinoși” (amintim că, de fapt, în Canon se vorbește numai despre pseudo-episcopi, de non-episcopi) sînt căzuți în rătăcirea ecumenistă? Da, căci tocmai ei „învață erezia”, erezia ecumenistă. De altfel, nu este vorba de o rătăcire – greșală inconștientă și vremelnică (dar nu una conștientă care durează aproape 100 de ani) – ci de eres – învățătură conștientă potrivnică Adevărului dumnezeiesc și – ca *orice* eres – este hula împotriva Duhului Sfînt. Iar hula împotriva Duhului Sfînt nu se iartă nici în veacul acesta, nici în cel viitor ...

Și apare întrebarea firească: **prin eretici** (care, prin definiția dată de Mîntuitorul Hristos, sînt hulitori ai Duhului Sfînt) **lucrează Harul Duhului Sfînt**? Lucrează Duhul Sfînt prin cei care Îl hulesc, adică prin cei care – prin credința lor eretică – tăgăduiesc lucrarea Lui?

Prin pseudo-episcopii catolici lucrează Harul? Dar prin pseudo-episcopii monofiziți, luterani, anglicani? Răspunsul ortodox, cel dat de Soboare și de Sfinții Părinți, este unul univoc și categoric: Nu. De ce, atunci, prin pseudo-episcopii ecumeniști ar lucra Harul? Ecumenismul, inclusiv potrivit autorilor-semnatarilor documentului, este pan-erezie, adică este o erezie care cuprinde în sine toate ereziile, deci și ereziile catolicismului, monofizitismului, luteranismului, anglicanismului (protestantismului în general). Adică, pseudo-episcopii ecumeniști sînt mult mai „pseudo-” decît respectivii „pseudo-” – catolici, monofiziți, luterani, anglicani, căci aceia cuprind în sine toate ereziile, inclusiv ereziile acestora din urmă laolaltă.

De ce, atunci, prin pan-ereticii mult prea pseudo-episcopi ar lucra Harul? Doar în virtutea apartenenței lor instituționale (organizatorico-salariale) la o Biserică oficială? Doar din pricina că ei se autoîntitulează în chip mincinos „ortodocși”? În ce mod prezența numelui unui om cu funcția de episcop în borderoul de salarizare al unei instituții asigură lucrarea Harului Duhului Sfînt? Căci pseudo-episcopul nu este episcop.

De ce, atunci, autorii, împreună cu semnatarii, afirmă că prin episcopii mincinoși, adică prin cei care învață erezia (panerezia!), Harul, în pofida Canoanelor prin care a grăit Duhul Sfînt, Harul Lui, totuși, lucrează?

Astfel, ce avem? Avem o falsificare **conștientă** a textului unui Canon al Bisericii lui Hristos. De ce socotim cu *toată certitudinea* că este vorba de **un act conștient de falsificare**? Pentru că *toate* versiunile din *toate* timpurile și din *toate* limbile atestă un singur înțeles – *pseudo*-episcopi și *pseudo*-învățători. Și NUMAI versiunea din această „Mărturisire ...” (de altfel, fără indicarea sursei) introduce o schimbare de sens, deci, esențială, la conținutul acestui Canon.

Mai avem și o tâlcuire – a falsului introdus – tâlcuire vădit și izbitor **antiortodoxă, eretică**. De aici putem lesne trage concluzia că falsul a fost introdus (în mod conștient!) tocmai cu scopul de a forma un pretext pentru a consemna în text tâlcuirea respectivă antiortodoxă. Dacă s-a recurs la un fals grav pentru a face o tâlcuire, înseamnă că acea tâlcuire este extrem de importantă pentru autorii și adepții documentului.

Mai mult decât atât, faptul însuși că s-a recurs la fals arată că autorii falsului nu au putut întocmi tâlcuirea lor fără să recurgă la falsificare. Adică, pentru tâlcuirea lor ei nu au putut găsi nici un reazem în întreaga învățătură a Bisericii.

De aici rezultă cel puțin două lucruri esențiale:

(1) învățătura Bisericii este, în întreaga ei întindere, atât de bine încheată, unitară, *sobornicească*, încât fără a falsifica este imposibil să i se atribuie ei elemente străine ei (ceea ce adeverește încă o dată sursa ei dumnezeiască, nu din minte omenească);

(2) tâlcuirea eretică făcută este extrem de importantă pentru autorii „Mărturisirii ...” Adică, de fapt, întregul text al documentului se reazemă tocmai pe această tâlcuire (chiar dacă ea este prezentă într-o paranteză la o notă la subsol!). Mai exact, această tâlcuire este cheia de boltă a întregului edificiu de argumente construit în acest document. Ce edificiu anume – vom analiza în partea următoare – a V-a, precum și în partea a VI-a.

Dar, deocamdată, să continuăm cu cercetarea Canonului 15.

+ + +

CANONUL 15: dimensiunea ECLEZIOLOGICĂ și SOTERIOLOGICĂ

Ce spune, într-adevăr, acest Canon?

Canonul se referă la două cazuri distincte pentru care prescrie două comportamente opuse. Mai exact, este vorba de același comportament care, **într-un caz**, este taxat drept **schismă**, iar **în celălalt caz**, **același** comportament este în mod imperios calificat drept **anti-schismă** și **ortodox**.

Amîndouă cazurile se referă la învinuiri aduse episcopului/episcopilor de către careva dintre preoții săi. **Primul caz** se referă la învinuiri ce țin de aspectele moral, disciplinar, financiar (patrimonial) și oricare altul al activității episcopului, *în afară de cazul în care episcopul învață vreun eres*. În acest caz de învinuiri Canonul (Duhul Sfînt-Dumnezeu) **interzice**, sub certare de ceteris, încetarea pomenirii numelui episcopului la Liturghie (inclusiv la Proscomidie) de către preotul/preoții săi pînă la hotărîrea judecării bisericești. Adică Canonul califică drept schismă încetarea pomenirii episcopului (pînă la examinarea învinuirilor aduse episcopului de către o judecată bisericească) pe motiv că acela ar avea orice fel de abateri, în afară de propovăduirea de către episcop a vreunui eres (osîndit fie de către Soboare, fie în scrierile Sfinților Părinți).

Cel de-al doilea caz se referă numai la o singură învinuire: **episcopul predică în mod public vreun eres**. Și acel eres trebuie să fie „**osîndit de Sfintele Sinoade, sau de Sfinții Părinți**”. **Deci, nu poate fi vorba de un eres nou – în esență nou, nu după formă, – care, poate, nici eres nu este, ci așa i s-a părut vreunui preot. În această situație Canonul (Duhul Sfînt)**

prescrie datoria (obligativitatea) preotului/preoților de a înceta orice pomenire la Liturghie a numelui acelu deja pseudo-episcop și pseudo-învățător. Dacă preoții nu încetează orice legături bisericești cu pseudo-episcopul, atunci nici ei nu pot fi socotiți drept ortodocși.

Și acum să adeverim că acest Canon anume aceasta prescrie – depărtarea *grabnică și categorică* de pseudo-episcopi.

1. Astfel, Canonul afirmă: „Și mai ales s-au pecetluit și s-au hotărât acestea [neîntreruperea pomenirii episcopului din motive ce nu țin de propovăduirea eresului] pentru cei ce cu pricinuire de oarecare vinovăție se depărtează de ai lor întii șezători și fac schismă, și rup unirea Bisericii.

Că cei ce se despart pe sineși de împărtășirea cea către întiiul șezător al lor pentru oarecare eres osîndit de Sfintele Sinoade, sau de Sfinții Părinți, de [episcopul] acela adică care eresul în public îl propovăduia, și cu capul descoperit îl învăța,

unii ca aceștia [care se despart pe motiv de eres al episcopului] nu numai canonicestii certări nu sînt supuși, îngrădindu-se pe sineși despre împărtășirea numitului Episcop, mai înainte de Sinodiceasca cercetare, ci și de cinstea cea cuvenită celor dreptslăvitori se vor învrednici.”

Pentru cei cărora le este anevoios să perceapă limbajul nemodernist, le oferim versiunea din „Mărturisire ...”: „Aceștia [neîntreruperea pomenirii episcopului din motive ce nu țin de propovăduirea eresului] s-au pecetluit pentru cei care învinuiesc și se îndepărtează de întâistătătorii lor, fac schismă și rup unitatea Bisericii.

În schimb, cei care se despart de împărtășirea cu întâistătătorul lor, pentru oarecare erezie condamnată de Sfintele Sinoade sau de Sfinții Părinți, [episcopii] aceia care predică eresul în public și cu capul descoperit îl învață în biserică,

unii ca aceștia [care se despart pe motiv de eres al episcopului] nu numai că nu sunt supuși certării canonice, îngrădindu-se pe sine de împărtășirea cu numitul episcop, înainte de cercetarea Sinodului, ci și de cinstea cuvenită Dreptmăritorilor se vor învrednici ...”

În primul rînd, să vedem, ce anume se are în vedere prin acest „în schimb”. Iată, bunăoară, ce spune acest Canon, tradus din rusă (din lucrarea mitropolitului Nicodim Milaș):

„De altfel, aceștia sînt rînduite și întărite despre cei care, sub pretextul a careva învinuiri, se depărtează (se dezic) de întâistătătorii lor și fac schisme și rup unitatea Bisericii. Căci cei care se despart de părtășia cu întâistătătorul din pricina oarecărui eres osîndit de Sfintele Soboare sau de Părinți, cînd, adică, el propovăduiește eresul în fața norodului și învață [eresul] deschis în biserică, aceștia dacă și se vor îngrădi de părtășia cu acel episcop înainte de cercetarea sobornicească, nu numai că nu trebuie supuși epitimiei prevăzute de canoane, dar și sînt vrednici de cinstea cuvenită ortodocșilor.”

Acest „în schimb” (că, căci) face opoziția dintre cele două cazuri: în primul caz, **pentru întreruperea pomenirii episcopului** se aplică o certare – caterisirea, – în cel de-al doilea caz, **pentru întreruperea pomenirii episcopului** certarea nu trebuie aplicată. Cele două propoziții despărțite de „operatorul logic” – *în schimb, că, căci* – formează un tot întreg. Este vorba de o opoziție netă, categorică: **spre deosebire** de cei care se rup de episcopul lor fără pricini de eres, cei care se rup din pricină de eres trebuie socotiți cu cinstea cuvenită celor ortodocși.

Astfel, aceeași acțiune este calificată în mod *opus*, în funcție de faptul dacă episcopul s-a făcut vinovat de eres sau s-a făcut vinovat de orice altceva. Adică, criteriul fundamental care desparte aceste două cazuri, *opunându-le* unul altuia, este propovăduirea/nepropovăduirea vreunui eres de către episcop.

2. Canonul prescrie ca celor care s-au depărtat de întîistătorul care învață eresul să li se acorde cinste ca unor ortodocși. Pur și simplu ca unor ortodocși. Nu ca unor eroi, mărturisitori, nevoitori, rîvnitori, fii deosebiți ai Bisericii, ci doar ca unor membri simpli ai Bisericii, ca unor ortodocși. Și punctum.

Și această cinste de membri ai Bisericii lui Hristos să li se acorde pentru faptul că au rupt părtășia cu un episcop care învață eresul. Nu pentru altceva, ci *numai* pentru ruperea părtășiei cu fostul lor întîistător căzut în eres, „cuprins de erezie”.

Expresia din vechime „a se învrednici de cinstea cea cuvenită celor dreptslăvitori” înseamnă „a fi tratați ca niște ortodocși”, nu ca cei de altă credință, ci ca ortodocși. Și aceasta spre deosebire de ceilalți – de cei din cazul întîi, – care nu pot fi tratați ca niște ortodocși, deoarece **acea** au făcut schismă, rupînd unitatea Bisericii.

Cum ar trebui însă tratați cei care ar fi păstrat părtășia cu întîistătorul lor eretic – cu cel care învață erezia? S-ar fi învrednicit și aceia de cinstea cuvenită unor ortodocși? Ar fi trebuit și aceia să fie tratați ca niște ortodocși? Sau s-ar fi învrednicit de cinstea cuvenită unor *neortodocși*? Sau de *necinstea* cuvenită unor *neortodocși*?

Rezultă că cei care ar fi păstrat părtășia cu pseudo-episcopul **nu se pot învrednici** de cinstea cuvenită ortodocșilor. Nu sînt vrednici de cinstea cuvenită ortodocșilor. Adică acestora li se refuză cinstea de a fi recunoscuți drept adevărați ortodocși. Prin urmare, dacă preoții (și mireni) pomenesc la Liturghie un pseudo-episcop care învață vreun eres, atunci acești preoți (și mireni) nu pot fi socotiți de aceeași cinste cu ortodocșii, ci drept ortodocși fără cinste, ortodocși întinați. Adică, **ei nu sînt chiar ortodocși**. Căci păstrează părtășia – și încă cea de potir – cu întîistătorul lor care învață eresul. **Chiar dacă ei nu mărturisesc eresul** propovăduit de „episcopul” lor.

Iată ce spune Sfîntul Teodor Studitul despre cei care pomenesc la Liturghie numele vreunui pseudo-episcop, adică al unui eretic:

„Și mi-ai spus că te-ai temut să-i spui preotului tău să nu-l pomenească pe ereziarh la liturghie. Ce să-ți spun acum despre acest lucru nu văd, decît că **întinare are împărtășania din singurul fapt că îl pomenește [pe ereziarh], chiar dacă ortodox ar fi cel ce face Sfînta Liturghie** [s.n.]” [5]

Deci, chiar dacă cei care pomenesc un pseudo-episcop nu mărturisesc în vreun fel erezia aceluia (acelora) și chiar dacă ei, totodată, mărturisesc ortodox, împărtășania lor este întinată, deci nu este Preacurat Trupul Mîntuitorului și Preasfînt Sîngele Lui pentru că acest Trup și acest Sînge nu pot fi întinate, prin definiție.

Toți cei care fac ca aceștia sînt socotiți, conform Canoanelor, a fi în afara Bisericii, căci pentru a reveni la comuniunea euharistică cu ceilalți creștini, aceștia trebuie să primească o epitimie care prevede nu numai osîndirea de către ei a eresului pseudo-episcopului pe care l-au pomenit, ci și oprirea de la împărtășanie pe o perioadă de cîțiva ani. Iar în unele cazuri (despre care vom vorbi mai jos) acești preoți-pomenitori-de-eretici nici nu sînt primiți înapoi în Biserică decît numai ca mireni.

Subliniem încă o dată: preoții și ceilalți care se rup de părtășia cu un episcop care învață eresul se învrednicesc de cinstea cuvenită unor ortodocși **exclusiv datorită** faptului ruperii lor de comuniunea cu propovăduitorul eresului. Căci dacă ei nu ar fi rupt părtășia cu acela, **ei nu ar fi fost considerați ortodocși**. Este oare posibilă o altă înțelegere a acestei fraze din Canon?

Iar cei care acceptă ca la Liturghia la care ei se roagă să fie pomenit vreun „episcop” care învață eresul – nu sînt ortodocși, ci sînt părtășii eresului împreună cu „episcopul” eretic pomenit la „Liturghia” lor.

3. În continuare, Canonul lămurește foarte limpede de ce anume este nevoie ca cei care au rupt părtășia cu ereticul să fie considerați ortodocși: „Că nu au osîndit Episcopi, ci minciuno-Episcopi și minciuno-învățători. Și nu cu schismă au rupt unirea Bisericii, ci s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de împărțiri.”

Sau: „că nu au osîndit episcopi, ci **pseudo-episcopi și pseudo-învățători** [...] și nu au rupt unitatea Bisericii, prin schismă, ci, s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de dezbinări.”

Sau: „Căci ei nu au osîndit episcopi, ci **pseudo-episcopi și pseudo-învățători** [...], și nu cu schismă au curmat unitatea Bisericii, ci s-au silit să păzească Biserica de schisme și de dezbinări (împărțiri).”

Persoanele de care se rup ortodocșii sînt identificate la început drept persoane „**care eresul în public îl propovăduia, și cu capul descoperit îl învața ...**”; sau: „**care predică eresul în public și cu capul descoperit îl învață în biserică ...**”; sau: „el propovăduiește eresul în fața norodului și învață [eresul] deschis în biserică ...”

Deci, *singurul* criteriu prin care se identifică persoana de care se rup ortodocșii este faptul că, fiind considerată episcop, slujind în treapta de episcop, persoana dată **propovăduiește și învață eresul** (în mod public, fățiș, în calitatea sa de [pretins] episcop). Alt criteriu nu este. Exact acel singur criteriu care este folosit de către autorii „Mărturisirii ...” cînd îi identifică pe cei pe care ei îi mustră.

Și această persoană, **din pricina acestui unic criteriu**, este calificată în Canon drept **pseudo-episcop și pseudo-învățător**, deci, drept episcop fals, impostor, non-episcop. Adică, „numai” pentru faptul că aceștia învață erezia, propovăduiesc erezia, Canonul (Duhul Sfînt-Dumnezeu) le ia episcopia, le refuză în mod *categoric* și *univoc* statutul de episcop, îi caterisește, îi declară căzuți din treapta de episcop. După cum vom vedea mai departe, Canonul îi declară și scoși în afara Bisericii.

Astfel, potrivit Canonului, toți episcopii, arhiepiscopii, mitropoliții și patriarhii (căci toți aceștia au slujirea de episcop) care propovăduiesc erezia nu sînt episcopi (respectiv, nu sînt arhiepiscopi, mitropoliți, patriarhi), ci sînt pseudo-episcopi, non-episcopi. Autorii și adepții „Mărturisirii ...”, în pofida acestui Canon, se adresează propovăduitorilor ereziilor ca unor episcopi: „noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, îi mustrăm pe preoții, **episcopii, patriarhii** [s.n.] și credincioșii **ce învață erezia ...**” Dar, conform celor rînduite de către Duhul Sfînt, aceștia nu sînt episcopi, patriarhi, ci pseudo-episcopi, pseudo-învățători, deci și pseudo-patriarhi. Duhul Sfînt îi califică foarte clar, fără putință de tăgadă, drept pseudo-episcopi, drept non-episcopi, iar autorii „Mărturisirii ...”, împreună cu ceilalți părtășii ai ei, ar zice implicit:

„Nu, Duhule Sfinte, nu ai dreptate, aceștia care învață erezia sînt episcopi, mitropoliți, patriarhi prin care Tu, Duhule Sfinte, lucrezi”. Iată ce mărturisesc, **de fapt**, autorii și adepții acestui document.

Repetăm și accentuăm ceea ce s-a spus mai sus:

Numai cei care rup părtășia cu episcopii care învață eresul se învrednicesc de cinstea cuvenită ortodocșilor. Iar dacă ei nu se rup de aceia, atunci, respectiv, nu se învrednicesc de această cinste. Deci nu se pot numi pe sine ortodocși. Numai din cauza că nu rup părtășia cu pseudo-episcopii ei nu mai pot fi socotiți a fi ortodocși. **Astfel, condiția necesară, sine qua non, pentru a fi ortodox, este de a nu avea vreo părtășie cu vreun episcop care învață eresul, căci cel care învață eresul nu este episcop, ci pseudo-episcop, este un episcop măsluit, neadevărat, impostor.**

4. Canonul se încheie cu o explicație ecleziologică fundamentală: „Și nu cu schismă au rupt unirea Bisericii, ci s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de împărțiri.” Sau: „... și (cei care întrerup pomenirea lor – nota noastră) nu au rupt unitatea Bisericii, prin schismă, ci s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de dezbinări.” Sau: „... și nu cu schismă au curmat unitatea Bisericii, ci s-au silit să păzească Biserica de schisme și de dezbinări (împărțiri).”

Sfinții Părinți, **călăuziți de Duhul Sfânt**, formulează în această încheiere a Canonului rostul însuși, rostul suprem al ruperii părtășiei euharistice cu „episcopii” care învață eresul: **izbăvirea/păzirea Bisericii de schisme și de dezbinări/împărțiri.**

Iar Sfântul Nicodim Aghioritul, sintetizând tâlcuirile anterioare făcute de *jurisții imperiale* – Zonara, Aristin, Balsamon și Vlastaris, – formulează astfel tâlcuirea la acest Canon:

„Cele ce Canoanele cele mai de sus [Canoanele 13 și 14] au rînduit pentru Episcopi și Mitropoliți, acesteși le rînduiește cu mult mai vîrtos Canonul acesta pentru patriarhi. Însă acestea să se facă dacă pentru oarecare vinovății, curvii să zicem sau ierosilii (adică furare de cele Sfinte) și altele ca acestea, s-ar despărți de împărțășirea cu întiul șezător al lor, **iar dacă întii șezătorii cei numiți ar fi eretici [s.n.] și eresul lor l-ar propovădui întru arătare, și supușii lor pentru aceasta se despart de ei mai înainte încă de Sinodiceasca judecată pentru eresul acela. Unii ca aceștia despărțindu-se de aceia nu numai nu se osîndesc, ci și de cinstea cea cuvenită ca niște dreptslăvitori, sunt vrednici. Că nu au pricinuit schismă Bisericii cu osîndirea aceasta, ci mai ales o au slobozit de schisma și eresul minciuno-episcopilor acelora [s.n.]”**

Prin urmare, ruperea părtășiei cu „episcopii” eretici este condiția necesară – deci, *obligatorie* – pentru a păstra unitatea Bisericii lui Hristos, adică a o izbăvi de schisme și dezbinări. De aici rezultă și opusul acestei afirmații: cei care păstrează părtășia euharistică cu „episcopii” „care învață erezia” aceia nu izbăvesc Biserica de schismă, nu păzesc unitatea Bisericii. A nu păzi unitatea Bisericii, a nu izbăvi Biserica de schisme înseamnă, evident, a rupe unitatea Bisericii, înseamnă a pricinui Bisericii schismă. Schisma înseamnă ruperea unității Bisericii.

Biserica este acolo unde este Adevărul. Iar acolo unde este minciuna, eresul, Biserica nu este. Eresul, ca minciună propovăduită, împărțășită, desparte – ontologic – de Adevăr. Eresul, ca minciună, prin faptul însuși al propovăduirii lui, desparte de Biserică, face schismă, se desparte de Adevăr. Și este important că, după cum scrie direct, fără ocolișuri, Sfântul Nicodim Aghioritul, schismă fac tocmai minciuno-episcopii prin eresul lor. Făcînd acei „episcopi” schismă, ei sînt cei care, prin propovăduirea eresului, sînt cei care cauzează schisma, ei sînt cei care inițiază schisma, sînt începătorii ei. **Ei, prin eresul lor, se situează – în mod automat – în afara Bisericii.** Amintim că este vorba de eresuri deja osîndite de Biserică, adică de Canoane și de Sfinții Părinți. Așa cum este eresul ecumenismului în toate componentele sale de temelie – rugăciunea cu ereticii, admiterea sau recunoașterea „tainelor” acestora, a „preoțimii” lor, a statutului lor de „biserici”, a închinării lor către același Dumnezeu-Sfînta Treime al ortodocșilor, către Același Mîntuitor Iisus Hristos ca ortodocșii (deși ereticii se închină unor idoli cărora le-au pus eticheta de „sfînta treime”, „iisus hristos”, „maica domnului” etc.; altfel spus, păstrînd forma, au schimbat esența).

Despre caracterul imperativ, *obligatoriu* al ruperii părtășiei cu minciuno-episcopii vorbește și **mitropolitul Nicodim Milaș** în cunoscutele sale tâlcuiri (făcute la începutul sec. XX, adică exact în ajunul începutului propovăduirii eresului ecumenismului):

„Dar dacă careva dintre episcopi, mitropoliți sau patriarhi va începe să predice vreo învățătură eretică, potrivnică Ortodoxiei, atunci ceilalți clerici – și cei hirotoniți, și cei hirotesiiți – sînt în drept și **sînt chiar datori (obligați) îndată** [s.n.] să se despartă de episcopul, mitropolitul sau patriarhul respectiv, iar pentru aceasta ei nu numai că nu vor fi supuși vreunei certări canonicești, ci, dimpotrivă, vor fi învredniciți cu laudă, deoarece prin aceasta ei nu au osîndit și nici nu s-au răscolat împotriva unor episcopi adevărați, legiuți, ci împotriva minciuno-episcopilor, a minciuno-învățătorilor și nu schismă au făcut cu aceasta în Biserică, ci, dimpotrivă, în măsura puterilor au izbăvit Biserica de schismă, au preîntîmpinat dezbinarea.”

Ce înseamnă ruperea unității Bisericii? Înseamnă că Biserica se împarte în două sau mai multe Biserici? Nicidecum! Spunem în Crez: „Credem în Una [...] Biserică.” Totodată, Biserica, după cuvîntul nemincinos al lui Dumnezeu-Iisus Hristos, nu poate dispărea în veci, niciodată. Deci, dacă unitatea Bisericii se rupe, apar două sau mai multe entități, fiecare pretinzînd a fi Biserica Cea Una a lui Hristos. Dar noi știm că numai una dintre aceste entități *este* Biserica Cea Adevărată a lui Hristos Celui Adevărat. Iar celelalte entități sînt false „Biserici”, deoarece membrii aceloră se află în părtășie euharistică cu careva „episcopi” care învață erezii.

În cazul descris în acest Canon și potrivit acestui Canon, Biserica lui Hristos este cea în care rămîn toți cei care s-au rupt de părtășia împărtășaniei cu „episcopii” care învață erezia (pseudo-episcopii). Iar „episcopii” „care învață erezia” și cei rămași în părtășie euharistică cu ei nu păzesc unitatea Bisericii, nu o izbăvesc de schismă. Adică, ei îi pricinuesc Bisericii lui Hristos schismă. Schismă înseamnă rupere din Biserică, inclusiv din cauza propovăduirii vreunui eres de către schismatic. Or, ruperea din Biserică înseamnă a fi în afara Bisericii, înseamnă a nu te afla în hotarele Bisericii. Astfel, **cei care rămîn în părtășie cu „episcopii” care învață erezia rămîn împreună cu aceia și, tocmai în virtutea acestei părtășii, ei rămîn în afara Bisericii. În afara Bisericii lui Hristos.**

Mai mult chiar: cei care erau în părtășie cu ereticii, pînă a se desprinde de împărtășirea cu aceia, erau și ei în afara Bisericii. Dar, rupîndu-se de părtășia euharistică cu ereticii, ei se alătură Bisericii lui Hristos, ei revin în Biserica lui Hristos, sau, ei își reconfirmă statutul de mădulare ale Bisericii lui Hristos.

Oare orice despărțire duhovnicească este schismă, este dezbinare? Schismă este despărțirea de Biserica lui Hristos, de episcopii ei. Despărțirea de adevărata Biserică este în orice situație nelegiuită, adică este schismă (schismă=despărțire nelegiuită).

Dar despărțirea de un eretic sau de „un ansamblu unic” deeretici, despărțirea de o adunare ereticească este oare nelegiuită, este oare schismă? Este un drept sau o obligație? A te despărți de eres pentru a rămîne cu Hristos, pentru a întocmi – prin neîntinata de eres Împărtășanie – Trup al lui Hristos este aceasta schismă (=despărțire nelegiuită)? Aceasta este o despărțire legiuită, despărțire mîntuitoare, despărțire de diavol spre a te (re)uni cu Hristos, spre a rămîne cu Hristos.

După cuvîntul Sfîntului, Biserica este acolo unde este Adevărul, iar dacă acolo nu este Adevăr, atunci acolo nu este Biserica. A fugi de neadevăr, de eres, înseamnă a fugi de nebiserică. Iar a rămîne în Adevăr prin despărțirea de neadevăr, de eres, înseamnă a rămîne în Biserică.

Deaceea, în situația în care apare vreun „episcop” care propovăduiește eresul, creștinii sînt puși în fața alegerii: ori ei rămîn în părtășie cu pseudo-episcopul și, astfel, ei fac schismă și se rup de Biserică, ori ei se rup de pseudo-episcopi și, prin această rupere, rămîn în

Biserica lui Hristos. Ei trebuie să aleagă între pseudo-episcopi și Hristos. A fi cu pseudo-episcopii sau a rămâne cu Hristos.

5. Canonul specifică că ruperea părtășiei cu „episcopii” eretici trebuie făcută în chip grabnic, neîntârziat, fără lenevire, fără zăbavă, dar, totodată, cu multă chibzuință. Această specificare este cuprinsă în cuvîntul prin care Canonul califică acțiunea de desprindere de pseudo-episcopi: „s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de împărțiri”, „s-au silit să păzească Biserica de schisme și de dezbinări.” În versiunea din limba rusă se folosește un cuvînt cu același sens care cuprinde totodată efortul și graba.

Conform dicționarului explicativ al limbii române, acest verb înseamnă:

SILÍ, *silesc*, vb. IV. **1.** Tranz. A obliga (prin violență) pe cineva să facă ceva; a constrânge, a forța. ♦ A determina, a convinge, a îndupleca. **2.** Intrans. și refl. A da zor, a se grăbi. ♦ Tranz. fact. *Începu să silească vitele*. **3.** Refl. și intrans. A-și da toată osteneala, a depune eforturi, a se strădui (pentru a realiza ceva). ♦ Expr. (Refl.; reg.) *A se sili într-o părere* = a se gândi în mod permanent la ceva. – Din sl. **siliti**.

A SE SILÍ mă ~esc intrans. 1) *pop.* A acționa într-un tempo mai rapid; a se grăbi. 2) A depune un efort maxim; a acționa din răspuțeri; a se forța. /<sl. *siliti*

Astfel, celor care constată că „episcopul” învață erezia, li se prescrie de Canon (de Duhul Sfînt) să se silească să izbăvească Biserica de schisma care *deja* s-a produs prin faptul însuși că un ierarh propovăduiește un eres, situîndu-se astfel, în afara Adevărului. Iar izbăvirea Bisericii de această schismă se face exclusiv prin încetarea pomenirii numelui pseudo-episcopului la Liturhie, ceea ce reprezintă ruperea părtășiei euharistice cu acel eretic.

Creștinii, prin urmare, trebuie să se grăbească, să-și dea toată osteneala, să se străduiască, să depună eforturi maxime, să acționeze din răspuțeri, să se forțeze chiar, să acționeze mai rapid pentru a înceta pomenirea numelui aceluia „episcop” eretic. Trebuie, deci, să se grăbească cît mai tare cu putință ca să nu se împărtășească cu „paharul dracilor” (expresie despre care s-a scris în **partea a 2-a** a prezentei lucrări), ca să se izbăvească de părtășia cu potrivnicul lui Dumnezeu.

Canonul nu spune „s-au ostenit”, „s-au străduit”. La fel, Canonul nu spune „s-au grăbit”. Este nevoie de îmbinarea amînduror acestora – a osteneții, a strădaniei cu graba, cu neîntârzierea, cu nezăbovirea. Căci dacă lipsește una din acestea, creștinii se primejduiesc tare de tot, își primejduiesc mîntuirea.

Dacă creștinii se străduiesc, își dau osteneala, dar o fac fără grabă, atunci ei dau dovadă de lipsă de rîvnă, ei dau dovadă de zăbovire în împărtășire cu un eventual potir eretic. Dau dovadă de indiferență, de nepăsare pentru mîntuirea lor, pentru faptul aflării în părtășie cu un potir diavolesc. Dau dovadă de căldicia proprie pseudo-creștinilor vremurilor de pe urmă. Prin această pseudo-împărtășanie ei își primejduiesc mîntuirea. Căci, rămînerea în părtășie cu vreun eres, cu vreun eretic este schismă, adică este o osîndă care nu se spală nici cu sînge mucenicesc.

Iar dacă creștinii se grăbesc să rupă părtășia fără osteneală, fără a se strădui, atunci ei s-ar putea să greșească: să nu fie vorba de eres. Și atunci ei nimeresc în situația celor care se rup de un episcop adevărat (deși, eventual, cu numeroase lipsuri morale) și, astfel, ei se rup de Biserică, fac schismă, iar schisma nu se spală nici cu sînge mucenicesc. Deci, și printr-o grabă fără cercetarea cuvenită creștinii își primejduiesc mîntuirea.

Aici trebuie să subliniem că străduința, osteneala se face tocmai pentru a cerceta cu de-amănuntul și în toate privințele dacă cele propovăduite de episcop sînt eres sau nu. Iată de ce Canonul, *pentru a ușura străduința întru mîntuire* a creștinilor, specifică cu multă precizie că

este vorba numai de acele eresuri care sînt deja „osîndite de sinoade sau de [Sfinții] Părinți.” Iar efortul creștinilor se „reduce” la cercetarea Sinoadelor, a Sfinților Părinți, a învățaturii Bisericii, a Istoriei Bisericii, a Vieților Sfinților. **La fel, această străduință, această osteneală se face cu nevoința rugăciunii, a postului, a smeritei cugetări. Căci fără acestea din urmă nu este cu putință deschiderea minții pentru a primi Adevărul Canoanelor, al învățaturii Bisericii și a Sfinților Părinți. Căci fără rugăciune, fără post, fără smerita cugetare creștinul se poate lesne înșela, poate să cadă în înșelare.**

Astfel, creștinul (și mireanul, și călugărul, și preotul, dar și, mai ales, episcopul) se află pe muchie de cuțit, pe calea cea extrem de îngustă: dacă el greșește în privința eresului, atunci el își primejduiește mîntuirea. Dacă el a socotit greșit că ceva propovăduit de episcop este eres, dar, de fapt, nu este eres, și el rupe părtășia euharistică cu episcopul, atunci el se situează în afara Bisericii, în afara Potirului Mîntuirii. Dar dacă el greșește în privința eresului, socotind că episcopul nu propovăduiește un eres, dar, de fapt, este eres, atunci el, rămînînd în părtășie euharistică cu „episcopul”, el se situează în afara Bisericii, în afara Potirului Mîntuirii, fiind părtaș la potirul pierzaniei. **În cazul eresului nu există o cale de mijloc:** ori creștinul este cu eresul, ori este cu Biserica. Ori este în potirul pierzaniei, ori este în Potirul Mîntuirii. Nu este o cale de mijloc între eres și Adevăr, între întuneric și lumină, între iad și Rai, între Veliar și Dumnezeu, între diavol și Hristos. Nu în zadar toți Sfinții Părinți accentuau că nu există putință de compromis între eres și Dreapta credință. Din această dilemă supra-existențială vine nevoia silinței – cu efort maxim, dar și cu grabă maximă, creștinul trebuie să se determine în privința celor propovăduite de vreun cleric, în special, de vreun episcop.

Așteptarea, în acest caz, este soră cu moartea. Cu moartea veșnică. Iar fără rugăciune, fără smerita cugetare este greu pentru creștin să se dumirească. **Pe cînd autorii „Mărturisirilor ...” și sprijinatorii lor tocmai așteptarea ne propun în schimbul ruperii părtășiei cu ereticii.** Mai ales că tot autorii spun clar că este vorba de eres, nu de niște bănuieli de eres.

Această grabă și acest efort sînt necesare pentru a curma părtășia cu pseudo-episcopul ca nu cumva moartea să-l prindă pe om în părtășie cu eresul, deci în hulă împotriva Duhului Sfînt. Totodată, prin această rîvnă de a se desprinde de împărtășania cu diavolul (căci, după cum știm, Sfinții Părinți învață că împărtășania dintr-un potir cu ereticii este împărtășania cu diavolul) creștinii dau dovadă de dragoste pentru Hristos, de mulțumire pentru Jertfa lui mîntuitoare, de ascultare de Biserica întemeiată de El. Iar lipsa rîvnei, a efortului și a grabei necesare de a se desprinde de potirul ereticesc vădesc o amorțire a credinței, o căldicie „laodicească” a credinței (Apocalipsa, 3.15), o nepăsare pentru mîntuire, o nesocotire a Sfinților Părinți, a Soboarelor lor și înlocuirea lor cu pseudo-episcopi care, prin eresul propovăduit de ei, hulesc împotriva Duhului Sfînt.

Această nezăbovire în părtășie cu eresul (cu ereticul) este evidentă și din poruncile Sfintei Scripturi: „De omul eretic, după **întîia și a doua** [s.n.] muștrare, depărtează-te ...” (Tit, 10.11.) Astfel, nu este nevoie de a treia muștrare, de a patra muștrare, de muștrări peste muștrări timp de aproape 100 de ani. Și aici este vorba de „omul eretic”, de orice om, nu de „episcopul eretic”. Dacă de un om oarecare eretic trebuie să ne depărtăm fără zăbovire, om cu care noi nu ne împărtășim, cu atît mai mult trebuie să ne depărtăm de acela care spurcă potirul, de cel cu al cărui duh de hulă împotriva Duhului Sfînt se face potirul spurcăciunii: căci tocmai pentru a mărturisi **aceeași credință cu episcopul** se pomenește numele lui la Liturghie, la Taina Tainelor, la Potirul Mîntuirii. Iar dacă episcopul învață erezia, atunci prin pomenirea numelui lui se adeverește aceeași credință eretică cu el și, atunci, ce potir capătă cei cu credință eretică, *toți ceicare împărtășesc*, prin cel pomenit de ei, aceeași credință eretică?

+ + +

CANONUL 15: dimensiunea JURIDICĂ

6. În ciuda acestor evidente, părtașii păstrării necondiționate a împărtășirii din același potir cu pseudo-episcopii, fac apel la un moment din tâlcuirea juristului Balsamon și/sau la traducerea rusească a Canonului. Iată cum sună acestea.

Versiunea rusească:

„*De altfel*, acestea sînt rînduite și întărite despre cei care, sub pretextul a careva învinuiri, se depărtează (se dezic) de întîistătătorii lor și fac schisme și rup unitatea Bisericii. Căci cei care se despart de părtașia cu întîistătătorul din pricina oarecărui eres osîndit de Sfintele Soboare sau de Părinți, cînd, adică, el propovăduiește eresul în fața norodului și învață [eresul] deschis în biserică, aceștia **dacă și** [s.n.] se vor îngrădi de părtașia cu acel episcop **înainte de cercetarea sobornicească** [s.n.], nu numai că nu trebuie supuși epitimiei prevăzute de canoane, dar și sînt vrednici de cinstea cuvenită ortodocșilor.”

Cele subliniate în versiunea rusească pot fi înțelese așa: cei care se vor îngrădi de părtașia cu „episcopul” eretic **înainte** de cercetarea sobornicească, nu pot fi certați după Canoane, ci sînt vrednici de cinstea cuvenită ortodocșilor. Iar cei care se vor îngrădi **după** cercetarea sobornicească, **cu atît mai mult** nu pot fi certați canoniceste.

Accentul logic se pune pe cei care înainte de judecata/cercetarea sinodală vor înceta pomenirea numelui „episcopului” eretic. Acest accent logic se pune pentru a arăta deosebirea de cazul celor care se despart din orice alt motiv decît eresul. Căci ceilalți trebuiesc supuși epitemiei (certării canonicești). Iar cei ce se despart pe motiv de eres nu numai că nu pot fi pedepsiți, ci și sînt vrednici de cinstea cuvenită ortodocșilor, adică unor fii vrednici ai Bisericii.

Fragmentul exact din tâlcuirea lui Balsamon este acesta:

„Căci dacă cineva se va despărți de episcopul sau de mitropolitul său, sau de patriarhul său, nu din pricina vreunei învinuiri, ci din pricina eresului, ca de unul ce cu nerușinare învață în Biserică careva dogme străine Ortodoxiei, unul ca acesta și **pînă la** [s.n.] cercetarea săvîrșită, **cu atît mai mult după** [s.n.] cercetare, dacă „se va îngrădi”, adică se va despărți de părtașia cu întîistătătorul său, nu numai nu va fi supus certării, dar și i se va da cinste ca unui ortodox, căci el s-a despărțit nu de episcop, ci de pseudo-episcop și de pseudo-învățător, – și o asemenea faptă este vrednică de laudă, deoarece ea nu dezbină Biserica, ci mai degrabă o împiedică să se împartă și o păzește de aceasta.”

Theodor Balsamon a fost un jurist imperial care a trăit în a doua jumătate a veacului 12 (anii nașterii și morții nu sînt cunoscuți cu precizie: 1130/1140 – după anul 1195). El a fost *nomofilax* (păzitor de legi) și, ulterior, *chartofilax* (arhivar), precum și, în anii 1193-1195, a deținut nominal titlul de patriarh al Antiohiei, rămînînd să locuiască la Constantinopol, deoarece Antiohia se afla sub ocupația cruciaților care eraueretici catolici. Între anii 1178-1183 el a fost numit de către patriarhul de atunci Teodosie responsabil pentru judecata bisericească și cercetarea diferitelor pricini dintre clerici. În anii imediat premergători acestei numiri a sale, împăratul Manuel I i-a dat sarcina să confrunte cîteva izvoade de legi imperiale din diferite epoci și să le actualizeze în potrivire cu realitățile din vremea lui, eliminînd coliziile și contradicțiile dintre ele, precum și *integrînd în legislația imperială* hotărîrile sinodului constantinopolitan și novelele imperiale.

Astfel, avem de a face cu o viziune a unui *jurist* ortodox care a căutat să comenteze cît mai exact – sub aspect juridic – (inclusiv) Canoanele Bisericii care, în vremea Imperiului Bizantin, erau **parte integrantă a legislației imperiale**. „Sub aspect juridic” înseamnă sub aspectul

aplicării puterii de stat, adică sub aspectul aplicării certărilor, pedepselor, sancțiunilor prevăzute în legislație, deci, și în Canoanele Bisericii. Căci în cadrul Împărăției Creștine a Răsăritului („Imperiul Bizantin” cum i-au spus savanții în sec. 19) **puterea de stat asigură aplicarea sancțiunilor, inclusiv a celor prevăzute în Canoane.**

Dreptul bizantin cuprindea și totalitatea de Canoane ale Bisericii. Dar el nu cuprindea, firește, scrierile Sfinților Părinți, chiar dacă în ele erau tratate aceleași situații ca și în Canoane. Învățătura Bisericii, însă, cuprinde în egală măsură și Canoanele, și scrierile Sfinților Părinți. Sfinții Părinți formulau cele ce țin de mântuire, indiferent de orice altceva, inclusiv indiferent de vreo politică anume a statului, a stăpînirii lumești, politice, adică indiferent de legislația Imperiului.

Totodată, **dreptul bizantin** nu privea Canoanele drept învățătură a Bisericii *centrată pe mântuire* în Biserică. Dreptul bizantin trata Canoanele drept legislație de stat, adică sub aspectul asigurării, cu ajutorul statului, prin intervenția autorităților de stat, a funcționării lor. Mai exact, dreptul bizantin lăsa în competența deplină a episcopilor luarea oricăror hotărîri pe care aceia socoteau că sînt corecte sub aspectul mîntuirii. Totodată, dreptul bizantin asigură transpunerea în viață, în fapt real, a hotărîrilor respective luate de episcopi sau de sinoade.

Prin urmare, tîlcuirile lui Balsamon, spre deosebire de cele ale Sf. Nicodim Aghioritul sau de cele ale mitropolitului Nicodim Milaș, nu țin de mîntuire, de ecleziologie, de soteriologie, ci de dezvoltarea cît mai exactă a situațiilor pentru a aplica cît mai *corect* sancțiunile. Căci, prin sancțiuni, după cum este specific dreptului, se asigură transpunerea în fapt real a hotărîrilor judecătorești sau ale puterii de stat. Ca nu cumva să fie pedepsiți cei nevinovați sau ca nu cumva autoritățile de stat să poată trata după voia lor, după bunul lor plac, diferite situații de conflict.

Astfel, din textul Canoanelor, el sintetizează, vorbind în limbajul juridic al structurii normei de drept, *ipoteza, dispoziția și sancțiunea*. *Ipoteza* descrie situația concretă de drept (conflictul – de interese sau de alt gen – dintre anumite părți privind un anumit obiect al disensiunii), *dispoziția* prescrie *cine* din părțile implicate în conflictul descris în ipoteză *ce* anume trebuie să (nu) întreprindă sau (nu) are dreptul să facă pentru a soluționa conflictul iscat, iar *sancțiunea* arată ce pedeapsă (certare) trebuie aplicată celor care nu se conformează dispoziției.

În cadrul Imperiului Bizantin luarea hotărîrilor în temeiul Canoanelor ținea exclusiv de competența (1) episcopului sau de cea a (2) adunărilor de episcopi numite sinoade. Iar aplicarea acestor hotărîri era *asigurată*, în caz de nevoie, de către autoritatea de stat, adică prin aparatul de constrîngere al statului.

Să vedem cum arată Canonul 15 fiind trecut prin grila ipoteză-dispoziție-sancțiune.

În cazul nostru, **ipoteza** este:

„Cele rînduite pentru preoți, episcopi și mitropoliți se potrivesc cu mult mai vîrtos pentru patriarhi.”

Sau în versiunea din Pidalion: „Cele rînduite pentru Prezbiteri, Episcopi, și Mitropoliți, cu mult mai vîrtos pentru patriarhi se potrivesc.”

Sau în versiunea tradusă din limba rusă: „Cele rînduite despre prezbiteri și episcopi și mitropoliți, aceeași, și încă mai vîrtos, se potrivesc patriarhilor.”

Dispoziția este următoarea:

„Drept aceea, dacă vreun preot, episcop sau mitropolit ar îndrăzni să se îndepărteze de împărtășirea cu patriarhul său și nu ar pomeni numele lui, [s.n. – dispoziția propriu-zisă] așa cum este hotărât și rânduiește, la Dumnezeieștile Taine, mai înainte de înfățișarea Sinodului și condamnarea lui definitivă, face schismă.”

Sau în Pidalion: „Drept aceea dacă vreun Prezbiter, sau Episcop, sau Mitropolit **ar îndrăzni a se depărta de împărtășirea cea către patriarhul său, și n-ar pomeni numele lui [s.n. – dispoziția propriu-zisă]** precum este hotărât și rânduiește întru Dumnezeiasca Mistagoghie, ci mai înainte de Sinodiceasca înfățișare și de deplină osândire ar face schismă ...”

Sau în versiunea rusească: „De aceea, dacă vreun prezbiter, sau episcop, sau mitropolit **va îndrăzni să se despartă (să se dezică) de părtășia cu patriarhul său, și nu va pomeni numele lui [s.n. – dispoziția propriu-zisă]** după rânduiala anumită statornicită, la mistagogia dumnezeiască (la lucrarea Tainelor Dumnezeiești), dar mai înainte de soborniceasca vestire și osândirea lui săvârșită, va înfăptui schismă ...”

Sancțiunea este formulată astfel:

„Sfântul Sinod a hotărât ca acesta să fie străin de toată preoția [s.n. – sancțiunea constă în caterisirea unui asemenea cleric], în caz că se va vădi de acest nelegiuit lucru.”

Sau în Pidalion: „... aceasta a hotărât Sfântul Sinod, **cu totul a fi străin de toată ieratia [preoția] [s.n. – sancțiunea constă în caterisirea unui asemenea cleric]**, dacă numai se va vădi că a nelegiuit acest lucru.”

Sau în versiunea rusească: „...unuia ca acesta Sfântul Sinod i-a hotărât **să fie cu totul străin oricărei sfințiri (preoții) [s.n. – sancțiunea constă în caterisirea unui asemenea cleric]**; doar dacă va fi vădit de asemenea nelegiuire.”

Astfel, sub aspect logic, norma dată arată așa:

Dacă (ipoteza) episcopul, mitropolitul sau patriarhul a comis anumite abateri (de orice ordin ar fi ele, în afară de eres) față de careva dintre preoții săi sau de oricine altul din eparhia sa,

Atunci (dispoziția) preotul (preoții) poate depune plîngere la judecata bisericească (sinodul) împotriva episcopului, dar, pînă la sentința judecătorească (dacă ea va hotărî caterisirea episcopului), preotul nu are voie să înceteze pomenirea la Liturghie a numelui episcopului, mitropolitului sau patriarhului. (Implicit: iar dacă judecata nu va hotărî caterisirea episcopului, preotul și în continuare va pomeni numele lui.)

Altfel – în caz contrar, adică, dacă preotul nu se conformează dispoziției, – (**sancțiunea**) acest preot va fi caterisit (depus din preoție, devenind simplu mirean).

Conform Canoanelor, *numai* episcopul unei eparhii concrete are dreptul să caterisească pe vreun preot exclusiv din eparhia sa, numai dacă se va vădi (ca urmare a cercetării bisericești) că acel preot este vinovat de cele vrednice de caterisire.

Dar care este rolul autorităților de stat (bizantine) în acest caz? Dacă preotul, în situația descrisă (ipoteza) încetează pomenirea numelui episcopului (încalcă dispoziția), atunci episcopul poate să-l caterisească (depinde de voia episcopului, nu de hotărîrea autorităților de stat). Dar ce se întîmplă dacă episcopul îl caterisește în atare situație pe preot, dar preotul nu dorește să se supună: nu părăsește biserica în care slujea, nu depune crucea preoțească, veșmintele preoțești, continuă să săvîrșească cele sfinte etc.? Episcopul nu poate veni personal și cu forța să-l scoată din biserică, să-i ia cu forța însemnele preoțești. La fel, episcopul nu poate trimite alți preoți sau

mireni să facă aceasta, deoarece s-ar porni o răzmeriță, o confruntare violentă. În acest caz episcopul ar pricinui dezordini publice.

Iată în acest caz, în condițiile Imperiului Bizantin, intervenea **autoritatea de stat** și îl silea pe (fostul) preot – cu amenințarea aplicării forței de stat – să îndeplinească întocmai cele rînduite de Canon – doar Canonul era legislație de stat, ca orice altă lege a statului.

Să trecem acum la cealaltă ipoteză cu dispoziția și sancțiunea corespunzătoare.

Ipoteza:

„... [cei care se despart de împărtășirea cu întâistătătorul lor – această frază nu face parte din dispoziție], pentru oarecare erezie condamnată de Sfintele Sinoade sau de Sfinții Părinți, aceia care predică eresul în public și cu capul descoperit îl învață în biserică [s.n. – dispoziția propriu-zisă] ...”

Din Pidalion: „... [cei ce se despart pe sineși de împărtășirea cea către întâiul șezător al lor – această frază nu face parte din dispoziție] pentru oarecare eres osândit de Sfintele Sinoade, sau de Sfinții Părinți, de acela adică care eresul în public îl propovăduia, și cu capul descoperit îl învață [s.n. – dispoziția propriu-zisă]...”

Din versiunea rusească: „... [cei care se despart de părtășia cu întâistătătorul – această frază nu face parte din dispoziție] din pricina oarecărui eres osândit de Sfintele Soboare sau de Părinți, cînd, adică, el propovăduiește eresul în fața norodului și învață [eresul] deschis – în sens, cu nerușinasre, ostentativ] în biserică [s.n. – dispoziția propriu-zisă]...”

Dispoziția:

„... cei care se despart de împărtășirea cu întâistătătorul lor ... îngrădindu-se pe sine de împărtășirea cu numitul episcop, înainte de cercetarea Sinodului ...”

Din Pidalion: „... cei ce se despart pe sineși de împărtășirea cea către întâiul șezător al lor ... îngrădindu-se pe sineși despre împărtășirea numitului Episcop, mai înainte de Sinodiceasca cercetare ...”

Din versiunea rusească: „...cei care se despart de părtășia cu întâistătătorul ... aceștia dacă și se vor îngradi de părtășia cu acel episcop înainte de cercetarea sobornicească ...”

Sancțiunea:

„... unii ca aceștia nu numai că nu sunt supuși certării canonice [s.n. – sancțiunea propriu-zisă], ... ci și de cinstea cuvenită Dreptmăritorilor se vor învrednici, că nu au osândit episcopi, ci pseudo-episcopi și pseudo-învățători și nu au rupt unitatea Bisericii, prin schismă, ci, s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de dezbinări.”

Din Pidalion: „... unii ca aceștia nu numai canonicității certări nu sînt supuși [s.n. – sancțiunea propriu-zisă], ... ci și de cinstea cea cuvenită celor dreptslăvitori se vor învrednici. Că nu au osândit Episcopi, ci minciuno-Episcopi și minciuno-învățători. Și nu cu schismă au rupt unirea Bisericii, ci s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de împărțiri.”

Din versiunea rusească: „...nu numai că nu trebuie supuși epitimiei prevăzute de canoane [s.n. – sancțiunea propriu-zisă], dar și sînt vrednici de cinstea cuvenită ortodocșilor; și nu cu schismă au curmat unitatea Bisericii, ci s-au silit să păzească Biserica de schisme și de dezbinări (împărțiri).”

Sub aspectul structurii logice, norma respectivă arată astfel:

Dacă (*ipoteza*) episcopul (sau mitropolitul, sau patriarhul) propovăduiește în mod public vreun eres osîndit de Soboare sau de Sfinții Părinți,

Atunci (*dispoziția*) preoții au dreptul (adică, pot, dacă o doresc – deci, sub aspect juridic, ei nu au obligația să facă acest lucru, cum o au sub aspect ecleziologic și soteriologic) să înceteze pomenirea numelui aceluși episcop (mitropolit sau patriarh) la Liturghie încă pînă la hotărîrea judecătii bisericești (pînă la sinodiceasca cercetare).

Astfel – în acest caz – (*sanctiunea*) episcopul nu are dreptul să-i caterisească (să-i supună certării canonicești), deoarece ei s-au despărțit nu de un episcop adevărat, ci de un pseudo-episcop, și acțiunea lor de nepomenire nu înseamnă schismă [pentru care se caterisește], ci, dimpotrivă, este izbăvirea Bisericii de schismă și lor, prin urmare, li se cuvine cinste ca unor adevărați ortodocși.

Dar ce se întîmplă, dacă episcopul îl caterisește pe preotul nepomenitor (pe preoții nepomenitori) și chiar trimite gloate să-i alunge din biserică și să-i deposedeze de însemnele preoțești? În acest caz intervine **autoritatea statului** și ia apărarea preotului (preoților).

Dar ce trebuie să facă autoritatea de stat în privința preoților care nu încetează pomenirea episcopului eretic, așteptînd hotărîrea sinodului? **Nimic** nu trebuie să facă. Tocmai deaceia că **nu este de competența statului (inclusiv a împăratului) să decidă ce este eres și ce nu este eres, să decidă dacă ceea ce propovăduiește episcopul este eres sau nu este eres**. Este suficient ca preoții nepomenitori să indice autorităților de stat că o fac din pricină de eres și ar putea chiar indica ce eres anume, dar ar putea și să nu indice.

Dar ce se întîmplă în cazul în care episcopul care propovăduia eresul, după ce este osîndit de către Sinod (adică este caterisit), nu se supune hotărîrii Sinodului și îi caterisește pe preoții care, în temeiul hotărîrii Sinodului, încetează să-l mai pomenească (indiferent dacă au încetat să o facă pînă la hotărîrea Sinodului sau după acea hotărîre, precum și indiferent dacă au existat pînă la hotărîrea Sinodului careva preoți nepomenitori **sau nu a existat nici unul**)? Aici iarăși intervine autoritatea statului și îl împiedică pe acest pseudo-episcop (deja pseudo-episcop în temeiul hotărîrii bisericești, nu în temeiul propovăduirii eresului (!), iar hotărîrea are putere de lege de stat – conform dreptului bizantin) să-i scoată pe acei preoți din biserică și să-i deposedeze de însemnele preoțești.

Astfel, autoritatea de stat, avînd deja la mînă hotărîrea judecătii bisericești, are, **cu atît mai mult**, temei să-i apere pe preoții pseudo-caterisiți. Căci deja autoritatea de stat are temei **juridic** în privința nerecunoașterii statutului de episcop pentru acel fost episcop concret. Deja osîndirea aceluși „episcop” eretic este un **fapt juridic**, nu o problemă *de conștiință* – teologică, ecleziologică, soteriologică în care statul nu are competență deloc.

Iar Balsamon, în calitatea sa de *jurist imperial* (chiar dacă s-a ocupat în mod special și de legislația bisericească – Canoanele), nu în calitate de eventual teolog, de ierarh, de călugăr, de mirean, de Sfinț Părinte, de mărturisitor, de avvă, ci *anume* de jurist care are sarcină concretă din partea împăratului să comenteze *juridic* (nu teologic, nu soteriologic, nu ecleziologic) legislația Imperiului, inclusiv Canoanele, tocmai așa și face.

Acum să recitim comentariul lui respectiv, din perspectiva lămurită – a aplicării corecte a puterii de stat: „Căci dacă cineva se va despărți de episcopul sau de mitropolitul său, sau de patriarhul său, nu din pricina vreunei învinuiri, ci din pricina eresului, ca de unul ce cu nerușinare învață în Biserică careva dogme străine Ortodoxiei, unul ca acesta și **pînă la** [s.n.] cercetarea săvîrșită, cu atît mai mult **după** [s.n.] cercetare, dacă „se va îngădi”, adică se va despărți de pătășia cu

întîistătătorul său, nu numai nu va fi supus certării, dar și i se va da cinste ca unui ortodox, căci el s-a despărțit nu de episcop, ci de pseudo-episcop și de pseudo-învățător, – și o asemenea faptă este vrednică de laudă, deoarece ea nu dezbină Biserica, ci mai degrabă o împiedică să se împartă și o păzește de aceasta.”

Din comentariul lui Balsamon se vede clar:

Ipoteza este: „...(1) *dacă* cineva se va despărți de episcopul sau de mitropolitul său, sau de patriarhul său, nu din pricina vreunei învinuiri, ci din pricina eresului, ca de unul ce cu nerușinare învață în Biserică careva dogme străine Ortodoxiei ...”

Dispoziția este: „(2a) unul ca acesta și **pînă la** [s.n.] cercetarea săvîrșită, (2b) **cu atît mai multdupă** [s.n.] cercetare, (2) *dacă* „se va îngrădi”, adică se va despărți de părtășia cu întîistătătorul său ...”

Sancțiunea este: „...(3) nu numai nu va fi supus certării, dar și i se va da cinste ca unui ortodox...”

Și *explicația*-comentariu (opțională, în caz general pentru structura normei) a sancțiunii: „... căci el s-a despărțit nu de episcop, ci de pseudo-episcop și de pseudo-învățător, – și o asemenea faptă este vrednică de laudă, deoarece ea nu dezbină Biserica, ci mai degrabă o împiedică să se împartă și o păzește de aceasta.”

Juristul Balsamon nu este în drept, la nivel de legislație, adică pentru situații generale, paradigmatică, să comenteze ce este mîntuitor și ce este pierzător. La fel, pentru el, din perspectivă juridică, statutul de episcop este un statut *juridic*, nu unul *ecleziologic* (cel care „drept învață cuvîntul Adevărului lui Dumnezeu”) sau *teologic* (are Harul Duhului Sfînt sau nu are acest Har). Statutul juridic este definit exhaustiv de drepturile și obligațiile episcopului în funcție de un șir de situații concrete paradigmatică, inclusiv dreptul acestuia de a caterisi pe cineva sau obligația de a nu caterisi. De aceea, pentru el – ca jurist – este relevantă aplicarea sau neaplicarea unor sancțiuni în cazuri exacte prevăzute de legislație (de Canoane, în cazul nostru).

Astfel, pînă la hotărîrea de osîndire definitivă a „episcopului” eretic, acest „episcop” este, sub aspect *juridic*, episcop și punctum. Adică, acest episcop are competența juridică (nu morală, nu ecleziologică, nu soteriologică) să aplice drepturile și obligațiile sale. Inclusiv pentru a caterisi pe cei care comit orice abateri, dar care nu s-au desprins de el pe motiv de eresul propovăduit de el. Față de aceștia din urmă el are obligația să nu îi caterisească, adică are interdicția de a-i caterisi.

Iar după osîndirea definitivă – acesta nu este episcop, ci pseudo-episcop, adică non-episcop. Și el este – **pentru autoritatea de stat (pentru stăpînire)** – non-episcop, nu din cauza că el a pierdut Harul Duhului Sfînt (pe care, de altfel, îl pierde din momentul începerii propovăduirii fățișe a unui eres deja osîndit sau după întîia și a doua muștrare, fie și făcută între patru ochi), ci din cauza că el nu mai are acele drepturi și obligații pe care le prevede statutul *juridic* de episcop, căci el a fost dezbrăcat, prin hotărîre sinodicească, de acest statut, adică a fost caterisit.

Iar din perspectiva mîntuirii, **pentru creștini**, inclusiv pentru preoți sau alți episcopi, *spre deosebire* de juriști, de șefi ai „poliției”, este relevant nu statutul juridic al episcopului, ci statutul lui ecleziologic și cel teologic – amîndouă fiind *organic* legate între ele și întrepătrunse. Căci de neîntinarea, de neprihănirea anume a acestui statut depinde mîntuirea lor, adică pomenirea sau nepomenirea la Liturghie a numelui unui episcop sau a unui pseudo-episcop.

Istoria ereziilor din vremea Imperiului Bizantin este plină de cazuri de colizii dintre abordarea politică, din perspectiva puterii de stat, deci, juridică, a faptelor unor episcopi, preoți, călugări și mireni, pe de o parte, și abordarea aceluiași fapte ale aceluiași făptași din perspectiva mîntuirii, a

soteriologiei, ecleziologiei, a teologiei. Pentru cei care caută mîntuirea, aspectul juridic este cu totul nerelevant. Relevanță are exclusiv aspectul, oricare ar fi el, dar care ține de mîntuire, care ar putea avea un impact asupra mîntuirii. Pe cînd funcționarii de stat, cu atît mai mult juriștii aflați în funcție de stat, chiar dacă ei sînt creștini adevărați, ei trebuie să țină seama – pînă la necomiterea păcatului – de aspectul juridic al oricărui conflict, al oricărei fapte.

Pentru comparație reproducem *întreaga* tîlcuire a acestui canon dată de Sfîntul Nicodim Aghioritul:

„Cele ce Canoanele cele mai de sus au rînduit pentru Episcopi și Mitropoliți, acesteși le rînduiește cu mult mai vîrtos Canonul acesta pentru patriarhi. Însă acestea să se facă dacă pentru oarecare vinovății, curvii să zicem sau ierosilii (adică furare de cele Sfinte) și altele ca acestea, s-ar despărți de împărtășirea cu întiul șezător al lor, **iar dacă întii șezătorii cei numiți ar fi eretici** [s.n.] și eresul lor l-ar propovădui întru arătare, și supușii lor pentru aceasta se despart de ei mai înainte încă de Sinodiceasca judecată pentru eresul acela. Unii ca aceștia despărțindu-se de aceia nu numai nu se osîndesc, ci și de cinstea cea cuvenită ca niște dreptslăvitori, sînt vrednici. Că nu au pricinuit schismă Bisericii **cu osîndirea aceasta**[s.n.], ci mai ales o au slobozit de schisma și eresul minciuno-episcopilor acelora.”[6]

Observăm că sfîntul îi numește direct, fără menajamente și meticulozități juridice pe propovăduitorii eresului drept **eretici**. Și această calificare el le-o dă fără vreo referință la ce anume va hotărî Sinodiceasca judecată. Faptul însuși de propovăduire a eresului la arătare este **pe deplin suficient** ca un asemenea propovăduitor să fie calificat drept eretic. La fel este semnificativ faptul că sfîntul numește despărțirea nepomenitorilor de minciuno-episcopi drept **osîndirea** acestora, ceea ce evită să o facă juristul Balsamon. Doar pentru jurist, osîndirea o poate face numai o autoritate judecătorească, nu niște clerici și/sau mireni care au socotit că un episcop propovăduiește un eres.

Este clar că sfîntul folosește cuvîntul „osîndire” în sens soteriologic, nu în sens juridic, căci el pornește de la alte temeuri decît juristul: el se călăuzește înainte de toate de mîntuire, de nevoia înlăturării oricărui piedici în calea mîntuirii. Or, **aflarea în părtășie euharistică (prin pomenirea la Liturghie a numelui unui episcop eretic, propovăduitor al vreunui eres) primejduiește în mod nemijlocit mîntuirea celor care se împărtășesc cu cele făcute la o asemenea liturghie „pomenitoare” a vreunui eretic.**

Funcționarii de stat creștini, la fel ca și creștinii fără dregătorii de stat, se conduc de porunca Mîntuitorului: Dați cezarului ce este a cezarului și lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu”, împreună cu porunca „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu, decît de oameni” [chiar dacă acești oameni acționează în numele cezarului sau este cezarul însuși] (cf. Fapte, 5.29). De aceea, Istoria Bisericii din vremea Bizanțului cunoaște o mulțime de cazuri cînd creștinii continuau să recunoască pe cineva drept episcop, chiar patriarh, chiar dacă acela era depus din statutul său de episcop de către autoritatea de stat ca urmare a hotărîrii unui Sinod format din pseudo-episcopi, adică din „episcopi” eretici – arieni, nestorienii, monofiziți, monoteliți, iconoclaști, „uniți” (catolici).

În concluzie: înțelegerea sensului duhovnicesc al Canoanelor, a aceluși sens care este necesar pentru mîntuirea noastră, se poate face doar în contextul învățaturii Sfinților Părinți, a Bisericii ca Trup al lui Hristos. Pentru înțelegerea ecleziologică, teologică, soteriologică corectă a Canoanelor trebuie să cercetăm nu numai comentariile *juridice* făcute la ele și recunoscute *ca atare* (ca fiind comentarii *juridice*, nu teologice) de Biserică, ci, mai cu seamă și înainte de toate, scrierile corespunzătoare ale Sfinților Părinți și practica bisericească corespunzătoare reflectată, în primul rînd, în Viețile Sfinților.

Zonara, Aristin, Balsamon și Vlastaris sînt juriști, de altfel, ca și Sf. Ioan Gură de Aur. Dar Sfîntul Ioan Gură de Aur este Sfînt Părinte al Bisericii și Biserica îl recunoaște ca Sfînt Părinte, nu ca pe un jurist. Iar juriștii numiți nu sînt Sfinți Părinți și Biserica îi recunoaște și îi apreciază ca pe juriști, nu ca pe Sfinți Părinți. De aceea este greșit, ca să nu spunem mai aspru, să privim la comentariile juridice ale Canoanelor ca la învățăturile mîntuitoare ale Sfinților Părinți.

Ruperea părășiei euharistice (ca și a oricărei alta, dar înainte de toate anume a părășiei euharistice) – întemeiată și neîntîrziată – este dictată de dorința mîntuirii, de dorința de a fi cu Hristos, nu cu diavolul, este un act eminent *soteriologic* (izvorît din temeuri duhovnicești, soteriologice, teologice și ecleziologice), dar *nu este un act juridic*. Chiar dacă, din perspectiva asigurării ordinii de stat, funcționarii, juriștii statului bizantin, sînt nevoiți să abordeze acest act din punct de vedere juridic.

Iar a recurge la „dovezi” juridice în locul celor soteriologice pentru a întemeia păstrarea părășiei de potir cu vreun eretic, este cel puțin neortodox. Este, în esență, un act apostatic.

+ + +

CANONUL 15: ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR împotriva răstălmăcirilor din „Mărturisiri ...”

Din toate cele expuse în acest compartiment și din cele expuse mai înainte despre învățătura Bisericii privind ruperea imediată a oricărei părășii cu ereticii, rezultă limpede și univoc că păzirea celor rînduite de Canonul 15 – în cazul propovăduirii publice de către careva episcopi a vreunui eres osîndit de Soboare sau de Sfinții Prinți – este **obligatorie**. Adică: încetarea pomenirii numelui „episcopului” „care învață erezia” este o cerință **imperativă** și nu lasă loc pentru diferite „posibilități” reciproc echivalente: vreau – încetez pomenirea, nu vreau – nu încetez.

Autorii „Mărturisirii ...” și adepții acestora însă afirmă:

„Într-o Biserică Vie, atunci când un episcop învață o învățătură străină Bisericii Ortodoxe, preoții acelei eparhii **pot** [s.n.] întrerupe pomenirea episcopului ce învață erezia în public până la judecata Sinodului, conform canonului 15 de la Sinodul I-II Constantinopol.”

Acest „pot” nu corespunde nici duhului, nici literii Canonului, precum nu corespunde nici învățăturii Bisericii lui Hristos. Mai mult: acest „pot” neagă învățătura și practica mucenicească și mărturisitoare a fiilor Bisericii, a Sfinților Părinți. Într-o Biserică cu adevărat vie Canoanele sînt păzite, nu răstălmăcite, cu atît mai mult falsificate. În Biserica Sfinților Părinți, „preoții acelei eparhii” – dacă ei într-adevăr caută mîntuirea – sînt datori să se *silească* să înceteze pomenirea numelui pseudo-episcopilor pentru a izbăvi Biserica de schismă. Iar dacă continuă pomenirea lor sub pretextul necanonic și mincinos al înlocuirii nepomenirii ereticului cu muștrarea aceluia, atunci *ei* sînt cei care fac schismă și rup unitatea Bisericii, părăsindu-o de dragul păstrării bunelor relații lumești cu ereticii pe seama împărășirii din potirul spurcăciunii.

Într-o polemică cu un episcop, părtaș al ereticului pseudo-mitropolit Serghie Stragorodski – eresiarhul serghianismului, Sfîntul Nou Mucenic episcopul Mark (Mihail) Novosiolov arată cele două înțelegeri opuse ale Canonului 15. Pentru aceasta el introduce, între paranteze, în textul Canonului precizările sau, respectiv, răstălmăcirile de sens făcute de o parte și, respectiv, de cealaltă parte a polemicii.

Iată cum răstălmăcește Canonul părtașul eresiarhului:

„... cei care se despart de împărtășirea cu întâistătătorul (eparhiei) lor (adică de cel mai apropiat episcop al lor), pentru oarecare erezie (a lui obraznică și vădită pentru toți) condamnată (și anatematizată) de Sfintele Sinoade (Ecumenice) sau de Sfinții Părinți (prezenți la acele Sinoade și care au mare autoritate), aceia care predică eresul în public (numai în eparhia sa) și cu capul descoperit îl învață în biserica (sa),

unii ca aceștia nu numai că nu sunt supuși certării canonice (pentru schisma săvârșită), îngrădindu-se pe sine (prin despărțirea de acela și alăturarea lor la majoritatea ortodocșilor și la întreaga ierarhie bisericească) de împărtășirea cu numitul episcop, înainte de cercetarea Sinodului (a vinei lui evidente tuturor prin deosebita ei nerușinare), ci și de cinstea cuvenită (în toate și oricând) Dreptmăriturilor se vor învrednici,

că nu au osândit (pe vreun sau câțiva) episcopi, ci (pe vădiți) pseudo-episcopi și (pe deja vădiți) pseudo-învățători și nu au rupt unitatea Bisericii (căci ei vedeau clar că întreaga Biserică sobornicească și întreaga ierarhie este de partea lor), prin schismă, ci (într-un fel) s-au silit a izbăvi Biserica (parohia lor) de schisme și de dezbinări (care amenințau eparhia lor).

Și iată cum Sfântul Sfințit Nou-Mucenic, întemnițat și apoi executat prin împușcare tocmai pentru că a recurs la Canonul 15, silindu-se să se despartă de eresiarhul Serghie, precizează sensurile acestui Canon:

„... cei care se despart (fiind chiar și în număr mic) de împărtășirea cu (însuși) întâistătătorul lor (al întregii patriarhii), pentru oarecare erezie (vădită pentru conștiința lor ortodoxă) condamnată de (toate în general) Sfintele Sinoade sau de Sfinții Părinți (ai Bisericii din toate vremurile, prin învățătura lor limpede, vestită de Duhul Sfânt Soboarelor și Părinților în general și întregii conștiințe bisericești, Care Își descoperă voința și adevărul Său, căci în Biserica Ortodoxă, potrivit mărturiei enciclicii Patriarhilor Răsăritului, „nici patriarhii, nici sinoadele nu au putut vreodată să introducă ceva nou, deoarece păstrătorul evlaviei [blagocestiei] la noi este însuși Trupul Bisericii, adică acel norod care întotdeauna dorește să-și păstreze credința neschimbată și conformă credinței părinților săi”), aceia care (patriarhul-eretic cu adunătura lui, prin „enciclicile” și faptele sale) predică eresul în public (nu numai în patriarhia sa, dar o face pretutindeni și pe toți îi silește la eresul său) și cu capul descoperit îl învață (personal și prin părtașii săi și prin copăstirii și păstorii săi) în (auzul întregii) Biserici (ecumenice / universale),

unii ca aceștia (oricâți ar fi ei) nu numai că nu sînt supuși certării canonice (pentru samavolnicie), îngrădindu-se pe sine de împărtășirea (în rugăciuni și disciplină canonică) cu numitul episcop (fie și episcop-primat), înainte de (legiuita) cercetarea Sinodului, ci și de cinstea cuvenită (adevăraților) Dreptmăritori se vor învrednici.”

Din răstălmăcire se vede limpede strădania adeptului eresiarhului de a îndreptăți (fără să falsifice textul însuși al Canonului, ci „doar” răstălmăcind tâlcuirea lui) păstrarea comuniunii euharistice și a celei organizatorico-disciplinare cu eresiarhul sprijinit și ajutat de autoritățile statului bolșevic – anticreștin și antihristic. Iar oponentul acestuia arată limpede că eresul, orice eres nu are nici o scuză pentru a păstra sub vreo formă oarecare (măcar în rugăciune, măcar în disciplina organizatorică) vreo legătură cu ereticul pseudo-episcop, fie acela și „patriarh” sau „mitropolit-primat”.

Autorii „Mărturisirii ...” deduc, în mod fals, din Canonul 15 că ei „pot” să mustre peeretici, păstrînd unitatea potirului împărtășaniei cu aceia:

„De aceea [s.n.], noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, îi muștrăm pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia ...”

În realitate, din câte am văzut, autorii „Mărturisirii ...” și adepții lor procedează nu „De aceea”, ci **în pofida** Canonului 15, împotriva celor rînduite de acest Canon.

Adică „[împotriva celor rînduite de Duhul Sfînt prin Sinoade și Sfinții Săi] noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, [nu întrerupem pomenirea, ci] îi muștrăm ...” Oare așa au procedat Sfinții Părinți cu Arie, cu catolicii, cu iconoclaștii, cu toți ereticii chiar pînă la „sinodiceasca cercetare”? Nu, ci au procedat invers celor ce propovăduiesc prin mărturisirea lor autorii documentului.

Declarația grecească, făcută, practic, odată cu „Mărturisirea ...” de la Prodromu, nici nu îl muștră pe eresiarhul Bartolomeu care încă de la sfîrșitul anilor 80 propovăduiește eresul și face afirmații apostatice. Autorii acelei „Mărturisiri ...” nici nu i se adresează eresiarhului lor, ci se adresează cu rugăciunea lor către Dumnezeu „ca Patriarhul Ecumenic Bartolomeu să mediteze asupra uriașei răspunderi pe care o are față de cei pe care îi conduce în înșelare și pentru faptul că dezbracă Biserica de *”haina Adevărului, cea țesută din teologia cea de Sus”*. Se roagă, păstrînd părășia de potir cu eresiarhul ale cărui eresuri le-au descris foarte convingător.

Dar „Mărturisirea ...” grecească conține o afirmație greu de înțeles: „... au întrerupt pomenirea Patriarhului Ecumenic **fără altă separare și fără ruperea totală a comuniunii** [s.n.]” Întreruperea pomenirii este ruperea totală a comuniunii. Canonul 15 formulează foarte clar, stabilind o totală egalitate între „pomenirea **numelui lui [întîistătătorului]**, așa cum este hotărât și rînduit, la Dumnezeieștile Taine” și „**despărțirea de împărțirea cu întîistătătorul**”. Iar acestea două – care, de fapt, sînt una și aceeași – sînt calificate de **Canon drept osîndire a întîistătătorului**: „**nu au osîndit episcopi, ci pseudo-episcopi și pseudo-învățători**”. Așa sînd lucrurile, devine cu totul neînțeleasă distincția făcută între „**întreruperea pomenirii**” și „**ruperea totală a comuniunii**”, precum și „**fără altă separare**”. Mai ales că nu se explică în nici un fel în ce ar consta comuniunea fără pomenirea numelui episcopului.

În afară de aceasta, apare și aici gradarea comuniunii: chipurile ar exista rupere **totală** a comuniunii și o rupere **netotală** a comuniunii. Rezultă că ar exista comuniune totală și comuniune parțială, precum și comuniune nulă. În ce constă, sub aspect teologic, ecleziologic și, ca urmare, sub aspectul soteriologic diferența dintre aceste 2 feluri de comuniuni – totală și parțială? Este un cuvînt cu totul nou în teologia și în ecleziologia ortodoxă. Sfinții Părinți ne-au preîntîmpinat, însă, să ne ferim de orice înnoiri în ceea ce privește credința, cea moștenită de la Sfinții Părinți din primele veacuri, cea moștenită de la Sfinții Apostoli.

Sau, poate, acei trei episcopi și acele mănăstiri aghiorite nu-l pomeneau pe eresiarhul Atenagora, dar ei conslujeau cu el și se împărțeau cu el? Sau se împărțeau cu cei care îl pomeneau pe acela? Dacă ar fi fost așa, atunci aceasta ar fi însemnat că ei considerau că potirul la a cărui Taină ei nu-l pomeneau era alt potir decît acela din care ei se împărțeau cu alții care îl pomeneau? Adică, ei se împărțeau din două potire diferite? Adică ei se împărțeau simultan dintr-un potir „curat” și din altul eretic? Acest comportament și această credință este **ecumenism**.

Dar cum putem înțelege afirmația, precum că pomenirea eresiarhului nu se face, dar, totodată, nu se produce vreo altă separare și nici nu se rupe total comuniunea? Ce înseamnă rupere totală a comuniunii? Comuniunea în sens de părășie euharistică? Ce alt sens are aici „comuniunea”? Este imposibil să înțelegem în vreun fel oarecare această afirmație.

Să revenim la cele spuse de unul dintre semnatarii ambelor „Mărturisiri ...” în cartea sa: „... în Biserica astăzi își fac mendrele ereticii – ecumeniștii și, rezultă, că **de la ei trebuie să cerem voie sau binecuvântare pentru a izbăvi Biserica din robia ecumenistă?** [s.n.]”

Poate tocmai din această pricină semnatarii „Mărturisirilor ...” nici nu îndrăznesc să izbăvească Biserica oficială de „robia ecumenistă”. Ei doar constată această robie, rămânând în același potir al ecumenismului, adică fără Potirul Vieții, al Trupului și Sîngelui Celui Care este Calea, Adevărul și Viața de veci.

Să ne amintim încă o dată ce ne spune Sfântul Teodor Studitul despre păstrarea împărtășaniei cu ereticii (cu cei care învață erezia):

„După cum pîinea dumnezeiască cu care se împărtășesc ortodocșii îi face pe toți cei care s-au împărtășit un singur trup, întocmai așa și pîinea ereticească, aducîndu-i pe cei care se împărtășesc cu ea în părtășie unul cu altul, **îi face pe ei un singur trup potrivit lui Hristos** [s.n.]” [Scrisoarea 154. Egumenului Nichita. «Творения Святаго Отца нашего преподобнаго Феодора Студита ...». Санкт-Петербургъ. 1867, ч. 2-я, стр. 383.]

Și:

„Cum este deosebirea dintre lumină și întuneric, așa este și deosebirea dintre Împărtășania ortodoxă și părtășia ereticească. Prima luminează, cea de-a doua – întunecă: **prima unește cu Hristos, cealaltă – cu diavolul** [s.n.]; una viază sufletul, cealaltă – ucide.” [Scrisoarea 154. Curatorului Constantin. «Творения Святаго Отца нашего преподобнаго Феодора Студита ...». Санкт-Петербургъ. 1867, ч. 3-я, стр. 742.]

Ce putem spune împotriva celor într-adevăr mărturisite de către Sfântul Teodor Studitul...?

Tocmai din această pricină – a împărtășaniei cu diavolul – Biserica Cea Adevărată, Cea a lui Hristos, „a tăiat din Trupul Bisericii învățătura eretică și pe cei ce o promovau.” A muștra, după cum am văzut limpede în partea a III-a, nu înseamnă nici pe departe a tăia pe eretici din Trupul Bisericii. Căci din Trupul Bisericii Adevărate, ereticii sînt demult tăiați. Fără să fi așteptat – în pofida Canoanelor și cu încălcarea obraznică a acestora – „aproape 100 de ani.”

Canonul 15 spune un singur lucru: ruperea părtășiei cu ereticii este necesară chiar înainte de cercetarea sinodicească – a episcopului care propovăduiește vreun eres, nu cercetarea eresului însuși, nu a conținutului, a sensului lui, căci acesta este deja osîndit de Sinoade sau de Sfinții Părinți. Deîndată ce s-a adevărit că vreun episcop, de orice rang administrativ ar fi el, propovăduiește deschis eresul, orice creștin este dator, pentru mîntuirea sa, pentru dragostea pentru Hristos, să rupă orice părtășie cu ereticul. Doar atît.

Altceva, mai mult decît acestea, Canonul nu spune. Canonul nu spune ce să facă acești creștini dacă nu se întrunește pe parcursul vieții lor un sinod de episcopi care să judece cazul pseudo-episcopilor concreți. Nu spune ce să facă creștinii care au fugit de eres pînă la cercetarea sinodicească. Nu spune dacă acești creștini să caute sau să nu caute episcopi adevărați. Nu spune cum și la cine anume să se împărtășească sau să nu se împărtășească. Singura cerință a Canonului este ruperea – necondiționată de nimic, imediată – a părtășiei cu potirul pierzaniei.

Canonul spune una și răspicat: înainte de toate, în primul rînd, creștinii trebuie să înceteze pomenirea numelui/numelor episcopului/episcopilor care învață vreun eres osîndit deja de Sinoade sau de Sfinții Părinți. Dacă ei nu rup îndată această pomenire, toate celelalte acțiuni (muștrări, „lupta din interior” și alte rătăcirii și eresuri asemănătoare) ale

creștinilor sînt lipsite de sens, adică sînt pierzătoare. De ce? Căci atît timp cît ei se află în părășie cu pseudo-episcopii ei sînt în afara Bisericii. Mai mult, ei sînt împotriva Bisericii, împotriva lui Hristos-Dumnezeu prin faptul însuși de a refuza să se desprindă de schisma și eresul în care ei se află. Iar dacă ei sînt în afara Bisericii și împotriva ei, dacă ei se *încrînceneză* a fi în această stare pierzătoare, ce sfat le-ar fi de folos în afară de cel singur necesar și urgent în atare situație: ruperea părășiei de potir cu pseudo-episcopii ca singura condiție de întoarcere în Biserica lui Hristos.

***

[1] <http://dexonline.ro/definitie/mincinos>

[2] <http://dexonline.ro/definitie/pseudo>

[3] Liturghier.

[4] Pr.prof. Theodor Zisis. Op. cit.

[5] „Scrisoarea 553. Către soția unui spătar al cărui nume e Mahara.” op. cit., pag. 159.

[6] Vezi Pidalionul.

V. ECLEZIOLOGIA „Mărturisirii ...” ÎMPOTRIVA ECLEZIOLOGIEI ORTODOXE: Trei teze – trei răsturnări ale Sfinților Părinți

„Mărturisirile ...” se reduc – integral – la următoarele trei teze:

- **În Biserică există episcopi care învață erezii și aceste erezii molipsesc întregul trup al Bisericii:**

„... cei ce *gândesc eretic* în Biserică *propovăduiesc erezia* și celorlalți membri prin cuvânt și prin fapte, *răspândind* astfel *microbul ereziei* în tot trupul Bisericii.”

„... cei care *încalcă* de aproape 100 de ani atât *Canoanele Apostolice* cât și *hotărârile Sinoadelor Ecumenice și Locale* ...”

„... îi muștrăm pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii *ce învață erezia* ...”

„...*ereziiile ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii.*”

„...unele *mădulare* ale Ei [Bisericii] sunt *căzute în rătăcirea ecumenistă* ...”

„...așteptând să dea semne de pocăință publică, la fel cum *manifestarea* lor eterodoxă (*eretică*) a fost publică ...”

Aici am putea adăuga și constatările unui important semnatar (autor) al acestor „Mărturisiri ...” pr. prof. T. Zisis, făcute de dumnealui în cartea sa citată mai sus:

„Biserica s-a abătut tare de la Predanie.”

„...*ierarhii Bisericii preferă să întrețină relații bune* cu cei care dețin puterea, supunându-se planurilor lor lumești – celor *sincretice, globaliste, ecumeniste, ecologice și sociale* (habotnice în esența lor).”

„...*Biserica, în persoana ierarhiei, cade în rătăcire*, cum se produce aceasta în zilele noastre în ceea ce privește arhieresul ecumenismului ...”

„...*arhipăstori, care schimonosesc și desființează Evanghelia, care îi tăgăduiesc și îi răstoarnă pe Sfinții Părinți* ...”

„Dă, Doamne, ca și în zilele noastre Dumnezeu să descopere lumii măcar pe *un singur patriarhsau vreo doi-trei episcopi nepătați de rușinea ecumenismului* ...”

„Nu vă pare că și în zilele noastre *Biserica s-a umplut de învățători mincinoși* care gospodăresc aici cu totul nestingherit? Că și astăzi în biserici rar când vei auzi un cuvânt ortodox – unul autentic, fără amestecuri și adăugiri dinafară? Că *în Biserică astăzi își fac mendrele ereticii* – ecumeniștii și, rezultă, că de la ei trebuie să cerem voie sau binecuvântare pentru a izbăvi Biserica din robia ecumenistă?”

- **Drept aceea, autorii acestor documente, precum și adepții lor care au sprijinit prin semnătură această Mărturisire de credință a lor resping aceste erezii (enumerare în text) și ca persoane se disociază de erezii:**

„... arătăm și *respingem* în mod public ereziiile ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii.”

„... noi, ca mădulare vii ale trupului lui Hristos *respingem* și ne *disociem* de toate practicile condamnate de Biserică ...”

„... ne *disociem* de poziția tuturor celor care învață sau practică ereziile numite mai sus, fie că sunt sinoade panortodoxe, sinoade locale, patriarhi, ierarhi, preoți, diaconi, ipodiaconi, citeți, monahi, monahii sau credincioși.”

„Deaceea, ne *disociem* de poziția lor...”

„... ne *disociem* de toate acțiunile lor ecumenist-sincretiste ...”

- **Autorii (cu părtașii lor) îi mustră pe cei care învață erezia (indiferent de treapta lor de slujire în Biserică), dar nu se disociază de ei, ci continuă să-i pomenească la Liturghie, constituind în continuare același trup duhovnicesc cu aceia, continuând să se roage pentru luminarea lor și așteptând semne de căință din partea aceloră:**

„... *îi mustrăm*, cu durere și cu nădejdea îndreptării lor (pentru care ne rugăm Bunului Dumnezeu) ...”

„... noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, *îi mustrăm* pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia ...”

„...*așteptând* să dea *semne* de pocăință publică ...”

Toate aceste trei teze ale „Mărturisirilor ...” nu au vreun temei în Ortodoxie – acea credință lăsată nouă de către Mântuitorul, de Sfinții Lui Apostoli, de Sfinții Părinți ai Bisericii Lui. În mare parte, fundamentarea acestei afirmații a fost făcută în rîndurile de pînă acum ale textului de față. În continuare, vom încerca să întrezărim ce stă, de fapt, în spatele acestor teze și, prin urmare, în spatele unor asemenea „Mărturisiri ...”

+ + +

TEZA ÎNTÎI

Teza întâi, privind lucrarea în Biserica oficială a episcopilor „care propovăduiesc și învață erezia, care de aproape 100 de ani încalcă Canoanele și hotărârile Sinoadelor Bisericii, care sînt cuprinși de erezii, care răspîndesc microbul ereziei în tot trupul Bisericii și care fac manifestări eretice publice...”

ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...”: Propovăduitorii ereziei nu sînt eretici. Ereticii se află în legătură organică cu Duhul Sfînt.

Este tulburător, dar și grăitor faptul că în aceste „Mărturisiri ...” propovăduitorii ereziilor nu sînt numiți niciodată eretici (doar în ultimul citat din *cartea* pr. T. Zisis, nu în „Mărturisiri ...”), ci numai ca propovăduitori ai ereziilor, ca cei care învață erezia etc. Iar eretici sînt numiți numai cei care se numesc pe sine neortodocși – *catolici, protestanți* – sau care, deși se autodenunc ortodocși (*monofiziții*), au o altă instituție culturală de care ei țin. Toți aceștia, mai exact, ereziile mărturisite de aceștia, au fost date anatemei (împreună cu cei care credeau, cred sau vor crede în ele) de către Sinoade.

Predania spune (am arătat prin exemplele de pînă acum) că un om este eretic, adică se află în afara Bisericii, indiferent de faptul dacă el este dat anatemei sau nu este dat. Hotărîrea sinodului numai *constată* faptul că propovăduitorul eresului *este* în afara Bisericii în

virtutea faptului însuși de a fi propovăduit eresul fără a se pocăi pentru acest fapt și fără a da anatemei acel eres.

Sfinții Părinți nicăieri nu fac vreo deosebire între cei care învață / propovăduiesc erezia și eretici, între dascăli mincinoși și eretici, între prooroci mincinoși și eretici, între pseudo-episcopi și eretici. Iată, bunăoară, ce spune Sfântul Teodor Studitul:

„Deci, împreună cu salutarea mea către tine, pe acestea am socotit necesar să le amintesc părințimii tale ca, știind că este erezie, să fugi de erezie, adică de eretici [s.n.], încît nici să te împărtășești cu ei, nici să-i pomenești la dumnezeiasca liturghie...”.[1]

Este grăitor faptul că Sfântul Teodor nu face nici o referință la vreun sinod, la necesitatea vreunui sinod ca o condiție pentru a fugi de erezie – prin ruperea părtășiei cu potirul ereticesc. Pentru a fugi de erezie este suficient ca creștinul să știe că o anumită învățătură este erezie. Nu este nevoie ca creștinul să aștepte vreun sinod care să constate că acea învățătură este erezie. Nu este nevoie ca creștinul să se disocieze public de erezie sau să o respingă. Cu atît mai mult nu este nevoie ca creștinul să-i mustre pe eretici. Conștiința creștinului (cugetul inimii lui) este suficientă pentru a fugi de eres. Dacă acea conștiință *zbîrnîie* („vibrează” cum ar spune modernștii) neîncetat de rîvnirea mîntuirii, de rîvnirea comuniunii cu Hristos, cu Potirul Mîntuirii. Iar dacă acea conștiință este căldică, este moleșită de grijile acestei lumi, de negrija păcatelor, de nepăsarea pentru mîntuire, atunci o asemenea conștiință este lesne cotropită de duhurile întunericului și, ca urmare, devine *tolerantă* la părtășia cu eresul, adică cu ereticii.

Erezie fără eretici nu există. Deși orice erezie are drept călăuză duhovnicească un demon, ea întotdeauna se face auzită, capătă existență prin propovăduirea ei operată de o persoană, de un om. Acest om este eretic prin faptul însuși al propovăduirii (inclusiv al mărturisirii *publice*) de către el a vreunui eres.

Altceva că Sfinții Părinți fac deosebire între eretici și părtași ai eresului, părtași ai ereticilor. Părtășia este definită exclusiv prin comuniune „euharistică” cu ereticul (deci, prin aceasta, cu eresul aceluia) și prin orice altă părtășie – în rugăciune, la mîncarea sau băutura împreună, la binețe, la baie (vezi Canoanele) etc., chiar dacă părtașii ereticului mărturisesc în vorbă Ortodoxia, credința drept-slăvitoare și chiar osîndesc eresul. Oricum, osînda ereticilor și a părtașilor lor este, potrivit Sfinților Părinți aceeași: căci același potir (al spurcăciunii) implică aceeași osîndă.

Și nici un Sfînt Părinte, nici un Canon nu a condiționat vreodată prin vreo hotărîre sinodală statutul ecleziologic de eretic pentru orice propovăduitor al vreunui eres. Aceste hotărîri sinodale numai *constatau* faptul că o anumită învățătură este eretică (dîndu-o anatemei împreună cu propovăduitorii ei), precum și – în anumite cazuri – stabileau treptele de epitemii (canonisiri) pentru diferite trepte de întinare cu eresul / cu ereticii (vom vedea mai jos ce învață despre aceasta Sfântul Teodor Studitul). Căci acea învățătură nu devenea eretică în virtutea hotărîrii sinodului (să ne amintim de nenumăratele sinoade tîlhărești care dădeau anatemei învățătura ortodoxă și pe mărturisitorii ei, ceea ce nu însemna deloc că ortodocșii erau anatematizați de Duhul Sfînt).

Această pedalare a autorilor „Mărturisirii ...” și a adepților lor pe diferența pretins ontologică dintre statutul de eretic și cel de propovăduitor / învățător al vreunui eres atinge apogeul, după cum am constatat în partea a IV-a, în *răstălmăcirea* de către ei a Canonului 15 în temeiul *falsificării* textului lui.

Ei subliniază ostentativ faptul că în Canon ar fi vorba de episcopi mincinoși, adică de „cei care învață minciuna”, dar nu este, chipurile, vorba în general de pseudo-episcopi, de cei care nu mai au statutul de episcop al lui Hristos. Și aceasta – în pofida faptului că chiar Canonul afirmă că cei care propovăduiesc vreun eres deja osîndit de Sfinții Părinți nu mai sînt episcopi, ci pseudo-episcopi și că aceștia *deja* se află în afara Bisericii. Adică aceștia sînt eretici prin faptul însuși al propovăduirii eresului. Astfel, Canonul spune direct și tranșant că cei care învață vreun eres sînt eretici, iar a fi eretic înseamnă a fi în afara Bisericii Lui.

Mai mult chiar, semnatarii înșiși recunosc, chiar prin propriile lor cuvinte, că

„Datoria episcopului este să învețe drept Cuvântul Adevărului, iar sfințenia este **legată organic**[s.n.] de Adevăr („Sfințește-i pe ei întru Adevărul Tău, iar Cuvântul Tău este Adevărul” – Ioan 17, 17). Hristos e[ste] Calea, Adevărul și Viața. Erezia este minciună și blasfemie la adresa Cuvântului Întrupat, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos. Ea se naște ca înșelare duhovnicească, devenind o ideologie contrară Adevărului, tăind posibilitatea sfințeniei și a mântuirii.”

În acest context cum poate fi înțeles faptul abordării de către semnatari a problemei lucrării în Biserica oficială a Harului Duhului Sfînt? Ei înșiși afirmă că „sfințenia este legată *organic* de Adevăr.” Conform dicționarelor explicative ale limbii românești *organic* înseamnă:

ORGÁNIC, -Ă, organici, -ce, adj. 1. Care ține de structura, de esența, de funcțiile unui organ sau ale unui organism; privitor la organe sau organisme vii. 2. Care are structura unui organism (1), constituind un întreg diferențiat și în același timp unitar; organizat, unitar, inseparabil. ♦ Care rezultă din organizarea, din construcția însăși a unui lucru; esențial, lăuntric, intrinsec. ♦ Fundamental. ♦ (și adv.; despre relații, legături) Analog legăturii care unește părțile unui organism (1); indisolubil. 3. (Despre substanțe, materii etc.) Care este alcătuit din carbon și hidrogen, uneori și din alte elemente chimice (oxigen, azot etc.). ♦ *Chimie organică* = ramură a chimiei care studiază hidrocarburile și derivații acestora. – Din lat. *organicus*, fr. *organique*.

ORGÁNIC ~că (~ci, ~ce) 1) Care ține de un organ sau de un organism viu; propriu unui organ sau unui organism viu. Dereglare ~că. 2) Care ține de organizarea internă a unor ansambluri; care prezintă un întreg; unitar. Lege ~că. Unitate ~că. 3) Care rezultă din structura internă a unui lucru; esențial; intrinsec. 4) (*despre relații, legături*) Care este asemănător relațiilor interne dintre părțile componente ale unui organism; care este analog legăturii dintre părțile unui organism; indisolubil. Legătură ~că. 5) (*despre substanțe, materii etc.*) Care a rezultat din descompunerea organismelor vegetale și animale. ♦ *Chimie* ~că compartiment al chimiei care studiază hidrocarburile și derivatele lor. /<lat. *organicus*, fr. *organique* [2]

Din sensurile care țin de cazul nostru avem:

- Care are structura unui organism, constituind **un întreg diferențiat și în același timp unitar**; organizat, unitar, inseparabil.
- Care rezultă din organizarea, din construcția însăși a unui lucru; **esențial, lăuntric, intrinsec**
- Care ține de **organizarea internă a unor ansambluri; care prezintă un întreg; unitar.**
- (și ; despre relații, legături) Analog legăturii care unește părțile unui organism; **indisolubil.**
- (*despre relații, legături*) Care este asemănător relațiilor interne dintre părțile componente ale unui organism; care este **analog legăturii dintre părțile unui organism**; indisolubil.

Într-adevăr, sfințenia și Adevărul sînt legate organic, constituind un întreg unitar, legătura dintre ele fiind indisolubilă, lăuntrică, esențială. Sfințenia și Adevărul formează un tot întreg, unitar, fiind, însă, distincte. Adevărul – Cel Întrupat, Răstignit și Înviat – este singura pricină a sfințeniei prin Duhul Sfînt pe Care El Îl trimite de la Dumnezeu-Tatăl.

Dar de minciună, de eres, ce este legat *organic*? Evident că nu sfințenia, ci, după cum mărturisesc autorii înșiși, de eres este legată organic „minciuna și blasfemia la adresa Cuvîntului Întrupat, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos”. La fel, de eres este legată organic „înșelarea duhovnicească” și „ideologia contrară Adevărului”.

De eres este legată organic pierzania, tocmai din pricina că erezia „taie posibilitatea [însăși] a sfințeniei și a mîntuirii”. Adică nu numai sfințenia devine imposibilă (se taie posibilitatea), dar și *mîntuirea* devine imposibilă (căci nu numai sfinții se mîntuiesc, ci și păcătoșii pocăiți mulțumită nemărginitei mile a lui Dumnezeu-Fiul, Judecătorul). Imposibilitatea mîntuirii înseamnă pierzanie, adică sălășluire / lepădare pe veci în iad. Astfel, legătura organică cu eresul face imposibilă mîntuirea, adică face *sigură* pierzania, iadul. Aceasta recunosc autorii și semnatarii. Deci, potrivit autorilor înșiși, **eresul se află în legătură organică – „esențială, lăuntrică, intrinsecă” – cu pierzania, cu iadul, constituind împreună un întreg unitar, același organism cu iadul.** Tocmai din această pricină ereticii se află în afara Bisericii și nu au atingere cu Duhul Sfînt. Tocmai din această pricină ereticii („propovăduitorii ereziei”) sînt uniți cu demonii, alcătuiind cu aceștia un întreg unitar. Tocmai din această pricină ereticii au în veșnicie aceeași soartă cu dracii – iezerul de foc.

Dar este oare posibilă sfințenia fără lucrarea Harului Duhului Sfînt? Firește că nu, nicidecum. Adică, pornind chiar de la cuvintele lor, episcopul care nu învață Cuvîntul Adevărului nu este legat organic de Adevăr, de pricina sfințeniei, deci, nici de sfințenie. Nu este legat nici organic, nici altfel cumva. Putem oare înțelege altfel, decît că el nu este legat de Harul Duhului Sfînt care este **pricinuatorul** sfințeniei?

Cel care propovăduiește erezia este legat *organic* de minciună, de blasfemie la adresa Cuvîntului Întrupat Care trimite Duhul Sfînt de la Tatăl. Cel care învață erezia este legat, prin erezia cu care el s-a unit, de înșelare duhovnicească, potrivnică Duhului Sfînt. Cel care propovăduiește erezia este legat *organic* de pierzanie, de iad, de demonul ereziei propovăduite.

Sau Harul lui Dumnezeu-Duhul Sfînt chipurile lucrează prin cei „care învață minciuna”, prin cei care propovăduiesc „blasfemia la adresa Cuvîntului Întrupat, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos” – sfințind și mîntuind?!!

Autorii înșiși mărturisesc că „[erezia] taie posibilitatea sfințeniei și a mîntuirii.” De ce taie acestea – sfințenia și, mai ales, mîntuirea? Tocmai acestea două sînt imposibile fără lucrarea Harului Duhului Sfînt. Căci Duhul Sfînt lucrează unde voiește și tot El ne învață – prin Canoane, prin sfinții săi pe care El îi sfințește și prin care tot El grăiește – să fugim de eres și de eretici ca să nu fim anatema, să nu fim în afara Bisericii Lui. De ce? Pentru că El *nu voiește* să lucreze – *paradigmatic*– prin eretici. Căci ereticii Îl hulesc pe El, deoarece orice eres este hulă (blasfemie) împotriva Duhului Sfînt, Duhul Adevărului. Sau, potrivit autorilor documentului și a susținătorilor lor cosemnatari, Harul Duhului Sfînt lucrează prin acea legătură organică dintre propovăduitorul ereziei și demon?! Prin acea legătură care taie posibilitatea sfințeniei și mîntuirii?

În deplină contradicție cu propriile cuvinte, autorii, falsificînd textul Canonului 15, afirmă că faptul învățării de către episcop a minciunii, a propovădurii vreunui eres osîndit „nu se referă la pierderea Harului”. **Dar se referă la faptul că un asemenea „episcop” nu este episcop, ci este un pseudo-episcop? Da, întocmai așa. Dar prin pseudo-episcop lucrează Harul care**

lucrează prin episcopii adevărați, ortodocși, adică prin cei care drept învață Cuvîntul Adevărului Lui? Oare același Duh (duh) lucrează prin episcopii ortodocși și prin pseudo-episcopi, adică prin eretici? Prin episcopii adevărați, legiuți, prin cei care drept învață Cuvîntul Adevărului, lucrează – firește – Duhul Adevărului. Iar prin cel care învață vreo erezie osîndită lucrează duhul demonic, al ereziei. Canonul spune clar că un episcop care învață vreun eres osîndit este în afara Bisericii. Prin cei aflați în afara Bisericii lucrează Harul Duhului Sfînt? Nicidecum! Căci nu sinodul îi dă afară din Biserică prin hotărîrile sale, ci ereticii *înșiși*, prin mărturisirea eresului, se situează – automat, în virtutea despărțirii ontologice a acelor de Cuvîntul Adevărului Lui – în afara Bisericii. Cei care insinuează că prin cei aflați în afara Bisericii lucrează Harul Duhului Sfînt „îi tăgăduiesc și îi răstoarnă pe Sfinții Părinți, schimonosesc și desființează Evanghelia” – după cuvîntul semntarilor *înșiși*.

+ + +

Biserica oficială și Biserica lui Hristos

Tot semntarii „îi mustră [...] pe cei care spun că în Biserica Ortodoxă Română nu mai este Harul Duhului Sfînt datorită faptului că unele mădulare ale Ei sunt căzute în rătăcirea ecumenistă, ca și cum Harul s-ar retrage în mod automat din Biserica lui Hristos, nu noi suntem salvatori ai Bisericii, ci Biserica ne salvează pe noi.”

Acești autori recunosc că „unele mădulare ale Ei sunt căzute în rătăcirea ecumenistă”. Aceste mădulare, fiind căzute în eresul ecumenismului, sînt eretice sau nu sînt eretice? Sînt. Sau semntarii cred, împotriva Canonului 15, că nu sînt, totuși, eretice, așteptînd semnele căinței lor pentru ereziile lor? Sau așteptînd un sinod care, iarăși conform constatării unor semntari, poate fi format doar din acești propovăduitori ai panereziei ecumeniste?

Printre aceste mădulare sînt preoți și episcopi? Sînt. Chiar semntarii o afirmă. Acești episcopi care sînt „căzuți în rătăcirea ecumenismului” sînt pseudo-episcopi sau sînt episcopi care „drept învață Cuvîntul Adevărului” Lui Dumnezeu? Sau, după învățătura ad-hoc a semntarilor, acești episcopi căzuți în rătăcire nu sînt pseudo-episcopi, ci episcopi „care învață minciuna”, continuînd, totuși, să fie episcopi, adică învățînd cuvîntul minciunii și, *totodată*, chivernisind Harul Duhului Sfînt? Iată ce crede despre aceasta Sfîntul Ioan Gură de Aur:

„... conform dumnezeieștilor învățături ale acestora [ale Sfinților Apostoli], și dascălii Bisericii, și sfințele soboare care s-au făcut în [diferite] vremi, deprădăcinîndu-i pe cei ce au rămas nepocăiți, i-au predat pierzaniei, după cum s-a scris: „**Pierde-voi pe toți cei ce grăiesc minciuna**” (Ps. 5,6).”[3]

Oare cineva dintre episcopii BORo s-a lepădat de eretici, rupînd părășia cu ereticii din BORo? Nu. Oficial nimeni din *episcopatul* BORo, din „pleroma” ierarhiei BORo nu a rupt părășia de potir cu ereticii. Deci **toți** membrii BORo se află în *părășie de potir* cu ereticii. Deci, în legătură *organică* cu ereticii. Într-o legătură esențială, intrinsecă, indisolubilă, constituind cu toții un întreg unitar, același organism. Cu *cine* se află orice eretic în legătură organică? Cu *cine* alcătuiesc ereticii ecumeniști același organism? **Oare poate fi un asemenea organism Trupul lui Hristos?**

Ce se află în același potir cu eretici, în potirul ereticesc? Poate vreo sfințenie să se afle în potir ereticesc? Sau în BORo fiecare episcop e cu potirul său „neamestecat” cu potirul altui episcop? În Biserica cea Adevărată Potirul întodeauna este Unul. După cum credința este una – cea adevărată. După cum Domnul este Unul – Cel Adevărat. (cf. Efeseni 4.5). **Cel din Potir.**

Alcătuiesc oare episcopii BORo un singur trup? Un ansamblu unitar, un tot întreg unitar, ale cărui părți se află între ele în legătură organică, același organism? Din acest trup fac parte și cei căzuți în rătăcirea ecumenistă? Alcătuiește oare Trupul lui Hristos această amestecătură de eretici și părtași ai lor prin împărtășanie? Dacă semnatarii afirmă că da (dar ei aceasta o afirmă), atunci în ce temei afirmă ei aceasta? Există vreo dovadă, vreun temei în Predanie că ereticii și părtașii lor alcătuiesc Trupul lui Hristos? Predania, inclusiv Canoanele, spun exact contrariul: „Cum este deosebirea dintre lumină și întuneric, așa este și deosebirea dintre Împărtășania ortodoxă și părțășia ereticească. Prima luminează, cea de-a doua – întunecă: **prima unește cu Hristos, cealaltă – cu diavolul; una viază sufletul, cealaltă – ucide.**”[4]

Făcînd referință la Sfinții Părinți, în cartea sa, pr.prof. Theodor Zisis recunoaște că „**sinagoga [adunarea] ereticească nu este Biserica, ereticii și cei aflați cu aceștia în părțășie nu pot nicidecum alcătui Biserica.**”[5] Cine – dintre oameni și îngeri – poate spune ceva împotriva la aceasta fără să fie anatema?

Chiar și un singur eretic, un singur membru al Bisericii care *propovăduiește nestingherit* (aceasta – nestingherirea – este condiția necesară), adică neanatematizat (și încă timp de aproape 100 de ani!), prin eresul lui spurcă întreaga adunare euharistică. Tocmai deaceia Canoanele Bisericii celei Adevărate opresc cu strășnicie chiar și rugăciunea în comun cu ereticii, chiar și în casă. Dar BORo face chiar „liturghie” cu ereticii *săi*, cu „unele mădulare ale sale căzute în rătăcirea ecumenistă”. Canoanele tocmai de aceea și opresc orice părțășie cu ereticii, chiar și rugăciunea în comun, nemaivorbind de Liturghie, ca creștinii adevărați să nu se afle în același *potir nelegiuit* cu ereticii.

De ce autorii documentului socot că a te *ruga* împreună cu unii eretici (catolici, protestanți, monofiziți) este erezie, iar a te *împărtăși* cu alți (arhi)eretici, (pan)eretici (ecumeniști, inclusiv neocalendariști, adogmatiști, serghianiști, filetiști, apostatați, seculariști) sau chiar cu aceiași eretici (care au aceeași credință cu primii eretici, dar formal fac parte din altă instituție culturală) este acceptabil și toți aceștia se bucură de lucrarea *prin ei* a Harului Duhului Sfînt? În ce temei dogmatic, canonic, ecleziologic și istoric autorii afirmă această blasfemie împotriva Duhului Sfînt? Sau cumva nu este blasfemie să afirmi unele ca acestea?

Singura legătură – organică – a creștinului cu Biserica cea Adevărată este împărtășirea *legiuită* din Potirul cel Adevărat ca urmare a credinței celei singure adevărate, predanită și mărturisită nemincinos și neîntrerupt de Adevărata Biserică pînă la sfîrșitul veacurilor din chiar începutul ei – Cincizecimea. În acea Biserică este cu neputință împărtășirea dintr-un potir cu ereticii sau cu părtașii lor. *Acea* Biserică salvează, mai creștinește spus – mîntuiește, mai exact, duce la Hristosul Cel Adevărat, nu la Antihrist. Dar nu cea care „rabdă”, *tolerează* – timp de aproape 100 de ani – în sine mădulare „rătăcite” care propovăduiesc nestingherit moartea veșnică, pierzania. Căci tocmai aceste mădulare – prin eresul lor necurmat – „taie posibilitatea sfințeniei și mîntuirea” celor aflați în părțășie conștientă cu ei.

+ + +

Semnatarii fac o afirmație uluitoare: „...în Biserica Ortodoxă Română nu mai este Harul Duhului Sfînt datorită faptului că unele mădulare ale Ei sunt căzute în rătăcirea ecumenistă, **ca și cum Harul s-ar retrage în mod automat din Biserica lui Hristos** [s.n.] ...”

Prin asemenea afirmație semnatarii admit, și încă o fac *apăsă*, că în Biserica lui Hristos pot să-și facă mendrele, să gospodărească „mădulare” ale Trupului lui Hristos care „sînt căzute în rătăcirea ecumenistă”. După cum ne învață Sfinții Părinți, adică Duhul Sfînt Însuși, cei căzuți în orice eres (sau cum spun mai „delicat” autorii „Mărturisirii ...”, „cei cuprinși de erezie”) nu mai sînt mădulare ale Bisericii.

După cum în mod automat, așa cum afirmă semnatarii, – în virtutea lipsei ortodocșilor care să se opună prin neîmpărtășire cu ereticii – se răspîndește deja de aproape 100 de ani – în Biserica oficială microbul ereziei, tot așa „în mod automat” se retrage Harul. Dacă semnatarii admit că erezia se răspîndește în mod automat (dar ei o admit), de ce nu ar admite că și Harul se retrage în mod automat în măsura în care „trupul Bisericii” este cuprins de erezie? Mai ales că ei înșiși afirmă că microbul ereziei se răspîndește în „*tot trupul Bisericii*”.

Noi știm din Predanie una – Harul Duhului Sfînt nu lucrează prin eretici. Și punctum. Noi știm de la Sfinții Părinți că ereticii împreună cu părtașii lor întru potir se unesc – *organic* – **cu diavolul, nu cu Hristos** (vezi mai sus cele mărturisite de Sfîntul Teodor Studitul). Pr. T. Zisis afirmă în cartea sa, făcînd referință la Sf. Teodor Studitul, că „cei care propovăduiesc eresul **și părtașii lornu sînt Biserică** [s.n.]”. Oare prin neBiserică lucrează Harul? Nu lucrează. Nicidecum.

În deplina tăgăduire a celor predanite nouă de Biserică, semnatarii afirmă că, în ciuda „unor mădulare ale Bisericii căzute în rătăcirea ecumenistă” Harul nu se retrage din Biserica acestor mădulare, deci continuă să lucreze în ea. De ce atunci să nu fi continuat să lucreze Harul în „biserica” arienilor, în „cea” a monofiziților, în „cea” a nestorienilor, în „cea” a catolicilor, în „cea” a uniților”? Dar în Biserica ecumeniștilor, serghianiștilor, filetiștilor Harul de ce să lucreze? În ce temei? Afirmăția precum că Harul ar lucra prin eretici („cei căzuți în rătăcirea ecumenistă”) „încă neosîndiți de vreun sinod ortodox” și prin părtașii întru același potir ereticesc **este eres. Este hulă împotriva Duhului Sfînt.**

O cu totul altă problemă este *mîntuirea* celor aflați în afara Bisericii Lui Hristos, într-un potir cu ereticii. Sfîntul Maxim Mărturisitorul spune foarte clar că nu ne putem pronunța asupra sorții în veșnicie a celor din afara Bisericii: Dumnezeu Judecătorul este Unul și El hotărăște, El mîntuiește. Nu gîndurile și atitudinile noastre. Cert era pentru Sfîntul Maxim că împărtășirea *lui* cu ereticii era împotriva voii lui Dumnezeu, deci era împotriva mîntuirii *sale*.

+ + +

Afirmăția privind Harul în BORo mai conține o greșeală logică aproape de vicleșug: „... în Biserica Ortodoxă Română nu mai este Harul Duhului Sfînt [...] ca și cum Harul s-ar retrage în mod automat din Biserica lui Hristos.”

Într-adevăr, din Biserica lui Hristos-Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu nu poate să se retragă Dumnezeu-Duhul Sfînt. Nici automat, nici treptat, nici condiționat, nici oricum altfel. Biserica lui Hristos și Harul Duhului Sfînt Una sînt. Sînt legate indisolubil, formează în mod organic un tot întreg – Biserica Lui și Harul. Căci Harul lui Dumnezeu, în ziua Cincizecimii, prin pogorîrea Sa asupra Apostolilor, a întemeiat Biserica Lui, Biserica lui Hristos.

Dat fiind că a fost tăgăduită lucrarea Harului în BOR, autorii ar fi trebuit să-și întemeieze pe dovezi concrete afirmația lor precum că BORo ar fi Biserica lui Hristos. Fără asemenea dovadă, fără contra-argumente, doar negarea stearpă a prihănirii aduse, numai întărește încrederea în acea învinuire. Doar pentru oricine care are practica comunicării cu clericii BORo de orice rang este cunoscut că în această instituție de tip cultural Canoanele nu se păzesc, adică se încalcă, Sfintele Taine nu se săvîrșesc (de ex. Botezul nu se face cu trei afundări, ci prin turnare, stropire, umezire și fără nănași ortodocși – cu credință predanită), Tipicul slujbelor (care este parte *inseparabilă* a Sfîntei Predanii) nu se mai urmează din anul 1925 cînd BORo a adoptat în calitate de învățătură oficială eresul ecumenist și antihristic al neocalendarismului (ceea ce face imposibilă urmarea Tipicului), cele 4 posturi de preste an rînduite categoric de Sfinții Părinți nu se respectă, episcopii vădit eretici (Corneanu, Anania, Drincec, Streza, Ciobotea, Plămădeală, Cristea, Arăpașu și alții) precum și cei în părtașie cu aceștia nu sînt dați anatemei, ci, în mod

nelegiuit, anticanonic, „se bucură de cinstea cuvenită ortodocșilor”, BORo s-a unit „euharistic” cu monofiziții prin Acordul ei din 1993 de la Chambesy (care nu este osîndit împreună cu semnatarii lui), în BORo sînt membri cuprinși de erezie, membri care propovăduiesc erezia, care învață erezia, episcopatul BORo împreună cu **toate** eparhiile, mănăstirile și parohiile sale sînt mădulare *organice* ale Consiliului Mondial al Bisericilor antihristice. Lista e lungă...

Și aceasta, potrivit autorilor și cosemnatarilor, este, *neconșionat*, fără dovezi, fără contra-argumente, Biserica lui Hristos? Avînd atîtea și chiar mai multe dovezi ale unei abateri tari de la Predanie, ale gospodăririi în ea a ereticilor, de ce autorii consideră că trebuie, în pofida tuturor acestor dovezi și evidențe, să credem în BORo ca în Dumnezeu? Cred în Dumnezeu-Tatăl, Cred în Unul Domn, Iisus Hristos, Cred și în Duhul Sfînt Domnul, **Cred în Una, Sfîntă ...**

Ce legătură – organică – de Predanie, canonică, euharistică este între episcopii (?) BORo și Sfînții Părinți? Între Corneanu și Sf. Marcu al Efesului? Între Anania și Sfîntul Fotie cel Mare și Sfîntul Grigorie Palama? Între Drincec și Sfîntul Teodor Studitul și sfînții Iosif, Iorest și Sava ai Ardealului? Între Ciobotea și Sfîntul Maxim Mărturisitorul? Etc. Este BORo parte *organică* a aceleiași Biserici din care fac și au făcut și vor face parte în veci Sfînții Părinți? Prea mare este prăpastia între practica și învățătura BORo și Biserica Sfînților Părinți ca să primim fără cercetare *afirmația pe nimic fondată* precum că BORo ar fi Biserica lui Hristos. Temeiuri împotriva acestei afirmații sînt sute, dar nici un temei pentru a considera această instituție *de stat* drept Trupul lui Hristos. Toate acestea se referă în egală măsură la „tot trupul” *Bisericii oficiale* cum își autodefiniște în cartea sa identitatea religioasă pr. prof. Theodor Zisis.

În aceeași carte, pr. prof. T. Zisis constată că în Biserica oficială nu poți găsi nici un patriarh ortodox și nu crede că s-ar găsi vreo 2-3 episcopi care drept ar învăța Cuvîntul Adevărului. Și spune aceasta despre toate Bisericile Locale ale Ortodoxiei oficiale, inclusiv despre BORo. În BORo sînt circa 50 de episcopi. Dacă e să-l credem pe preotul profesor, semnatar de seamă al celor două „Mărturisiri ...”, în BORo nu este patriarh ortodox și dacă ar mai fi cel mult vreo 2-3 episcopi (în atare situație în toate celelalte 14 Biserici Locale ale Ortodoxiei oficiale nu ar mai fi nici un singur episcop ortodox). Oare 2-3 episcopi (eventual) ortodocși pot să sfințească întregul trup al BORo fiind în părtașie cu ceilalți 47-48 pseudo-episcopi?

În ce legătură cu Adevărul se află cei căzuți în rătăcirea ecumenistă? Oare în legătură organică? Au oare vreo oarecare legătură cu Adevărul? Sfîntenia și mîntuirea se lucrează prin Harul Duhului Sfînt Care viază legătura organică dintre credincioșii în Adevăr și Adevărul Însuși. Iar a impune o legătură *nefirească* între lucrătorii minciunii – rătăcirea ecumenistă – și Adevăr, și Harul Duhului Sfînt, este blasfemie, este *hulă* împotriva Duhului Sfînt.

Rătăcirea ecumenistă este eres? Este. Chiar autorii o spun. Ce face erezia? „Ereza este minciună și blasfemie la adresa Cuvîntului Întrupat, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos. Ea se naște ca înșelare duhovnicească, devenind o ideologie contrară Adevărului, tăind posibilitatea sfînteniei și a mîntuirii.” – Exact așa cum spun autorii. În ce temei autorii și adepții lor afirmă că cei care propovăduiesc erezia ecumenistă, adică minciuna și blasfemia la adresa Cuvîntului Întrupat, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos, ar alcătui Biserica lui Hristos?

Pr. prof. Theodor Zisis, cu referință la Sfîntul Teodor Studiul, spune în cartea sa: „...el nu numai că nu se afla în ascultare, dar și pe alții îi povățuia să dea dovadă de neascultare și să înceteze pomenirea ereticilor și a părtașilor lor, căci **cei ce propovăduiesc eresul și cei care se află în părtașie cu aceia nu sînt Biserică** [s.n.]”[6] Adică, **nu sînt Biserica lui Hristos**. Căci altă Biserică nu există.

Neavînd nici un temei teologic, ecleziologic, soteriologic, eshatologic, canonic în favoarea caracterului ortodox al BORo (la fel ca și în general în favoarea Bisericii oficiale – Ortodoxia

oficială), autorii substituie, prin subterfugiu logic, adică în chip *viclean*, prin *vicleșug*, Biserica lui Hristos cu BORo.

Nu este nevoie să se demonstreze că din Biserica lui Hristos Harul Duhului Sfânt nu se retrage. Este evident. Dar faptul că în instituția culturală de stat denumită de către acest stat „Biserica Ortodoxă Română” lucrează Harul Duhului Sfânt trebuie întemeiat. Fără o atare întemeiere, fără a desființa – ecleziologic, soteriologic, canonic, teologic, istoric – dovezile împotriva caracterului ortodox al BORo este o afirmație deșartă despre lucrarea Harului Duhului Sfânt în această instituție culturală. Sau poate, chiar, este blasfemie.

+ + +

ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...”: cripto-ecumenismul de expresie „ortodoxă”

În contextul celor discutate, apare într-o cu totul altă lumină definiția trunchiată dată de autori Bisericii și calității de membru al ei:

„Toți cei care am fost botezați în Biserica Ortodoxă suntem membri deplin ai Bisericii.”

Lipsa oricărei referințe la dreapta credință a celui botezat (a nănașului în cazul Botezului copiilor mici) lasă loc pentru *diversitatea* credințelor înlăuntrul Bisericii. Adică, în aceeași Biserică – Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească – ar încăpea și cei cu credință eretică (propovăduitorii ereziilor, cei căzuți în rătăcirea ecumenistă), și cei care cred ortodox și resping ereziile acestora, disociindu-se de ele, precum și cei care *ar* osîndi aceste eresuri laolaltă cu propovăduitorii acestora – ereticii. Dar știm și de la Sfântul Maxim Mărturisitorul, și de la Sfântul Grigorie Palama că cel care este al Adevărului, este al Bisericii, și cel care nu este al Adevărului, nu este al Bisericii.

Oare propovăduitorii eresurilor, oare cei căzuți în rătăcirea ecumenistă sînt ai Adevărului sau sînt ai rătăcirii, ai eresului? Sau, poate, în *anumite circumstanțe*, în *anumite condiții*, eresul și/sau rătăcirea pot fi sinonime cu Adevărul? S-ar afla în vreo legătură *organică* cu Adevărul? Nicidecum. Căci eresul este antonimul *absolut* al Adevărului. Este un antonim necondiționat. Deci și aceștia care sînt ai rătăcirii, ai eresului, nu sînt nici ai Bisericii. Indiferent de circumstanțe și de condiții, aceștia sînt în afara Bisericii. Aceasta se referă și la cei care sînt cuprinși de erezii, și la cei care învață erezii, și la cei care răspîdesc microbul ereziei etc. Dar, potrivit celor *mărturisite* de autorii acestor „Mărturisiri ...” și de adepții lor, toți aceștia sînt membri ai Bisericii lui Hristos. Și toți aceștia sînt episcopi adevărați prin care, *chipurile*, lucrează Harul Duhului Sfânt.

Lipsa unei referințe categorice, univoce, limpezi la cerința *sine qua non*, de neocolit, față de credința dreaptă, ortodoxă a tuturor celor care se vor a fi mădulare ale Bisericii Adevărate, discalifică deplin definiția dată de semnatari Bisericii, calității de membru al Bisericii.

La fel și introducerea noțiunii de „membru deplin” în loc de membru (mădular) lasă loc pentru o înțelegere greșită a Bisericii, a *dogmei* Bisericii. Membrii Bisericii, sub aspectul păcatelor proprii, pot fi foarte diferiți – cu viață păcătoasă, cu viață sfântă, cu orice fel de gradări între păcătoșenie și sfințenie (această gradare fiind văzută și hotărîtă numai de Dumnezeu-Judecătorul). Dar toți ei, indiferent de păcătoșenia lor (de sfințenie nici nu vorbim), au credință dreaptă, ortodoxă. Cel puțin, ei nu propovăduiesc eresuri, nici nu le sprijină – nici prin vorbă, nici prin faptă, – și nici nu caută să *afirme* atitudini și gânduri îndoielnice.

Cei care propovăduiesc eresul, care învață eresul au credință ortodoxă, dreaptă sau una neortodoxă, eretică? Iar dacă au credință eretică, dar sînt botezați în Biserică, sînt ei „membri

deplini” ai Bisericii? Cel care are credință eretică este mădular al Trupului lui Hristos? Episcopul care propovăduiește eresul este episcop sau este non-episcop, un pseudo-episcop?

După cum s-a afirmat deja în textul de față, această gradare a calității de membru deschide larg poarta – acea poartă care biruiește și a biruit „biserica” celor care au deschis-o – pentru admiterea în definiția de ”Biserică” (nu în Biserica Adevărată) a ereticilor de diferite grade: suficient de eretic ca să nu mai fie membru al Bisericii până la insuficient de eretic ca să nu fie membru al Bisericii. Ierarhii BORO și, în general, toți cei din Biserica oficială care propovăduiesc ereziile sînt insuficient deeretici ca să nu fie membri ai Bisericii? Sau unii dintre ei sînt deja suficient de eretici ca să nu mai fie membri ai Bisericii?

Gradarea calității de membru al Bisericii, introdusă de autori în „Mărturisirea ...” lor conglăsuiește, practic, întru totul cu recunoașterea celor care propovăduiesc ereziile, celor care învață erezia etc. în Biserica lor, ca membri ai Bisericii lor.

În legătură organică cu aceste afirmații („membru deplin” și Botezul ca singur criteriu de apartenență la Biserica lui Hristos) se află și calificarea de membri ai Bisericii dată de autori celor cuprinși de erezii: „... arătăm și respingem în mod public ereziile ce au cuprins pe **unii membri ai Bisericii** [s.n.]” Am analizat în **partea I** a prezentei lucrări caracterul fals, neortodox al acestei calificări: cel cuprins de erezie este eretic și, în acest temei, nu este membru al Bisericii. Expresia numită înseamnă ca și cum am spune „morții vii”: cei cuprinși de erezii sînt duhovnicește morți, iar membrii Bisericii sînt duhovnicește vii căci Duhul Sfînt îi viază.

Astfel, teza întîi a autorilor „Mărturisirii ...” afirmă *posibilitatea* unei **diversități de credințe** în Biserica lui Hristos. Or, aceasta contrazice ceea ce ne spune Duhul Sfînt în Noul Testament: „Un Domn, **o** credință [s.n.], un Botez ...” (Efeseni, 4.5) Nu două credințe. Nu mai multe credințe. Căci diversitatea credințelor implică și diversitatea domnilor. Admiterea unei asemenea diversități „transformă” Biserica Singurului și Adevăratului Domn într-un panteon de eresuri, fiecare eres avîndu-și „domnișorul” său, zeișorul său, drăcușorul său. Iar un asemenea panteon întruchipează realitatea unei promiscuități duhovnicești, un ecumenism de expresie „ortodoxă”, după cum CMB-ul este un ecumenism de expresie protesantă. Iar papalitatea cu toate unițiile ei (catolico-„ortodoxe”, catolico-monofizite) este un ecumenism de expresie catolică. Și toate laolaltă formează ecumenismul global, globalitar. „Leagănul viitoarei „Biserici” [a lui Antihrist], după mărturisirea din 1991 de la Canberra a mitropolitului Kirill Gundeaev, acum patriarh al unei Biserici Locale („Patriarhia Moscovei”) a Bisericii oficiale mondiale, făcută despre rostul CMB – acela de a fi leagănul viitoarei Biserici ...[7]

Diversitatea de credințe admisă de autorii și semnatarii „Mărturisirii ...” în Biserica lor conglăsuiește *organic* cu cele mărturisite cu toată dezinvoltura și tăria de actualul întîistător local Kirill al Bisericii oficiale.

+ + +

TEZA A DOUA

Teza a doua privind atitudinea autorilor și a părtaşilor lor față de eres: „... noi, ca mădulare vii ale trupului lui Hristos *respingem* și ne *disociem* de toate practicile condamnate de Biserică”, „... ne *disociem* de poziția tuturor celor care învață sau practică ereziile numite mai sus”, „... ne *disociem* de toate acțiunile lor ecumenist-sincretiste ...”, „...*ne disociem* de poziția lor...”

ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...”: diversitatea „ortodoxo”-ecumenistă în unitate de potir

Am analizat mai amănunțit în **partea a III-a** sensul ecleziologic al actului de respingere a ereziilor și cel de disociere de ele. În acest context sînt de subliniat două momente-cheie:

(1) autorii au, în pofida învățaturii Bisericii lui Hristos, două atitudini distincte, diferite – una față de erezii și *alta* față de eretici, adică față de „propovăduitorii ereziei”, de „cei care învață erezia” etc.;

(2) atitudinea lor față de erezii se deosebește și ea de învățătura Bisericii lui Hristos.

Atitudinea față de eretici este subiectul tezei a treia (vezi mai jos).

De ce autorii folosesc două cuvinte cu sens contextual foarte apropiat – respingerea și disocierea – pentru a-și defini atitudinea lor față de eresurile apăsate stăpînitoare în Biserica lor, după cum chiar pr. prof. T. Zisis recunoaște în cartea sa (vezi **partea I-a**)? De ce nu a fost suficient să fie folosit doar unul dintre acestea două? Dacă le repetă în paralel și împreună pe parcursul întregului document, înseamnă că ei consideră important să le folosească *împreună*. Căci fiecare în parte nu va reda suficient de exact atitudinea autorilor față de erezii, ci numai fiind folosite împreună.

În „Mărturisire ...” în raport cu ereziile propovăduite de membrii Bisericii oficiale verbul *a respingese* folosește de unul singur o singură dată, împreună cu verbul *a se disocia* – o singură dată („respingem și ne disociem”). Verbul *a se disocia* se folosește de unul singur de trei ori și o singură dată împreună cu verbul *a respinge*. Aceste calificări ale atitudinii semnatarilor se folosesc la același obiect – ereziile. Avem, astfel, o precumpănire netă a sensurilor verbului *a se disocia* asupra sensurilor verbului *a respinge*. Dat fiind că aceste cuvinte definesc atitudinea semnatarilor față de același obiect și faptul că în acea singură dată cînd ele sînt întrebuintate împreună ele sînt *unite* prin conjuncția „și”, rezultă că autorii socot că doar împreună aceste cuvinte desemnează mai exact atitudinea lor față de ereziile respective.

Pentru îmborspătare reproducem aici sensurile cele mai apropiate contextului documentului:

A disocia: **1.** (Chim.) A scinda în mod reversibil o moleculă în molecule mai simple sau în ioni; a descompune temporar și reversibil o combinație. **2.** A despărți, a separa, a delimita între ele noțiuni, probleme, idei care formează de obicei un ansamblu unic.

A respinge: **1.** A refuza, a nu admite, a nu accepta. **2.** A îndepărta de la sine, a da la o parte. ♦ A arunca înapoi

Disocierea, după cum am văzut la locul cuvenit, comportă ideea de *reversibilitate* a separării, de *vremelnicie*, *provizorat* a ei, totodată ea se referă la distincția dintre idei, noțiuni, probleme (nu dintre persoane) care formează un ansamblu unic. În acest sens disocierea vine să diminueze sensurile și percepția respingerii. Căci respingerea comportă o atitudine un pic mai fermă – a îndepărta de la sine, a arunca înapoi, a refuza. Dacă unim într-un ansamblu unic aceste două cuvinte (sensurile acestor cuvinte), dacă facem între ele o legătură organică, atunci rezultă *univocă* îndepărtarea de la sine a ereziilor, aruncarea lor înapoi, refuzul lor are un caracter *reversibil* și *temporar*, totodată excluzînd ideea de despărțire *netă*, *definitivă* și *categorică* a atitudinii autorilor față de ereziile respective. Un fel de respingere provizorie, condiționată. O semi-respingere. O respingere domoală. O respingere *relativă*, nu una *absolută*.

Respingerea *absolută* tinde, ca sens, spre sensul de *osîndire*, fără să coincidă cu acesta. Istoria și învățătura Bisericii folosește – în toate cazurile – în ceea ce privește definirea atitudinii ei față de eresuri aceste calificări: *osîndirea*, *anatema*. Aceleași cuvinte Biserica le folosește și față de

propovăduitorii eresurilor, doar că se mai adaugă termenul bisericesc de *afurisire* (în limbajul modernist-ecumenist – „excomunicare”).

Aceste cuvinte comportă sensuri ontologic diferite de sensurile respingerii, cu atât mai mult, de cele ale disocierei. Cuvintele ortodoxe arată, după cum s-a spus deja în partea a III-a, o despărțire categorică, netă, definitivă, una ontologică, deci, una absolută. Cel care osîndește vede deplina incompatibilitate – în veșnicie – între credința lui și credința pe care el o osîndește. Căci eres se numește credința care este potrivnică Adevărului absolut.

Mai mult chiar, toate cele trei calificări – osîndirea, anatema și afurisirea – comportă un atribut comun lor și fundamental. Ele toate țin nemijlocit de împărtășanie, mai exact, de imposibilitatea ontologică a împărtășaniei cu cei care se asociază pe ei înșiși între-un fel sau altul cu ideile date anatemei, osîndite, afurite. Astfel, **toate aceste trei cuvinte se axează pe Potir**. Pe acel Unic Potir care nu admite nimic din cele ale minciunii, ci numai și numai cele ale Adevărului.

Nici respingerea, nici disocierea nu comportă nici cea mai mică aluzie, fie și una de tip conotațional, la Împărtășanie, deci, la Potir.

Legătura dintre osîndire, anatema și afurisire, cu raportare la eres, este una organică: eresul nu poate să existe decît osîndit, afurisit, anatematizat. Și nu altfel. Nu respins, nu disociat de el. Dacă este vorba de vreun eres, atunci este vorba de osîndirea lui. Nu poate exista aparte eresul și aparte osîndirea. Legătura dintre respingere (disociere) și eres este una nefirească, una falsă. Una neortodoxă.

Respingerea pe care o afișează semnatarii față de eres este o respingere relativă. Nici măcar nu este una absolută. Relativă – înseamnă condiționată. Absolută – înseamnă necondiționată. Condiționată înseamnă că, în anumite condiții, ereziile sau anumite părți ale lor, pot fi, totuși, acceptate sau, dacă nu, atunci, cel puțin, tolerate. Bineînțeles, tolerate împreună cu cei care le propovăduiesc și cu părtășia de potir cu aceia.

Osîndirea eresului, la fel ca și anatema eresului este absolută. În vecie. Căci eresul este abatere de la Adevăr. Iar Adevărul este veșnic, este vecuitor, este supra-veșnic. De aceea, orice ce nu este conform Adevărului se deosebește de El la modul absolut – în veșnicie, în supra-veșnicie.

Atitudinea ortodoxă față de erezii: ereziile trebuiesc *osîndite*. Adică ortodocșii se despart ontologic, întru veșnicie de ereziile osîndite. Ceea ce nu este cazul, după cum am arătat la locul cuvenit, în ceea ce privește respingerea lor și disocierea de ele.

„Delicatețea” cu care semnatarii tratează ereziile se înscrie **organic** pe linia minimalismului ecleziologic arătat mai sus (criterii minime față de calitatea de membru al Bisericii, admiterea ca membri ai Bisericii pe ierarhii care propovăduiesc ereziile, afirmarea că prin ierarhii (arhi)eretici lucrează Harul Duhului Sfint). **Constatăm o legătură organică între nedorința semnatarilor de a osîndi „ereziile care au cuprins pe unii membri ai Bisericii” și „scăparea” (omiterea) referinței la unitatea credinței în definiția calității de membru al Bisericii.**

Dacă ne amintim că disocierea înseamnă diferențierea între idei care formează un ansamblu unic, rezultă în mod univoc următoarele: ideile ortodoxe ale autorilor documentului se diferențiază, se separă – reversibil și temporar, – se disociază de ideile ecumeniste ale respectivilor propovăduitori. Dar, atât ideile autorilor, cât și ideile celor căzuți în erezie, formează ansamblul unic al Ortodoxiei oficiale care este credința Bisericii oficiale.

Astfel, în Ortodoxia oficială încap și se împacă în mod organic mai multe idei – și cele tradițional ortodoxe, și cele ecumeniste – alcătuind împreună organismul credinței Bisericii *comune* a semnatarilor și a celor căzuți în rătăcirea ecumenistă. Prin conceptul de

disociere se asigură teza întii – admiterea diversității de credințe la membrii deplin ai Bisericii oficiale. Pentru creștinii oficiali nu unitatea credinței adevărate, cu atât mai mult nu Potirul, este ceea ce i-ar face Trup comun cu Hristos, ci Botezul (cel fără trei afundări, dar cu trei stropiri, sau cu trei turnări, sau cu trei umeziri și cu nănași neortodocși, adică cu oameni care nu cunosc credința adevărat ortodoxă).

ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: euharisto-centrismul

Autorii recurg la o atitudine „ne-euharistică” față de erezii tocmai prin întrebuițarea calificativelor de „respingere și disociere”: aceste calificative nu comportă vreo referință la Euharistie. Și autorii folosesc aceste calificative în locul atitudinii ortodoxe strict „euharistico-centrice” – osîndirea-anatema-afurisirea: toate aceste calificative comportă sensul de rupere a părtășiei de potir cu cei osîndiți, anatematisiți, afurisiți. Această înlocuire a calificativelor ortodoxe cu *altfel* de calificative face să transpară, să se înfiripeze, să prindă contur o ecleziologie străină, nefirească pentru Ortodoxia cea adevărată. Dar această nouă ecleziologie este una firească, organică pentru Ortodoxia oficială, pentru „Biserica oficială”.

Ortodoxia este, prin definiție, **Hristo-centrică**: în centrul ei se află Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul din Sfînta Treime-Dumnezeu – Una și nedespărțită, Dumnezeu-Omul, Mîntuitorul, Răscumpărătorul și Judecătorul lumii. Prezența văzută a lui Hristos în mijlocul nostru este Taina Sfîntei Împărtășanii – **Euharistia**. De aceea, a spune că Ortodoxia este Hristo-centrică înseamnă a spune că ea este euharistico-centrică, este centrată, axată pe Împărtășanie, căci **Împărtășania este, potrivit Sfinților Părinți, inima Ortodoxiei, este Taina Creștinătății**(Sf. Teodoret al Cirului).

În Ortodoxia hristică, hristo-centrică, deci, cea singura adevărată, totul converge spre Potir, spre Potirul Vieții celei adevărate, celei întru veșnicie, întru Lumina cea neapropiată și neînserată. În Ortodoxie, Hristos este măsurarul tuturor lucrurilor, gîndurilor, năzuințelor, dorințelor, faptelor. Iar Hristos-Dumnezeu este de nedespărțit de Hristos-Omul, de Dumnezeu Înomenit, de Potir, de Preasfînt Trupul Său și de Preacurat Sîngele Său. Hristos este Calea, Adevărul și Viața. Așa este și Potirul Său. De aceea, nimic neizvorît din El, din Cuvîntul Lui, nu poate avea vreo atribuție la Potir, vreo părtășie la Potir. Cu atât mai mult eresurile. Căci ele neagă ontologic Adevărul. **Neagă mîntuirea (taie posibilitatea mîntuirii), Potirul fiind „paharul mîntuirii”**. Eresurile sînt hula împotriva Duhului Sfînt Carele, la epicleză, în miezul Canonului euharistic, **preface pîinea și vinul în Trupul și Sîngele lui Iisus Hristos Cel Înviat**. Iar legătura – organică – între Duhul Sfînt și Cele din Potir se face prin credința – dreaptă – a episcopului care chivernisește Harul Duhului Sfînt și al cărui nume se pomenește la Liturghie, la Taina Tainelor. Pomenirea numelui episcopului *ortodox* la Liturghie este singura *chezășie* a dreptei credințe, singura *chezășie* a Cuvîntului Adevărului învățat, propovăduit de el.

Iar dacă „episcopul” este cuprins de erezii, învață erezii, este pseudo-episcop, atunci ce legătură – prin credința lui – poate fi între Duhul Sfînt și cele din potir? Căci pseudo-episcopul este cel care hulește Duhul Sfînt și, atunci, Duhul Sfînt nu voiește să lucreze prin el, prin credința eretică care este eresul propovăduit (prin faptă și/sau cuvînt) al aceluia non-episcop. Dar ce duh, în acest caz, lucrează prin credința eretică a episcopului pomenit la Liturghie? Știm de la Sfinții Părinți că fiecare eres este chivernisit de un demon. Tocmai de aceea Sfîntul Teodor Studitul, dar și alții, afirmă cu toată tăria că împărtășirea din potirul eretic este împărtășire cu potrivnicul lui Hristos, adică cu diavolul, cu cel cu care se unește eresul „episcopului” pomenit, credința acestuia.

Aceeași este valabil și pentru „episcopii” care, fără a propovădi eresul și chiar osîndindu-l, sînt părtăși cu pseudo-episcopii la același potir. Căci prin această părtășie ei (1) acceptă

părtășia cu ereticii și cu potirul lor și (2) prin această părtășie ei sfidează Duhul Sfânt, devenind co-hulitori, împreună-hulitori cu ereticii ai Duhului Sfânt. Doar „episcopii”-părtași la eres sînt împreună-„liturghisitori” cu ereticii, chiar dacă în vorbe i-ar fi osîndit. Fapta „grăiește” mai mult decît vorba. Fapta arată credința cea adevărată a „episcopului” aflat în părtășie cu ereticii. Aceasta se referă în egală măsură și la *preoții* care pomenesc la slujbele lor numele vreunui „episcop” eretic.

Amintim aici, iarăși, cele spuse acestor clerici de către Sfîntul Ioan Gură de Aur: „Auziți toți care mîncăți împreună cu ereticii hotărîre dureroasă: sînteți vrăjmași ai lui Hristos.”[8]

Tocmai din pricina celor spuse erezia trebuie osîndită, căci, după cuvîntul însuși al autorilor, ea „este minciună și blasfemie la adresa Cuvîntului Întrupat, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos. Ea se naște ca înșelare duhovnicească, devenind o ideologie contrară Adevărului, tăind posibilitatea sfințeniei și a mîntuirii.”

Cum poți să nu osîndești erezia, dacă știi și mărturisești acestea despre lucrarea ei împotriva mîntuirii, împotriva lui Dumnezeu-Cuvîntul?

Ca orice faptă, fapta osîndirii eresului are roadele ei. Rodul osîndirii eresului este osîndirea ereticilor. Iar osîndirea ereticilor înseamnă ruperea oricărei părtășii cu aceia, înainte de toate, a părtășiei de potir.

Dar care este rodul respingerii ereziilor și al disocierii de ele? Este muștrarea ereticilor. Iar muștrarea ereticilor înseamnă continuarea co-împărtășirii cu aceia, rămînerea cu aceia în același potir al spucăciunii care unește cu diavolul.

După cum osîndirea implică despărțirea fizică și ontologică de potirul spucăciunii și rămînerea în Potirul Vieții, tot așa disocierea implică păstrarea unirii fizice și ontologice cu potirul spucăciunii și despărțirea fizică și ontologică de Potirul Vieții. **De Hristos.**

Abordarea și mesajul autorilor „Mărturisirilor...” reprezintă o construcție ce se reazemă pe trei piloni – acele trei teze despre care am pomenit mai sus, primele două fiind și analizate.

Teza întâi implică – organic – teza a doua. Astfel că însușirea și mărturisirea unei atitudini neortodoxe față de eres și, respectiv, respingerea reacției ortodoxe (patristice) față de eres – osîndirea necondiționată, absolută și imediată (dar nu peste „aproape 100 de ani”) cimentează părtășia în jurul potirului ereticesc. Iar, după cum am văzut mai sus, roadele osîndirii eresului sînt cu totul altele decît cele ale așa-numitei „respingeri și disocieri” pe care au mizat stăruitor (intenționat) autorii „Mărturisirilor...”.

Fără a insinua teza întâi – cea cu diversitatea promiscuă a credințelor în jurul potirului – nu ar fi fost posibilă insinuarea tezei a doua – cea cu respingerea și disocierea. Iar fără a insinua teza a doua, nu ar fi fost posibilă, nu ar fi fost credibilă insinuarea tezei a treia. Anume această teză urmează să o analizăm în continuare.

+ + +

TEZA A TREIA: „muștrarea” ca părtășie necondiționată cu ereticii Bisericii oficiale

Teza a treia cu privire la muștrarea ereticilor și așteptarea din partea lor a unor semne de căință: „... *îi muștrăm*, cu durere și cu nădejdea îndreptării lor (pentru care ne rugăm Bunului

Dumnezeu) ...”; „... noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, *îi mustrăm* pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia ...”; „...*așteptând* să dea *semne* de pocăință publică ...”

La locul convenit am arătat că Sfinții Părinți nu folosesc mustrea ereticilor, a propovăduitorilor de eresuri drept model de atitudine față de ei. Porunca lor este unanimă și scripturistică – „fugiți de ei”, „depărtați-vă” de ei, osîndiți-i, încetați pomenirea lor la Liturghie, curmați părtășia de potir cu ei, nu vă rugați cu ei, „nu le spuneți „Bun venit!” și altele de același fel.

Semnatarii documentului resping ereziile și se disociază de ele. Învățătura ortodoxă folosește aceeași atitudine față de eres ca și față de eretici – osîndirea. Pe cînd semnatarii fac altfel. Dacă resping ereziile, de ce să nu-i respingă și pe cei care promovează ereziile, adică pe eretici? Dacă i-ar respinge, ca și pe eresul lor, în ce formă s-ar manifesta această respingere de către ei a „episcopilor” lor, a „patriarhilor” lor? Cum concret se înfăptuiește respingerea acestor propovăduitori ai eresurilor? Ce formă ar fi în afară de nefrecventarea acelor locașe la care se pomeniște numele acestor propovăduitori ai eresurilor?

Adică respingem ereziile, dar nu pe eretici: chipurile un „mădular al Bisericii” poate crede în erezii și a le propovădui, continuînd a fi „mădular al Bisericii”. A respinge erezia, fără a respinge pe eretic care continuă să propovăduiască erezia – ce rost are? Cum, în acest caz, se curmă eresul în Biserică? Nici cum. În aceeași „Biserică” rămîn, astfel, și „respingătorii” ereziei în același potir laolaltă cu propovăduitorii ereziei. Ce se află într-un potir cu ereticii și „respingătorii” ereziei? Cu ce se împărtășesc „respingătorii” ereziei din același potir cu ereticii?

Situația este identică și în cazul în care autorii s-ar fi disociazat de propovăduitorii eresurilor, după cum ei s-au disociazat de eresurile propovăduite de aceia. În ce formă este posibilă disocierea de fapt de acești ierarhi propovăduitori ai eresurilor? Există vreo formă care să nu se reducă la încetarea părtășiei de potir cu aceia?

Deci, chiar și folosirea acelorași atitudini față de eretici ca față de eresuri ne conduce la ruperea comuniunii de împărtășanie și de rugăciune cu ereticii. Ar putea oare, în asemenea caz, să se *disocieze* autorii de propovăduitorii ereziei, dar rămînînd *asociați* personal acestor propovăduitori? Fiind, astfel, *asociați* la același potir. Disocierea este antonimul asocierii. De ce, atunci, față de eretici se procedează invers decît față de ereziile lor? Astfel, sîntem martori la o lipsă de consecvență a atitudinii semnatarilor față de eres și față de cei care răspîndesc eresul „în tot trupul Bisericii”.

Autorii documentului afirmă:

„Declarăm public faptul că așa-zii reprezentanți care fac compromisuri dogmatice și gesturi liturgice condamnate de Canoanele Bisericii se reprezintă doar pe ei înșiși, nu ne reprezintă pe noi, credincioșii Bisericii Ortodoxe și nici Biserica în plinătatea (pleroma) Ei ...”

Reprezentanții oricăror obști făptuiesc în numele sobornicesc al obștii. Tocmai din această pricină ei se și numesc *reprezentanți* căci ei *reprezintă* obștea dată. Obștea este prezentă *in integro* în persoana lor.

Dacă obștea nu este de acord cu ceea ce au făcut reprezentanții ei, atunci obștea – ca obște, ca pleromă – dezavuează faptele, spusele lor și le retrage statutul de reprezentant. Dacă obștea nu le retrage acest statut odată cu dezavuarea celor declarate / semnate de aceia, atunci obștea, ca pleromă, este de acord cu faptele lor.

Dacă în obște sînt unii care sînt în dezacord cu obștea (nu cu reprezentanții care sînt niște executanți ai sarcinilor obștii pentru cei din afara obștii), atunci aceștia nu au decît să-și suspende

statutul de membru al obștii date pînă la revenirea obștii la poziția celor care se îngrădesc de obștea respectivă.

Atît timp cît episcopatul nu a dezavuat semnăturile reprezentanților săi, atît timp episcopatul este de acord cu cele făptuite de aceia. Cei care socot că cele făcute sînt eres nu au decît, potrivit Canonului 15, să se îngrădească de un asemenea episcopat pînă la revenirea lui la Dreapta Credință. Aceasta din urmă este valabil numai în condițiile în care acel episcopat a căzut în eres numai în cazul concret pe care îl au în vedere cei îngrădiți. Adică în cazul în care episcopatul nu se află în eres deja de „aproape 100 de ani”.

Mustrarea nu decurge și nici nu rezultă din respingerea eresurilor și nici din disocierea de ele. Totuși, nesocotind logica, nesocotind Canonul 15, nesocotind învățătura Sfinților Părinți, autorii construiesc o legătură neorganică, nefirească între respingerea eresurilor și mustrarea propovăduitorilor lor. Mustrarea ereticilor nu are reazem, nu are temei nici în respingerea eresurilor, nici în disocierea de ele, cu atît mai mult nici în osîndirea lor.

Unul dintre principalii semnatori, pr. prof. Theodor Zisis, făcînd în cartea sa o prezentare amplă a practicii și învățăturii Sfinților Părinți privind felul în care trebuie tratați propovăduitorii eresurilor, concluzionează:

„Din aceste și alte afirmații rezultă că pentru Cuviosul Teodor [Studitul] încetarea părtășiei (comuniunii) înseamnă nu doar o oarecare critică sau *muștrare* a faptelor, dar anume încetarea pomenirii liturgice a numelui episcopului [care învață erezia – s.n.]”

Observăm că nici Sfîntul Teodor Studitul, nici pr. prof. T. Zisis nu fac nici o referință la nevoia convocării vreunui sinod care să osîndească pe eretici.

În pofida acestei proprii concluzii, dumnealui, împreună cu ceilalți semnatori, procedează cu exactitate invers: el îi muștră pe eretici, continuînd părtășia de potir cu aceștia. Ne ciocnim de un post-modernism cras: una spunem (argumentăm) și facem invers celor argumentate. Cuvintele comportă un sens, iar faptele care pretind a realiza acele cuvinte comportă un sens potrivit cuvintelor.

Faptul că semnatorii

- (1) exclud din definiția Bisericii Ortodoxe unitatea credinței,**
- (2) refuză să-i numească pe propovăduitorii eresurilor drept eretici,**
- (3) au ocolit folosirea osîndirii eresurilor,**
- (4) au exclus folosirea respingerii și chiar a disocierii de eretici,**
- (5) au introdus mustrarea ereticilor în loc de încetarea pomenirii lor la Liturghie și**
- (6) au răstălmăcit și falsificat Canonul 15**

ne face să afirmăm că toate acestea au fost făcute în mod deliberat cu un singur scop: păstrarea – necondiționată – a părtășiei de potir cu ereticii. Mai exact, excluderea necondiționată a posibilității ruperii părtășiei cu ereticii.

„Mărturisirile ...” „taie posibilitatea” ruperii părtășiei de potir cu ereticii. Adică, aceasta este esența, de fapt, a celor două „Mărturisiri împotriva erezilor” – menținerea

necondiționată a unității potirului cu ierarhia Bisericii oficiale, menținerea necondiționată a unității instituționale și de credință (sincretică, deci, eretică) a Ortodoxiei oficiale.

***

[1] Sf. Teodor Studitul. „Scrisoarea 36. Lui Euprepian și celor dimpreună cu el, în „Dreapta Credință în scrierile Sfinților Părinți”, Vol. I, Editura „Sofia”, Buc., 2006. „Scrisoarea 39. Egumenului Teofil”, pag. 42.

[2] <http://dexonline.ro/definitie/organic>

[3] „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Idem, pag. 181.

[4] Scrisoarea 154. Curatorului Constantin. În «Творения Святаго Отца нашего преподобнаго Феодора Студита ...». Санкт-Петербургъ. 1867, ч. 3-я, стр. 742.

[5] Pr.prof. Theodor Zisis. Op. cit.

[6] Pr.prof. Theodor Zisis. Op. cit.

[7] <https://www.youtube.com/watch?v=uCAbnOEP6k0>

[8] „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Op. cit., pag. 170.

VI. ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...” - ECLEZIOLOGIA „viitoareii” „Biserici”

ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...” - eresurile ei de căpătii

Poziția promovată de autorii și adepții celor două „Mărturisiri ...” este, din câte putem vedea acum, una neortodoxă, în contradicție cu cele predanșite de Sfinții Părinți în ceea ce privește atitudinea creștinilor față de eres și eretici. Aceste „Mărturisiri ...” se împotrivesc învățaturii Bisericii Ortodoxe, Sfinței Predanii prin faptul că autorii lor nu rup părtășia de potir cu ereticii (alias cu propovăduitorii ereziei). Prin această necurmare a părtășiei cu ereticii, ei contribuie la răspândirea ereziei în „tot trupul Bisericii” oficiale. Și, după cum vom vedea, nu numai la aceasta.

Printre semnatarii acestor documente se află teologi și clerici care cu diferite prilejuri și pe diferite platforme informaționale (cărți, bloguri, interviuri în publicații tipărite și electronice, interviuri video și audio) și-au fundamentat această poziție, inclusiv cu argumentele expuse explicit sau prezente implicit în textul celor două „Mărturisiri ...”.

Aceste argumente se încheagă într-un sistem care poate fi lesne calificat drept o ecleziologie potrivnică Ortodoxiei, potrivnică ecleziologiei ortodoxe, celei predanșite de Sfinții Părinți. Adică, avem de a face cu o ecleziologie *eretică*.

Astfel, ei își întemeiază „mustrarea” (care substituie în mod anti-canonic ruperea părtășiei cu ereticii) pe faptul că: „Având în vedere că până în prezent nu s-au adunat Sinoade Locale care să condamne pe cei care încalcă de aproape 100 de ani atât Canoanele Apostolice cât și hotărârile Sinoadelor Ecumenice și Locale, noi, ca mădulare vii ale trupului lui Hristos respingem și ne disociem de toate practicile condamnate de Biserică.”

Adică: Având în vedere că până în prezent nu s-au adunat Sinoade [...] noi [...] respingem și ne disociem de toate practicile condamnate de Biserică. Astfel, autorii fac apel la lipsa sinoadelor ca pretext pentru a substitui ruperea părtășiei cu o *declarație* de respingere a ereziilor și de disociere de ele. O substituie care încalcă Canoanele. Și această încălcare este îndreptățită prin răstălmăcirea Canonului 15 și a poruncilor evanghelice și neotestamentare.

Totodată, autorii declară: „... atunci când un episcop învață o învățatură străină Bisericii Ortodoxe, preoții acelei eparhii pot întrerupe pomenirea episcopului ce învață erezia în public ... **De aceea**, noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, **îi mustrăm** pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia ...”

Prin urmare, lipsa sinoadelor îi împiedică, chipurile, pe semnatari să-i declare pe propovăduitorii eresului drept eretici și îi împiedică să rupă părtășia de potir cu aceia.

În „Mărturisire ...” autorii, criticând o poziție ereticească din întregul vulcan panereticesc de erezii ale ecumenismului, afirmă: „r) erezia care afirmă că nu putem cunoaște care sunt granițele Bisericii și erezia conform căreia toată omenirea ar fi încorporată într-o «Biserica nevăzută»; conform învățaturii ortodoxe, Biserica este Biserica Istorică, vizibilă, cu succesiune apostolică, ce a păstrat Dreapta Credință (Dogmele formulate la Sinoadele Ecumenice și anatemele ce delimitează Adevărul Dogmatic de minciuna eretică) și o duce mai departe până la sfârșitul veacurilor, și anume Biserica Ortodoxă.”

Cine, cînd în ce formă a propovăduit sau a afirmat această erezie? [De altfel, în „Mărturisire ...” autorii nu indică la nici una dintre cele 24 de erezii de care ei se disociază cine, cînd, în ce formă și în ce document oficial al Bisericii oficiale a formulat eresul concret. Această lipsă scade imens din calitatea de document al „Mărturisirilor ...”]

Autorii afirmă: „conform învățaturii ortodoxe, Biserica este Biserica Istorică, vizibilă, cu succesiune apostolică, ce a păstrat Dreapta Credință (Dogmele formulate la Sinoadele Ecumenice și anatemele ce delimitează Adevărul Dogmatic de minciuna eretică) și o duce mai departe până la sfârșitul veacurilor, și anume Biserica Ortodoxă.” Aceeași autori afirmă chiar în același document, la distanța de câteva propoziții, că: „... ereziile ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii. Erezia nu afectează doar pe cel care crede în ea, ci și pe membrii Bisericii, atîta timp cît cei ce gîndesc eretic în Biserică propovăduiesc erezia și celorlalți membri prin cuvînt și prin fapte, răspîndind astfel microbul ereziei în tot trupul Bisericii. Erezia predicată de episcop sau preot îi afectează și pe credincioși”.

Adică, pe de o parte, autorii afirmă că Biserica Adevărată este cea care „a păstrat Dreapta Credință și o duce mai departe până la sfârșitul veacurilor”, iar pe de altă parte, tot ei zic contrariul - că microbul ereziei se răspîndește – de aproape 100 de ani – în TOT trupul Bisericii. În tot trupul Bisericii oficiale istorice, concrete, cu personalitate juridică, cu cod fiscal, cu statut înregistrat la ministerele justiției din țările de reședință, cu IDNP-uri ale membrilor instituționalizați ai acestei Bisericii oficiale, cu borderouri de salarizare. Unde mai istorică? Doar că această Biserică oficială se confruntă cu grave probleme privind păstrarea Dreptei Credințe și, mai ales, cu aplicarea ei și trăirea după învățăturile și poruncile ei ...

Tot acești autori, afirmă, implicit, că în decursul acestor aproape 100 de ani nici un episcop nu a osîndit ereziile care se răspîndesc în tot trupul Bisericii. O „Biserică”, în întregul trup al căreia se răspîndește nestingherit erezia deja de aproape 100 de ani, în care întregul episcopat propovăduiește erezii și învață minciuna sau este părtaș la ele, este păstrătoarea Dreptei Credințe pe care ea o duce pînă la sfîrșitul veacurilor?

După cum arată întreaga istorie a Bisericii celei adevărate, deplin istorice, cu ierarhi, preoți, călugări și mireni concreți, cu nume de Botez înscriși în Cartea Vieții (nu în registrele contabilicești de evidență a șeptelului populației IDNP-izate de către proprietarul acestui șeptel – oligarhia financiară globală ca proprietar monopolist al statelor demototalitare), Dreapta Credință se păstrează EXCLUSIV prin ruperea oricărei părtașii cu propovăduitorii ereziei, în primul rînd și înainte de toate – părtașia de potir – împreună-împărtășirea.

Dar „Biserica” autorilor acestui document de aproape 100 de ani nu rupe această părtașie. Atunci cum „Biserica” lor păstrează Dreapta Credință, ducîndu-o pînă la sfîrșitul veacurilor? Cum ei, păstrînd cu încrîncenare împreună-împărtășirea cu ereticii, contrar Învățăturii Bisericii celei Adevărate, contrar istoriei Bisericii, păstrează Dreapta Credință? Ce altă metodă, necunoscută Istoriei Bisericii, Sfinților Părinți ai Bisericii, Învățăturii Bisericii, ei cunosc și aplică întru păstrarea Dreptei Credințe prin împreună-împărtășirea cu ereticii, prin supunerea lor ierarhiei eretice? Prin mustrarea ereticilor? Prin disocierea în vorbă, dar deloc în faptă, de eresurile propovăduite de ierarhia Bisericii lor?

Documentele cercetate reflectă o ecleziologie neortodoxă. Astfel, următoarele poziții expuse explicit și implicit în aceste documente sînt inverse celor afirmate de ecleziologia Sfinților Părinți:

- precum că episcopii și preoții care propovăduiesc erezii, cei care învață erezia, cei care sînt cuprinși de erezie nu ar fi eretici (chiar dacă aceștia propovăduiesc erezii deja osîndite de către Soboare și de către Sfinții Părinți), cel puțin, atît timp cît ei nu sînt osîndiți de vreun sinod ortodox;
- precum că episcopii și preoții eretici (cei „care propovăduiesc erezii”) ar fi mădulare ale Bisericii, deși, eventual, mădulare bolnave, cel puțin atît timp cît ei nu sînt osîndiți de vreun sinod ortodox;
- precum că prin ierarhii și preoții eretici (adică prin cei „care propovăduiesc erezii”) ar lucra Harul Duhului Sfînt, cel puțin, atît timp cît ei nu sînt osîndiți de vreun sinod ortodox;
- precum că Biserica oficială mondială, neavînd nici un patriarh ortodox și, eventual, avînd cel mult doi-trei episcopi ortodocși (nu se știe cum?), continuă să fie în mod *necondiționat* Biserica lui Hristos – cea Una, Sfîntă, Sobornicească și Apostolească, – indiferent de faptul dacă în ea mai sînt sau nu clerici ortodocși, adică clerici care nu propovăduiesc erezii și care nu sînt în părtășie de potir cu aceia;
- precum că nu ar exista în principiu statutul ecleziologic de „părtaș la eres”, de „părtaș al ereticilor”, trecînd deplin cu vederea această stare *covîrșitoare* în Biserica oficială, fără o minimă consemnare a ei în documentele cercetate;
- precum că nu ar exista în principiu potir ereticesc, trecînd deplin cu vederea, fără o minimă consemnare, statutul potirului întocmit cu pomenirera ierarhilor eretici („care propovăduiesc și învață erezia”);
- ruperea părtășiei de potir cu ereticii (cu cei „care propovăduiesc erezii”) pînă la osîndirea acelor de către vreun sinod ortodox ar fi schismă, ar fi despărțirea de Biserica lui Hristos și auto-osîndire la pierzanie, la iad.

Din cîte am văzut pînă acum, nici un Sfînt Părinte nu face referință la necesitatea vreunui sinod drept condiție pentru încetarea pomenirii acelor clerici care învață eresul (în special dacă eresul este osîndit de Sinoade sau Sfinți Părinți, căci, de exemplu, creștinii au rupt părtășia cu ereticii arieni, nestorienii și cu cei iconoclaști încă pînă la osîndirea sobornicească a acestor eresuri), calificîndu-i pe aceia în mod univoc drept eretici. Mai mult, Canonul 15 al Sinodului Întîi-al Doilea de la Constantinopol prescrie categoric ruperea părtășiei euharistice cu orice episcop care propovăduiește vreun eres deja osîndit. Deci avem și o *hotărîre sinodală* care contrazice mărturisirea de credință a semnatarilor documentelor. Mai exact, autorii și semnatarii se pun în opoziție cu hotărîrea sinodală, adică se opun deschis Sfintei Predanii, o tăgăduiesc fățiș. Prin aceasta ei se ridică împotriva Bisericii Sfinților Părinți, împotriva Bisericii lui Hristos, situîndu-se în opoziție cu ea și, prin urmare, cu El.

Pentru a-și îndreptăți continuarea părtășiei cu potirul ereticesc semnatarii afirmă în mod categoric precum că prin ereticii neosîndiți de Sobor ar lucra Harul. E un cuvînt cu totul nou în învățătura, practica și istoria Bisericii lui Hristos. Unii dintre semnatarii fac referință prin publicațiile lor la faptul că, chipurile, clericii care îl pomeneau pe eresiarhul Nestorie și cei care erau iconoclaști au fost re-primiți în Biserică prin pocăință în aceeași treaptă clericală în care aceia fuseseră hirotoniți de către eretici. Din faptul reprimirii acelor în Biserică în aceeași treaptă ei deduc că, chipurile, aceasta ar demonstra că hirotonia acelor ar fi fost recunoscută drept valabilă, deci, prin acei eretici care îi hirotoniseră ar fi lucrat Harul.

Sfinții Părinți (Sfîntul Teodor Studitul și alții) lămuresc această reprimire prin *pogorămînt*. Doar Mîntuitorul Însuși le-a dat Sfinților Apostoli și, prin ei, tuturor episcopilor ortodocși adevărați, puterea de a lega și a dezlega. Și atunci s-a hotărît – „s-a legat” – ca acei eretici, ca urmare a pocăinței, să fie primiți în Biserică în treapta lor formală.

Mai mult, în cazul iconoclaștilor, când s-a produs *recăderea* în iconoclastism – deja după osîndirea sobornicească a iconoclastului la Sinodul al 7-lea a Toată Lumea (în 787), – revenirea acelor în Biserică s-a făcut numai în treapta de mireni, pentru toți preoții, episcopii, mitropoliții și patriarhul iconoclast de atunci. De ce să fi lucrat Harul în cazul unor iconoclaști și nu a lucrat în cazul altor iconoclaști? Mai mult chiar: iconoclaștii din „generația” post-sobornicească fuseseră hirotoniți de către episcopi ortodocși, nu de către iconoclaști și, oricum, au fost re-primiți numai în treapta de mireni. Pur și simplu Biserica a socotit – cu dreptă socoteală, că este împotriva voii lui Dumnezeu să-i primească și, deci, „nu a legat” să facă pogorământ în cazul celor care au repetat erezia deja osîndită nu numai de Sfinții Părinți, dar și de către Sobor.

La fel, trebuie să subliniem că reprimirea nestorienilor, arienilor, iconoclaștilor în Biserică înseamnă că ei erau *în afara* Bisericii: doar pentru a fi primit în Biserică, cel care urmează să fie primit trebuie să se afle în afara Bisericii. După cum și era. Mai mult chiar, formula reprimirii cuprindea și fraza: mă pocăiesc, dau anatemei cele anatematisite de Sobor și rog să fiu primit în Biserica lui Hristos din care am căzut.

Bunăoară, „episcopul” iconoclast Vasile de Ancyra astfel s-a adresat Soborului: „Pe cât am avut puteri, am cercetat problema despre icoane și cu toată convingerea mă întorc la Sfânta Biserică Sobornicească”. Sau iconoclastul Teodor, „episcopul” Mirelor Lichiei (scaunul Sfântului ierarh Nicolae Mare Făcător de Minuni): „... mă rog lui Dumnezeu și sfinției voastre să mă uniți și pe mine păcătosul cu Sfânta Biserică Sobornicească”.

Iată chiar din mărturisirea Sfinților Părinți înșiși care au alcătuit acel Sobor: „Sanctitatea sa patriarhul Tarasie a spus: „Ce atitudine trebuie dar să avem acum față de acest eres care iarăși a apărut în vremurile de acum?” – Ioan, locțiitorul întîistătătorului scaunului apostolic din Răsărit a spus: „Eresul îl desparte pe orice om de Biserică”. Sfântul Sobor a spus: „Aceasta este evident.” (s.n. – vezi actele Sinodului VII a Toată Lumea din anul 787).

Astfel, a afirma că, chipurile, prin cei care propovăduiesc eresul (adică, prin eretici, deci, prin cei aflați în afara Bisericii lui Hristos) ar lucra Harul este eres și hulă *directă* împotriva Duhului Sfânt (vezi și partea I și partea a V-a a prezentului document).

De asemenea, referința unor semnatari făcută în publicațiile lor la regulile Sfântului Teodor Studitul privind pomenirea de către un preot care (1) crede ortodox și care (2) osîndește pe mitropolitul eretic, dar (3) pomeneste pe episcopul său ortodox care, (4) *din frică*, pomeneste acel mitropolit (patriarh) eretic este falsă. Este falsă prin faptul că ei susțin că printr-un asemenea preot ar lucra Harul Duhului Sfânt.

Potrivit Sfântului Teodor Studitul, un asemenea preot ar avea Har. Dar Sfântul accentuează că este vorba de condiții de prigoană, adică de bătăi, de ucideri, de închisori, pentru cei care se împotrivesc eresului cu vorba. În situația actuală, prigoană încă nu este. De aceea, referința la această regulă a Sfântului Teodor Studitul, regulă care a fost făcută exclusiv pentru condiții de prigoană din partea statului, este falsă. Adică, acel episcop nu din frică pomeneste pe un mitropolit eretic, ci *din comoditate lumească*.

Sfântul Teodor Studitul lămurește ce înseamnă prigoană, ce acțiuni generează frică:

„Dar să revenim cu cuvîntul la întrebările puse.

1. Unii s-au plecat [ereziei] de bună voie, fără să-i silească cineva [sau ceva].
2. Alții în urma bătăilor.

3. Alții numai prin amenințare.
4. Alții fără amenințare și chinuri, ci doar din frică.
5. Alții ca să nu cadă din ale lor [funcții, poziții, averi etc.].
6. Unii din neștiință.

- [Deci] cum trebuie primiți aceștia dacă se întorc?

- E limpede că dacă arată toate roadele vrednice de pocăință. Și care sînt aceste [roade]? Depărtarea de Sfintele Taine împreună cu plîngerea și rugăciunea ostenitoare. Pentru cei din prima categorie, timpul e de trei ani, pentru cei din a doua, doi ani, **pentru cei din a treia, a patra și a cincea, ca și cei din prima** [s.n.], iar pentru cei din a șasea, un an.”[1]

Astfel, plecarea în fața ereziei fără să-i silească cineva este echivalentă cu cei care s-au plecat ereziei numai prin amenințare, prin amenințare cu chinuri și bătăi, sau doar din frică ca să nu cadă din ale lor [funcții, poziții, averi etc.].

Cine, însă, dintre episcopii din Biserica oficială, în special cei din Grecia sau România, au fost amenințați cu bătăi, cu confiscarea averii, cu chinuri în cazul în care vor îndrăzni să mărturisească ortodox, împotriva eresurilor ecumenismului, neocalendarismului, serghianismului? Căci frica de prigoană este numită de sfînt *frică*. Iar dacă asemenea amenințări nu există – ce fel de frică „scuză” plecarea în fața ereziei a unor ierarhi care „s-ar disocia” (public!) de erezii?

De fapt, cui anume sînt adresate aceste „Mărturisiri ...”? Firește, **nicidecum celor pe care autorii „îi muștră”**. Ce sens are (1) enumerarea ereziilor, totodată (2) afirmarea eresului precum că prin ereticii neosîndți sinodicește ar lucra Harul Duhului Sfînt și – în virtutea acestei „lucrări” „harice” – (3) păstrarea neabătută a părtașiei de potir cu ereticii, ceea ce tocmai și înseamnă (este indus de) muștrarea ca substitut (nici măcar ca surogat) al ruperii părtașiei. Păstrarea părtașiei de potir înseamnă, instituțional, un singur lucru – respectarea întru totul a intereselor lumești, politice ale nomenclaturii („ierarhiei”) Bisericii oficiale, a intereselor exact ale celor care sînt „muștrați”.

Îndrăznim să afirmăm cu toată tăria că aceste „Mărturisiri ...” sînt adresate către acei creștini din Biserica oficială care încă nu sînt căldicei, către acei care se tulbură de eresurile enumerate (corect și meticolos, dar, din păcate, fără documentarea sursei lor) în aceste două documente. Tulburîndu-se, ei caută răspunsuri (ca și subsemnatul) la aceste practici eretice smintitoare pentru orice creștin. Și căutînd („Și Eu zic vouă: Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide.” Luca 11.9.) la Sfinții Părinți (căci unde să cauți – cu smerită cugetare – în altă parte fără să te înșeli?) vor ajunge neabătut la înțelegerea că episcopii și preoții din Biserica oficială „s-au abătut tare de la Predanie”. Iar abaterea de la Sfînta Predanie înseamnă a cădea din Biserica lui Hristos. Și de aici, din această înțelegere rezultă univoc despărțirea neîntîrziată, fără nici o zăbavă, de potirul ereticesc, adică rezultă în mod univoc despărțirea netă de acea comunitate abătută tare de la Predanie pe care pr. prof. Theodor Zisis o numește „Biserica oficială”.

Prin urmare, rostul real al acestor „Mărturisiri ...” este de a-i determina pe acești creștini să rămîină încorporați instituțional (organizatoric, funcțional, moral, social, psihologic) în Biserica oficială, adică de a-i menține sub controlul politic al *nomenclaturii* ei, după cum vom vedea mai jos.

O asemenea „ecleziologie” neortodoxă are motivații foarte profunde. Să încercăm să le dibuim.

Unitatea corporativă în locul unității de credință, al unității întru HRISTOS

1. Dorința categorică de a menține părtașia cu ereticii este dictată întru totul de *nevoia* de a păstra apartenența la aceeași comunitate *instituțională* cu ereticii. Și această apartenență, materializată în *ascultarea* neabătută a autorilor și semnatarilor acestor „Mărturisiri ...” de ierarhia Bisericii oficiale, ascultare care, după cum am văzut, este – evident – împotriva Predaniei, a Bisericii, are un temei. Este evident că autorii „Mărturisirii ...” sînt conștienți de faptul că această ascultare a lor este împotriva Predaniei, căci altfel ei nu ar fi falsificat textul și tâlcuirea Canonului 15, nu ar fi accentuat lipsa sinoadelor care să-i fi osîndit pe eretici, nu ar fi insistat asupra lucrării Harului prin eretici – toate aceste „argumente” ale autorilor fiind împotriva învățaturii Sfinților Părinți.

Autorii înșiși recunosc că toți patriarhii și, practic, toți episcopii sînt eretici, învață erezia, propovăduiesc erezia, sînt cuprinși de erezie. Adică, este vorba de întreaga *ierarhie* a Bisericii oficiale. Aici îi putem adăuga pe cei care, dacă admitem că nu sînt cuprinși direct de erezie, sînt, cel puțin, *părtași ai ereziei*, moștenind, după cuvîntul Sfinților Părinți (vezi mai sus citatele din Sfîntul Ioan Gură de Aur, din Sfîntul Teodor Studitul, dar și din Scriptură), aceeași soartă cu cei care propovăduiesc erezia, cu ereticii.

Această ierarhie formează întreaga conducere a comunității numită *Biserică oficială*. Ea – ierarhia – formează, *de facto*, nomenclatura corporației politico-cultuale „Biserica oficială”. Această corporație este organizată, *instituționalizată* de către stat și în conformitate cu legile lui. Prin urmare, ea este încorporată în sistemul puterii de stat cu funcții clare politice – de control în folosul stăpînirii anticreștine și antihristice asupra „enoriașilor” simpli care mai cred că această corporație este Biserica lui Hristos. Stăpînirea este antihristică, căci cum pot fi calificate altfel legile și politicile acestor stăpîniri („după roade îi veți cunoaște”) în toate domeniile, în special în cele ale cultelor, învățămîntului, publicității, „toleranței”-„nediscriminării”, evidenței electronice a populației, familiei, „justiției juvenile”, mass-media, economiei, finanțelor, medicinei etc.? Doar toate aceste legi și politici nu au nici o altă menire decît „să pregătească un popor destoinic pentru a primi pe fiul pierzaniei”[2], pe Antihrist. Putem califica fără mari aproximări un asemenea stat, o asemenea stăpînire drept un *antihrist colectiv*, un *antihrist instituțional*.

Această corporație este integrată – instituțional, inclusiv bugetar, – stăpînirii (adică în sistemul puterii de stat) fie nemijlocit (cum este în Grecia și România din care țări sînt toți sau aproape toți semnatarii „Mărturisirilor ...”), fie prin acordarea *de facto* – uneori și *de jure* – a statutului de cult prioritar, favorizat care este asimilat unui holding hibrid ONG-SRL cu specific cultural-politic-financiar (cum este în Rusia, Ucraina, Belarusia, Gruzia, Moldova, Bulgaria, Serbia).

Ierarhia corporației politico-cultuale „Biserica oficială” este, în percepția autorilor celor două documente, deținătoarea puterii absolute sau aproape absolute în *această* lume, precum și, într-*un sens*, și dincolo de această lume. Această ierarhie *întruchipează* pentru autorii documentelor puterea în general, puterea în sine, puterea *sui-generis*. Și puterea ei este nu de la Domnul, nu de la Dumnezeu. Este puterea lumii acesteia. Este primită de la statul totalitar-democrat, adică de la statul anticreștin și antihristic, cel care controlează tot mai vîrtos și mai din strîns tot mai multe aspecte ale vieții cotidiene ale supușilor săi – „cetățenii”. Prin acest control, acești „cetățeni” devin *treptat* un obiect de proprietate deplină al stăpînirii antihristice. Altfel zis, devin robi absoluți ai acestei stăpîniri, nu înainte

de a fi robiți spiritual, după cum vom vedea mai jos, – prin lucrarea Corporației în cauză – de către această săpînire. Devin prin aceasta robi ai acestei lumi, mai exact, robi ai stăpînitorului lumii acesteia – diavolul.

După cum a fost remarcat în treacăt mai sus, statul democratico-totalitar (demototalitar) este nu numai anticreștin (anti-ortodox) prin întreaga sa legislație – a cultelor, financiară, educațională, mediatică etc. El este și *antihristic* în sensul că pregătește sub aspect instituțional, moral și spiritual terenul pentru aclamarea Antihristului, terenul fiind constituit din majoritatea covârșitoare a populației. Or, în țările de tradiție ortodoxă, majoritatea o constituie tocmai turma Bisericii oficiale, căldiceii laolaltă cu ereticii și părtașii acestora, adică cu „păstorii” turmei căldicele. Iar dacă Biserica oficială își va pierde influența asupra turmei sale majoritare, atunci stăpînirea antihristică nu va mai avea nevoie de o asemenea corporație și o va înlocui cu alta. Mai exact, va *concedia* pe „păstorii” ineficienți sau mai puțin eficienți și va năimi „păstori” mai eficienți. Tocmai de aceea „păstorii”, alias pseudo-păstorii, ca vechili – deci, năimiți, – ai stăpînirii antihristice puși să păstorească spiritual turma statului demototalitar, vor face tot ce le stă în puteri pentru a-și adevăra *utilitatea* lor pentru interesele stăpînului, ale statului ca instrument docil al oligarhiei financiare globale.

Căci fără sprijinul *politic și financiar* al acestui stat, corporația se va destrăma în câteva săptămîni sau zile. Exact cum s-a întîmplat în Uniunea Sovietică cînd stăpînirea totalitară s-a convins că „Biserica Vie”, cum se numeau ereticii „înnoitori” (sau „înnoiriști” - format după modelul „gîndiriști”, „sămănătoriști” din perioada interbelică a României) ai Predaniei (sau cum se traduce în neoromână – „renovaționiști” – „*obnovlenfi*” în rusă) nu controlează majoritatea turmei. Atunci Stalin a retras acestei corporații sprijinul Statului Sovietic și și-a declarat sprijinul în favoarea corporației paralele în frunte cu eresiarhul Serghie Stragorodțki. În decurs de 2 luni de zile toți – TOȚI – ierarhii „Bisericii Vii” (în afara numai de întîistătătorul ei) au trecut în *ierarhia* Bisericii oficiale – cu procedura formală a „pocăinței” de rigoare.

Ecleziologia – în parte explicită, în parte implicită – a autorilor documentelor are drept axă tocmai *idolatrizarea* puterii extraordinare a statului democratico-totalitar, a statului care pregătește instaurarea dictaturii Antihristului. O asemenea idolatrizare paralizază voința, mintea și, în final, frica de Dumnezeu. Adică anihilează înțelepciunea cea adevărată, căci frica de Dumnezeu este începutul înțelepciunii (*cf.* Solomon, 1.7, 9.10; Sirah, 1.14).

Tocmai pe o asemenea frică paralizantă față de stăpînire rezidă *eresul serghianismului*. Fără această frică idolatrizantă a puterii lumești nu ar fi fost posibilă impunerea în ierarhia căzută din Biserică a eresurilor filetismului, neocalendarismului, ecumenismului și a serghianismului – acesta din urmă ca o capitulare instituțională deplină a ierarhiei-nomenclaturii în fața puterii statului, a stihiiilor lumii acesteia. După cum aceeași frică a fost cauza introducerii eresurilor de demult – monotelismul, iconoclasmul, uniatismul. Tocmai doctrina serghianismului idolatrizează puterea în sine, fără o minimă referință la legitimitatea ei, oricare ar fi această legitimitate: totalitară, democratică (democrația fiind doar masca totalitarismului) – adică anticreștină și antihristică, dumnezeiască sau păgînească. Pentru serghianism are importanță un singur lucru – exercitarea *efectivă, în fapt*, a puterii, indiferent de natura, originea, metodele și scopurile ei, nemaivorbind de rostul ei.

În viziunea autorilor, menținerea părtașiei cu comunitatea eretică oferă avantaje sociale și politice membrilor *instituționalizați* (clerul de toate rangurile, călugării și teologii/misionarii de meserie, precum și întreprinzătorii care produc bunuri specifice

activității culturale – icoane, veșminte, odoare, construcții, pelerinaje, cărți, reviste, emisiuni etc.) ai acestei instituții sprijinite de către stat. Aceste avantaje se reduc, în ultimă instanță, pentru protestatarii antiecumeniști, la posibilitatea propovăduirii antiecumeniste (sincere sau mimate) sub egida Bisericii oficiale – ecumeniste în esența ei, sub „umbrela” autorității Bisericii oficiale.

O asemenea ecleziologie eretică „la pătrat” – *cripto-ecumenistă* (căci ecumenismul este în sine deja o panerezie) și fățiș, deși nedeclarat, *serghianistă* (serghianismul, prin esența sa, acceptă orice eres care vine din partea stăpînirii) – vine tocmai să îndreptățească, în ultimă instanță, valorificarea (de fapt, iluzorie, părelnică, înșelătoare) a acestor avantaje – pentru propaganda antiecumenismului – oferite de statutul de membru al Bisericii oficiale. Această ecleziologie poate fi folosită în două scopuri formal diferite, dar amîndouă pierzătoare. Cum se spune, această ecleziologie este un produs cu *dublă destinație*.

Astfel, prima destinație, cea de suprafață, cea declarată de „antiecumeniștii” oficiali, este așa-numita „luptă din interior”. Cea de-a doua destinație, niciodată declarată, este canalizarea energiei protestelor necăldiceilor, adică a rîvnitorilor, din Biserica oficială în direcții *inofensive* pentru interesele lumești ale nomenclaturii Bisericii oficiale, deci, pentru interesele statului antihristic (ca nu cumva protestele tot mai organizate și mai conștiente ale necăldiceilor să primejduiască prin ceva pregătirea – de către stat, *împreună* cu Biserica sa oficială – a „unui popor destoinic a primi pe Antihrist”).

+ + +

Eresul „luptei din interior” - serghianismul

1a. Dacă admitem că autorii acestor documente sînt *sinceri*, atunci rezultă că ei împărtășesc – sincer – eresul „luptei din interior”. Acest eres afirmă – cu simplificările de rigoare – următoarele: în urma mărturisirilor tot mai dese și mai răspicte, tot mai auzite și mai apăsate, din partea unor cercuri *tot mai largi și mai organizate*, ale maselor de creștini din Biserica oficială împotriva ereziilor propovăduite de ierarhia Bisericii oficiale crește numărul protestatarilor, adică, *baza socială* a membrilor *instituționalizați* care „se disociază” de aceste erezii. Iar disocierea, după cum am văzut, înseamnă diferențierea (diversificarea: „unitate în diversitate” – de credințe pseudo-ortodoxe) în cadrul aceluiași ansamblu unic care este instituția para-globală a Bisericii oficiale. Miza acestui eres este tocmai mărimea bazei sociale, adică a ponderii social-politice în societate a creștinilor care alcătuiesc această bază socială.

Lupta din interiorul Bisericii oficiale poate duce, în viziunea părtașilor acestui eres, la unul din două rezultate, oricare dintre ele fiind benefic pentru ei, precum li se pare dumnealor. Astfel, un rezultat ar fi acesta: ierarhia actuală, pentru a-și menține *controlul* psihologic și moral, iar, în baza acestui control – și pe cel organizatoric și funcțional, – asupra bazei sociale prezumtiv în creștere a creștinilor „respingători” ai ecumenismului, va fi nevoită să-și asume și ea aceste „disocieri”. Adică, nomenclatura Bisericii oficiale, potrivit așteptărilor „luptătorilor din interior”, va deveni și ea antiecumenistă în sensul mărturisit în aceste documente. [De fapt, în cazul acestor autori, este vorba nu de un antiecumenism autentic, ortodox, ci de un cripto-ecumenism care numai mimează Ortodoxia: acceptarea – și încă doctrinară – a ereticilor drept membri ai aceleiași comunități duhovnicești, „harice” comune cu autorii „Mărturisirilor ...” - aceasta tocmai și este un ecumenism cras, de facto, în pură practică.]

„Antiecumeniștii” oficiali cred că dacă ierarhia (nomenclatura) – *in integro* – va îmbrățișa disocierea de ecumenism, – atunci Biserica oficială, datorită faptului că ea deține controlul asupra comportamentului social (deci și politic) al unei mase de creștini importante sub aspect politic, atunci statul va fi nevoit să ia aminte la cererile acestei ierarhii, schimbându-și politicile față de Biserica oficială și, prin ea, față de cerințele social-religioase ale creștinilor, satisfăcându-le.

Cel de-al doilea rezultat presupus de „luptătorii din interior” constă în următoarele: din ierarhia actuală se va desprinde un număr suficient de important (sub aspect de pondere în societate) de ierarhi care vor prelua (în același scop de control) conducerea acestei baze sociale de creștini care resping ereziile ecumeniste (dar în nici un caz nu resping eresul serghianist, inclusiv cel filetist – vom vedea mai jos de ce).

Astfel, dacă din ierarhie se desprinde un număr important de ierarhi care vor prelua controlul asupra acestei mase de creștini care resping erezia ecumenismului, atunci, în raport cu statul, deja *aceștia* vor juca rolul de Biserica oficială cu aceleași consecințe social-religioase – exact cum s-a întâmplat în anii '20 ai secolului trecut în cazul concurenței dintre „înnoiriști” (renovaționiști) și serghianiști pentru protecția și sprijinul din partea statului bolșevic. În ambele cazuri scopul este unul – obținerea / menținerea sprijinului din partea statului (antihristic în esență, prin natura sa demototalitară, prin geneza sa).

+ + +

În ce constă caracterul eretic al acestei strategii a *luptei din interior*?

În primul rînd, ea nu se bazează deloc pe ajutorul lui Dumnezeu și nici pe învățătura Bisericii care interzice categoric orice părtășie cu ereticii, înainte de toate, părtășia de potir (deoarece lupta din interior este imposibilă fără părtășia de potir cu ereticii, fapt ce tăgăduiește Sfînta Predanie).

În al doilea rînd, lupta din interior mizează pe factorul mulțimii, adică pe factorul politic și social, pe stihiiile *acestei lumi*. Ea are nevoie vitală de factorul social, deoarece numai acest factor are importanță pentru stat. Nu Adevărul, nu mîntuirea, ci numai controlul asupra unei mase cît mai mari de membri ai societății guvernate de către statul antricreștin și antihristic. Căci tocmai mărimea acestei mase reprezintă puterea, capacitatea de negociere cu statul. Mai exact, reprezintă gradul de *utilitate* a Bisericii oficiale pentru statul antihristic.

Descriind starea în care se afla Biserica în timpul său (mijlocul sec. XIX), Sfîntul Ierarh Ignatie Breanceaninov spunea: „*Judecînd după duhul vremii și după agitarea minților, trebuie să înțelegem că clădirea Bisericii care demult se clatină, se va prăbuși cu repeziciune și cu strășnicie. Și nu are cine să o oprească sau să se împotrivescă. Măsurile care se întreprind întru sprijinirea ei sînt împrumutate din stihiiile acestei lumi dușmănoase Bisericii și care [măsurile] mai curînd vor grăbi căderea ei [a clădirii], decît o vor opri.*”[3]

În al treilea rînd, lupta din interior se bazează pe lipsa încrederii în Dumnezeu, adică este o formă de tăgăduire a ajutorului lui Dumnezeu și a Proniei lui. Este o neîncredere fățișă în făgăduința nemincinoasă a Mîntuitorului: „Eu sînt cu voi în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului. Amin.” (Matei, 28.20.).

Luptătorii din interior se bazează pe stihiiile acestei lumi, dar nu pe pămîntul lui Dumnezeu, căci nu Îl iubesc pe El: „Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care

Mă iubește ...” (Ioan 14, 21). Precum și: „Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu ...” (Ioan 14, 23.) Și iarăși: „Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele.” (Ioan 14, 24.)

Cum păzesc cuvintele Lui cei abătuți tare de la Predanie, de la cuvântul Lui?

Faptul că ei se încred în factorul maselor, în proteste necanonice, adică în metode politice care nu au vreun reazem în Scriptură, în Predanie (Sfintele Canoane nu cunosc o asemenea procedură ca protestul, ci numai ruperea părtășiei de potir cu ereticii), arată că ei nu au încredere în cuvântul lui Dumnezeu, abătându-se de la căile Lui. „De M-ar fi ascultat poporul Meu, de ar fi umblat Israel în căile Mele, i-aș fi supus de tot pe vrăjmașii lor și aș fi pus mâna Mea pe asupritorii lor.” (Ps. 80, 12-13.)

Dacă luptătorii din interior ar fi dorit într-adevăr – în temeiul Dreptei Credințe – să scape de asupritori – de stăpînirea antihristică, atunci ei nu ar fi organizat proteste, inclusiv prin asemenea „Mărturisiri ...” sterpe și deșarte, ci ar fi urmat căile Domnului, învățătura Bisericii. Ei uită că toate stăpînirile lumești sînt *îngăduite* de Dumnezeu tocmai pentru a-i aduce înapoi la Dumnezeu pe creștinii care s-au abătut de la căile Domnului, de la Predanie. Dumnezeu oricînd poate înlătura orice stăpînire anticreștină, antihristică, numai poporul lui Dumnezeu să vrea să urmeze căile lui, dar nu să se „abată tare” de la Predanie: „El zdrobește pe puternici, fără lungă cercetare și pune pe alții în locul lor.” (Iov, 34. 24.)

Scopul final al luptei din interior este, în ultimă instanță, obținerea sprijinului, protecției statului pentru o Biserica antiecumenistă – dar, în esență, după cum am văzut, una cripto-ecumenistă. Căci dacă nu s-ar urmări, de fapt, tocmai acest sprijin, atunci ce sens ar mai avea lupta din interior? Doar tocmai pentru fundamentarea pseudo-ortodoxă a luptei din interior a și fost confecționată acea ecleziologie-ideologie di-eretică. Iar această ecleziologie se întemeiază – întru totul – pe păstrarea necondiționată a părtășiei de potir cu ereticii, adică pe păstrarea apartenenței instituționale necondiționate la Biserica oficială. Adică, pe integrarea în sistemul puterii de stat. A statului *în esența sa* anticreștin și antihristic. Astfel, o asemenea integrare transformă pe cei integrați *din* Biserica lui Hristos în unealtă a antihristului colectiv (cum este un asemenea stat).

Prin urmare, lupta din interior este, în esența sa, lupta pentru preluarea controlului *lumesc* – politic, decizional – asupra conducerii Bisericii oficiale, a acestei corporații politico-culturale.

Arhiepiscopul vrednic de pomenire Averchie Taușev, ierarh al Bisericii Ruse din Afara Granițelor (cunoscută și ca RPTZ sau ROCOR), spunea despre relația dintre Biserica lui Hristos și lume: „Biserica nu se va supune niciodată lumii, niciodată nu va accepta vreun compromis cu ea. Firește, doar Domnul a spus ucenicilor Săi la Cina cea de Taină: „voi nu sînteți din lume”. Dacă vrem să rămînem credincioși creștinismului adevărat, trebuie să ne ținem de aceste cuvinte – adevărata Biserică a lui Hristos a fost mereu, este și va fi pribeagă în această lume. Fiind despărțită de ea, ea are putința să predanisească neprihănit învățătura Domnului, deoarece această înstrăinare de lume o păstrează pe ea neschimbată, adică în asemănare cu Dumnezeu Cel veșnic și neschimbăcios”.^[4]

În acest context al luptei cu mijloace lumești pentru scopuri lumești, dar cu „argumente” ecleziologice, *logica* autorilor, la întocmirea „Mărturisirii ...” pare să fi fost următoarea: „Nu osîndim erezia, ci ne disociem de ea. Dacă ne disociem, atunci ce facem cu propovăduitorii ei? *Ceva* trebuie să facem. Să ne despărțim de ei așa cum învață Biserica Lui – nu putem căci se pierde sensul luptei noastre lumești, pentru scopurile noastre lumești. Să le dăm din deget? Atunci, așa și facem. Îi dojenim. Îi probozim. Chiar îi

muștrăm. Dar dacă am fi osîndit ereziile, atunci ce am fi făcut cu propovăduitorii lor? Predica o osîndim, dar cu predicatorul ce facem? E nevoie în acest caz de o atitudine mai tranșantă, una ultimativă – să se dezică cumva de predica lui. Dar dacă nu o va face? Cum rămîne cu ultimatumul? Cine va ceda? Noi sau ei? Deci, nu ne rămîne decît să-i muștrăm fără indicarea vreunui termen. Căci dacă indicăm vreun termen, atunci noi vom fi cei pedepsiți, poate chiar prin concedirea noastră din Corporație. Iar aceasta este inadmisibil căci tocmai aceasta înseamnă moartea noastră – socială, morală, psihologică.”

+ + +

Statul local – „național” – este integrat în procesul de construire a unei puteri globale unitare (inițial mimînd confederalismul, apoi federalismul, apoi regionalismul). Iar statele care încă se opun acestui proces au și ele interesul lor *politic*, deloc *soteriologic*, de a se opune. La ora actuală, însă, nu există pe fața Pămîntului nici o stăpînire ortodoxă, adică nici o stăpînire care să asigure o protecție reală, în spiritul simfoniei bizantine sau al celei proprii statelor ortodoxe istorice, pentru Biserica lui Hristos, pentru lucrarea ei în această lume. Adică, în vremurile de astăzi nu există pe Pămînt nici o stăpînire care să împiedice lucrarea tainei fărădelegii, căci cel care o împiedica a și fost dat la o parte din mijlocul acestei lumi (din pricina apostaziei oamenilor) acum „aproape 100 de ani”. [„Pentru că taina fărădelegii se și lucrează, pînă cînd cel care o împiedică acum va fi dat la o parte.” (2 Tesalonicieni 2.7.).]

Despre acea apostazie ne-a preîntîmpinat Sfîntul Ierarh Ignatie Breanceaninov încă la mijlocul sec. XIX: “Este vădit că creștinismul – acest dar duhovnicesc și mistic [tainic] din partea lui Dumnezeu făcut oamenilor – se retrage pe neobservate (pentru cei care nu iau aminte la mîntuirea lor) din societatea omenească care a nesocotit acest dar. Trebuie să observăm aceasta ca să nu fim amăgiți de către actorii blagocestiei [evlaviei] și de către meșteșugul lor actoricesc; observînd aceasta, să ne întoarcem privirile de la această tristă priveliște ca să nu cădem pradă viciului osîndirii aproapelui, trebuie să ne întoarcem privirile spre noi înșine, să ne îngrijim de mîntuirea noastră, deoarece mila lui Dumnezeu mai dăruiește posibilitatea mîntuirii celor care vor să se mîntuiască.” [5]

Conform tîlcuirii Sfinților Părinți (în particular, Sfîntul Chiril al Alexandriei, Sfîntul Ioan Gură de Aur), „cel care împiedică”, Împiedicătorul, este stăpînirea ortodoxă în persoana monarhiei ortodoxe. Și ea va fi dată la o parte ca urmare a retragerii de la poporul ortodox a ocrotirii Duhului Sfînt din pricina apostaziei tot mai adînci și mai largi a poporului ortodox: „Dar n-a ascultat poporul Meu glasul Meu și Israel n-a căutat la Mine. Și i-am lăsat să umble după dorințele inimilor lor și au mers după cugetele lor.” (Psalmi, 80, 10-11.) Ultima monarhie ortodoxă a fost „dată la o parte” în martie 1917, adică, acum „aproape 100 de ani”.

Tocmai luarea din mijlocul lumii a celui care împiedică – a monarhiei ortodoxe în persoana Sfîntului Mucenic Țarul Nicolae al II-a și a familiei sale, – a declanșat lucrarea *neîmpiedicată* de către „cel care o împiedică” a tainei fărădelegii nu numai în întreaga lume, dar chiar năpustindu-se asupra Bisericii lui Hristos sau strecurîndu-se, în funcție de împrejurări, în lăuntrul ei, al staulului turmei Lui prin păstorii năimiți și lupii în piei de oaie. Taina fărădelegii se năpustește asupra Bisericii sau se strecoară în ea în formă de erezii, urmărind să înlocuiască credința adevărată, dată de Hristos-Dumnezeu oamenilor cu pseudo-ortodoxii. Prin o asemenea înlocuire taina fărădelegii urmărește să transforme Biserica lui Hristos în „Biserica” lui Antihrist, în antibiserică. Dar noi știm cu toată tăria că taina fărădelegii nu va izbuti să biruiască Biserica Lui, căci porțile iadului nu o vor birui în veci. Și taina fărădelegii nu va birui Biserica cea adevărată tocmai datorită ajutorului lui

Dumnezeu („Eu sînt cu voi în toată zilele ...”) dat celor care Îl iubesc, păzind cuvîntul Lui, inclusiv prin ruperea p rt şiei cu ereticii.

Taina fărădelegii vrea să-şi supună Biserica tocmai prin acele erezii a căror r sp ndire în Biserica oficială de „aproape 100 de ani” o recunosc autorii „Mărturisirii ...”, precum  i a unui  ir de alte erezii pe care le împărtăşesc aceia i autori. Tocmai din pricina „dării la o parte” a celui care împiedica lucrarea tanei fărădelegii a  i început lucrarea – *nestingherită* de stăpînirea ortodoxă dată la o parte – a acestei taine: impunerea prin st p nirile antihristice a eresului ecumenist (ini ial în forma neocalendarismului)  i a serghianismului (ini ial în forma filetismului) – acum „aproape 100 de ani”. R sp ndirea nestingherită „ n tot trupul Bisericii” a „microbului ereziei ecumenismului”  i este lucrarea tainei fărădelegii pe care autorii „Mărturisirii ...”  i adeptii lor co-semnatari nu îndrăznesc să o împiedice – prin ruperea p rt şiei de potir cu lucrătorii ei. Prin această rupere ei s-ar uni cu Biserica lui Hristos care nu este din această lume  i nu poate fi supusă *stihilor* ei, legităţilor ei, cu at t mai mult *legilor* ei eminentemente antihristice.

Ecumenismul – at t cel inter-„creştin”, c t  i cel inter-religios – reprezintă tocmai *axa spirituală* a noului Turn Babel global de tăgăduire a lui Dumnezeu, de înfruntare a Lui. Turnul Babel global – materializarea tainei fărădelegii – este scopul globalizării: noua ordine mondială axată pe un guvern mondial  i impusă întregii lumi de către acesta. Construc ia acestui turn globalitar se  nf ptuie te inclusiv prin statele locale „naționale” ale căror guverne nu sînt – cu rarissime excep ii – altceva dec t instrumente de construc ie a acestui turn. Iar toate   rile de tradi ie ortodoxă, mai exact, st p nirile impuse lor, inclusiv în Rusia, precum  i China  i Iran (deși, într-un *fel*  ntruc tva *diferit* – dar într-o măsură *deloc mai mică!*), sînt p r i alcătuitoare ale echipei, ale „ ntreprinderii / companiei / corporației (informale) de construc ie” care  nal t  acest Turn al căderii omenirii, Turnul puterii totalitare a Antihristului.  i în toate   rile de tradi ie ortodoxă există Biserici oficiale locale, a a numitele „Biserici naționale”, toate împreună alcătuind Biserica oficială mondială, numită în lucrările de specialitate Ortodoxia oficială sau mondială. [De fapt, această corporație para-globală se autoîntitulează –  n strictă „tradi ie” a post-modernismului – drept „Ortodoxia canonică” tocmai pentru a sublinia nesocotirea ontologică a Canoanelor Bisericii lui Hristos care este trăsătura definitorie a ei.]

Astfel, ecumenismul este politica firească  i categorică a tuturor st p nirilor fără excep ie. Adică, statele antihristice au nevoie exclusiv de creştini căldicei, iar nec ldiceii reprezintă o piedică în măsura în care ei capătă vreo pondere socială (politică) c t de c t semnificativă.

Mai mult dec t at t. Orientarea luptei din interior spre stăpînire, spre puterea de stat – ca sprijin politic  i economic – reprezintă în sine eresul serghianist. Statul antihristic (demototalitar) nu poate admite în principiu nimic care să nu fie subordonat întru totul, adică totalitar, autorităţii sale totale. Aceasta se referă  i la credin , sau, mai exact, se referă * n primul r nd* la credin .  i credința ortodoxă nu este excep ie. Chiar dimpotrivă.

Tocmai deaceea statul demototalitar are nevoie de o „Biserică” obedientă întru totul. Ea trebuie să fie ontologic obedientă ori să nu existe deloc.  n schimbul acestei obedien e nemărginite statul este gata să ofere sprijinul său nemărginit, în schimbul obedienței totale – sprijinul său total (totalitar). Mizarea –  n orice *formă*  i în orice *măsură* ar fi – a luptătorilor din interior pe acest sprijin reprezintă serghianism.  nlocuirea ascultării fa t  de Mirele, fa t  de Capul Trupului bisericesc (fa t  de Predanie, de Scriptură), pe obedien a fa t  de statul antihristic este trădarea lui Hristos, a Jertfei Lui, este preacurvie duhovnicească, este apostazie  i unire cu st p nitorul acestei lumi – diavolul. Tocmai din această pricină serghianismul este eres. Eresul înlocuirii lui Iisus Hristos M ntuitorul  i

Răscumpărătorul, Fiul lui Dumnezeu cu Antihrist, pierzătorul și înșelătorul, fiul pierzaniei.

Iată ce spune în acest sens vrednicul de pomenire ierarh Averchie Taușev: „Orice încercare din partea noastră de a atrage de partea noastră acești „deținători ai puterii” în vremea noastră, când „mulți antihriști” luptă fățiș sau pe ascuns împotriva lui Hristos și a Bisericii Lui și, evident, vin la putere; orice încercare de a le sluji lor ca robii, de a ne lingși față de ei, să facem ceea ce ei vor, și chiar să tindem să fim „legalizați” de către ei, - toate acestea sînt trădare a lui Hristos Mîntuitorul nostru și vrăjmășie împotriva Lui, chiar dacă cei care procedează astfel poartă veșminte preoțești.”^[6]

Obediența nemărginită a serghianiștilor „antiecumeniști” față de stat este adevărată prin următorul fapt evident: politicienii, guvernanții adoptă legi anticreștine și antihristice, totodată (1) ierarhii și preoții Bisericii oficiale se roagă pentru stăpînirea acestora, (2) îi primesc la slujbe și chiar la „împărtășanie” în loc să-i dea anatemei după cum este porunca lui Dumnezeu. Astfel, ierarhii Bisericilor naționale, ca mădulare locale – prin părtășie de potir – ale ierarhiei Bisericii oficiale universale mondiale, nedînd anatemei pe dușmanii lui Dumnezeu, pe slugile diavolului alias pe lucrătorii tainei fărădelegii, se manifestă solidari cu aceștia și, totodată, se leapădă de cuvîntul lui Dumnezeu (de Scriptură și de Predanie), apostaziind.

Cunoaștem oare vreo anatema dată sobornicește de către Biserica oficială asupra celor care adoptă legi pro-sodomite, de egalitate a cultelor (ceea ce, de fapt, contravine principiului egalității cetățenilor în fața legii indiferent de cultul/confesiunea acestora), de evidență electronică a membrilor Bisericii prezumtiv a lui Hristos, de promovare a avorturilor, de educație sexuală și ateistă în grădinițe, școli, universități? Nu cunoaștem. Pentru că nici nu există. Căci Biserica oficială nu poate – datorită însăși naturii și genezei sale – să dea anatemei pe stăpînii săi reali, pe făuritorii săi, pe *arhitecții* săi, pe *zidarii* săi. Ea doar este trup din trupul acestei lumi, sînge din sîngele^[7] acestei lumi, duh din duhul acestei lumi (*das Zeitgeist*). Ea este parte organică a acestei lumi. Ea este organ al *acestei* lumi. Biserica lui Hristos spune: Anatema acestora! Iar Biserica oficială spune: Nu! Nu anatema! Dar să-i muștrăm, să dăm dovadă de dragoste, de înțelegere, să nu rupem unitatea Bisericii ... Astfel, prin nedarea anatemei, ierarhia Bisericii oficiale rămîne în unire cu cei care sînt dați anatemei de către Biserica lui Hristos, deci, prin urmare, în despărțire de Biserica lui Hristos.

Un preacunoscut și venerat cleric din Biserica oficială „națională” a statului „român” a afirmat cu toată tăria – cu cîțiva ani pînă la încorporarea (alias desființarea definitivă) a statului „român” în statul unional „Uniunea Europeană” (care este unul dintre principalele instrumente de zidire a noului Turn Babel al stăpînirii antihristice globale): „a intra în Europa înseamnă a ieși din Ortodoxie”. A ieși din Ortodoxie înseamnă, evident, a ieși din Biserica lui Hristos. Această afirmație este perfect adevărată în sensul că cei care nu se opun acestei intrări și/sau care sînt de acord cu ea, inclusiv prin tăcere sau nepăsare (căldicie), se leapădă de Ortodoxie, adică, de Hristos.

Și România a intrat, inclusiv cu sprijinul declarat, fățiș al nomenclaturii „bisericești” în frunte cu ereticul Arăpașu (zis „patriarhul” Teoctist – declarat filocatolic și ecumenist). Și ce a urmat după „integrare” din partea aceluși cleric care a spus acel lucru adevărat? Nimic. El a continuat să se „împărtășească” din același potir cu toți cei care „au intrat în Europa”, adică cu toți cei care „au ieșit din Ortodoxie”. Rezultă că ori el a mințit privind „ieșirea din Ortodoxie”, ori el însuși a ieșit din Ortodoxie. În primul caz el ar fi trebuit să se lepede de acea afirmație a sa, dîndu-o anatemei. În al doilea caz el ar fi trebuit să se

lepede de Ortodoxie. El nu a făcut nici una, nici alta. A procedat în chip perfect post-modernist: nici cuvintele, nici faptele nu au nici o tărie, nici o semnificație, nici o valoare, căci totul este minciună. Adevărul pentru ei este doar propria lor persoană. Nu Hristos. Acel Hristos care spune: „Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, și din cuvintele tale vei fi osîndit.” (Matei 12.37.)

Lupta din interior este și o împotrivire față de cele îngăduite de Dumnezeu. Iată ce spune Sfântul Ierarh Ignatie Breanceaninov: „Lepădarea [apostazia] este îngăduită de Dumnezeu: să nu te avînți să o oprești cu mîna ta neputincioasă. Dă-te la o parte, păzește-te pe tine însuși și aceasta îți este destul. Ia aminte la duhul vremii, cercetează-l ca, pe cît este cu putință, să te ferești de lucrarea lui.”[8]

Prin urmare, „lupta din interior” este sortită înfrîngerii din capul locului – dacă este vorba de „luptători din interior” sinceri. Căci, mizînd pe negocierea cu statul antihristic pentru a obține o politică de stat mai aproape de cerințele social-religioase ale creștinilor necăldicei, antiecumeniști, ei se înșală cu totul: stăpînirea, statul nu va accepta nimic ce împiedică construcția Turnului global, adică nimic ce contravine ecumenismului și serghianismului.

În caz contrar, „lupta din interior” este o cacialma pentru a menține controlul asupra creștinilor care încă nu sînt căldicei, ci caută într-adevăr mîntuirea – în cazul „luptătorilor din interior” nesinceri, adică, *vicleni*.

+ + +

Momeala pentru creștinii rîvnitori din Biserica oficială

1b. Acest din urmă caz – cel al cacialmalei, adică al „luptătorilor din interior” *vicleni*, are drept scop atragerea într-un singur punct, sub un control unic, a energiei protestelor și a așteptărilor creștinilor încă necăldicei din Biserica oficială și îndreptarea acestei energii pe făgașe inofensive, deloc primejdioase pentru interesele lumești (în ultimă instanță, interese antihristice, după cum am văzut) ale nomenclaturii Bisericii oficiale.

Care să fie rostul unei *asemenea* „lupte din interior”? Este controlul asupra acelor creștini din cadrul Bisericii oficiale care nu sînt căldicei, ci caută mîntuirea. Ei, fiind tulburați de eresurile care au cuprins tot trupul Bisericii lor, caută răspuns. Și, după cum a fost remarcat puțin mai sus, ei vor găsi răspunsul în Sfînta Predanie. Acest răspuns este univoc: fugiți de eretici! Despărțiți-vă de ei! Rupeți orice părtășie cu ereticii!

Astfel, acești creștini, inclusiv eventual preoți sau chiar episcopi, despărțindu-se de ierarhii eretici sau părtași cu ereticii, vor ieși de sub controlul Bisericii oficiale și, prin aceasta, de sub controlul statului antihristic – cel demototalitar. Cu cît mai mulți creștini vor ieși de sub acest control, cu atît mai inutilă va apărea Biserica oficială în fața statului antihristic – stăpînul ei real și „atotputernic” în ceea ce privește soarta ei în această lume: pierzînd acest control, Biserica oficială nu își îndeplinește rostul pentru care ea a fost alcătuită, organizată și încorporată în sistemul de putere al statului. Și statul va fi nevoit să caute alți manageri-ierarhi ai Bisericii oficiale, mai eficienți în exercitarea controlului asupra maselor de creștini. Și, astfel, ierarhii ineficienți vor fi trimiși „la ascultare” prin mănăstiri unde nu vor avea nici o putere de decizie, nici o influență, nici un statut social în cadrul corporației lor politico-culturale.

De aceea, pentru a evita o asemenea soartă în această lume, nomenclatura Bisericii oficiale are nevoie de un para-trăsnet pentru a atrage concentrat indignarea, nemulțumirea acelor

creștini simpli care sînt tulburați de ereziile care au cuprins Biserica oficială, erezii care o cuprind ca urmare a ascultării ierarhiei Bisericii oficiale de stăpînirea lumească globalitară. Acest para-trăsnet joacă și rolul de capcană, mai exact, de momeala din capcană care să atragă spre „mărturisitori” pe toți credincioșii cu adevărat antiecumeniști din cadrul Bisericii oficiale.

Rolul acestor momeli îl joacă asemenea „Mărturisiri ...” care apar permanent pe parcursul acestor aproape 100 de ani de fiecare dată cînd se produce sau urmează să se producă vreun eveniment ecumenist – deci eretic și/sau apostatic^[9] – cu participarea ierarhiei Bisericii oficiale. Pr. prof. Theodor Zisis învață (corect!) în cartea sa: „Sfinții Părinți socoteau că a vorbi iarăși cu cei care sînt osîndiți de către Biserică [(iar eresurile alcătuitoare ale pan-ereziei ecumenismului sînt osîndite sobornicește de Biserică)] este lipsit de orice rost, deoarece ei sînt cu desăvîrșire străini adevărului, nu sînt în stare sa-l primească: „Nouă ne este fără de nici un folos să vorbim iarăși cu cei demult învinuiți, căci ei sînt surzi față de cele care sînt mai bune și ei sînt de neîndreptat în toate”.^[10]

Pentru a concentra energia indignării creștinilor antiecumeniști și pentru a o îndrepta în direcții inofensive pentru ierarhii eretici sau părtași cu aceia, tocmai și sînt lansate asemenea „Mărturisiri ...”: ele creează *impresia* de luptă, de rezistență, de mărturisire împotriva ereziilor.

Această mimare a mărturisirii creează nălucirea precum că Biserica oficială este vie, este Biserica lui Hristos, că despărțirea de ea este schismă și eres „care nici cu sînge mucenicesc nu se spală”. Prin asemenea „Mărturisiri...”, administrația Bisericii oficiale îi menține pe creștinii antiecumeniști sub controlul său instituțional, păstrîndu-și, astfel, ponderea socială și, prin urmare, reconfirmîndu-și utilitatea sa pentru statul antihristic. Iar soarta în veșnicie a membrilor ei nu o interesează, căci ierarhia Bisericii oficiale aparține – prin interesele, valorile și metodele ei – întru totul, prin rostul lucrării sale reale, *acestei* lumi, nu Împărăției Cerurilor, căreia îi aparține numai Biserica lui Hristos – cea Una, Sfîntă, Sobornicească și Apostolească.

+ + +

Pregătirea unui popor destoinic a-l primi pe Antihrist

1c. Ecleziologia falsă care îndreptățește și fundamentează păstrarea – necondiționată – a părtașiei „euharistice” cu ereticii și, în persoana lor, cu eresul vine să asigure eficiența controlului exercitat de statul antihristic prin Biserica *lui* oficială. Această ecleziologie – eretică în esența și chiar în forma ei – este promovată tocmai de Corporația în cauză pe ai cărei ierarhi îi mustră autorii documentelor „mărturisitoare”. Este o ecleziologie care menține – necondiționat – turma mică antiecumenistă împreună cu turma majoritară căldicică în părtașie cu eresul, cu potirul ereticesc. Este o ecleziologie amăgitoare:

„Iar Domnul le-a spus: „Vedeți să nu fiți amăgiți; căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd: Eu sînt Hristos. Vedeți să nu vă amăgească cineva. Căci vremea e aproape” (cf. Mt. 24). [Despre] ceea ce noi acum vedem cu ochii noștri, a spus atunci că „vremea e aproape”. Acum a venit și noi toți vedem. Vezi cîtă e sîrguința Stăpînului pentru **dascălii mincinoși** [s.n.] și pentru eretici în a-i dezbrăca și a ne arăta vicleșugul ascuns în ei? Deaceea, cînd ucenicii au întreat, mai înainte de semnele [sfîrșitului] i-a arătat pe **aceștia ca lupi ai turmei și mergători înaintea lui Antihrist** [s.n.]”^[11]

Și astfel, de la o generație la alta, ponderea în *Biserica oficială* a creștinilor necăldicei, adică a celor neindiferenți față de credința lor, față de mântuirea lor, scade tot mai mult, căci ei se trec din această lume în părtășie cu ierarhii eretici sau părtași la eres, trăind de la o „Mărturisire ...” la alta, crezând că astfel ei rezistă împotriva ecumenismului, mărturisesc întru Hristos ... Iar noii necăldicei apar tot mai puțini, la fel datorită lucrării de adormire a grijii pentru mântuire înfăptuită de ierarhia Bisericii oficiale. În final, în Biserica oficială vor rămâne numai cei căldicei. Și atunci va veni omul periciunii, fiul pierzării, Antihristul. Căci prin asemenea politici „mărturisitoare” Biserica oficială pregătește un popor destonic să-l primească pe fiul pierzaniei – pe Antihrist.

Asemenea eclesiologie pseudo-ortodoxă educă și întărește căldicia, lipsa de grijă pentru mântuire și, totodată, asigură încrederea neortodoxă în ierarhia pierzătoare a Bisericii oficiale. Iar odată cu încrederea în vechilii statului antihristic se asigură încrederea în statul antihristic – UE, SUA și toate stăpînirile angajate în zidirea Turnului Babilonului global – noua ordine mondială întruchipată într-o putere globalitară ca instituție portantă a puterii lui Antihrist. Astfel, o asemenea eclesiologie neortodoxă, de-a dreptul eretică, nu face altceva decît să pregătească turma pentru a-l primi pe Antihrist, fiul pierzaniei, după cuvîntul Sfîntului Ioan Gură de Aur:

„Ia aminte cum sus și jos [Iisus Hristos vorbește] de prorocii mincinoși și de dascălii mincinoși și de apostolii mincinoși ai lui Antihrist [s.n.], fiul pierzaniei, care, fiind pregătiți mai dinainte prin duhurile necurate și fiind lucrați [posedați] de ele, se fac înainte mergători ai lui Antihrist și ai potrivnicului. Și amăgesc prin dogmele lor și pregătesc un popor destoinic pentru a primi pe fiul pierzaniei [s.n.]”[12].

Această eclesiologie, după cum a fost subliniat, se întemeiază pe două erezii interconținute – ecumenismul și serghianismul (acesta – cu întregul evantai de coeresuri legate de relația dintre Biserica lui Hristos și cazarul – stăpînirea acestei lumi). Orice eres denaturează Persoana Mîntuitorului Iisus Hristos, Unul din Sfînta Treime, Dumnezeu-Omul. O denaturează fie prin denaturarea Dumnezeirii-Sfînta Treime (marcionii, apolinariștii, pnevmatomahii, arienii, iehoviștii, (neo)iudeii, musulmanii, catolicii, (neo)protestanții etc.), fie prin denaturarea nemijlocit a Persoanei lui Iisus Hristos (nestorienii, monofiziții, monoteliții, catolicii, (neo)protestanții etc.), fie prin denaturarea persoanei Maicii Domnului, a pururea Fecioarei Maria, Născătoarei de Dumnezeu (nestorienii, catolicii, (neo)protestanții etc.), fie prin denaturarea lucrării Lui mîntuitoare și, prin aceasta, a Persoanei Lui (montaniștii, catolicii, (neo)protestanții și, poate, și alții).

Ereticii, denaturînd Persoana lui Iisus Hristos, O neagă, O resping pe Cea nedenaturată, pe Cea autentică, pe Cea adevărată, pe Cea Care cu adevărat S-a întrupat, S-a răstignit și a înviat, dăruind oamenilor viață veșnică – Mîntuirea. Negînd, respingînd Persoana Cea Adevărată, ereticii și părtașii acestora se roagă unei alte persoane, fie scornite de către ei – adică un idol confecționat de mintea eretică, idol pe care ei pun eticheta „Iisus Hristos”, fie unei persoane reale care este, firește, din rîndul îngerilor căzuți, al demonilor. Respingînd Persoana Cea Adevărată, ereticii își investesc speranțele în minciună, nu în Adevăr, se robesc minciunii, demonilor, nu lui Dumnezeu. Căci numai robirea față de Dumnezeu îl face pe om într-adevăr liber:

„Dacă veți rămîne în cuvîntul Meu, sînteți cu adevărat ucenici ai Mei; Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi [s.n.]. (Ioan 8, 31-32.)

La fel cum ar fi și „cunoașteți minciuna și aceasta vă va robi ontologic”. Orientarea spre Persoana Adevărată conduce spre Ea, la fel cum și orientarea spre persoana-drac conduce tot spre drac.

Ecumenismul denaturează, la fel ca și serghianismul, dar în mod diferit, Biserica Lui, Cea întemeiată de Dumnezeu-Omul, Fiul lui Dumnezeu, prin Dumnezeu-Duhul Sfânt trimis de El de la Dumnezeu-Tatăl. Acea Biserică care este Trupul Lui, al cărei Cap este Însuși Dumnezeu-Fiul, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos – Mântuitorul, Răscumpărătorul, Judecătorul. Acea Biserică care este Mireasa Lui, a Mirelui Iisus Hristos-Dumnezeu. Acea Mireasă pentru care El S-a jertfit pînă la moarte pe cruce. Acea Biserică care este Corabia Mîntuirii, singurul așezămînt dumnezeiesc-omenesc dăruit lumii de către Dumnezeu Însuși spre mîntuire. Denaturînd Trupul lui Iisus Hristos, denaturînd Mireasa Lui, denaturînd Biserica întemeiată de către El, denaturînd așezămîntul Lui, este denaturată lucrarea Lui de mîntuire a lumii. Iar denaturarea lucrării Lui denaturează Persoana Lui. Ecumenismul denaturează (în învățătura sa, nu în realitate, căci Biserica lui Hristos nu poate fi denaturată, la fel cum Hristos-Dumnezeu nu a putut și nu poate fi înghițit de iad sau ispitit de diavol) Biserica Lui Hristos prin faptul că nu o delimitează ontologic de „bisericele” eretice, de lucrarea acelor care este lucrarea *tainei fărădelegii*, nu o delimitează de părtașii eresurilor, acceptîndu-i pe aceștia – în felurite forme directe și indirecte, explicite și implicite – în Biserica Lui, în Trupul Lui.

Ecumenismul are drept scop transformarea Bisericii Lui în lucrătoarea nu a mîntuirii, ci în lucrătoarea tainei fărădelegii, a pierzaniei. Tocmai de aceea Biserica lui Hristos este străină întru totul și desăvîrșit de orice adiere a ecumenismului, de orice prezență în sînul ei, printre mădularele ei, a oricărei idei, năzuințe, abateri oricît de mici înspre ecumenism. Biserica lui Hristos taie îndată și definitiv din Trupul Său orice eres, inclusiv ecumenismul, precum și pe eretici – pînă la pocăința acestora.

Ecumenismul denaturează și Persoana lui Iisus Hristos prin faptul că el *nesocotește* denaturările făcute de eretici, nu le osîndește, nu le blestemă ca pe niște hule, huliri aduse Persoanei Dumnezeului-Om. Prin faptul că nu se desparte, nu se delimitează de acești hulitori, socotind că și ereticii – „eterodocșii” – se roagă – „în felul lor” – *aceleiași* Persoane. Prin faptul că îndreptățește unitatea de potir cu părtașii acestor eresuri. Cine este prieten cu potrivnicii, cu hulitorii lui Hristos, acela este potrivnic lui Hristos Însuși.

Serghianismul denaturează Biserica lui Hristos prin faptul că el rupe Trupul lui Hristos de la Hristos, de la Capul ei, rupe Mireasa lui Hristos de la Mirele ei. Și el o rupe, înmînîndu-o stăpînirilor lumești antihristice, robindu-o acestora. Prin aceasta serghianismul nu numai că Îl respinge pe Hristos, ci Îl și jefuiește pe Hristos de moștenirea Lui – Biserica, neamul creștinesc, poporul lui Dumnezeu – și o dă vrăjmașilor Lui. Prin faptul că serghianismul subordonează Biserica Lui stăpînirilor lumești antihristice, statului antihristic, el o transformă, la fel ca și ecumenismul, din așezămînt dumnezeiesc-omenesc în unealtă a tainei fărădelegii, în unealtă de pregătire a unui „popor destoinic pentru a primi pe fiul pierzaniei”, pe Antihrist.

Adepții celor două „Mărturisiri ...” înțeleg prea bine că despărțirea lor instituțională de comunitatea eretică îi desparte pe ei și de statul care deține – politic, instituțional și financiar – corporația în cauză. A ieși din această corporație înseamnă, totodată, un afront adus acestei stăpîniri demototalitare. Înseamnă o sfidare adusă puterii totalitare. Dacă această ieșire nu primejduiește exercitarea în continuare a controlului asupra turmei majoritare, atunci statul va trece cu vederea această insubordonare. Dacă, însă, o asemenea sfidare adusă autorității corporației și, în persoana ei, întregului regim

demototalitar, va afecta capacitatea de control asupra turmei, atunci, bineînțeles, stăpînirea antihristică va reacționa. Metodele cu care va reacționa statul vor fi dictate de urmările reale și potențiale ale unei asemenea despărțiri de ierarhia eretică, subordonată stăpînirii.

+ + +

De la ECLEZIOLOGIA „Mărturisirilor ...” înapoi la ECLEZIOLOGIA SFINȚILOR: bariere și capcane

2. Autorii documentelor înțeleg, deci, prea bine că ruperea reală a părtășiei cu ereticii înseamnă pentru ei ruperea părtășiei cu conducerea corporației și, prin urmare, cu stăpînirea antihristică, cu statul ca *singurul* protector (oblăduitor) interesat al acestei corporații și omnipotent față de soarta ei în această lume. În acest caz, ei își pierd în mod automat poziția socială (parohiile, mănăstirile, catedrele – acestea toate sînt finanțate direct – în România și Grecia – de către stat, sau indirect – în celelalte țări de tradiție ortodoxă). Ca urmare, ei devin, sub aspect social, *nimeni*. Ei se autoexclud din „Ortodoxia oficială”, devinamnați în toate mediile oficiale, sînt defăimați în presa bisericească oficială, nu sînt primiți ca clerici nicăieri în instituțiile statului sau în cele care depind de bunăvoința statului, nu sînt primiți de foștii lor confrăți, sînt ocoliți de „enoriași”.

Astfel, ei sînt excluși din Ortodoxia oficială. Iar dacă ei continuă să mărturisească ortodox, ei în mod automat devin mădulare ale Ortodoxiei tradiționaliste (cu revenirea obligatorie la calendarul ortodox, la respectarea Predaniei, inclusiv a Canoanelor, a Tipicului etc. – dacă revin într-adevăr și întru totul la cele predanite de Biserică). Adică, ei se alătură tocmai celor pe care acum îi consideră schismatici,eretici, necanonici, habotnici, fanatici, rîvnitori nesăbuiți. Adică, revenirea lor la Biserica lui Hristos (repetăm, nu orice sinod din Ortodoxia tradiționalistă este Biserica lui Hristos) se poate face doar prin pocăință, prin lepădarea de *toate* eresurile, nu numai de ecumenism.

Sînt oare gata autorii și adepții acestor „Mărturisiri ...” să urmeze Biserica, Predania – de la care ei „s-au abătut tare”? Dumnezeu știe. Oricum, aceste „Mărturisiri ...” *mărturisesc acum* că toți autorii și cosemnatarii lor nu sînt nici pe departe gata să urmeze Predania, pe Sfinții Părinți.

Și, după cum adevăresc cu lux pseudo-argumentele expuse în „Mărturisiri ...”, autorii lor sînt deplin conștienți de urmările personale pentru ei a ruperii părtășiei cu ierarhia lor, adică, de urmările pentru ei a păzirii Ortodoxiei adevărate. Și tocmai aceasta îi îngrozește, le paralizează voința. Nu frica de Dumnezeu care este începutul înțelepciunii. Tocmai această frică îi face pe ei să ridice – în cel mai „bun” caz – stindardul ereziei „luptei din interior”. Sau poate, totuși, avem de a face nu cu „strategia” luptei din interior, ci cu mecanismul momelii antihristice?

2a. Căderea din poziția socială, din statutul lor actual social și psihosocial, este o urmare încă destul de blîndă în comparație cu urmările *ecleziologice*.

Ruperea părtășiei este osîndirea (conform Canonului 15 al Sinodului 1-2 de la Constantinopol) ereticilor împreună cu eresul lor. Iar osîndirea trebuie să explice: de cînd ar fi trebuit creștinii să rupă părtășia cu ereticii, adică, de cînd eresul a cuprins întregul trup al Bisericii oficiale. Răspunsurile posibile izvorăsc din istoria Ortodoxiei oficiale în veacul 20.

Autorii înșiși recunosc că erezia bîntuie în Biserica oficială de aproape 100 de ani. Dacă ei osîndesc eresul și, obligatoriu, pe colportorii eresurilor – pe eretici, ei vor fi nevoiți să-și mărturisească atitudinea față de diferite evenimente din istoria căderii ierarhiei Bisericii oficiale (din istoria „cuprinderii ei de erezii”). Adică față de evenimentele din istoria *disocierii-despărțirii* progresive (a „abaterii [tot mai] tari de la Predanie”) a Bisericii oficiale de Biserica lui Hristos, deci a ieșirii tot mai vădite și mai largi a Bisericii oficiale din Biserica lui Hristos: „Dintre noi au ieșit, dar nu erau de-ai noștri, căci de-ar fi fost de-ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sînt toți de-ai noștri, Deaceea au ieșit.” (Ioan I, 2. 19).

Ei vor trebui să găsească răspunsuri patristice, izvorîte nemijlocit din Sfînta Predanie, la asemenea întrebări precum, bunăoară:

- Cînd, prin ce eveniment, prin ce proces, prin ce fenomen a început în Biserica lui Hristos procesul de despărțire în cele două Biserici – cea oficială (pseudo-biserica) și în Cea a lui Hristos, în cea care este parte integrantă a femeii-curve (Apocalipsa 17.4-6) și în Cea reprezentată de femeia credincioasă (Apocalipsa 12.6)? Disocierea este un proces care poate dura mai multe generații?
- Procesul de disociere (abatere) mai continuă sau deja s-a produs separarea clară, netă? Dacă el mai continuă, atunci ce anume face ca separarea să nu fie încă netă? Prin ce se manifestă – în plan duhovnicesc, teologic, ecleziologic, soteriologic, eshatologic – nesepararea netă? Iar dacă separarea s-a produs, atunci ce evenimente, ce procese, ce fenomene din Biserica oficială denotă, adevăresc producerea acestei separări nete?
- Ce evenimente marchează etapele disocierii-separării („abaterii tari de la Predanie”)?
  - Întîlnirea la vîrf a liderilor cultelor mondiale din vara 2006 de la Moscova, desfășurată sub egida „Patriarhiei Moscovei”, cu participarea întregii Biserici oficiale, cînd toți participanții – ortodocșii oficiali, catolicii, (neo)protestanții, musulmanii, iudeii, hinduiștii, budiștii și alții au declarat *în scris* că ei cu toții împreună-mărturisesc pe unul și același „dumnezeu” – „cel preaînalt”?
  - Declarația din 1993 de la Chambesy a ortodocșilor oficiali și a monofiziților precum că „tainele” lor sînt comune și toți se pot împărtăși împreună?
  - Declarația din 1993 de la Balamand cînt ortodocșii oficiali și catolicii au declarat că ei au aceeași succesiune apostolică, sînt „Biserici-surori” și „tainele” lor sînt lucrătoare?
  - Declarația din 1991 de la Canberra făcută în numele întregii Biserici oficiale de mitropolitul de atunci Kirill (acum patriarhul Rusiei) precum că „Consiliul Mondial al Bisericilor” este leagănul viitoareii „Biserici comune” a tuturor participanților la CMB și că zidirea ei este imposibilă fără participarea ortodocșilor (oficiali, bineînțelese)?
  - Refuzul (nedorința) Bisericilor locale de sub regimurile comuniste, după căderea acestora între anii 1989-1991, de a renunța la neocalendarism, la ecumenism și la serghianism, care eresuri (inițial, neocalendarismul și serghianismul ca *greșeli*) le-au fost impuse de către regimurile respective, astfel Bisericile locale recunoscînd aceste eresuri drept parte *inalienabilă* a învățăturii lor?

- **Anatema din 1983 dată ecumenismului de către Biserica Rusă din Afara Granițelor?**
- **„Anularea” reciprocă în 1965 a anatemelor dintre catolici și ortodocșii oficiali din 1054?**
- **Intrarea în 1961-1968 a Bisericilor locale ale Ortodoxiei oficiale în CMB?**
- **Recunoașterea în 1948 a serghianismului *de facto* (nu *de jure*) drept doctrină oficială a Bisericii oficiale și, totodată, a neocalendarismului (și *de facto*, și *de jure*) nu ca o greșeală, ci ca o învățătură paralelă în cadrul Bisericii oficiale (adică ridicarea greșelii la nivel de canon, deci transformarea greșelii în eres)?**
- **Revenirea la Biserica lui Hristos în 1937 a trei episcopi din Biserica oficială a Greciei?**
- **Declararea în 1927 a noii învățături pentru Ortodoxie - serghianismul?**
- **Anularea în 1924 în Biserica oficială a Tipicului bisericesc prin înlocuirea calendarului liturgic cu calendarul bancar zis „iulian îndreptat”, anulare înfăptuită de eresiarhul și masonul Meletie Metaxakis?**
- **Adresarea în 1920 a enciclicii ecumeniste către toți „eterodocșii” (ereticii) din partea a 12 mitropoliți greci în frunte cu Dorotei de Brussa?**

Aceste evenimente sînt reproduse strict cu titlu ilustrativ și nicidecum nu indică vreo periodizare a procesului de separare și nici nu sînt exhaustive pentru descrierea acestui proces.

„Mărturisirea ...” enumeră formularea a 24 de afirmații eretice propovăduite de ierarhi și teologi ai Bisericii oficiale. Totodată, ei nu numesc primul – în timp – eres de care sînt atîrnate, ca verigile unui lanț de prima verigă, aceste 24 de erezii – eresul neocalendarismului: „Dar întreaga erezie se aseamănă cu un lanț împletit de diavol [s.n.], ținîndu-se o [erezie] de alta, toate atîrnînd ca de un capăt de o singură necinstire [s.n.] și necredință în Dumnezeu, chiar dacă ele se deosebesc prin nume și timp, și loc, și cantitate, și calitate, și putere, și lucrare. Fiindcă nici unul și același trup nu este numai un singur mădular, ci multe; și diferite sînt lucrările și puterile, și însușirile, și așezările, și cinstirile acestora, unele în raport cu altele.”[13] [Eresul neocalendarismului a desființat cu totul – chiar la nivelul tuturor crugurilor – al zilei, al săptămîinii, al lunii, al anului – Tipicul slujirii ortodoxe lui Dumnezeu Cel Unul în Treime, Tipicul fiind parte inalienabilă a Sfintei Predanii. Renunțarea la Tipic, adică îmbrățișarea eresului neocalendarismului, a fost posibilă tocmai din pricina lipsei evlaviei față de cele sfinte, de slujirea sobornicească lui Dumnezeu, de sobornicia cu Sfinții Părinți și cu puterile cerești. Iar evaporarea evlaviei a fost posibilă doar ca urmare a întronării în ierarhia eretică neocalendaristă și în turma ei a duhului acestei lumi, a secularismului. Or, lipsa evlaviei, urmarea duhului acestei lumi, întruchipează prin sine exact necinstirea lui Dumnezeu, iar necinstirea conduce, în final, la necredința în Dumnezeul Cel Adevărat.[14]

Aceste 24 de eresuri, împreună cu eresul neocalendarismului, cu cel al serghianismului și cu cele asociate acestuia, precum și cu alte cîteva eresuri, alcătuiesc împreună, ca niște mădular, un singur trup – ecleziolegia reală a Bisericii oficiale. Acel trup a cărui mădular îl alcătuiesc și „Mărturisirile ...”. Un trup aflat în continuă creștere și formare (ontogeneză a ecleziolegiei Bisericii oficiale), pînă la deplina dezgolire a apostaziei sale (a Bisericii oficiale), cînd haina mimării Ortodoxiei va deveni prea strîmtă, căzînd de pe trupul apostaziei crescut peste măsură.

Eresul „neocalendarismului” – ca înainte-mergător al *ecumenismului* (care este religia lui Antihrist) și ca manifestare în practică a *serghianismului* (în toate cazurile, înlocuirea forțată a calendarului bisericesc liturgic cu cel civil bancar s-a făcut la inițiativa stăpînirilor antihristice și sub presiunea lor de către ierarhii căzuți) – a deschis larg poarta ecumenismo-serghianismului în Biserica oficială, constituind, practic, *piatra de temelie* de la care a început zidirea Bisericii oficiale ca parte componentă a Turnului global. A constituit punctul de pornire a procesului de ieșire a Bisericii oficiale din Biserica lui Hristos. A constituit veriga de început de care ulterior au fost atârinate celelalte verigi ale eresului și ale apostaziei. La fel s-a produs și în cazul căderii Bisericii Romei care, lăsînd să intre eresul *Filioque*, a deschis larg poarta celor cîteva zeci de eresuri care astăzi sînt parte integrantă, inalienabilă a doctrinei papistășești (catolicismului).

Pr.prof. Theodor Zisis, citînd din *Viața Sfîntului Teodor Studitul*, afirmă (întru totul corect): „Din *Viața Precuviosului Teodor Studitul* devine evident pentru toți că nu atît cunoașterea Predaniei Bisericești are o mare valoare, cît urmarea cu statornicie a Predaniei și pázirea *tuturor* celor primite de la Sfinții Părinți.”

Spune Sfîntul Ioan Gură de Aur: „Și nu te minuna, dacă păstorii se fac lupi. Căci, grăind către episcopi și preoți, Apostolul Pavel a zis că: „dintre voi se vor ridica bărbați care vor grăi cele strîmbe; așa încît nimeni să nu vă amăgească, avînd pe dinafară înfățișare îngerească, iar pe dinăuntru diavolească” (cf. Fapte, 20, 30). Deaceea a zis Iisus: „Luați aminte să nu vă înșele cineva”. Și eu, iarăși, vă voi spune cele asemănătoare: vedeți să nu vă înșele careva, nici din cei dinnăuntru [Bisericii], nici din cei din afară, nici episcop, nici preot, nici diacon, nici citeț, sau oricare ar grăi cele strîmbe. Ei vor veni la voi în haine de oi, dar pe dinlăuntru vor fi lupi răpitori. Au înfățișarea dreptei credințe, dar tázăduiesc puterea ei.”^[16]

A încălca sfințele Canoane prin pomenirea ierarhilor eretici, prin pázția la potirul ereticilor, înseamnă a tázădui puterea dreptei credințe. Și atunci fiecare creștin este pus în situația de a alege între „înfățișarea dreptei credințe” și puterea dreptei credințe, între pázția potirului ereticilor și Hristos, Biserica Lui. Și atunci alegerea este ușoară – căci „trebuie să ascultăm pe Dumnezeu mai mult decît pe oameni.” (Fapte 5, 29):

„Sfințenia adevăraților bărbați sfinți se cunoaște nu doar din minuni (căci și păgînii, și ereticii pot face minuni cu ajutorul diavolului), - învață Preacuviosul Paisie Velicicovschi, - ci din credința Adevărată Ortodoxă, din pázirea cu grijă a dogmelor dumnezeiești și din pázirea tuturor Pravilelor Apostolești și Sobornicești și a predaniilor Bisericii Ortodoxe, și din viețuirea neprihănită după toate poruncile Evangheliei și ale Sfinților Părinți”.

„Cercetează Scriptura Dumnezeiască, - spune Preacuviosul Simeon Noul Teolog, - și scrierile Sfinților Părinți, mai ales pe cele făptuitoare astfel încît, comparînd învățătura și purtarea învățătorului și starețului tău cu ale lor, să poți să le vezi (învățătura și purtarea aceasta) ca în oglindă, și să înțelegi: cele aflate în conglăsuire cu Scriptura să le însușești și să le ții în mintea ta, iar cele neadevărate și rele să le cunoști și să le respingi ca să nu fii amăgit. Să știi – ne preîntîmpină Precuviosul Părinte, - că în zilele noastre au apărut mulți amăgitori și pseudo-învățători”.

„Deaceea, - spune el în altă parte, - este de trebuință nouă să ne pázim cu toată osîrdia, silința și luarea-aminte, cu toată băgarea de seamă și multă rugăciune ca să nu dăm peste vreun înșelat sau amăgitor, sau pseudo-apostol, sau pseudohristos, dar să aflăm un călăuzitor adevărat și iubitor de Dumnezeu care să aibă înlăuntru său pe Hristos și să cunoască întocmai învățătura, pravilele și constituțiile Sfinților Apostoli și dogmele

Sfinților Părinți, sau, mai bine spus, care să cunoască voința și tainele Stăpînului Însuși, ale Învățătorului Apostolilor, Hristos.”

Deci, după cuvintele Sfîntului Ierarh Marcu al Efesului, „oricine care vorbește împotriva celor predaniste, chiar dacă ar fi vrednic de crezare, chiar dacă ar posti, chiar dacă ar fi feciorelnic, chiar dacă ar proroci, - să-ți fie ție ca un lup în piele de oaie care păgubește oile.”

Din cîte vedem, revenirea autorilor „Mărturisirilor ...” și a adeptilor lor la eclesiologia Sfinților Părinți este foarte dureroasă, este pe potrivă numai a aceluia care într-adevăr își iau crucea și Îl urmează pe Iisus Hristos fără a se mai uita înapoi ca soția lui Lot la Sodoma promiscuității ecumenismului, fără a mai rămînea să-și îngroape morții duhovnicești – ierarhia cu turma ei căldică. Anume atunci cînd creștinul este pus în fața alegerii nete (căci ce părășie este între întuneric și lumină, între Veliar și Hristos), ontologice – a fi cu Biserica Mondială a Ortodoxiei oficiale sau a fi cu turma mică (mică numai în această lume) a Bisericii lui Hristos, el poate să ia hotărîrea care trece ca sabia prin suflet. Ori – ori. O a treia cale nu există.

Sfîrșit și lui Dumnezeu laudă!

+ + +

[1] Sf. Teodor Studitul. „Scrisoarea 393.” în „Dreapta Credință în scrierile Sfinților Părinți”, Vol. I, Editura „Sofia”, Buc., 2006, pag. 118.

[2] Sfîntul Ioan Gură de Aur. „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Idem, pag. 183-184.

[3] Citat din “Scrisorile către prieteni” (Scrisoarea a 9-a) ale Sfîntului Nou Mucenic Mihail (Marc) Novosiolov. Vezi, bunăoară: <http://www.omolenko.com/novomucheniki/novoselov1.htm>

[4] <http://lib.eparhia-saratov.ru/books/01a/averky/deviation/12.html>

[5] Sf. Mihail Novosiolov, op. cit.

[6] <http://lib.eparhia-saratov.ru/books/01a/averky/deviation/12.html>

[7] Sîngele acestei lumi este banul, circuitul financiar.

[8] Sf. Mihail Novosiolov, op. cit.

[9] Cum a fost, de exemplu, recenta (martie 2015) inițiativă a reprezentanților „Patriarhiei” Constantinopolului de a introduce în documentele Bisericii oficiale, deci, în mărturisirea ei de credință, respectul pentru „minoritățile sexuale”:

<http://www.marturieathonita.ro/homosexualitatea-marul-discordiei-pentru-ierarhii-ortodocsi-de-la-chambesy-geneva/>

[10] Pr. Prof. Theodor Zisis. Op. cit.

[11] Sfîntul Ioan Gură de Aur. „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Op. cit, pag. 182.

[12] Sfîntul Ioan Gură de Aur. „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Idem, pag. 183-184.

[13] „Scrisoarea 40. Fiului Naucratie”, Idem, pag. 48.

[14] <https://hristofor.wordpress.com/2015/01/11/cele-doua-calendare-doua-timpuri-deosebite-masurate/>

[15] <http://www.portal-credo.ru/site/?act=lib&id=2961>

[16] „Cuvînt despre proorocii mincinoși și dascălii mincinoși și lipsiții de Dumnezeu eretici și despre semnele sfîrșitului veacului acestuia” (PG 59, 553-568). Op. cit., pag. 181.

O NOUĂ "MĂRTURISIRE DE CREDINȚĂ:

NU VOM ÎNGĂDUI DESFIINȚAREA SAU PERVERTIREA DOGMELOR DE CREDINȚĂ

O avertizare clară adresată Patriarhului Ecumenic – care urmează să se întâlnească cu Papa la Fanar – din partea a șase Mitropoliți ai Bisericii Greciei, a unui egumen din Sfântul Munte, a altor stareți de Sfinte Mănăstiri, a Egumenului Sfintei Mănăstiri Stavrovoúnio din Cipru, a 157 de clerici, monahi și monahii și a 1745 de mireni. Toate numele.

La Ierusalim, pe durata întâlnirii sale cu Papa, Patriarhul Ecumenic a recunoscut papismul ca "Biserică" soră, a declarat că Ortodoxia deține o parte a Adevărului de Credință, iar nu Adevărul întreg, aderând la teoria eretică a Ramurilor, și, mai mult chiar, negând însuși Simbolul de Credință, a recunoscut valabilitatea Botezului tuturor "Bisericilor" eretice, a declarat că fără celelalte "Biserici" suntem mai săraci etc. Semnatarii Noii Mărturisiri de Credință îi amintesc că, atunci când răposatul Patriarh Ecumenic Athenagora a desconsiderat dogmele Bisericii, trei mitropoliți ai Bisericii Greciei și opt sfinte mănăstiri athonite au întrerupt pomenirea sa, fără altă separare și fără ruperea totală a comuniunii. Îl cheamă, în sfârșit, să nu săvârșească rugăciuni în comun cu Papa la Fanar.

O declarație istorică – echivalentă unei noi "Mărturisiri de credință" împotriva abaterilor eclesiologice ale Patriarhului Ecumenic, kir Bartolomeu, de la dogmele Bisericii și de la Simbolul de Credință, săvârșite la întâlnirea sa cu ereziarhul Papă, de la Ierusalim (mai 2014) – a fost semnată de șase mitropoliți ai Bisericii Greciei, de Egumenul Sfintei Mănăstiri Konstamonítou din Sfântul Munte, kir Agaton, de egumeni și egumene de sfinte mănăstiri din Biserica Greciei, de Egumenul Sfintei Mănăstiri Stavrovoúnio din Lefkosia, kir Athanasios, de Proegumenul Marelui Meteor, kir Athanasios, de 157 de clerici, monahi, monahii (și două începătoare) și de 1745 de mireni, membri ai Bisericii Ortodoxe – iar strângerea de semnături continuă. Noua Mărturisire de Credință este mai actuală ca niciodată, deoarece are loc concomitent cu vizita ereziarhului Papă la Fanar. Mitropoliții care au semnat-o sunt următorii: Mitropolitul de Dryinópolis, Pogoniáni și Konítsa, kir Andrei, Mitropolitul Pireului, kir Serafim, Mitropolitul Glyfadei, kir Pavlos, Mitropolitul Etoliei și Akarnaniei, kir Kosmas, Mitropolitul Górtyni și Megalópolei, kir Ieremias, și Mitropolitul Kythirelor și Antikythirelor, kir Serafim.

Noua Mărturisire de Credință dă în vileag toate abaterile eclesiologice ale Patriarhului Ecumenic săvârșite la Ierusalim și care s-au făcut în numele pseudo-unirii cu papismul. Arată de asemenea că Patriarhul Ecumenic consideră dogmele ortodoxe ca fiind echivalente cu dogmele celorlalte confesiuni, recunoaște erezia papistașă ca "Biserică" canonică, având același Har al Duhului Sfânt ca și Biserica Ortodoxă. În noua Mărturisire de Credință este de asemenea dată în vileag "teologia baptistă" a Mitropolitului Pergamului, Ioannis Zizioulas, prin care este recunoscut Botezul tuturor ereticilor (papistașilor, protestanților etc.), câtă vreme până azi Biserica Ortodoxă

nu recunoștea ”Tainele” (inclusiv Botezul) ereticilor, proclamând că doar ea deține Adevărul de Credință. Acum toate aceste adevăruri sunt date la o parte de Patriarhul Ecumenic, care nu recunoaște că papistașii sunt schismatici șieretici, ci declară, nici mai mult, nici mai puțin, că Biserica cea Una s-a divizat. Într-o declarație publică pe care a semnat-o împreună cu Papa la Ierusalim, Patriarhul Ecumenic a afirmat blasfemia, bazată pe teoria ”Ramurilor”, potrivit căreia Ortodoxia deține o parte a Adevărului de Credință și că în comun cu celelalte Biserici (care și ele dețin segmente ale Adevărului) face eforturi pentru a reconstitui adevărata Biserică; în felul acesta Patriarhul Ecumenic neagă Simbolul de Credință, în care noi, ortodocșii, afirmăm credința într-Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică.

Semnatarii noii Mărturisiri de Credință, după ce semnaleză abaterile sacramentale și de altă natură care reies din declarația Patriarhului Ecumenic, potrivit căreia, între altele, între noi și papistași a avut loc doar o schismă, subliniază: ”Patriarhul Ecumenic crede într-o Biserică lărgită și divizată; «lărgită», pentru că îi consideră pe eretici ca aparținând acesteia în virtutea oricărui tip de «botez», în ciuda dogmelor lor eretice și a schismei care oprește comuniunea euharistică; și «divizată», pentru că nu există «intercomuniune» a ortodocșilor cu ereticii”. Semnatarii amintesc Patriarhului Ecumenic că în trecutul istoric recent, atunci când răposatul Patriarh Ecumenic Athenagora a desconsiderat dogmele Bisericii, trei mitropoliți ai Bisericii Greciei și opt sfinte mănăstiri aghiorite au întrerupt pomenirea Patriarhului Ecumenic fără altă separare și fără ruperea totală a comuniunii. Semnatarii Noii Mărturisiri de Credință îl cheamă pe Patriarhul Ecumenic să pună capăt pervertirii Credinței Ortodoxe și destrămării Bisericii celei Una de dragul ecumenismului, iar pe durata vizitei Papei Francisc la Fanar, la Serbarea Tronului Bisericii din Constantinopol, îl cheamă să evite rugăciunile în comun cu ereziarhul Papă și dezbrăcarea Bisericii Ortodoxe de ”haina Adevărului”.

Declarația istorică a Mitropoliților, Stareților de Mănăstire, preoților și monahilor împotriva abaterilor eclesiologice ale Patriarhului Ecumenic

Cu tristețe am fost cu toții martori ai celor petrecute cu puține luni în urmă în Țara Sfântă. Între altele, Patriarhul Ecumenic, kir Bartolomeu, a formulat în cadrul întâlnirii sale cu Papa Francisc de la Ierusalim, de pe 25 mai a.c., o eclesiologie inedită și cu totul străină de Ortodoxie; ca una care constituie cea mai nefericită manifestare și punctul culminant al unui demers eclesiologic deviant, care a început cu mult timp în urmă, această nouă eclesiologie neagă indestructibilitatea și incoruptibilitatea Bisericii, deși Biserica, după cuvântul Părinților este ”Dumnezeu-Omul Hristos prelungit peste toate veacurile și în toată veșnicia. Deaceea Biserica nu are «pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel»”[1]. Dimpotrivă, potrivit cuvintelor Patriarhului, Biserica este divizată, în ciuda voinței lui Hristos Celui Atotputernic.

NOUA ECLESIOLOGIE A PATRIARHULUI ECUMENIC BARTOLOMEU

1. Expresii ale eclesiologiei ”Bisericii divizate”

”Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească [Universală] și Apostolică, întemeiată de

«Cuvântul Care era de la început», Care «era de la Dumnezeu» și «Dumnezeu adevărat», după cum spune Evanghelistul dragostei, din nefericire, în timpul misiunii pe ei pe pământ, și din pricina covârșirii neputinței omenești și a voinței nestatornice a sufletului omenesc, s-a divizat în timp. În felul acesta, s-au format diferite situații și grupuri, dintre care fiecare revendică pentru sine "autenticitatea" și "adevărul". Adevărul însă este unul singur, Hristos, și Biserica întemeiată de El.

În chip nefericit, a predominat factorul uman, și prin acumularea de adaosuri «teologice», «practice» și «sociale», Bisericile locale au fost conduse la sciziunea unității de credință, la izolarea unele de altele, și au evoluat adesea într-o polemică ostilă"[2].

Poziția aceasta nu este într-un totul nouă; deja foarte de timpuriu Patriarhul Ecumenic Bartolomeu își exprimase punctul de vedere că Biserica Ortodoxă este egală cu erezia papistașă. Iată ce afirmă:

"O viziune sacramentală comună a Bisericii a ieșit la iveală, a fost menținută și transmisă de-a lungul timpului prin succesiunea apostolică [...], Comisia Mixtă a fost în măsură să declare că Bisericile noastre se recunosc una pe alta ca Biserici Surori, co-responsabile pentru menținerea Bisericii celei Una a lui Dumnezeu, în conformitate cu planul dumnezeiesc, și mai ales în ce privește unitatea [...]. Având această perspectivă, îi îndemnăm pe credincioșii noștri, catolici și ortodocși, să întărească duhul de frățietate, care își are izvorul în Botezul cel unul și în participarea la viața sacramentală"[3].

"Conștientizând elementele vătămătoare ale aluatului celui vechi, conștientizare care constituie premisa pocăinței adevărate și mântuitoare, înțelegem că cel mai de folos este dialogul [...]. Dat fiind faptul că o Biserică recunoaște că o altă Biserică este deținătoare a dumnezeiescului har și călăuzitoare către mântuire, este exclusă încercarea de a-i rupe pe credincioși dintr-o Biserică și a-i anexa celeilalte, deoarece acest lucru contravine înseși acestei mărturisiri. Pentru că nici una dintre Bisericile locale nu este o concurentă a celorlalte, ci alcătuiește un singur trup cu ele și aspiră la trăirea unității acesteia în Hristos, la refacerea, desigur, a acestei unități perturbate în trecut, iar nu la absorbirea celeilalte Biserici"[4].

Această stranie lărgire a Bisericii nu a lăsat în afara curții ei nici pe ereticii protestanți. Cu privire la a IX-a Conferință Generală a Consiliului Mondial al Bisericilor de la Porto Alegre, din Brazilia (februarie 2006), Patriarhul Bartolomeu a declarat în anul 2008 următoarele:

"Eliberați deci de anchilozările trecutului și hotărâți să rămânem uniți și să conlucrăm, în urmă cu doi ani, în cadrul celei de-a IX-a Conferințe Generale a CMB, de la Porto Alegre, Brazilia, am pus bazele unei noi perioade în viața CMB"[5].

Spre surprinderea comună, în textul final al acelei Conferințe se declară despre "bisericile" CMB că:

"Fiecare biserică este Biserica Universală, dar nu în întregul ei. Fiecare biserică își completează universalitatea doar atunci când este în comuniune cu celelalte biserici [...].Unul fără altul suntem mai săraci"[6].

Mitropolitul Pergamului, Ioannis (Zizioulas), consilierul teologic al Patriarhului Ecumenic, consideră de asemenea că se află în interiorul ”Bisericii” tot atâtea diviziuni, erezii și schisme câte practică un oarecare tip de ”botez”:

”Botezul creează o graniță a Bisericii. Acum, în interiorul acestei granițe a botezului este de înțeles să existe divizări, dar o divizare în interiorul acestor granițe nu este totunacu o divizare care există între Biserică și cei care se află în afara graniței botezului [...]. În interiorul botezului, chiar și atunci când există o ruptură, o disensiune, o schismă, încă se mai poate vorbi de Biserică”[7].

Lărgind în mod arbitrar granițele Bisericii, Mitropolitul Pergamului a limitat la botez și domeniul ereziilor; potrivit mitropolitului, orice erezie care nu este contrară în mod explicit Simbolului de Credință, precum, de pildă, monofizitismul și monotelismul, al așa-numiților ”precalcedonieni”, iconomahia, antiisihasmul, etnofiletismul etc., are caracter bisericesc:

”Erezia, adică abaterea de la ceea ce crede și mărturisește Biserica prin Simbolul ei de Credință, conduce automat în afara Bisericii. Problema însă începe atunci când acest punct de vedere este absolutizat [...]”[8].

Toate cele de mai sus se dovedesc a fi o proiectare și o prelungire a mai vechii afirmații a Patriarhului Athenagora, mentor al promotorilor panereziei ecumenismului care au urmat:

”În evoluția aceasta către unire, nu se pune problema ca o Biserică să se îndrepte către cealaltă, ci toate deopotrivă să reîntemeiem Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, care a coexistat în Răsărit și în Apus, așa cum am trăit până în 1054, în ciuda diferențelor teologice care existau și atunci”[9].

2. Punerea în practică a noii eclesiologii de-a lungul timpului

Aceste convingeri ale Patriarhului Ecumenic au fost adevărate în practică prin diferite manifestări mai vechi din cadrul demersului ecumenic: de pildă, prin prezența sa și prin rugăciunea în comun cu Papa a Patriarhului Ecumenic la vecernia aniversării Tronului Romei (iunie 1995), la înmormântarea Papei Ioan Paul al II-lea (aprilie 2005), la o mesă papistașă de la Vatican (iunie 2008), la o ședință a Conciliului Episcopilor Catolici (octombrie 2008) și la prima mesă oficială a Papei Francisc (martie 2013), prin binecuvântarea comună a credincioșilor de către Patriarhul Bartolomeu și Cardinalul Cassidy, care a avut loc la Fanar, cu ocazia Sărbătorii Tronului din 1992, precum și prin participarea Papei Benedict al XVI-lea la liturghia patriarhală de la Fanar (noiembrie 2006), unde Papa, purtând omofor, a rostit ”Tatăl nostru” și i s-a cântat ”Întru mulți ani...”! De asemenea, prin recenta rugăciune comună (mai 2014) de la Ierusalim, săvârșită înaintea Sfântului Mormânt. Mai mult, prin dăruirea unui sfânt potir nou-alesului episcop unit de ”Carcavia” (Atena), Dimitrios Saláhas (mai 2008). Prin participarea, de asemenea, a episcopului papistaș Louis Pelâtre la Vecernia Dragostei de la Fanar, la Paștele din 2009, obicei care a continuat și în anii următori, prin intrarea eterodocșilor în Sfântul Altar prin Ușile Împărătești și prin participarea Patriarhului Bartolomeu la Conciliul Anglicanilor de la Lambeth Palace (noiembrie 1993). Tuturor acestora și multor altora li s-au adăugat rugăciuni comune, alocuțiuni și declarații bisericești comune. În virtutea orientării sale ecumeniste, Patriarhul Bartolomeu nu a

omis să îl îndemne și pe noul Patriarh al Bulgariei, Preafericitul Neofit, să readucă Patriarhia Bulgariei în cadrul Mișcării Ecumenice din care Biserica Bulgariei s-a retras în anul 1998[10].

3. Negarea Simbolului de Credință care mărturisește credința în Biserica cea Una

Declarațiile și faptele de mai sus definesc linia bisericească constantă a Patriarhului Ecumenic Bartolomeu. Declarația sa recentă de la Ierusalim dovedește clar atât vădita lui determinare de a acționa în acest sens, cât și dualitatea acestei eclesiologii – amândouă semne caracteristice ale ecumenismului – care pe de o parte promovează Biserica cea Una, iar pe de alta o consideră ”divizată în timp”. Prin urmare, textul Patriarhului creează confuzie și este cât se poate de limpede că nu este inspirat de Duhul Sfânt, Care este un Duh ”drept”[11]. Este de asemenea lesne de înțeles că poziția aceasta constituie o negare conștientă a unității Bisericii celei ”Una”, ca însușire și dat ontologic al acesteia. Cuprinderea acestei însușiri în articolul eclesiologic al Simbolului de Credință constituie expresia conștiinței de sine și a experienței Duhului Sfânt pe care o are Biserica și, prin urmare, cel care – fie el cleric sau mirean – contestă conștient sau respinge credința Bisericii, așa cum este ea definită de hotărârile Sinoadelor Ecumenice și mai ales de articole univoce ale Simbolului de Credință, e de la sine înțeles că va cădea din Trupul Bisericii și este pasibil de caterisire sau de afurisire, potrivit Sinoadelor Ecumenice[12].

4. Biserica este indestructibilă în veșnicie, iar unitatea lui Hristos cu credincioșii Săi este de nedespărțit

Făgăduința clară a Domnului, că ”porțile iadului nu vor birui”[13] Biserica, și, mai mult, cuvântul că ”fapta lui Dumnezeu, socotită de către oameni nebunie, este mai înțeleaptă decât înțelepciunea lor, iar ceea ce se pare ca slăbiciune a lui Dumnezeu, mai puternică decât tăria oamenilor”[14], demontează orice afirmație a Patriarhului cum că ”a predominat factorul uman” în al doilea mileniu al istoriei Bisericii! Sunt clare în acest sens formulările Sfinților Părinți: pentru Sfântul Vasilie cel Mare, Hristos a venit ”în mijlocul” Bisericii, ”dăruindu-i neclintirea”[15]. Sfântul Grigorie Theologul numește Biserica ”marea moștenire a lui Hristos, care nu încetează niciodată, ci pururea merge înainte”, în timp ce Sfântul Ioan Gură de Aur afirmă că Biserica este numită de Scriptură ”munte, din pricina imuabilității ei, și piatră, din pricina incoruptibilității ei”[16]. Sfântul Nectarie al Pentapolei, într-un glas cu mărturisirea tuturor Sfinților Părinți, adeverește că Biserica ”singură este stâlpul și tăria Adevărului[17], pentru că Duhul cel Mângâietor rămâne în ea în veac”[18]. Prezența continuă a Duhului cheazăuiește Biserica și astfel este întregită în chip desăvârșit lucrarea lui Hristos, Care ”lucrul plinind, a bucurat pe prieteni”[19].

În Biserică credem ca într-un așezământ dumnezeiesc-omenesc veșnic, care ”nu numai că se va întinde în toată lumea, ci și în toate veacurile”[20] și, prin urmare, Biserica nu este biruită și nici nu trece; este cât se poate de limpede că această unitate spațio-temporală nu privește o Biserică ”atemporală” imaginară, ci Biserica luptătoare care există ”în timp” și care din punct de vedere istoric este foarte vizibilă ca unitate și comunitate a credincioșilor[21], pentru că este ”cetate pe vârf de munte” și ”casă a lui Dumnezeu care se vede de oriunde”[22].

Unitatea mai presus de fire a Bisericii ca Trup al lui Hristos este un dat, cheazăuit în chip absolut și irevocabil de către Însuși Capul Bisericii[23], de Hristos, prin prezența continuă în aceasta[24]

a Mângâietorului Duh încă de la Cincizecime și până la sfârșitul istoriei. Credincioșii, ca Trup al lui Hristos, reprezintă pliroma* ei necesară, *"plinirea Celui ce plinește toate întru toți"*, a lui Hristos[25]. Deaceia Biserica cea Una nu poate fi înțeleasă "în afara timpului", adică fără credincioși pe pământ; scrie Sfântul Ioan Gură de Aur: "Pentru că acolo unde este capul este și trupul, căci în nici un chip nu se desparte capul de trup, căci dacă s-ar despărți, nu ar mai fi trup și nu ar mai fi nici cap [...]. Vezi cum îl introduce pe Cel Care are nevoie de toți deopotrivă [...]. Prin toți laolaltă, așadar, se plinește Trupul Lui. Atunci se plinește Capul, atunci trupul devine desăvârșit, când toți laolaltă suntem uniți și lipiți unii cu alții"[26]. Pentru aceasta și Dumnezeu este slăvit și în Hristos, și în Trupul lui Hristos, în Biserică, căreia singură îi este Mântuitor Dumnezeu-Omul[27], Care "hrănește și încălzește"[28] Trupul. Acela care nu crede în continuarea Întrupării, în Biserică, nu crede nici în Hristos; Biserica este continuarea în timp a Întrupării. și așa cum Domnul nostru a fost văzut, pipăit și închinat în trup și în istorie, același lucru continuă să se întâmple în timp și cu Trupul Lui, Biserica – unită și sfântă. Dacă am accepta că Biserica este divizată, ar însemna să acceptăm și anihilarea Bisericii și a mântuirii lumii[29].

5. Pentru că Hristos "nu se împarte", unitatea este o calitate de la sine înțeleasă a Bisericii

Biserica, având ca dat ontologic unitatea, nu aspiră la unitate, ci doar o păstrează; "să păziți unitatea Duhului întru legătura păcii"[30]. Este prin urmare o caracteristică esențială a acesteia, de vreme ce "numele Bisericii nu este un nume al dezbinării, ci al unirii și al unanimității"[31]. O Biserică divizată și dispersată este o ciudățenie și o subtilă fantezie. Sfântul Nectarie al Eghinei Făcătorul de minuni, contestând teoria protestantă despre "Biserica nevăzută", parcă l-ar întreba pe Patriarhul Ecumenic: "La ce bun numele de *Biserică**, atâta timp cât mădularele ei sunt izolate unele de altele și necunoscute unele altora, și nici nu alcătuiesc un sistem organic, nici o unitate indestructibilă potrivit adevăratului înțeles al acestui nume?"[32].

Unitatea credinței dogmatice este, deci, de asemenea un dat al Bisericii, întrucât, așa cum Capul Bisericii, Hristos, nu se poate scinda – *"nu se împarte Hristos"*[33] –, la fel și în Biserică există "un Domn, o credință, un Botez"[34], iar nu o polifonie dogmatică; Biserica exprimă o credință unitară în pliroma creștină, *"unind în credința cea una, în har și chemare pe credincioșii unii cu alți laolaltă"*[35].

6. Tăierea ereticilor din Trupul Bisericii nu vatămă Biserica

Acela care cade din unanimitatea mărturisirii teologice și devine mlădiță uscată care a fost tăiată din Viță[36], este el însuși răspunzător pentru aceasta, așa cum în chip limpede avertizează Ioan Gură de Aur: *"Să rămâi în Biserică și astfel nu vei fi abandonat de Biserică. Dacă însă tu pleci din Biserică, nu Biserica este pricina acestui fapt[...]. Dacă ieși în afara Bisericii, vei deveni cu ușurință pradă fiarelor sălbatice; însă nu stâna este de vină pentru aceasta, ci propria ta micime de suflet [...], căci Biserica nu este zid și despărțitură, ci credință și viață"*[37].

Potrivit celor de mai sus, tăierea ereticilor latini din Biserică și absența ereticilor protestanți din Biserica cea Una și Universală nu a vătămat Biserica (*"nu vei fi abandonat de Biserică"*) și nici nu ar putea să o vatăme acest lucru; foarte clar afirmă Patriarhii Ortodocși la un Sinod din secolul al XVIII-lea integritatea dumnezeiesc-omenească a Bisericii și căderea latinilor datorată semeției Papei: *"După aceea, desigur, înainte de acei ani prin înrâurirea ispititorului, Papa*

Romei, alunecând în dogme străine și căzând în inovații, s-a îndepărtat și s-a rupt de întregul trupului Bisericii binecredincioase [...]. Acum, cele patru părți ale veșmântului rupt au rămas statornice, fiecare în țara sa, unite și cusute împreună, prin carele noi călătorim pe marea vieții acesteia cu ușurință și fără să întâmpinăm valuri [...]. Astfel, binecredincioasa Biserica a lui Hristos care este la noi se sprijină acum pe patru stâlpi, adică pe cele patru patriarhii și rămâne neclintită și nestrămutată”[38].

Desigur, erezie nu înseamnă doar vătămarea credinței Bisericii în aspectele ei vitale, ci și în cele mărunte, fapt care totdeauna conduce către mai rău. Dimpreună cu mulți alți Sfinți, Sfântul Tarasie, Patriarhul Constantinopolului, remarcă: ”Căci totuna este a păcătui în dogmele cele mici cu a păcătui în dogmele cele mari; căci prin amândouă acestea este încălcată legea lui Dumnezeu”[39]. Și marele Patriarh al Constantinopolului, Ghenadie al II-lea Scholarios încuviințează: ”Deci, dacă cineva ar deforma adevărul de credință, indiferent dacă în lucrurile cele mari sau în cele mici, el tot eretic se va numi”[40].

7. A fost desființată cumva preoția episcopilor?

O interpretare consecventă a acestei noi eclesiologii îl face pe Patriarh și pe toți Episcopii ”deficitari” în ce privește adevărată preoție a lui Hristos și, în consecință, locțiitori, iar nu urmași ai Tronurilor lor, și, de asemenea, supraveghetori, iar nu săvârșitori ai dumnezeieștilor Taine ale Bisericii. Dacă este adevărat ce susține Patriarhul Bartolomeu, înseamnă că Episcopii nu participă la plinătatea preoției Bisericii. Dacă Biserica cea Una, Trupul lui Hristos, s-a divizat în timp, asta înseamnă că ierarhia bisericească, care în Duhul este părtașă ierarhiei cerești, potrivit Sfântului Maxim Mărturisitorul[41], are luminarea preoției ”fragmentată, parțială”, dat fiind că ”prin vederea lui Dumnezeu, ierarhul mai întâi se luminează el însuși, apoi le transmite celor de sub el, apoi îi desăvârșește pe aceștia, cărora le transmite luminarea”[42].

Din succintele constatări dogmatice de mai sus, pe care ne-am străduit să le formulăm pe cât posibil mai cuprinzător, ne apare mai clară ca lumina soarelui apostazia de la Ortodoxie a declarațiilor patriarhale exprimate de-a lungul timpului: Patriarhul Ecumenic crede într-o Biserică ”lărgită și divizată”; ”lărgită”, pentru că îi consideră pe eretici ca aparținând acesteia în virtutea oricărui tip de ”botez”, în ciuda dogmelor lor eretice și a schismei care oprește comuniunea euharistică, și ”divizată”, pentru că nu există ”intercomuniune” a ortodocșilor cu ereticii. Deși divizată ”în istorie”, Biserica cea Una continuă să existe ”undeva-cumva”, potrivit Patriarhului Bartolomeu. Este însă cât se poate de clar în credința Bisericii, că unitatea Bisericii este o însușire ontologică și inalienabilă a ei, pentru că Biserica este Trupul lui Hristos Dumnezeu, Cel nedespărțit și Atotputernic. Ca Trup al lui Hristos și întregire a lucrării Sale, Biserica nu poate fi divizată, pentru că acest lucru ar însemna desființarea ei și ”eșcul” Dumnezeirii; nici nu poate înceta să existe, pentru că Biserica constituie împlinirea făgăduințelor mântuirii celei veșnice pe pământ. Unitatea Trupului Bisericii se exprimă între altele și în credința dogmatică unitară, a cărei contestare constituie erezie și, de asemenea, contestare a premiselor mântuirii noastre. Hristos a spus că acela care se va despărți de Viță, adică de El Însuși, se usucă asemenea mlădiței tăiate, și se pierde[43]. Patriarhul Bartolomeu consideră însă că este deficitară și ”divizată” însăși Vița plină de viață și de bună sevă a Trupului Domnului în lipsa acelor mlădițe uscate, care pe propria lor răspundere s-au despărțit de Viță, și mai susține că aceste mlădițe, deși moarte, trebuie cu orice preț să fie ”altoite” din nou în Viță, anume în Trupul bisericesc al adevăratei Vieți, al lui Hristos celui Viu.

8. Reacția de împotrivire luată în trecut prin încetarea pomenirii Patriarhului Atenagora

Eclesiologia inovatoare a Patriarhului Ecumenic, kir Bartolomeu, a condus ecumenismul din punctul desconsiderării dogmelor, cum făcea Patriarhul Atenagora, până la cumplita deformare a credinței ortodoxe la care suntem martori în zilele noastre; evident, proclamarea ”destrămării” Bisericii celei Una este o etapă necesară în evoluția ecumenismului, urmărind ca ”Noua Biserică” să fie ”întemeiată din nou” în conformitate cu prevederile ecumeniste.

Pe timpul Patriarhului Atenagora, Sfântul Munte s-a împotrivit în unanimitate deschiderilor sale ecumeniste. Trei mitropoliți ai Bisericii Greciei s-au împotrivit demersurilor acestuia în conformitate cu rânduielile canonice prin încetarea pomenirii sale, pe care o prevăd Sfinții Părinții și Sfintele Canoane, anume Canonul 31 Apostolic și Canonul 15 al Sinodului I-II. Același lucru au făcut și opt mănăstiri athonite: ”prin decizia Dublei Sinaxe Extraordinare, de la ședința a 52-a din 13 noiembrie 1971 [...], fiecare Sfântă Mănăstire, ca una ce se autoadministrează, în această privință este lăsată să acționeze liber, după conștiință”[44]. Acea întrerupere a pomenirii, fără altă separare și fără ruperea totală a comuniunii, a reprezentat o atitudine vrednică de laudă, pentru că, așa cum stabilește Canonul 15 al Sinodului I-II[45] (anul 861), cei care se apără astfel ”nu cu schismă au rupt unirea Bisericii, ci s-au silit a izbăvi Biserica de schisme și de împărțiri”; iar câți cu o asemenea intenție întrerup pomenirea episcopilor celor cu cuget străin [de Biserică] ”nu episcopi, ci episcopi și învățători mincinoși au osândit” și ”unii ca aceștia nu numai că nu se supun canonicității certări [...], ci și de cinstea cuvenită dreptslăvitorilor se vor învrednici”[46]. Regretăm că mersul lucrurilor nu ne inspiră optimism că s-ar putea schimba ceva în evoluția Patriarhului Bartolomeu. În perspectiva apropiatei vizite a Papei Francisc la Fanar cu ocazia Sărbătorii Tronului care va avea loc de praznicul Sfântului Andrei, la sfârșitul lunii noiembrie, din nou ne apare în față orizontul sumbru al unui tipic cu o crescută participare liturgică a ereziarhului Papă la Dumnezeiasca Liturghie Ortodoxă, acesta purtând omofor, acordându-i-se sărutare liturgică (sărutare care nu este prevăzută pentru cei care nu liturghisesc, ci doar asistă), cu rostirea de către Papă a rugăciunii ”Tatăl nostru”, rugăciune care conține o clară referire la Dumnezeiasca Euharistie (”pâinea noastră cea spre ființă”) și care ar trebui rostită de către Întâi-stătătorul poporului ortodox; încă și prin tămâierea Papei și prin faptul că i se cedează amvon pentru a predica. Toate acestea nu reprezintă o simplă rugăciune în comun, pentru că, evident, Dumnezeiasca Liturghie nu începe prin ”Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste apropiați-vă...”, ci prin ”Binecuvântată este Împărăția...”[47]. Potrivit Părintelui Alexander Schmemmann, ”din perspectiva Tradiției, caracterul sacramental al Euharistiei nu poate fi limitat în chip artificial la un singur act, la un singur moment al întregului tipic. Avem o «rânduială» în care toate părțile și toate elementele sunt necesare, sunt organic legate între ele într-o structură sacramentală. Cu alte cuvinte, Euharistia este de la început până la sfârșit o taină și împlinirea sau întregirea ei «devine realizabilă» prin întreaga Liturghie”[48].

Ne rugăm ca Patriarhul Ecumenic Bartolomeu să mediteze asupra uriașei răspunderi pe care o are față de cei pe care îi conduce în înșelare și pentru faptul că dezbracă Biserica de ”haina Adevărului, cea țesută din teologia cea de Sus”[49]. Nimic din dogmele ortodoxe nu se va micșora vreodată, și niciodată nu se va adăuga vreo nouă hotărâre care să le strice pe cele vechi. Nu este cu putință să existe o evoluție a dogmelor, niciuna și de nici un fel[50].

”Dar cel ce vă tulbură pe voi își va purta osânda, oricine ar fi el”[51].

Notă: Clericii, monahii, monahiile și laicii care doresc să ia parte la această smerită mărturisire de credință o pot face scriind: **”Sunt de acord cu textul împotriva «Noii Eclesiologii a Patriarhului Bartolomeu» și contrasemnez”**. Să trimită această declarație cu numele și calitatea lor clericală, monahală sau profesională la adresa: Periodicul *Theodromia* (<http://www.theodromia.gr/D5451CC8.en.aspx>), Tsimiski 128, 546 21 Tesalonic, Fax: 2310276590 și palimpe@otenet.gr sau email:synaxisorthkm@gmail.com.

Semnăturile – clericilor – monahilor – laicilor

Orthodoxos Týpos, 28 noiembrie 2014, nr. 2046, pp. 1, 4, 5. Traducere Mihail Ilie (G.O.)

Graiul Ortodox

[1] Sfântul Iustin Popovici, *Omul și Dumnezeu-Omul: Studii de Teologie Ortodoxă*, editura Astír, Atena 1987, p. 182 (capitolele de Eclesiologie, §33). Vezi și Efeseni 5:27.

[2] ”Patriarhul Ecumenic către Patriarhul Ierusalimului: Amândoi să apărăm Thermopilele duhovnicești și episcopale”, *Amen.gr* (24 mai 2014), <http://www.amen.gr/article18151> (paragraful §4).

[3] ”Common Declaration Signed in the Vatican by Pope John Paul II and Patriarch Bartholomew I, June 29, 1995”, *EWTN Global Catholic Network*, <http://www.ewtn.com/library/PAPAL-DOC/BARTHDEC.HTM>. Vezi și *Επίσκεψις* 520 (31-7-1995) 20.

[4] Alocuțiune rostită înaintea delegației papale conduse de Cardinalul William Keeler cu prilejul aniversării întemeierii Tronului Patriarhiei de Constantinopol (1998), *Επίσκεψη*, anul 29, nr. 563 (31.11.1998).

[5] Cuvântare rostită cu ocazia celei de-a 26-a aniversări de la înființarea Consiliului Mondial al Bisericilor (Catedrala Sfântului Petru de la Geneva, 17 februarie 2008), în <http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=876&tla=gr>.

[6] *Called to be the One Church*, §6 și §7, în *God, in your Grace... Official Report of the Ninth Assembly of the World Council of Churches*, de Luis N. Rivera-Pagán, WCC Publications, Geneva 2007, p. 257.

[7] ”Orthodox Ecclesiology and the Ecumenical Movement”, *Sourozh Diocesan Magazine*(Anglia), vol. 21 (august 1985), p. 16.

[8] «Ἐκκλησία καὶ ἔσχατα», *Ἐκκλησία καὶ Ἐσχατολογία*, Ἱ.Μ.Δημητριάδος, Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν, Editura Καστανιώτη, Atena 2001, p. 30.

[9] Mesaj patriarhal la praznicul Crăciunului, 1967, în Α. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Ἀπό τήν πορείαν τῆς ἀγάπης: ἡ ἐπίσκεψις τῆς Α.Θ.Παναγιότῃτος τοῦ Οἴκου ἐνικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου εἰς Ἀγγλία* – Νοέμβριος 1967, Atena 1968, p. 87.

[10] ”Salutul Preafericirii Sale Patriarhul Ecumenic Bartolomeu la primirea în Sala Tronului a Preafericirii Sale Patriarhul Bulgariei, kir Neofit” (Fanar, 20 septembrie 2013), în <http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=1757&tla=gr>. ”Avem speranța că Preasfânta Biserică a Bulgariei sub îndrumarea Voastră inspirată, Preafericite, în conformitate cu tradiția și în virtutea deciziei luate în ședință panortodoxă, va participa la dialogurile interortodoxe și intercreștine”.

[11] Ps 50:12, vezi și Iacov 5:12: ”ci să fie vouă ce este da, da, și ce este nu, nu, ca să nu cădeți în ispită”.

[12] Vezi Canonul 7 al Sinodului III Ecumenic (ACO 1, 1, 7, 105 și urm.).

[13] Mt 16:18.

[14] I Cor 1:25.

[15] Sfântul Vasile cel Mare, *Omilie la Psalmul 45*, 5, PG 29B, 424B.C.

- [16] Sfântul Grigorie Theologul, *Cuvântul IV (Împotriva Împăratului Iulian I)* 67, PG 35, 588C-589A. Citatul Sfântului Ioan Gură de Aur este cuprins în Sfântul Ioan Damaschin, *Τερά Παράλληλα, Στοιχείον Ε', τίτλος ΣΤ'*, PG 95, 1436A.
- [17] I Timotei 3:15.
- [18] Sfântul Nectarie, *Două studii. I. Despre Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească. II. Despre Sfânta Tradiție*. Editura N. Panagópoulos, Atena 1987, p. 32.
- [19] *Penticostar*, Utrenia Cincizecimii, Cântarea I, Canonul al II-lea.
- [20] Sfântul Ioan Gură de Aur, *La psalmul 44*, PG 55, 203.
- [21] Faptul că este vizibilă este clar și din Sfânta Scriptură, Fapte 2:41 și 2:47: "Iar Domnul adăuga zilnic Bisericii pe cei ce se mântuiau".
- [22] Mt 5:14 și Sfântul Chiril al Alexandriei, *Tâlcuire la Prorocul Isaia* 1, 2 PG 70, 69A.B. Vezi și Eusebiu al Cezareii, *Pregătire evanghelică* 6, 18 PG 22, 457D.
- [23] Efeseni 1:22-23.
- [24] Ioan 14:16 și Luca 24:49.
- * gr. *πλήρωμα*, "plinire, conținut, întreg", dar și "echipaj". [n. tr.]
- [25] Efeseni 1:22-23. "L-a dat pe El cap Bisericii, care este trupul Lui, plinirea Celui ce plinește toate întru toți".
- [26] *Omilia la Epistola către Efeseni* 1, 3, 2. PG 62, 26.
- [27] Efeseni 3:21: "Lui fie slava în Biserică și întru Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor! Amin". Efeseni 5:23: "... precum și Hristos este cap Bisericii, trupul Său, al cărui Mântuitor și este".
- [28] Efeseni 5:29.
- [29] Preot ortodox anonim, *Despre faptele petrecute de curând în Sfânta Cetate [Ierusalimul] și despre suportul lor eclesiologic*, <http://www.impantokratoros.gr/B15881B3.el.aspx>.
- [30] Efeseni 4:3.
- [31] Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilie la Epistola I către Corinteni* 1, PG 61, 13.
- * gr. *Ἐκκλησία*, care are la bază adj. *ἐκκλητος*, "cel chemat, convocat". În antichitatea păgână *ekklesia* desemna "adunarea celor chemați, convocați de către un crainic pentru o anumită problemă publică". [n. tr.]
- [32] Sfântul Nectarie, *idem*, p. 27.
- [33] I Cor 1:13.
- [34] Efeseni 4:5.
- [35] Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mistagogia* 24, PG 91, 705B.
- [36] Ioan 15:4-6.
- [37] Sfântul Ioan Gură de Aur, *Când te vei afla în afara Bisericii*, *Eutropie* 1, PG 52, 397.
- [38] *Răspunsuri (1716/1725) ale Patriarhilor Ortodocși către anglicanii neconsacrați*, Răspunsul 5, în Ioannis Karmiris, *Mărturiile dogmatice și simbolice ale Bisericii Ortodoxe Sobornicești*, Atena 1953, vol. II, p. 794 și urm.
- [39] *Sinodul VII Ecumenic*, Actul A, Mansi 12, 1031-1034.
- [40] *Către împărat, a fost trimis acestuia pe 22 martie* 6, în Γενναδίου Σχολαρίου, *Ἀπαντατά Εὐριστόμενα*, vol. 3, ed. Louis Petit – X.A.Siderides, Paris 1930, p. 161.
- [41] *Comentarii la "Despre Ierarhia Bisericească"* 5, 2.4.

- [42] Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Comentarii la "Despre Ierarhia Bisericească"* 5, 2.4. PG 4, 164A. Vezi și Sfântul Dionisie Areopagitul, *Despre Ierarhia Bisericească* 3, 2. PG 3, 428A.
- [43] Ioan 15: 4-6.
- [44] Vezi *Scrisoarea Sfintei Mănăstiri a Cuviosului Grigorie* cu privire la aceasta, în *Theodromia* XI 1 (ianuarie-martie 2009) 77. Toate detaliile la pp. 75-81.
- [45] Sfântul Nicodim Aghioritul, *Pidalion*, ed. Astír, Atena 1982, p. 358.
- [46] Vezi părerea Sfântului Nicodim Aghioritul (*idem*, p. 344) despre canoanele Sinodului I-II: "... de nevoie fiind la buna împodobire și starea Bisericii, care se adevăresc și se întăresc și de Nomocanonul lui Fotie și de tâlcuitorii Canoanelor și de toată Biserica".
- [47] Vezi Pr. An. Gotsópoulos, *Rugăciunea în comun cu ereticii. Abordând rânduiala canonică a Bisericii*, ed. Theodromia, Tesalonic 2009, p. 118 și în general pp. 113-118.
- [48] *Theology and Eucharist* (§6), <http://www.schmemann.org/byhim/theologyandeucharist.html>.
- [49] Condacul Duminicii Sfinților Părinți de la Sinodul IV Ecumenic (13-19 iulie).
- [50] Vezi Protoiereul Gheorghi Florovski, "Casa Tatălui", în *Ἀνατομία Προβλημάτων τῆς Πίστεως*, ed. Rigopoulou, Tesalonic 1977, p. 133.
- [51] Galateni 5:10.

(Prima) **Marturisirea de credință împotriva ecumenismului**

<https://graiulortodox.wordpress.com/marturisirea-de-credin%2c8%9ba/>

Orthodoxos Týpos – ORTODOXIA ESTE TRĂDATĂ DIN INTERIOR

<https://graiulortodox.wordpress.com/2013/10/21/158-orthodoxos-typos-cere-mitropolitului-pireului-sa-ramana-statornic/>

Fragmente din scrisoarea Mitropoliților Pireului și Konitsei către Papă, prin care îl cheamă pe acesta din urmă la pocăință și la lepădarea de ereziile Papismului

<https://graiulortodox.wordpress.com/2014/09/04/222-fragmente-din-scrisoarea-mitropolitilor-pireului-si-konitsei-catre-papa-prin-care-il-cheama-pe-acesta-din-urma-la-pocainta-si-la-lepadarea-de-ereziile-papismului/>

Papa și Patriarhul pun în primejdie Sfintele Locuri, fapt la care contribuie și monahii aghiotafiți

<https://graiulortodox.wordpress.com/?s=Papa+%2c8%99i+Patriarhul+pun+%2c3%AE+n+primejdie+Sfintele+Locuri%2c+fapt+la+care+contribuie+%2c8%99i+monahii+aghiotafi%2c8%9Bi>

Cinci mitropoliți eleni contestă deciziile C.M.B contrare ortodoxiei !

<https://graiulortodox.wordpress.com/2014/06/17/cinci-mitropoliti-greci-contesta-deciziile-c-m-b-contrare-ortodoxiei-1/>

Patriarhul Ecumenic aspru muștrat de către comunitățile grec-ortodoxe din America că a încălcat canoanele ortodoxe prin rugăciunea și acordul semnat cu Papa

<https://graiulortodox.wordpress.com/2014/06/24/patriarhul-ecumenic-aspru-mustrat-de-catre-comunitatile-grec-ortodoxe-din-america-ca-a-incalcat-canoanele-ortodoxe-prin-rugaciunea-si-acordul-semnat-cu-papa/>

Enciclica Mitropolitului Nicolae despre întâlnirea de la Ierusalim dintre Patriarh și Papă

<https://graiulortodox.wordpress.com/2014/06/13/enciclica-mitropolitului-nicolae-despre-intalnirea-de-la-ierusalim-dintre-patriarh-si-papa/>

PREDICA PATRIARHULUI ECUMENIC BARTOLOMEU LA VIZITA PAPEI FRANCISC LA SFÂNTUL MORMÂNT

<https://graiulortodox.wordpress.com/?s=PREDICA+PATRIARHULUI+ECUMENIC+BARTOLOMEU+LA+VIZITA+PAPEI+FRANCISC+LA+SF%C3%82NTUL+MORM%C3%82NT>

Vizita și declarația comună a Papei Francisc și a Patriarhului Ecumenic la Ierusalim și diferite alte evenimente

<https://graiulortodox.wordpress.com/?s=Vizita+%C8%99i+declara%C8%9Bia+comun%C4%83+a+Papei+Francisc+%C8%99i+a+Patriarhului+Ecumenic+la+Ierusalim+%C8%99i+diferite+alte+evenimente>

50 de ani mai târziu. Istoria se repetă! Patriarhul și Papa

<https://graiulortodox.wordpress.com/2014/05/25/50-ani-mai-tarziu-istoria-se-repeta-patriarhul-si-papa/>

IMPAS CRITIC ÎN RELAȚIILE DINTRE FANAR ȘI MOSCOVA DATORAT DIVERGENȚELOR LA NIVEL ECLEZIAL

<https://graiulortodox.wordpress.com/2014/07/25/217-impas-critic-in-relatiile-dintre-fanar-si-moscova-datorat-divergentelor-la-nivel-ecliezial/>

Jefuirea Ortodoxiei de către Patriarhul ecumenic, cel al Ierusalimului și cel al Americii

<https://graiulortodox.wordpress.com/?s=217%29+Jefuirea+Ortodoxiei+de+c%C4%83tre+Patriarhul+ecumenic%2C+cel+al+Ierus>

MĂRTURISIRE ÎMPOTRIVA EREZIEI – copiați, multiplicați și răspândiți în toate bisericile ce zic CALUGARII ROMANI DIN MUNTELE ATHOS

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Toți cei care am fost botezați în Biserica Ortodoxă suntem membri deplini ai Bisericii celei Una, Sfinte, Sobornicești și Apostolești, adică a Trupului lui Hristos. Prin Taina Sfântului Mir am primit Pecetea Darului Duhului Sfânt și prin Sfânta Împărtașanie cu Trupul și Sângele lui Hristos ne unim cu El, devenind mădulare ale Trupului lui Hristos.

În această calitate de mădulare ale Bisericii lui Hristos, care este numai Biserica Ortodoxă, singura în care ne unim cu Adevăratul Dumnezeu, singura în care omul se poate mântui, arătăm și respingem în mod public ereziile ce au cuprins pe unii membri ai Bisericii. Erezia nu afectează doar pe cel care crede în ea, ci și pe membrii Bisericii, atâta timp cât cei ce gândesc eretic în Biserică propovăduiesc erezia și celorlalți membri prin cuvânt și prin fapte, răspândind astfel microbul ereziei în tot trupul Bisericii. Erezia predicată de episcop sau preot îi afectează și pe credincioși. Totodată, episcopul sau preotul trebuie să aibă grijă ca membrii turmei lui să nu învețe erezia. Dacă păcatele morale îl despart pe om de Dumnezeu, cu atât mai mult erezia. Datoria episcopului este să învețe drept Cuvântul Adevărului, iar sfințenia este legată organic de Adevăr („Sfîntește-te pe ei întru Adevărul Tău, iar Cuvântul Tău este Adevărul” – Ioan 17, 17). Hristos e Calea, Adevărul și Viața. Erezia este minciună și blasfemie la adresa Cuvântului Întrupat, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos. Ea se naște ca înșelare duhovnicească, devenind o ideologie contrară Adevărului, tăind posibilitatea sfințeniei și a mântuirii.

La fel cum o boală nu afectează numai organul bolnav, ci întreg organismul, tot așa și erezia, otrăvind pe unii membri ai Bisericii, provoacă durere în întreg trupul ei, afectându-l. De aceea, de fiecare dată când a apărut o erezie ce amenința Trupul Bisericii, s-au întrunit Sinoade Ecumenice și Locale care au anatematizat erezia și pe ereticii ce o susțineau, adică au tăiat din Trupul Bisericii învățătura eretică și pe cei ce o promovau.

Sfântul Apostol Pavel la Romani 12, 4-6 spune: „*Ci precum într-un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceeași lucrare, așa și noi, cei mulți, un trup suntem în Hristos, și fiecare suntem mădulare unii altora, dar avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat.*” iar în epistola I Cor 12, 21-22 spune: „*Și nu poate ochiul să zică mâinii: N-am trebuință de tine; sau, iarăși, capul să zică picioarelor: N-am trebuință de voi. Ci cu mult mai mult mădularele trupului care par a fi mai slabe sunt mai trebuincioase.*” arătând în continuare că

„dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă împreună; și dacă un mădular este cinstit, toate mădularele se bucură împreună.” (I Cor 12, 26-27).

Având în vedere că până în prezent nu s-au adunat Sinoade Locale care să condamne pe cei care încalcă de aproape 100 de ani atât Canoanele Apostolice cât și hotărârile Sinoadelor Ecumenice și Locale, noi, ca mădulare vii ale trupului lui Hristos respingem și ne disociem de toate practicile condamnate de Biserică:

- rugăciunile în comun cu ereticii și așa-numita „Săptămână de rugăciune pentru unitatea creștinilor”, „Vecerniile pentru unitatea creștinilor” și alte asemenea acțiuni ținute în Bisericile Ortodoxe în „Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor”, în care sunt invitați eretici să predice din fața Sfântului și Înfricoșătorului Altar Ortodox, unde se jertfește Hristos Dumnezeu Omul;
- participarea la întâlniri sincretiste interreligioase și intercreștine la care se fac gesturi

simbolice sincretiste și rugăciuni în comun cu ereticii, și arătăm ca erezie și respingem în mod public ecumenismul, cu toate manifestările sale:

1. a) prezența Bisericii Ortodoxe Române și a celorlalte Biserici Ortodoxe Locale în «Consiliul Mondial al Bisericilor» pentru că platforma teologică a acestui consiliu are la bază o concepție eclezialogică relativistă de tip protestant după modelul celor enumerate mai jos.
2. b) erezia conform căreia Ortodoxia ar fi (doar) o parte din Biserică.
3. c) erezia conform căreia toate confesiunile creștine ar fi ramuri ale Bisericii celei Una.
4. d) erezia conform căreia Biserica Ortodoxă ar fi o Biserică între multe alte «familii de Biserici» care împreună ar forma Biserica cea Una.
5. e) erezia conform căreia unitatea Bisericii ar fi fost pierdută; conform învățaturii ortodoxe, Biserica este Una și Unică, deoarece Capul Ei este Unul Domn Iisus Hristos, iar unitatea Bisericii se exprimă prin unitatea de credință și prin supunerea credincioșilor față de ierarhia Ei, atâta timp cât ierarhia păstrează unitatea de credință.
6. f) erezia conform căreia Biserica «ar fi divizată în confesiuni creștine» și că noi ar trebui

«să refacem unitatea Ei» prin «minimalismul dogmatic», adică prin a accepta ca bază a unirii Ortodocșilor cu celelalte confesiuni (denominațiuni) credința minimală, adică credința în Sfânta Treime și în Iisus Hristos ca Dumnezeu Întrupat și Mântuitor, trecând cu vederea toate celelalte Dogme ale Bisericii, inclusiv preoția sacramentală, icoana, Harul Necreat, cinstirea sfinților, etc.

7. g) erezia conform căreia ar exista o «unitate nevăzută» a Bisericii prin credința comună în Sfânta Treime și în Iisus Hristos ca Domn și Mântuitor, urmând să se înfăptuiască și o «unitate văzută» prin unirea confesiunilor (unitate în diversitatea dogmelor și a tradițiilor) și erezia conform careia mai întâi ne împartașim cu ereticii și apoi ajungem la o unitate de credință.
8. h) erezia conform căreia ar fi suficient să crezi în Sfânta Treime și în Domnul Iisus ca Dumnezeu și Mântuitor ca să faci parte din Biserică (Biserica fiind văzută ca o adunare a tuturor confesiunilor creștine).
9. i) erezia conform căreia Biserica Ortodoxă și adunarea romano-catolică (papo-filioquistă) ar fi «Biserici Surori» sau «cei doi plămâni ai Bisericii».
10. j) ideea conform căreia între Biserica Ortodoxă și romano-catolicism (papo-filioquism) nu ar exista nici o diferență dogmatică, afirmând că singura diferență ar fi modul de înțelegere asupra Primatul Papal.
11. k) acordurile neortodoxe semnate de reprezentanții Bisericilor Ortodoxe în cadrul dialogului intercreștin, dialog cu care suntem de acord atâta timp cât este făcut pe baze ortodoxe, pentru a-i aduce pe eretici în Biserica Ortodoxă prin Taina Botezului, a Mirungerii și a Sfintei Împărtășanii.
12. l) acceptarea sinodală de către Biserica Ortodoxă Română a dialogului de la Chambesy, în care ereticii anticalcedonieni monofiziți (asa zișii miafiziți), urmași ai ereziei lui Sever de Antiohia (Învăță că Hristos are, după întrupare, o singură fire, compusă, și nu două firi neamestecate și neschimbate, neîmpărțite și nedespartite într-o Persoană, fiecare fire având voința și energia ei. Nu acceptă învățătura Sinoadelor IV, V, VI și VII Ecumenice, rămânând în rătăcire și afară din Biserică)

sunt recunoscuți ca ortodocși și afirmarea că anatematizarea lor ar fi fost cauzată de o simplă neînțelegere terminologică, și că, prin urmare, nu ar exista nici o diferență dogmatică între Biserica Ortodoxă și grupările eretice monofizite (Copti, Armeni, Siro-iacobiți, Malabarieni, Etiopieni, Eritreeni, Tomiți).

13. m) acordul de la Balamand, în care reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe Locale au acceptat un nou tip de uniune și au recunoscut pseudo-tainele romano-catolicilor, acord ce a fost respins de către reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe Locale la Baltimore, în anul 2000.
14. n) erezia conform căreia Filioque (purcederea Duhului Sfânt «și de la Fiul») ar fi doar o simplă neînțelegere terminologică, iar nu o alterare a Dogmei Sfintei Treimi – Dogmă pe care Însuși Dumnezeu prin Fiul Său Iisus Hristos Întrupat ne-a descoperit-o (Ioan 15, 26).
15. o) așa-zisa «ridicare a anatemelelor» asupra romano-catolicilor (papo-filioquiștilor), dar și asupra ereticilor monofiziți, monoteliți și monoenergiști, anateme date la Sinoadele

Ecumenice; conform învățaturii ortodoxe, o anatemă dogmatică nu se poate ridica în mod magic, fără ca motivele anatematizării să fie înlăturate.

16. p) erezia conform căreia ar exista Har Mântuitor în afara Bisericii celei Una, Sfinte, Sobornicești și Apostolești și că ar exista botez valid și Har lucrător al preoției în afara Ei (simpla prezență istorică a unei succesiuni de la Apostoli și simpla rostire a formulei Sfintei Treimi nu validează «tainele» ereticilor).
17. q) erezia conform căreia Sfinții Părinți nu mai pot fi azi în actualitate, erezie ce neagă prezența Duhului Sfânt în Părinții de la Sinoadele Ecumenice și, prin urmare, însăși continuitatea existenței Bisericii ca instituție divino-umană.
18. r) erezia care afirmă că nu putem cunoaște care sunt granițele Bisericii și erezia conform căreia toată omenirea ar fi încorporată într-o «Biserica nevăzută»; conform învățaturii ortodoxe, Biserica este Biserica Istorică, vizibilă, cu succesiune apostolică, ce a păstrat Dreapta Credință (Dogmele formulate la Sinoadele Ecumenice și anatemele ce delimitează Adevărul Dogmatic de minciuna eretică) și o duce mai departe până la sfârșitul veacurilor, și anume Biserica Ortodoxă.
19. s) erezia conform căreia și ereticii ar fi încorporați într-un anume fel în Biserică.
20. t) ideea conform căreia numărul de credincioși ar fi criteriul Adevăratei Biserici; conform învățaturii ortodoxe criteriul Adevăratei Biserici este criteriul păstrării Adevărului Revelat în mod nealterat.
21. u) transformarea pogorământului (iconomie) în Dogmă sau regulă; conform învățaturii ortodoxe, pogorământul este o derogare de la regula credinței, pentru neputințe omenești, în circumstanțe excepționale, având ca scop aducerea oamenilor la Dreapta Credință în ciuda piedicilor obiective. Pogorământul se aplică doar în cazuri de forță majoră, pentru atingerea unui scop bun în circumstanțe adverse. Pogorământul, prost înțeles, nu urmează rânduiala în absența unor circumstanțe excepționale, constituind, astfel, nu adaptare înțeleaptă ci sfidare a așezămintelor sfinte, ducând la nesocotirea Dreptei Credințe.
22. v) așa-numitele «căsătorii mixte» între ortodocși și neortodocși, pentru că nu se pot uni cele de neunit, condiția principală a Tainei Căsătoriei fiind ca cei doi soți să fie creștini ortodocși botezați. Taina Căsătoriei este Taina dragostei și a unirii în Dreapta Credință. Nu se poate acorda această Taină numai unui singur membru, celui ortodox. Deaceia căsătoria mixtă este lovită de nulitate, dar este și rugăciune în comun cu eterodocșii.

23. w) negarea egalității Persoanelor Sfintei Treimi; conform învățaturii ortodoxe, Tatăl nenăscut și nepurces, Fiul născut și Duhul Sfânt purces, arată modul de existență al fiecărei Persoane, Ele fiind egale în slavă și cinste, posedând aceeași Ființă;
24. x) erezia conform căreia Patriarhul Ecumenic de la Constantinopol ar fi fără-de-egal pornind de la erezia care neagă egalitatea persoanelor Sfintei Treimi.

Biserica Ortodoxă este Ecumenică (universală), nu ecumenistă, și Deaceea așteptăm de la membrii Ei să practice și să predice ortodoxia la toată făptura, aducând pe mulți în Corabia Mântuirii care este Biserica Ortodoxă, Biserica cea Una, Sfânta, Sobornicească (Catholică) și Apostolească, așa cum mărturisim în Simbolul de Credință Niceo-Constantinopolitan. Deaceea, ne disociem de poziția tuturor celor care învață sau practică ereziile numite mai sus, fie că sunt sinoade panortodoxe, sinoade locale, patriarhi, ierarhi, preoți, diaconi, ipodiaconi, citeți, monahi, monahii sau credincioși.

Mântuitorul Iisus Hristos îndeamnă la muștrarea spre îndreptare între frați și arată obligația adunării de a întări muștrările: „*De-ți va greși ție fratele tău, mergi, muștră-l pe el între tine și el singur. Și de te va asculta, ai câștigat pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvântul*” (Matei 18, 15-17). Canonul 75 apostolic nu deosebește între mireni și clerici, ca martori ai abaterilor episcopului: «*La mărturia cea împotriva episcopului eretic să nu se primească, dar nici credincios numai unul, că pe gura a doi sau a trei martori va sta tot graiul.*» Sf. Ioan Gură de Aur accentuează caracterul de datorie a membrilor Bisericii de a muștra clerul care învață neortodox: „*Trebuie a asculta de învățători și de preoți, și a nu-i judeca, chiar de ar avea o viață urâtă; dacă însă credința le e greșită, atunci nu trebuie doar să nu-i ascultăm, ci și să fugim de ei, și să-i judecăm*” (Omilia a II-a la Ep. II Timotei).

Deaceea, ne disociem de poziția lor și îi muștrăm, cu durere și cu nădejdea îndreptării lor (pentru care ne rugăm Bunului Dumnezeu):

- pe reprezentanții Bisericilor Ortodoxe Locale care fac compromisuri dogmatice și afirmă erezii eclesiologice la dialogul intercreștin și interreligios,
- pe Patriarhul Ecumenic care s-a rugat împreună cu Papa Francisc I la Sfântul Mormânt călcând în picioare Canoanele Sfinților Apostoli (care interzic sub pedeapsa caterisirii rugăciunea în comun cu eterodocșii), pe ierarhii diferitelor sinoade locale, printre care și pe ierarhii ce au fost trimiși ca reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române, ca să felicite pe Papa Francisc I la întronizarea sa ca șef al ereziei romano-catolice (papo-filioquiste), precum și pe Sinoadele care i-au trimis.
- pe ierarhii, preoții, diaconii, ipodiaconii, citeții, monahii, monahiile și credincioșii Bisericii Ortodoxe ce au participat la întâlniri sincretiste interreligioase și intercreștine și care au făcut gesturi simbolice sincretiste și rugăciuni în comun cu ereticii sau s-au împărtășit cu ereticii.
- pe cei care spun că în Biserica Ortodoxă Română nu mai este Harul Duhului Sfânt datorită faptului că unele mădulare ale Ei sunt căzute în rătăcirea ecumenistă, ca și cum Harul s-ar retrage în mod automat din Biserica lui Hristos; nu noi suntem salvatori ai Bisericii, ci Biserica ne salvează pe noi.

Ne disociem de acțiunea Patriarhiei Ecumenice de a chema la Fanar pe pseudo-episcopul Romei Benedict XVI (dar și pe pseudo-episcopul Romei Francisc I) și, de asemenea, de pomenirea la Te Deum a acestuia, de pseudo-binecuvântările papei date în Biserica Sfântului Mare Mucenic Gheorghe de la Fanar și de rostirea Rugăciunii Domnești de către acesta. Ne disociem și de acțiunea Patriarhului Ecumenic de a-l invita la Ierusalim pe pseudo-episcopul Romei Francisc I pentru a sărbători împreună mincinoasa ridicare a anatemei date la 1054, precum și de toate acțiunile de pseudo-unire cu papalitatea eretică.

Declarăm public faptul că așa-ziii reprezentanți care fac compromisuri dogmatice și gesturi liturgice condamnate de Canoanele Bisericii se reprezintă doar pe ei înșiși, nu ne reprezintă pe noi, credincioșii Bisericii Ortodoxe și nici Biserica în plinătatea (pleroma) Ei, și că ne disociem de toate acțiunile lor ecumenist-sincretiste, așteptând să dea semne de pocăință publică, la fel cum manifestarea lor eterodoxă (eretică) a fost publică.

Într-o Biserică Vie, atunci când un episcop învață o învățătură străină Bisericii Ortodoxe, preoții acelei eparhii pot întrerupe pomenirea episcopului ce învață erezia în public până la judecata Sinodului, conform canonului 15 de la Sinodul I-II Constantinopol[1]. De aceea, noi, cler și popor, prin mărturisirea de față, îi muștrăm pe preoții, episcopii, patriarhii și credincioșii ce învață erezia, cu dragoste, cu durere și cu nădejdea îndreptării lor, pentru care ne rugăm Bunului Dumnezeu, precum și pe cei care nu caută să-și îndrepteze frații căzuți în înșelarea ecumenistă, adoptând o atitudine pasivă, pe care Sfântul Grigorie Palama o vede ca pe al treilea tip de ateism, după ateism și erezie. Avem conștiința propriilor noastre neputințe și păcate, dar și conștiința că nu ne putem vindeca, mântui și îndumnezei decât prin ortodoxia credinței în Biserica Ortodoxă.

Așa să ne ajute Dumnezeu Cel în Treime Slăvit și Închinat! Amin.

Fiecare credincios ce o semnează și-o asumă ca mărturisire personală.